

ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΚΟΖΥΡΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

A.M.: 0896M008

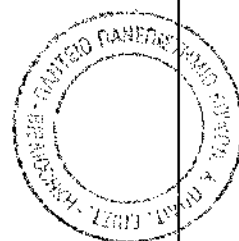
ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ:

**«ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΤΗΣ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΧΩΡΩΝ ΤΗΣ ΒΑΛΚΑΝΙΚΗΣ»**

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: Π. ΡΕΠΠΑΣ
ΜΕΛΗ ΤΡΙΜΕΛΟΥΣ ΕΠΤΡΟΠΗΣ: Θ. ΠΑΚΟΣ,
Θ. ΠΑΛΑΣΚΑΣ

ΑΘΗΝΑ 1998

**ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΗΤΑ ΚΑΙ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ
ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ
ΧΩΡΩΝ ΤΗΣ ΒΑΛΚΑΝΙΚΗΣ**

Γεώργιος Μ. Κοζυράκης

Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών

Τμήμα Οικονομικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

Αθήνα, Αύγουστος 1998

Στην Οικογένειά μου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

		σελ.
	ΠΡΟΛΟΓΟΣ	1
	Το Γενικό Πλαίσιο της Εργασίας	3
	ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ	
	ΒΑΣΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΡΟΥΜΑΝΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ	6
	ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ	
	Το γενικό προφίλ της Βουλγαρίας και Ρουμανίας	7
1.1	Βουλγαρία	7
1.2	Ρουμανία	12
	ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ	
	Απασχόληση στον τομέα της βιομηχανίας	17
2.1	Απασχόληση στο βιομηχανικό τομέα της Βουλγαρίας	18
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΙΝΑΚΩΝ	24
2.2	Απασχόληση στο βιομηχανικό τομέα της Ρουμανίας	28
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΙΝΑΚΩΝ	32
2.3	Σύγκριση της απασχόλησης στο βιομηχανικό τομέα της Βουλγαρίας και Ρουμανίας	36
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΙΝΑΚΩΝ	39
2.4	Συμπεράσματα	43
	ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ	
	Αριθμός επιχειρήσεων στη βιομηχανία	45
3.1	Αριθμός επιχειρήσεων στον τομέα της βιομηχανίας της Βουλγαρίας	46
3.1.1	Μαζική ιδιωτικοποίηση	49
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΙΝΑΚΩΝ	51
3.2	Αριθμός επιχειρήσεων στον τομέα της βιομηχανίας της Ρουμανίας	55
3.2.1	Ιδιωτικοποιήσεις	58
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΙΝΑΚΩΝ	59
3.3	Σύγκριση του αριθμού των επιχειρήσεων της βιομηχανίας της Βουλγαρίας και Ρουμανίας	63

	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΙΝΑΚΩΝ	65
3.4	Συμπεράσματα	69
	ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ	
	Δείκτες βιομηχανικής παραγωγής	71
4.1	Δείκτες βιομηχανικής παραγωγής της Βουλγαρίας	71
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΙΝΑΚΩΝ	73
4.2	Δείκτες βιομηχανικής παραγωγής της Ρουμανίας	76
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΙΝΑΚΩΝ	79
4.3	Σύγκριση των δύο χωρών-Συμπεράσματα	82
	ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ	
	Δείκτες συγκέντρωσης	83
5.1	Αντίστροφος του αριθμού των επιχειρήσεων του βιομηχανικού τομέα της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας	83
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΙΝΑΚΩΝ	85
	ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ	
	Εμπόριο - Ανταγωνιστικότητα της Βουλγαρικής και Ρουμανικής βιομηχανίας	88
	ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ	
	Εμπόριο-Ανταγωνιστικότητα της Βουλγαρικής και Ρουμανικής βιομηχανίας	89
6.1	Εξωτερικό εμπόριο του βιομηχανικού τομέα της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας	90
6.2	Το εξωτερικό εμπόριο του βιομηχανικού τομέα της Βουλγαρίας	92
6.2.1	Εξαγωγές βιομηχανικών προϊόντων της Βουλγαρίας	92
6.2.2	Εισαγωγές βιομηχανικών προϊόντων της Βουλγαρίας	98
6.2.3	Εμπορικό ισοζύγιο του βιομηχανικού τομέα της Βουλγαρίας ...	100
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΙΝΑΚΩΝ	104
6.3	Εξωτερικό εμπόριο του βιομηχανικού τομέα της Ρουμανίας	113
6.3.1	Εξαγωγές βιομηχανικών προϊόντων της Ρουμανίας	113
6.3.2	Εισαγωγές βιομηχανικών προϊόντων της Ρουμανίας	118
6.3.3	Εμπορικό ισοζύγιο του βιομηχανικού τομέα της Ρουμανίας.....	121
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΙΝΑΚΩΝ	124
6.4	Σύγκριση του εξωτερικού εμπορίου του βιομηχανικού τομέα των δύο χωρών	133

6.5	Συμπεράσματα	135
	ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ	
	Δείκτες ανταγωνιστικότητας της Βουλγαρικής και Ρουμανικής Βιομηχανία	136
7.1	Δείκτες Balassa	136
7.1.1	Δείκτες Balassa της βιομηχανίας της Βουλγαρίας	137
7.1.2	Δείκτες Balassa της βιομηχανίας της Ρουμανίας	138
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΙΝΑΚΩΝ	139
7.2	Ποσοστό κάλυψης εισαγωγών βιομηχανικών προϊόντων από τις εξαγωγές ομοίων προϊόντων	144
7.2.1	Ποσοστό κάλυψης εισαγωγών βιομηχανικών προϊόντων από τις εξαγωγές βιομηχανικών προϊόντων της Βουλγαρίας	144
7.2.2	Ποσοστό κάλυψης εισαγωγών βιομηχανικών προϊόντων από τις εξαγωγές βιομηχανικών προϊόντων της Ρουμανίας	145
7.2.3	Σύγκριση του ποσοστού κάλυψης των εισαγωγών βιομηχ. προϊόντων από τις εξαγωγές βιομηχ. προϊόντων των δύο χωρών- Συμπεράσματα	146
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΙΝΑΚΩΝ	148
	ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΩΟ	
	Το εξωτερικό εμπόριο του βιομηχανικού τομέα της Ελλάδας με την Βουλγαρία και την Ρουμανία	151
8.1	Εξωτερικό εμπόριο του βιομηχανικού τομέα της Ελλάδας με την Βουλγαρία	152
8.1.1	Εξαγωγές βιομηχανικών προϊόντων της Ελλάδας προς τη Βουλγαρία	152
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΙΝΑΚΩΝ	155
8.1.2	Εισαγωγές βιομηχανικών προϊόντων της Ελλάδας από την Βουλγαρία	159
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΙΝΑΚΩΝ	161
8.1.3	Εμπορικό ισοζύγιο βιομηχανικών προϊόντων της Ελλάδας με την Βουλγαρία	165
8.2	Εξωτερικό εμπόριο βιομηχανικών προϊόντων της Ελλάδας με την Ρουμανία	169
8.2.1	Εξαγωγές βιομηχανικών προϊόντων της Ελλάδας προς την Ρουμανία	169

		ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΙΝΑΚΩΝ	172
	8.2.2	Εισαγωγές βιομηχανικών προϊόντων της Ελλάδας από την Ρουμανία	176
		ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΙΝΑΚΩΝ	179
	8.2.3	Εμπορικό ισοζύγιο βιομηχανικών προϊόντων της Ελλάδας με την Ρουμανία	183
8.3		Συμπεράσματα	186
		Τελικά Συμπεράσματα	188
		Βιβλιογραφία	194

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η παρούσα εργασία εκπονήθηκε στα πλαίσια του Μεταπτυχιακού Προγράμματος σπουδών του τμήματος Οικονομικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης του Παντείου Πανεπιστημίου.

Σκοπός της εργασίας αυτής αποτελεί η προσπάθεια παρουσίασης και επεξήγησης της κατάστασης του βιομηχανικού τομέα στις χώρες της Βαλκανικής χερσονήσου, κατά την περίοδο, πριν και μετά την κατάρρευση του συστήματος του «υπαρκτού σοσιαλισμού».

Λόγω όμως των πρόσφατων ραγδαίων εξελίξεων που σημειώθηκαν στην περιοχή των Βαλκανίων, τόσο σε πολιτικό, γεωγραφικό και σε οικονομικό επίπεδο, η ανάλυση περιορίζεται στην εξέταση δύο μόνο χωρών, της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας.

Οι λόγοι που οδήγησαν την επιλογή των χωρών αυτών είναι ότι και οι δύο αυτές χώρες, πριν και μετά την κατάρρευση του συστήματος του «υπαρκτού σοσιαλισμού», συνέχισαν να έχουν την ίδια εθνική και γεωγραφική υπόσταση, ενώ οι οποίες αλλαγές έγιναν, σημειώθηκαν κυρίως σε πολιτικό και οικονομικό επίπεδο (και όχι σε γεωγραφικό). Επομένως η ανάλυση στην παρούσα εργασία αφορά δυο χώρες που είχαν αλλά και που συνεχίζουν να έχουν ως σήμερα περίπου μια παράλληλη πορεία. Αυτό με τη σειρά του σημαίνει ότι όποιες συγκρίσεις γίνουν μεταξύ των χωρών θα έχουν μια σταθερή βάση καθώς θα αφορούν χώρες με παρόμοια χαρακτηριστικά (πολιτικά, οικονομικά, και κοινωνικά).

Στο σημείο αυτό πρέπει να τονιστεί ότι δυστυχώς η εκπόνηση της εργασίας αυτής δεν ήταν πολύ εύκολη. Καταρχήν, ο περιορισμός του χρόνου και η δυσκολία εύρεσης των απαραίτητων στατιστικών στοιχείων καθιστούσαν την εκπόνηση της παρούσας εργασίας ιδιαίτερα επίπονη. Για τους λόγους αυτούς η βοήθεια του επιβλέποντα καθηγητή κ. Π. Ρέππα ήταν ιδιαίτερα σημαντική όπως και οι συμβουλές του και παρατηρήσεις, καθώς και η αμέριστη ηθική συμπαράσταση του, η οποία ήταν ιδιαίτερα σημαντική, και γι' αυτό αισθάνομαι την υποχρέωση να τον ευχαριστήσω θερμά. Σημαντική όμως βοήθεια είχα σχεδόν και από το σύνολο των διδασκόντων του τμήματος Οικονομικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης, όπου ο καθ' ένας, από την δική του πλευρά, μου έδωσε σημαντικές συμβουλές και πληροφορίες γι' αυτό τους ευχαριστώ πολύ.

Τέλος θα ήθελα να ευχαριστήσω την οικογένειά μου που επί σειρά ετών στέκεται πλάι μου και με ενθαρρύνει σε κάθε τόλμημά μου.

ΚΟΖΥΡΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Αύγουστος 1998

Το Γενικό Πλαίσιο της Εργασίας

Ο σκοπός της εργασίας αυτής είναι η παρουσίαση και ανάλυση της ανταγωνιστικότητας και εξειδίκευσης της βιομηχανίας χωρών της Βαλκανικής. Για λόγους που εξηγήθηκαν στον πρόλογο, η ανάλυση περιορίζεται σε δύο μόνο χώρες της Βαλκανικής χερσονήσου, Βουλγαρία και Ρουμανία.

Πριν όμως αρχίσει η ανάλυση του βιομηχανικού τομέα των χωρών αυτών κρίνεται απαραίτητη η παρουσίαση του γενικού προφίλ (κυρίως οικονομικού) των χωρών αυτών, πριν και μετά την μετάβαση των χωρών αυτών στο σύστημα της ανοικτής οικονομίας.

Μετά τη σύντομη αυτή παρουσίαση, μπαίνουμε στην ανάλυση του κυρίου θέματος της παρούσας εργασίας, της βιομηχανίας των χωρών αυτών. Ετσι αρχίζει η ανάλυση με την παρουσίαση διαφόρων οικονομικών δεδομένων του βιομηχανικού τομέα της κάθε χώρας, όπως η απασχόληση, ο αριθμός των επιχειρήσεων, βιομηχανική παραγωγή καθώς και κάποιοι (όχι ιδιαίτερα αξιόλογους) δείκτες συγκέντρωσης. Θα μπορούσαν φυσικά να είχαν παρουσιαστεί και άλλα πολλά περισσότερα και εξίσου αξιόλογα τέτοια δεδομένα (π.χ. μισθοί, εκπαιδευτικό επίπεδο απασχολουμένων, ακαθάριστο εγχώριο προϊόν κ.α.). Ωστόσο η έλλειψη των απαραίτητων στατιστικών στοιχείων καθιστούσαν αδύνατη την παρουσίαση αυτή.

Λόγω της έλλειψης των απαραίτητων στατιστικών στοιχείων και του φόβου της αξιοπιστίας των υπαρχόντων, κρίθηκε απαραίτητη η χρήση στατιστικών στοιχείων μόνο του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Βέβαια και σ' αυτήν την

περίπτωση τα προβλήματα ήταν ιδιαίτερα έντονα καθώς τα περισσότερα από τα διαθέσιμα στοιχεία δεν ήταν συγκρίσιμα μεταξύ των δύο χωρών και έτσι ήταν αναπόφευκτη η μετατροπή αυτών ώστε να ικανοποιείται η ανάγκη αυτή (σύγκριση). Εκτός αυτού όμως, υπήρχε και ένα άλλο πρόβλημα καθώς τα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία αφορούν τα τέλη της δεκαετίας του 1980 και τις αρχές της δεκαετίας του 1990. Ωστόσο από την ανάλυση των στοιχείων αυτών φαίνεται καθαρά η περίοδος καμπής της κάθε χώρας, η περίοδος-σύνορο μεταξύ του παλαιού και νέου πολιτικό-οικονομικού συστήματος των χωρών αυτών.

Μετά την παρουσίαση και ανάλυση των δεδομένων αυτών περνάμε σε ένα άλλο μέρος της παρούσας εργασίας όπου παρουσιάζεται και αναλύεται το εξωτερικό εμπόριο του βιομηχανικού τομέα τόσο της Βουλγαρίας όσο και της Ρουμανίας. Για την ανάλυση του εξωτερικού εμπορίου υπολογίστηκε κατ' αρχήν η αξία των εξαγωγών και εισαγωγών προϊόντων κάθε κλάδου της βιομηχανίας όσο και ορισμένοι δείκτες που χρησιμοποιούνται ευρύτατα στην διεθνή βιβλιογραφία (Balassa, ποσοστό κάλυψης των εισαγωγών από τις εξαγωγές, το εμπορικό ισοζύγιο του βιομηχανικού τομέα, η μέση ποσοστιαία μεταβολή των εξαγωγών κ.α.).

Ομως πέραν αυτού γίνεται παρουσίαση και ανάλυση του εξωτερικού εμπορίου του βιομηχανικού τομέα της Ελλάδας με τις δύο αυτές χώρες. Ο λόγος της ανάλυσης αυτής ίσως να είναι εμφανής, ωστόσο υπενθυμίζεται ότι η Ελλάδα είναι μια χώρα της Βαλκανικής Χερσονήσου, όπως και η Βουλγαρία και Ρουμανία, και πολύ περισσότερο είναι κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Με το πέρασμα της Βουλγαρία και

Ρουμανίας, όπως και πολλών άλλων χωρών τόσο της Βαλκανικής χερσονήσου όσο και της Παρευξείνιας περιοχής, σε ένα νέο προς αυτές οικονομικό σύστημα, αυτό της ελεύθερης αγοράς, παρουσιάστηκε μια επιθυμία συνεργασίας με άλλες χώρες, τόσο στον οικονομικό τομέα όσο και σε άλλους, η οποία φαίνεται να έχει πραγματοποιηθεί. Έτσι λοιπόν παρουσιάζεται ως αναγκαία η εξέταση της εικόνας του εξωτερικού εμπορίου του βιομηχανικού τομέα της Ελλάδας με την Βουλγαρία και τη Ρουμανία.

Τελειώνοντας, πρέπει να σημειωθεί ότι ιδιαίτερη βοήθεια για την κατανόηση των οικονομικών φαινομένων που προκύπτουν από την ανάλυση των στατιστικών στοιχείων, προήλθε από τις Εξαμηνιαίες Περιοδικές Εκθέσεις για τα Βαλκάνια του Ελληνικού Κέντρου Ευρωπαϊκών Μελετών (ΕΚΕΜ), όπως και από διάφορα άλλα επιστημονικά εγχειρίδια. Για τον λόγο αυτό σε πολλά σημεία της παρούσας εργασίας παρατίθενται τμήματα άρθρων, από τα οποία κυρίως επιβεβαιώνονται ή εξηγούνται όσα προκύπτουν από την ανάλυση των στατιστικών στοιχείων.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΒΑΣΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΡΟΥΜΑΝΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

Το γενικό προφίλ της Βουλγαρίας και Ρουμανίας

1.1 Βουλγαρία

«Η δημοκρατία της Βουλγαρίας είναι διαιρεμένη σε εννέα διοικητικά διαμερίσματα. Οι κυριότερες πόλεις είναι η Σόφια (1,1 εκατομμύρια κάτοικοι), η Φιλιππούπολη (345.000 κατ.), η Βάρνα (305.000 κατ.), το Μπουργκάς (200.000 κατ) και το Ρουσέ (168.000 κατ).

Ο πληθυσμός της χώρας στο τέλος Οκτωβρίου 1997 ήταν 8,2 εκατομμύρια κάτοικοι (68% αστικός, 32% γεωργικός). Στα επόμενα δέκα χρόνια εκτιμάται ότι ο πληθυσμός ατόμων νεαρής ηλικίας θα μειωθεί κατά 630.000 και των εργαζομένων κατά 420.000 άτομα, ενώ αν συνεχισθεί η τάση αυτή το έτος 2010 ο πληθυσμός της Βουλγαρίας δεν θα ξεπερνά τα 7,5 εκατομμύρια κατοίκους. Ενώ όσον αφορά το εργατικό δυναμικό, αυτό ανέρχεται σε 3,6 εκατομμύρια άτομα (2,6 εκατομμύρια άνδρες και 1 εκατομμύριο γυναίκες).

Η έκταση της χώρας είναι 111.000 τ. χλμ., από τα οποία το 34% είναι δασικές εκτάσεις. Τα σύνορα έχουν μήκος 2.245 χλμ. από τα οποία 1.397 χλμ. χερσαία, 470 χλμ. ποτάμια και 378 χλμ θαλάσσια.

Γενικά Οικονομικά Στοιχεία.

Το νόμισμα της χώρας είναι το λέβα (υποδιαιρείται σε 100 στοτίνκι). Η Βουλγαρία αντιμετωπίζει τεράστιο πρόβλημα πληθωρισμού καθώς σύμφωνα με στοιχεία του 1997 αυτός

αναμενόταν να φθάσει στο 600% ενώ για το 1998 αναμένεται να μην ξεπεράσει το 20%.

Κατά την επταετία 1990-1996 το πραγματικό εισόδημα των Βουλγάρων μειώθηκε, σύμφωνα με επίσημα στοιχεία, κατά 66%. Μόνο στη διετία 1995-1996 η μείωση έφθασε το 32%.

Με την απελευθέρωση των τιμών το 1991 προχώρησε η απελευθέρωση των εισαγωγών και των εξαγωγών. Για ελάχιστα προϊόντα απαιτείται άδεια εισαγωγής (π.χ. για πολύτιμα μέταλλα, φάρμακα, καπνά κ.α.). Ελάχιστες ποσοστώσεις υπάρχουν στις εξαγωγές, αποτέλεσμα συμβατικών υποχρεώσεων της Βουλγαρίας προς την Ευρωπαϊκή Ένωση για τα κλωστοϋφαντουργικά-ενδύματα, τα ζωντανά αρνιά-κατσίκια και το κρέας αυτών, το κρασί καθώς και για το scrap.

Βασικό στοιχείο στην πρόσφατη εξέλιξη της βουλγαρικής οικονομίας ήταν ο ανταγωνισμός κρατικού και ιδιωτικού τομέα. Στα μέσα του 1997 οι καταχωρημένες ιδιωτικές εταιρείες πλησίαζαν τις 400.00. Σήμερα εκτιμάται ότι δραστηριοποιούνται περίπου 200.000 ιδιωτικές εταιρείες, που απασχολούν το 42%-45% του εργατικού δυναμικού. Περισσότερες από 9.000 εταιρείες βρίσκονται υπό αλλοδαπό έλεγχο. Πρέπει δε να υπογραμμισθεί, ότι το 90% των ιδιωτικών επιχειρήσεων είναι μικρομεσαίες και μόνο το 11% αυτών έχουν κύκλο εργασιών που ξεπερνά τα 150.000\$.

Αντίθετα ο κρατικός τομέας παρουσιάζει μειωμένη συμμετοχή στο ΑΕΠ με επιπτώσεις στο επίπεδο ανεργίας. Οι εργαζόμενοι στον κρατικό τομέα στο τέλος Αυγούστου του 1997 έφθαναν τους 1.442.600 από τους οποίους οι 483.900 είχαν απασχόληση

στη βιομηχανία, 238.800 στην εκπαίδευση, 181.000 στον τομέα της υγείας, 119.000 στις μεταφορές, 58.500 στις κατασκευές και 22.500 στη γεωργία. (Πρεσβεία της Ελλάδας στη Σόφια)

Στη συνέχεια, παρουσιάζεται εν συντομία η οικονομική κατάσταση που επικρατούσε στη Βουλγαρία πριν τις αρχές της δεκαετίας του 1990.

X «Ως τα μέσα της δεκαετίας το '70 η βουλγαρική οικονομία παρουσίαζε σταθερή και γρήγορη ανάπτυξη. Στη συνέχεια όμως άρχισαν να γίνονται εμφανείς οι δομικές αδυναμίες, που οδήγησαν τελικά στη στασιμότητα και την κατάρρευση του συστήματος σχεδιασμού. Κακώς υπολογισμένες γιγαντιαίες επενδύσεις κατέληξαν στη δημιουργία «βιομηχανικών πυραμίδων» και σε μειωμένες απαιτήσεις ασφάλειας και προστασίας του περιβάλλοντος.

Σε μια πρώτη προσπάθεια να αντιμετωπιστεί επιβράδυνση της ανάπτυξης έγιναν στις αρχές της δεκαετίας του '80 μερικά περιορισμένα πειράματα για την εισαγωγή ενός «σοσιαλισμού στην αγορά». Στη συνέχεια και κατά τη διάρκεια ολόκληρης της δεκαετίας η Βουλγαρία δανείσθηκε σημαντικά ποσά, που κατέληξαν σε ένα δυσβάστακτο εξωτερικό χρέος, που αδυνατούσε να εξυπηρετήσει. Ο εξωτερικό χρέος αποτελεί σήμερα μια τροχοπέδη στις προσπάθειες να σταματήσει η κατάρρευση της παραγωγής.

Από τα μέσα της δεκαετίας του '80 η Βουλγαρία βρέθηκε μπροστά σε μια τριπλή πρόκληση: Η τότε ΕΣΣΔ δεν μπόρεσε πλέον να συντηρεί τεχνητά την βουλγαρική οικονομία (π.χ. με φθινό πετρέλαιο), η διαφάνεια θα άνοιγε τους δρόμους της

κριτικής στο καθεστώς και η αναδόμηση («Περεστρόικα»)θα απαιτούσε οικονομικές θυσίες.

Η απόπειρα της τότε κυβέρνησης να παρακολουθήσει τις μεταρρυθμίσεις του Γκορμπατσώφ επέτυχε. Ο Ζιβκωφ, για δεκαετίες αδιαφιλονίκητος ηγέτης και με την εικόνα ενός μετριοπαθούς πολιτικού, ανήγγειλε επανειλημμένα προγράμματα αλλαγής αλλά όλα προσκρούσανε στον κομματικό μηχανισμό, που προσπαθούσε να διατηρήσει τα προνόμια και τη θέση του. Τα πολιτικά όρια σε κάθε μεταρρύθμιση που πήγαινε από διακοσμητικές τροποποιήσεις έγιναν φανερά.

Η κληρονομιά του κεντρικού σχεδιασμού περιλαμβάνει διογκωμένο τομέα βαριάς βιομηχανίας, ο οποίος όμως βασιζόταν εν μέρει σε τεχνικά φθηνή ενέργεια, τη συστηματική παραμέληση του παραδοσιακά ανταγωνιστικού αγροτικού τομέα και ένα βαρύ εξωτερικό χρέος. Αλλά υπάρχουν και φωτεινές πλευρές: Η Βουλγαρία, μια από τις πιο καθυστερημένες χώρες της Ευρώπης ως τον πόλεμο, διαθέτει σήμερα μια ευνοϊκή κοινωνικό-οικονομική και φυσική υποδομή: αναπτυγμένο σύστημα εκπαίδευσης και επιμόρφωσης, καλή οικιστική υποδομή και ένα αποτελεσματικό σύστημα υγείας.

Η τελευταία προσπάθεια διάσωσης του καθεστώτος έγινε με τα κλασσικά σοβινιστικά μέσα: Το 1989 επαναλαμβάνεται η εκστρατεία αφομοίωσης της τουρκικής μειονότητας, που είχε ως αποτέλεσμα να φύγουν 300.000 Τούρκοι, να υποστεί καθίζηση η γεωργική παραγωγή και να απομονωθεί η χώρα.

Από το 1989 ως τον Οκτώβριο του 1991 τα γεγονότα εκτυλίχθηκαν με δραματική ταχύτητα.»(Θ.Πάγκαλος, Γ.Ρωμαίος, Κ.Καραμανλής, Π.Καζάκος, Θ.Κουλουμπής, Χ.Ροζάκης)

Χ Με την κατάρρευση των προηγούμενων προτύπων κοινωνικής και οικονομικής οργάνωσης, οι πρώην σοσιαλιστικές χώρες επανέρχονται στα εξελισσόμενα πρότυπα της αναπτυγμένης Ευρώπης. Κατά τη μετάβασή τους στις σύγχρονες μορφές μεικτής οικονομίας της αγοράς αντιμετωπίζουν ασφαλώς προβλήματα, αλλά έχουν τις δυνατότητες να επιτύχουν, γιατί δεν χαρακτηρίζονται από τις δομικές αδυναμίες των πραγματικά υπανάπτυκτων χωρών του Τρίτου Κόσμου.

...Το πρόβλημα της Βαλκανικής και ευρύτερα της Ανατολικής Ευρώπης απασχολεί έντονα και την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η πολιτική της ΕΕ αποβλέπει γενικότερα στην προσαρμογή και ανάκαμψη των οικονομιών των χωρών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης (ΧΚΑΕ) και ειδικότερα στη βελτίωση των εμπορικών της σχέσεων με τις χώρες αυτές. Αποφασιστικά βήματα προς αυτή την κατεύθυνση έγιναν με την υπογραφή της συμφωνίας σύνδεσης με τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία.

...Μέχρι τις πρόσφατες αλλαγές στην Ανατολική Ευρώπη, ο βασικός στρατηγικός στόχος των οικονομιών των Βαλκανικών χωρών ήταν η επίτευξη της οικονομικής αυτάρκειας, χωρίς να γίνεται προσπάθεια να εξειδικευθεί η παραγωγή ανάλογα με τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της κάθε χώρας (όπως π.χ. το κόστος εργασίας, οι κλιματολογικές συνθήκες ή ο φυσικός πλούτος). Η διεθνής εξειδίκευση των χωρών αυτών αφορούσε κυρίως προϊόντα της βαριάς βιομηχανίας και αγροτικά προϊόντα, ενώ το εξωτερικό εμπόριο -ανταλλακτικό και «προστατευμένο» από τη

φύση του- ήταν στραμμένο προς τις υπόλοιπες χώρες της Ανατολικής Ευρώπης (COMECON) και επέτρεπε τη σίγουρη απορρόφηση της παραγωγής. Το αποτέλεσμα ήταν οι οικονομίες των βαλκανικών χωρών να χαρακτηρίζονται από χαμηλή παραγωγικότητα, έλλειψη κινήτρων που να ανταποκρίνεται στη ζήτηση, ανυπαρξία σύγχρονων μεθόδων διείσδυσης στις αγορές, ενώ τα προϊόντα τους ήταν συνήθως πολύ χαμηλής ποιότητας. Ωστόσο υπάρχουν και αρκετές ιδιαιτερότητες οι οποίες διαφοροποιούν τη συμπεριφορά της κάθε χώρας.»(Σ. Λώλος)

1.2 Ρουμανία

«Η Ρουμανία έχει έκταση 238.391 τ.χλμ.. Συνορεύει προς το νότο με τη Βουλγαρία, δυτικά-νοτιοδυτικά με τη Ο.Δ. της Γιουγκοσλαβία και τη Ουγγαρία, βορειοανατολικά με την Ουκρανία, ανατολικά με τη Δημοκρατία της Μολδαβίας και βρέχεται από τον Εύξεινο Πόντο.

Η χώρα θεωρείται πεδινή αφού οι πεδιάδες αποτελούν το 33% του εδάφους, οι λόφοι το 36% και τα βουνά το 31%. Διαιρείται σε 40 Νομούς στους οποίους προστίθεται και η πρωτεύουσα με υπόσταση Νομού. Στη Ρουμανία υπάρχουν 262 πόλεις (και 13.000 χωριά). Σε συνολικό πληθυσμό 22.600.000 κατοίκων (σύμφωνα με την απογραφή 31/12/95) ποσοστό 89,5% ανήκει στους Ρουμάνους και το υπόλοιπο στις εξής μειονότητες:

Ούγγροι: 7,12% του συνολικού πληθυσμού

Αθίγγανοι (Rom): 1,76% του συνολικού πληθυσμού

Σε σχέση με το 1995 ο πληθυσμός μειώθηκε κατά 71.000 άτομα, λόγω μετανάστευσης και αρνητικής εξέλιξης των γεννήσεων. Ο ρυθμός γεννήσεων ήταν 10,2 γεννήσεις ανά 1000 κατοίκους (10,4 για το 1995) ενώ ο ρυθμός θανάτων 12,0 ανά 1000 κατοίκους (12,6 το 1995).

Επίσημη γλώσσα είναι η ρουμανική (λατινογενής), ενώ είναι ευρέως ομιλούμενες η αγγλική, η γαλλική και η γερμανική.

Πολιτική και Οικονομική κατάσταση

Η σταθεροποίηση των μακροοικονομικών μεγεθών που είχε επιτευχθεί κατά το 1994 και τους πρώτους εννέα μήνες του 1995, υπονομεύθηκε σοβαρά από το αυξανόμενο έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών κατά το 1996. Η επιδείνωση της διεθνούς θέσης της Ρουμανίας είχε ως αποτέλεσμα την άσκηση εντεινόμενης πίεσης -εκ μέρους ιδιαίτερα των διεθνών οικονομικών οργανισμών- τόσο στην κυβέρνηση όσο και στην Κεντρική Τράπεζα για περαιτέρω σύσφιξη της δημοσιονομικής και νομισματικής πολιτικής.

Στα τέλη του 1995 και κατά το πρώτο εξάμηνο του 1996, η ρουμανική κυβέρνηση προέβη στη λήψη περιοριστικών μέτρων εμπορικής και συναλλαγματικής πολιτικής με στόχο την εξυγίανση του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών. Έτσι, το έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου, το οποίο είχε παρουσιάσει αύξηση το 1995 (1.1664 εκατ. δολ.), μειώθηκε μεν κατά το διάστημα Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου 1996, με σημαντική, ωστόσο, συρρίκνωση τόσο των εξαγωγών όσο και των εισαγωγών.» (Ελληνική Πρεσβεία Βουκουρεστίου)

«Το προηγούμενο πολιτικό καθεστώς είχε ακολουθήσει πολιτική «εθνικής ανεξαρτησίας» στις διεθνείς σχέσεις, που τότε σήμαινε ανεξαρτησία από την πολιτική της ΕΣΣΔ σε θέματα εξωτερικής πολιτικής (άρνηση συμμετοχής στην εισβολή στην Τσεχοσλοβακία το 1968, αναγνώριση του Ισραήλ κλπ).

Η ανεξάρτητη εξωτερική πολιτική συμπληρώθηκε τη δεκαετία του '80 από μια πολιτική απαλλαγής από κάθε εξωτερικό χρέος.

Το 1982 η κυβέρνηση Τσαουσέσκου αποφάσισε να αποπληρώσει ολόκληρο το εξωτερικό χρέος της χώρας το συντομότερο δυνατό -πράγμα που στη συνέχεια έγινε. Για να γίνει όμως αυτό, έπρεπε η χώρα να έχει τεράστια εξαγωγικά πλεονάσματα, τα οποία ήταν δυνατά μόνο στρέφοντας ένα μεγάλο μέρος της αγροτικής παραγωγής από την ικανοποίηση της εσωτερικής κατανάλωσης στις διεθνείς αγορές. Αυτό, μαζί με την χαμηλή επένδυση στη γεωργία λόγω άλλων προτεραιοτήτων προκάλεσε δραστική συμπίεση του βιοτικού επιπέδου. Η Ρουμανία ξεχρεώθηκε φτωχαίνοντας ήδη πριν από την πτώση του καθεστώτος. Ελλείψεις τροφίμων, χορήγησή τους με δελτίο, μαύρες αγορές ήταν η συνέπεια.

Από την άλλη μεριά τα διαθέσιμα πενιχρά μέσα (επενδυτικοί πόροι) διατέθηκαν είτε για μεγαλομανίας. Η κατάργηση των ατομικών δικαιωμάτων στην κοινωνική πολιτική, στο πλαίσιο της μεγαλομανούς πληθυσμιακής πολιτικής μεγάλωνε τελικά τις στερήσεις.

Η Ρουμανική εκδοχή του σοσιαλιστικού μοντέλου ήταν εξαιρετικά συγκεντρωτική, με τη δύναμη στα χέρια μιας μικρής ομάδας και συχνές αναδομήσεις της κυβέρνησης προκειμένου να

αποφευχθεί η ανάδειξη ισχυρών αντιπάλων. Αλλά ως ένα βαθμό η Ρουμανία ήταν και θύμα μιας ιδιότυπης παθολογίας της ηγεσίας της. Τα συμπτώματα ήταν πολλά: Κάθε οικογένεια έπρεπε να κάνει πέντε τουλάχιστον παιδιά, προκειμένου να επιτευχθεί ο πληθυσμιακός στόχος των 30 εκ. με αποτέλεσμα να χειροτερεύει το επίπεδο ζωής. Το πρόγραμμα «συστηματοποίησης» (έτσι ονομάσθηκε), που πρόβλεπε την κατεδάφιση ολόκληρων ιστορικών οικισμών (περίπου 13.000 χωριών και μικρο-πόλεων) και τη συγκέντρωση του πληθυσμού σε «αγροτοβιομηχανικά κέντρα», τελευταίο μνημείο σπατάλης την περιβόητη «λεωφόρο της Νίκης του σοσιαλισμού» που κατέληγε στο γιγαντιαίο «Ανάκτορο της Δημοκρατίας», που χτίστηκε για να αποθανατίσει την αναμενόμενη εποχή και που έμεινε ατελείωτο.

Στα τέλη της δεκαετίας του '80 οι στερήσεις και οικονομικές σκληρότητες ήταν καθημερινό βίωμα και η δυσαρέσκεια εναντίον του καθεστώτος μεγάλωνε. Την πρώτη εξέγερση δοκιμάζουν το 1987 οι εργάτες του Μπράσωφ, της δεύτερης μεγάλης πόλης της Ρουμανίας. Το 1988 εντείνονται οι αντιδράσεις της συγγραφικής μειονότητας που θα ήταν και ένα από τα θύματα της «συστηματοποίησης» και κατέληξε στη σφαγή της Τιμισοάρα. Ανάλογα σκλήρυνε η στάση του καθεστώτος, η μυστική αστυνομία του, ψήφιση νέου φιλελεύθερου νόμου για τις ξένες επενδύσεις). Η Βουλγαρία αποκτούσε έτσι το «θεσμικό κιγκλίδωμα» μιας οικονομίας της αγοράς.

Αλλά οι διαρθρωτικές αλλαγές προχωρούν με πολύ βραδύτερο ρυθμό από όσο αφήνει να εννοηθεί ο νομοθετικός οργανισμός, ενώ η οικονομική εξέλιξη υπήρξε πολύ χειρότερη απ' ό,τι αναμενόταν αρχικά. Η συνολική παραγωγή μειώθηκε περίπου

κατά 12% το 1990, 30% το 1991 και ακόμη 12% το 1992. Πρόκειται για μια καθίζηση χωρίς προηγούμενο που τροφοδοτεί την κοινωνική ανησυχία και διαψεύδει τις αρχικές προσδοκίες που προκάλεσε η πτώση του προηγούμενου καθεστώτος. Ο δρόμος προς τη Δύση αποδείχεται πιο επίπονος και δυσβάσταχτος από όσο άφηνε να εννοηθεί η προπαγανδιστική εκστρατεία του «εδώ και τώρα αγορά».

Οι εξελίξεις στη Ρουμανία δεν διαφέρουν ουσιωδώς από αυτές της Βουλγαρίας. Ισως η σπουδαιότερη διαφορά έγκειται στο ότι στην πρώτη δίνεται μεγαλύτερη έμφαση στην αναμόρφωση του ίδιου του κράτους και των επιχειρήσεών του.» (Θ.Πάγκαλος, Γ. Ρωμαίος, Κ.Καραμανλής, Π.Καζάκος, Θ.Κουλουμπής, Χ.Ροζάκης)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Απασχόληση στον τομέα της βιομηχανίας

Στο συγκεκριμένο κεφάλαιο παρουσιάζεται η διαχρονική διάρθρωση της απασχόλησης κατά κλάδο¹ του τομέα της βιομηχανίας της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας.

Η ανάλυση της διάρθρωσης της απασχόλησης στον τομέα της βιομηχανίας των δύο χωρών θα δώσει σημαντικά στοιχεία για το προφίλ του τομέα αυτού. Καθώς θα δούμε τις μεταβολές της απασχόλησης, μέσα στην συγκεκριμένη εξεταζόμενη περίοδο, τόσο για το σύνολο της βιομηχανίας όσο και για τους επιμέρους κλάδους της. Επίσης θα διαπιστώσουμε την ένταση της παραγωγής των βιομηχανικών κλάδων. Πέραν όμως αυτών, θα βγάλουμε και πολλά άλλα συμπεράσματα τα οποία θα μας βοηθήσουν να κατανοήσουμε την εικόνα του βιομηχανικού τομέα της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας.

Παρατηρώντας προσεκτικά τους πίνακες 1 και 4 που αναφέρονται στη διάρθρωση της απασχόλησης στον τομέα της βιομηχανίας των δύο αυτών χωρών, διαπιστώνεται ότι αυτή δίδει μια καθαρή εικόνα των εξελίξεων που έλαβαν χώρα την τελευταία δεκαετία τόσο στη Βουλγαρία όσο και στη Ρουμανία.

Προκειμένου όμως να φθάσουμε σε αυτές τις διαπιστώσεις είναι αναγκαίο να εξετάσουμε, για κάθε χώρα χωριστά, την διάρθρωση της απασχόλησης στο σύνολο της βιομηχανίας και

¹ Η κατάταξη των κλάδων που εμφανίζεται στους πίνακες είναι αυτή που χρησιμοποιεί ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών.

των επιμέρους κλάδων της, και στη συνέχεια να γίνει σύγκριση μεταξύ των δύο χωρών.

2.1 Απασχόληση στον τομέα της βιομηχανίας της Βουλγαρίας

Οι πίνακες που αφορούν την απασχόληση στην βιομηχανία της Βουλγαρίας είναι οι πίνακες 1,2,3. Όπως προκύπτει από τον πίνακα 1, ο οποίος αφορά τον μέσο όρο των απασχολούμενων στη βιομηχανία, συνολικά, αλλά και σε κάθε βιομηχανικό κλάδο, από το 1985 έως το 1994², παρατηρείται μια συνεχής αύξηση, στο σύνολο της βιομηχανίας, του αριθμού των απασχολούμενων από το 1985 έως και το 1989, ενώ αντίθετα από το 1990 έως και το 1994 παρατηρείται μια συνεχής μείωση αυτών.

Όσον αφορά τους κλάδους της βιομηχανίας παρατηρείται και σ' αυτούς ως ένα βαθμό το ίδιο φαινόμενο, καθώς κάποιοι κλάδοι εμφανίζουν αύξηση του ρυθμού των απασχολούμενων τους, για ορισμένα ή όλα τα έτη της περιόδου 1985-1989, ενώ κάποιοι άλλοι εμφανίζουν μείωση, για ορισμένα ή όλα τα έτη της επόμενης περιόδου (1990-1994).

Γενικά λοιπόν μπορούμε να ισχυριστούμε ότι παρουσιάζεται μια αύξηση των απασχολούμενων στη βιομηχανία της Βουλγαρίας (τόσο στο σύνολο όσο και στην πλειοψηφία των κλάδων της βιομηχανίας) κατά την περίοδο 1985-1989 και μια μείωση των απασχολούμενων κατά την περίοδο 1990-1994.

² Δεν υπήρχαν διαθέσιμα στοιχεία για πιο πρόσφατα έτη

Εκείνο όμως που στη συνέχεια έχει ιδιαίτερη σημασία και που πρέπει να εξεταστεί είναι ποιοι κλάδοι σημειώνουν την μεγαλύτερη μεταβολή (θετική ή αρνητική), κατ' έτος, του αριθμού των απασχολουμένων τους και στις δύο περιόδους.

Σύμφωνα με τον πίνακα 2 στην πρώτη περίοδο (1985-1989) οι κλάδοι που σημειώνουν την μεγαλύτερη αύξηση του αριθμού των απασχολουμένων τους παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί.

	85-86	86-87	87-88	88-89
1 ^{ος}	382	383	383	382
2 ^{ος}	352	382	313	381
3 ^{ος}	311/2	352	311/2	383
4 ^{ος}	322	384	322	372
5 ^{ος}	371	321	371	352

Αντίθετα, κατά την ίδια περίοδο οι κλάδοι που έχουν την μεγαλύτερη μείωση του αριθμού των απασχολουμένων τους παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα.

	85-86	86-87	87-88	88-89
1 ^{ος}	384	351	352	369
2 ^{ος}	383	354	321	321
3 ^{ος}	331	311/2	351	331
4 ^{ος}	342	369	369	322
5 ^{ος}	356, 369	314, 342	332	361

Όσον αφορά την δεύτερη περίοδο (1990-1994) οι κλάδοι που παρουσιάζουν τη μεγαλύτερη αύξηση φαίνονται στον παρακάτω πίνακα.

	89-90	90-91	91-92	92-93	93-94
1 ^{ος}	384	354	371	342	381
2 ^{ος}	351	-	314	-	322
3 ^{ος}	322	-	-	-	311/2
4 ^{ος}	354	-	-	-	332
5 ^{ος}	331	-	-	-	341

Αντίστοιχα αυτοί που σημειώνουν την μεγαλύτερη μείωση κατά την δεύτερη περίοδο (1990-1994) είναι αυτοί που παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα.

	89-90	90-91	91-92	92-93	93-94
1 ^{ος}	382	382	382	382	382
2 ^{ος}	371	321	383	383	383
3 ^{ος}	383	381	381	311/2	355
4 ^{ος}	369	384	311/2	321	322
5 ^{ος}	311/2	322	384	381	352

Συγκρίνοντας τους τέσσερις παραπάνω πίνακες διαπιστώνουμε ότι οι κλάδοι με την μεγαλύτερη αύξηση των απασχολούμενων τους είναι διαφορετικοί στις δύο περιπτώσεις, όπως διαφορετικοί είναι και μεταξύ τους οι κλάδοι που παρουσιάζουν την μεγαλύτερη μείωση των απασχολούμενων τους κατά της δύο περιόδους, με ελάχιστες εξαιρέσεις και στις δύο περιπτώσεις.

Ιδιαίτερη σημασία έχει όμως και η εξέταση του αριθμού των απασχολουμένων ανά κλάδο, ώστε να διαπιστωθεί ποιοι κλάδοι είναι εντάσεως εργασίας.

Από τον πίνακα 1, παρατηρούμε ότι οι κλάδοι που έχουν τον μεγαλύτερο αριθμό απασχολουμένων καθ' όλη την διάρκεια της εξεταζόμενης περιόδου είναι οι 311/2:τρόφιμα, 321:υφαντουργικά, 322:ένδυση, 382:μη ηλεκτρικές μηχανές, 383:ηλεκτρικές μηχανές και 384:μεταφορικά οχήματα. Βέβαια η κατάταξη των πέντε αυτών κλάδων, σύμφωνα με το μέγεθος της απασχόλησης, είναι διαφορετική από έτος σε έτος πλην του κλάδου 382:μη ηλεκτρικές συσκευές, ο οποίος παραμένει πρώτος σε κάθε έτος, και του κλάδου 384:ηλεκτρικές συσκευές, ο οποίος είναι πάντοτε στο τέλος της σειράς κατάταξης των κλάδων με τον μεγαλύτερο αριθμό απασχολουμένων.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται η κατάταξη των πέντε κλάδων με τον μεγαλύτερο αριθμό απασχολουμένων.

	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994
1 ^{ος}	382	382	382	382	382	382	382	382	382	382
2 ^{ος}	321	321	321	321	383	383	383	383	383	321
3 ^{ος}	383	311/2	322	383	321	321	321	321	321	311/2
4 ^{ος}	311/2	383	383	311/2	311/2	311/2	311/2	311/2	311/2	383
5 ^{ος}	384	384	384	384	384	384	384	384	384	384

Όπως διαπιστώνουμε από τον παραπάνω πίνακα αν και η κατάταξη των πέντε κλάδων με βάσει τον μεγαλύτερο αριθμό απασχολουμένων που έχει καθ' ένας, σε σχέση με τους υπολοίπου κλάδους της βιομηχανίας, είναι διαφορετική από έτος σε έτος κατά την περίοδο 1985-1994, εντούτοις οι πέντε

αυτοί κλάδοι που παρουσιάζουν τον μεγαλύτερο αριθμό απασχολουμένων παραμένουν οι ίδιοι καθ' όλη την διάρκεια της περιόδου αυτής.

Αυτό όμως σημαίνει πως οι παραπάνω κλάδοι μπορούν αδιαμφισβήτητα να χαρακτηριστούν ως εντάσεως εργασίας, διατηρώντας το χαρακτηριστικό αυτό καθ' όλη την διάρκεια της περιόδου 1985-1994.

Αντίθετα, οι κλάδοι που παρουσιάζουν τον μικρότερο αριθμό απασχολουμένων στη βιομηχανία την περίοδο 1985-1994 είναι οι 361:κεραμικά, πορσελάνη και πυλός, 342:εκτυπώσεις-εκδόσεις, 323:δέρματα, 354:προϊόντα πετρελαίου, 356:προϊόντα πλαστικού και 372:μη σιδηρούχα μέταλλα, των οποίων η κατάταξη κατ' έτος ποικίλει όπως φαίνεται από τον ακόλουθο πίνακα.

	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994
1 ^{ος}	361	361	361	361	361	361	361	361	361	361
2 ^{ος}	342	342	342	342	342	342	342	342	323	323
3 ^{ος}	323	323	323	323	323	323	323	323	342	342
4 ^{ος}	356	356	354	354	372	372	356	356	356	356
5 ^{ος}	354	354	356	356	356	356	372	372	372	372

Όπως φαίνεται από τον παραπάνω πίνακα, σταθερά πρώτος σε όλα τα έτη εμφανίζεται ο κλάδος 361:κεραμικά, πορσελάνη και πυλός. Ενώ όσον αφορά τους υπόλοιπους, διαπιστώνεται ότι η κατάταξή τους ποικίλει από έτος σε έτος αν και οι κλάδοι 342:εκτυπώσεις εκδόσεις και 323:δέρματα, παραμένουν στη ίδια σειρά κατάταξης από το 1985 έως και το 1992. Ενώ όσον αφορά τους κλάδους 356:προϊόντα πλαστικού, 354:προϊόντα

πετρελαίου και άνθρακα και 372:μη σιδηρούχα μέταλλα φαίνεται να καταλαμβάνουν σταθερά την τέταρτη και πέμπτη θέση καθώς εναλλάσσονται από έτος σε έτος. Το σημαντικότερο είναι όμως ότι οι κλάδοι αυτοί, καθ' όλη τη διάρκεια της εξεταζόμενης περιόδου, έχουν τον μικρότερο αριθμό απασχολουμένων. Το γεγονός αυτό βέβαια σημαίνει ότι οι συγκεκριμένοι αυτοί κλάδοι δεν μπορούν να χαρακτηριστούν ως εντάσεως εργασίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1. Μέσος ετήσιος αριθμός απασχολουμένων στη Βιομηχανία της Βουλγαρίας, 1985-1994(σε χιλιάδες).

	ΚΛΑΔΟΙ	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994
311/2	τρόφιμα	106,6	109,1	107,3	110,5	111,1	105,7	87,1	73,6	55,6	59,7
313	ποτά	20,5	20,3	20,4	25,5	20,5	21,4	16,5	13,7	12,1	15
314	καπνός	19,4	19,2	18,9	18,9	18,9	17,4	15,2	15,9	14,5	14,6
321	υφαντουργικά προϊόντα	120,7	121,1	123	119,9	116,5	112	87,9	73,7	64,5	63,5
322	ένδυση	59,1	61,6	62,4	63,9	62,2	64,1	52,9	44,9	38,7	48,5
323	δέρμα	11,8	11,9	12,1	12,1	12,7	12	9,3	7,7	6,8	6,5
324	υπόδηση	20,5	20,4	20,6	20,9	20,6	19,7	15,8	15,2	14,5	16,3
331	προϊόντα ξύλου και φελλού	25,5	24,8	24,9	25	23,2	24,3	18,3	16	13,9	14,6
332	έπιπλα και μεταλλικά μέρη αυτών	25	25,2	26,1	25,1	24,9	22,4	18,9	16	12,2	15,6
341	χαρτί	16	16,1	15,9	16,1	15,7	14,9	13,4	12	10,7	13,7
342	εκτυπώσεις και εκδόσεις	10,7	10,2	9,9	9,4	9,8	8,9	7,3	5,6	7,3	6,9
351	βιομηχανικά χημικά προϊόντα	34,9	34,6	30,5	29,2	30,6	32,7	29	24,1	22,9	22,3
352	λοιπά χημικά προϊόντα	27,3	31,1	33,4	29,6	33,8	31,6	26	24,3	22,9	22,2
353	πετρέλαιο καθαρό										
354	προϊόντα πετρελαίου και άνθρακα	15,6	15,6	12,5	12,6	12,7	14,1	14,4	13,9	13,5	13,6
355	καουτσούκ	19,4	19,8	20,1	20,5	20,7	18,8	15,2	14,3	13	11,7
356	πλαστικά προϊόντα	12,6	12,2	13	13,6	13,6	12,8	10,4	9,7	7,6	9,8
361	κεραμικά, πορσελάνη πυλός	7	7,1	7,2	7	6	5,8	5,2	4,8	3,8	4
362	γυαλί	18,9	19	19,4	19,3	17,8	16,8	14,9	13,3	12,5	12,1
369	λοιπά μη μεταλλικά ορυκτά προϊόντα	49,7	49,3	48,5	47,4	43,7	36,8	29,8	23,4	21,5	21,1
371	σίδηρος και χάλυβας	35	36,5	36,3	37,8	39	25,9	21,1	26,4	25,6	25
372	μη σιδηρούχα μέταλλα					13	12,3	11,2	10,6	10,6	10
381	μεταλλικά προϊόντα	50	49	49	48,2	87,1	82,2	66	51,1	44,9	55
382	μη ηλεκτρικές συσκευές	158,8	159,8	172,1	172,2	235,1	201,1	156,5	129,7	106,7	83
383	ηλεκτρικές συσκευές	107,8	106,1	115	121,3	153,9	145,2	114,2	87,4	66,2	54
384	μεταφορικά οχήματα	77,2	75,2	76,7	76,2	76,8	83,1	87,7	57,5	51,6	52
385	συσκευές επιστημονικών επαγγελματιών										
390	λοιπά βιομηχανικά προϊόντα	206,2	202,8	192,8	214	201	179,8	130,6	98,5	92,9	2
3	Σύνολο	1256	1268	1281	1291	1420	1320	1056	883,2	767	61

ΠΗΓΗ: Ο.Η.Ε.

Πίνακας 2. Μεταβολή μέσης ετήσιας απασχόλησης της βιομηχανίας της Βουλγαρίας, 1985-1994 (σε χιλιάδες)

	ΚΛΑΔΟΙ	85-86	86-87	87-88	88-89	89-90	90-91	91-92	92-93	93-94
311/2	τρόφιμα	3	-2	3	1	-5	-19	-14	-18	4
313	ποτά	0	0	5	-5	1	-5	-3	-2	3
314	καπνός	0	0	0	0	-2	-2	1	-1	0
321	υφαντουργικά προϊόντα	0	2	-3	-3	-5	-24	-14	-9	-1
322	ένδυση	3	1	2	-2	2	-11	-8	-6	10
323	δέρμα	0	0	0	1	-1	-3	-2	-1	0
324	υπόδηση	0	0	0	0	-1	-4	-1	-1	2
331	προϊόντα ξύλου και φέλλου	-1	0	0	-2	1	-6	-2	-2	1
332	έπιπλα και μεταλλικά μέρη αυτών	0	1	-1	0	-3	-4	-3	-4	3
341	χαρτί	0	0	0	0	-1	-2	-1	-1	3
342	εκτυπώσεις και εκδόσεις	-1	0	-1	0	-1	-2	-2	2	0
351	βιομηχανικά χημικά προϊόντα	0	-4	-1	1	2	-4	-5	-1	-1
352	λοιπά χημικά προϊόντα	4	2	-4	4	-2	-6	-2	-1	-1
353	πετρέλαιο καθαρό									
354	προϊόντα πετρελαίου και άνθρακα	0	-3	0	0	1	3	-1	0	0
355	καουτσούκ	0	0	0	0	-2	-4	-1	-1	-1
356	πλαστικά προϊόντα	0	1	1	0	-1	-2	-1	-2	2
361	κεραμικά, πορσελάνη πυλός	0	0	0	-1	0	-1	0	-1	0
362	γυαλί	0	0	0	-2	-1	-2	-2	-1	0
369	λοιπά μη μεταλλικά -ορυκτά προϊόντα	0	-1	-1	-4	-7	-7	-6	-2	0
371	σίδηρος και χάλυβας	2	0	2	1	-13	-6	5	-1	0
372	μη σιδηρούχα μέταλλα	0	0	0	13	-1	-1	-1	0	0
381	μεταλλικά προϊόντα	-1	0	-1	39	-5	-6	-15	-6	11
382	μη ηλεκτρικές συσκευές	11	2	0	63	-34	-45	-27	-23	-23
383	ηλεκτρικές συσκευές	-2	9	6	33	-9	-31	-27	-21	-12
384	μεταφορικά οχήματα	-2	2	-1	1	6	-15	-10	-6	1
385	συσκευές επιστημονικών επαγγελματιών									
390	λοιπά βιομηχανικά προϊόντα	-3	-10	21	-13	-21	-49	-32	-6	-72
3	Σύνολο	12	13	10	129	-100	-265	-172	-116	-71

ΠΗΓΗ: Ο.Η.Ε.

Πίνακας 3. Ποσοστιαία συμμετοχή της μέσης ετήσιας απασχόλησης στο σύνολο της βιομηχανίας, 1985-1994.

	ΚΛΑΔΟΙ	%85	%86	%87	%88	%89	%90	%91	%92	%93	%94
311/2	τρόφιμα	8,49	8,60	8,37	8,56	7,82	8,01	8,25	8,33	7,25	8,58
313	ποτά	1,63	1,60	1,59	1,97	1,44	1,62	1,56	1,55	1,58	2,16
314	καπνός	1,54	1,51	1,47	1,46	1,33	1,32	1,44	1,80	1,89	2,10
321	αφαντουργικά προϊόντα	9,61	9,55	9,60	9,29	8,20	8,48	8,33	8,34	8,41	9,13
322	ένδυση	4,70	4,86	4,87	4,95	4,38	4,86	5,01	5,08	5,05	6,97
323	δέρμα	0,94	0,94	0,94	0,94	0,89	0,91	0,88	0,87	0,89	0,93
324	υπόδηση	1,63	1,61	1,61	1,62	1,45	1,49	1,50	1,72	1,89	2,34
331	προϊόντα ξύλου και φελλού	2,03	1,96	1,94	1,94	1,63	1,84	1,73	1,81	1,81	2,10
332	έπιπλα και μεταλλικά μέρη αυτών	1,99	1,99	2,04	1,94	1,75	1,70	1,79	1,81	1,59	2,24
341	χαρτί	1,27	1,27	1,24	1,25	1,11	1,13	1,27	1,36	1,40	1,97
342	εκτυπώσεις και εκδόσεις	0,85	0,80	0,77	0,73	0,69	0,67	0,69	0,63	0,95	0,99
351	βιομηχανικά χημικά προϊόντα	2,78	2,73	2,38	2,26	2,15	2,48	2,75	2,73	2,99	3,21
352	λοιπά χημικά προϊόντα	2,17	2,45	2,61	2,29	2,38	2,39	2,46	2,75	2,99	3,19
353	πετρέλαιο καθαρό										
354	προϊόντα πετρελαίου και άνθρακα	1,24	1,23	0,98	0,98	0,89	1,07	1,36	1,57	1,76	1,95
355	καουτσούκ	1,54	1,56	1,57	1,59	1,46	1,42	1,44	1,62	1,69	1,68
356	πλαστικά προϊόντα	1,00	0,96	1,01	1,05	0,96	0,97	0,99	1,10	0,99	1,41
361	κεραμικά, πορσελάνη πυλός	0,56	0,56	0,56	0,54	0,42	0,44	0,49	0,54	0,50	0,57
362	γυαλί	1,50	1,50	1,51	1,49	1,25	1,27	1,41	1,51	1,63	1,80
369	λοιπά μη μεταλλικά -ορυκτά προϊόντα	3,96	3,89	3,78	3,67	3,08	2,79	2,82	2,65	2,80	3,11
371	σίδηρος και χάλυβας	2,79	2,88	2,83	2,93	2,75	1,96	2,00	2,99	3,34	3,6
372	μη σιδηρούχα μέταλλα	0,00	0,00	0,00	0,00	0,92	0,93	1,06	1,20	1,38	1,5
381	μεταλλικά προϊόντα	3,98	3,86	3,82	3,73	6,13	6,23	6,25	5,79	5,83	9,1
382	μη ηλεκτρικές συσκευές	12,64	13,39	13,43	13,34	16,55	15,23	14,83	14,69	13,91	12
383	ηλεκτρικές συσκευές	8,58	8,37	8,97	9,39	10,84	11,00	10,82	9,90	8,63	7,
384	μεταφορικά οχήματα	6,15	5,93	5,99	5,90	5,41	6,30	6,41	6,51	6,73	7
385	συσκευές επιστημονικών επαγγελματιών										
390	λοιπά βιομηχανικά προϊόντα	16,41	15,99	15,05	16,57	14,15	13,62	12,37	11,15	12,11	3
3	Σύνολο	100	100	100	100	100	100	100	100	100	

ΠΗΓΗ: Ο.Η.Ε.

2.2 Απασχόληση στον τομέα της βιομηχανίας της Ρουμανίας

Στην παράγραφο αυτή εξετάζεται η απασχόληση στον τομέα της βιομηχανίας της Ρουμανίας.

Όπως προκύπτει από τον πίνακα 4, από το 1986 έως και το 1988 υπάρχει μια συνεχής μείωση της απασχόλησης στον βιομηχανικό τομέα η οποία ανακόπτεται το 1989 όπου και αρχίζει να αυξάνει. Το ίδιο φαινόμενο βέβαια παρατηρείται εάν εξετάσουμε την απασχόληση και διακλαδικά.

Ετσι λοιπόν, εξετάζοντας την μεταβολή (θετική και αρνητική) της απασχόλησης κάθε κλάδου -ομάδας κλάδων³- για της δύο υποπεριόδους, 1986-1988 και 1989-1992, με βάσει τον πίνακα 6, διαπιστώνουμε ότι την μεγαλύτερη θετική μεταβολή την έχουν οι ομάδες κλάδων που φαίνονται στον ακόλουθο πίνακα.

	86-85	87-86	88-87
1 ^{ος}	321-324	331-332	381-385
2 ^{ος}	381-385	321-322	321-324
3 ^{ος}	371-372	-	341-342

Αντίθετα την μεγαλύτερη μείωση των απασχολούμενων τους, κατά την ίδια περίοδο, την έχουν οι ακόλουθοι κλάδοι.

	86-85	87-86	88-87
1 ^{ος}	331-332	371-372	331-332
2 ^{ος}	351-356	381-385	371-372
3 ^{ος}	311/2-314	351-352	311/2-314
4 ^{ος}		311/2-314	351-356
5 ^{ος}			361-369

³ Διαθέσιμα στοιχεία υπάρχουν μόνο κατά ομάδες κλάδων και όχι κατά συγκεκριμένο κλάδο όπως είναι στην περίπτωση της Βουλγαρίας.

Όσον αφορά δε την επόμενη περίοδο (1989-1992) οι ομάδες κλάδων που σημειώνουν την μεγαλύτερη αύξηση του αριθμού των απασχολουμένων του παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί.

	88-89	89-90	90-91	91-92
1 ^{ος}	381-385	321-324	361-369	-
2 ^{ος}	331-332	351-356	371-372	-
3 ^{ος}	311/2-314	381-385	-	-
4 ^{ος}	351-356	311/2-314	-	-
5 ^{ος}	361-369	361-369	-	-
6 ^{ος}	371-372	341-342	-	-
7 ^{ος}	-	371-372	-	-

Αντίστοιχα, στον παρακάτω πίνακα δίδονται οι κλάδοι -ομάδες κλάδοι- οι οποίοι παρουσιάζουν την μεγαλύτερη μείωση του αριθμού των απασχολουμένων τους κατά την περίοδο 1989-1992.

	88-89	89-90	90-91	91-92
1 ^{ος}	321-324	331-332	381-385	381-385
2 ^{ος}	341-342	-	351-356	321-324
3 ^{ος}	-	-	321-324	361-369
4 ^{ος}	-	-	331-332	331-332
5 ^{ος}	-	-	311/2-314	351-356
6 ^{ος}	-	-	-	311/2-314
7 ^{ος}	-	-	-	341-342

Παρατηρώντας και τους τέσσερις παραπάνω πίνακες διαπιστώνουμε ότι τόσο οι κλάδοι που έχουν την μεγαλύτερη αύξηση της απασχόλησης όσο και εκείνοι με την μεγαλύτερη μείωση της περιόδου 1986-1988 είναι διαφορετικοί από τους αντίστοιχους της περιόδου 1989-1992.

Στη συνέχεια γίνεται μια προσπάθεια να διαπιστωθεί ποιοι κλάδοι είναι εντάσεως εργασίας και ποιοι όχι.

Σύμφωνα με τον πίνακα 4 οι κλάδοι που έχουν τον μεγαλύτερο αριθμό απασχολουμένων⁴ καθ' όλη την διάρκεια της εξεταζόμενης περιόδου είναι οι 321-324, 331-332, 351-356, 371-372 και 381-385⁵.

Η κατάταξη των κλάδων αυτών κατ' έτος δίδεται στον ακόλουθο πίνακα.

	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992
1 ^{ος}	381-385	381-385	381-385	381-385	381-385	381-385	381-385	381-385
2 ^{ος}	331-332	321-324	321-324	321-324	321-324	321-324	321-324	321-322
3 ^{ος}	321-324	331-332	331-332	331-332	331-332	351-356	351-356	351-356
4 ^{ος}	371-372	371-372	371-372	351-356	351-356	331-332	311/2-314	311/2-314
5 ^{ος}	351-356	351-356	351-356	311/2-314	311/2-314	311/2-314	331-332	311-332

Όπως εύκολα διαπιστώνουμε από τον παραπάνω πίνακα από το 1985 έως και το 1992 σταθερά πρώτη και δεύτερη είναι αντίστοιχα οι ομάδες των κλάδων 381-385 και 321-324, ενώ οι υπόλοιπες θέσεις καταλαμβάνονται περίπου εναλλάξ από τις άλλες ομάδες κλάδων.

Ετσι, δεδομένου ότι οι κλάδοι αυτοί έχουν καθ' όλη την διάρκεια της περιόδου 1985-1992 τον μεγαλύτερο αριθμό απασχολουμένων θεωρούνται ως κλάδοι εντάσεως εργασίας.

⁴ Στο σύνολό τους όλοι σχεδόν οι κλάδοι έχουν τεράστιο αριθμό απασχολουμένων.

⁵ Βλέπε κωδικούς και ονομασία κλάδων στο τέλος του πρώτου μέρους.

Όσον αφορά τους κλάδους εκείνους οι οποίοι έχουν τον μικρότερο αριθμό απασχολουμένων. Στον πίνακα που ακολουθεί φαίνεται η κατάταξη των πέντε εκείνων κλάδων που έχουν τον μικρότερο αριθμό απασχολουμένων κάθε έτος.

	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992
1 ^{ος}	341-342	341-342	341-342	341-342	341-342	341-342	341-342	341-342
2 ^{ος}	361-369	361-369	361-369	361-369	361-369	371-372	371-72	361-369
3 ^{ος}	311/2-314	311/2-314	371-372	371-372	371-372	361-369	361-369	371-372

Όπως διαπιστώνουμε από τον παραπάνω πίνακα φαίνεται καθαρά μια διαφοροποίηση της κατάταξης των κλάδων μετά το 1989. Το γεγονός πάντως ότι οι ομάδες των κλάδων 341-342, 361-369, 311/2-314 (εκτός της ομάδας 371-372 η οποία περιέχεται και στους δύο πίνακες καθώς μεταβάλλεται ο αριθμός των απασχολουμένων τους από έτος σε έτος) κατέχουν σταθερά τον μικρότερο αριθμό απασχολουμένων στην εξεταζόμενη περίοδο παρά τις μικρές διαφοροποιήσεις σε σύγκριση με τους προηγούμενους κλάδους. Για το λόγω αυτό και δεν μπορούν να χαρακτηριστούν με βάσει την δεδομένη ανάλυση ως κλάδοι εντάσεως εργασίας. Το γεγονός πάντως ότι και αυτοί έχουν οι κλάδοι πολύ υψηλό αριθμό απασχολουμένων (πλην των 341:χαρτί και 342:εκτυπώσεις-εκδόσεις) δημιουργεί ορισμένα ερωτηματικά για το αν είναι και αυτοί εντάσεως εργασίας. Εξάλλου και τα ποσοστά συμμετοχής των απασχολουμένων της κάθε ομάδας κλάδων στη συνολική απασχόληση της βιομηχανίας δεν διαφέρουν σημαντικά μεταξύ τους εκτός βέβαια των ομάδων 381-385 και 341-342 όπου έχουν το μεγαλύτερο και μικρότερο ποσοστό συμμετοχής αντίστοιχα σ' όλη την εξεταζόμενη περίοδο (1985-1992).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 4. Ετήσια απασχόληση στη βιομηχανία της Ρουμανίας, 1985-1992
(σε χιλιάδες)

ΚΛΑΔΟΙ	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992
311/2-314	186	185	182	181	193	265	262	255
321-324	425	439	441	446	441	789	756	633
331-332	773	275	285	275	298	287	260	242
341-342	50	50	50	51	49	69	61	60
351-356	210	208	202	201	207	312	276	264
361-369	150	150	150	149	155	176	190	155
371-372	263	267	164	159	160	173	175	175
381-385	1187	1200	1194	1203	1231	1359	1214	1018
390						21	20	17
ΣΥΝΟΛΟ	3244	2744	2668	2665	2734	3451	3214	2819

ΠΗΓΗ: Ο.Η.Ε

Πίνακας 5. Ποσοστιαία συμμετοχή της απασχόλησης στο σύνολο της βιομηχανίας της Ρουμανίας, 1985-1992.

ΚΛΑΔΟΙ	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992
311/2-314	5,734	6,742	6,822	6,792	7,059	7,679	8,152	9,046
321-324	13,101	15,999	16,529	16,735	16,130	22,863	23,522	22,455
331-332	23,829	10,022	10,682	10,319	10,900	8,316	8,090	8,585
341-342	1,541	1,822	1,874	1,914	1,792	1,999	1,898	2,128
351-356	6,473	7,580	7,571	7,542	7,571	9,041	8,587	9,365
361-369	4,624	5,466	5,622	5,591	5,669	5,100	5,912	5,498
371-372	8,107	9,730	6,147	5,966	5,852	5,013	5,445	6,208
381-385	36,591	43,732	44,753	45,141	45,026	39,380	37,772	36,112
390						0,609	0,622	0,603
ΣΥΝΟΛΟ	100	100	100	100	100	100	100	100

ΠΗΓΗ: Ο.Η.Ε.

Πίνακας 6. Μεταβολή της απασχόλησης της βιομηχανίας της Ρουμανίας, 1985-1992 (σε χιλιάδες).

ΚΛΑΔΟΙ	86-85	87-86	88-87	89-88	90-89	91-90	92-91
311/2-314	-1	-3	-1	12	72	-3	-7
321-324	14	2	5	-5	348	-33	-123
331-332	-498	10	-10	23	-11	-27	-18
341-342	0	0	1	-2	20	-8	-1
351-356	-2	-6	-1	6	105	-36	-12
361-369	0	0	-1	6	21	14	-35
371-372	4	-103	-5	1	13	2	0
381-385	13	-6	9	28	128	-145	-196
390						-1	-3
ΣΥΝΟΛΟ	-500	-76	-3	69	717	-237	-395

ΠΗΓΗ: Ο.Η.Ε.

2.3 Σύγκριση των δύο χωρών

Προκειμένου να γίνει σύγκριση των δεδομένων της απασχόλησης στον τομέα της βιομηχανίας της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας πρέπει να μετατραπούν τα διαθέσιμα στοιχεία στην ίδια μορφή. Δηλαδή, ενώ τα στοιχεία που υπάρχουν για την Ρουμανία και τα οποία αφορούν την απασχόληση είναι κατά ομάδες κλάδων, αυτό σημαίνει ότι και αυτά της Βουλγαρίας πρέπει να παρουσιαστούν με την ίδια μορφή.

Ετσι λοιπόν έχουμε τον πίνακα⁷ στον οποίο παρουσιάζεται η απασχόληση στον τομέα της βιομηχανίας της Ρουμανίας και της Βουλγαρίας.

Με βάση τον πίνακα αυτό μπορούν να γίνουν συγκρίσεις τόσο της διαχρονικής μεταβολής (θετικής ή αρνητικής) του αριθμού των απασχολούμενων ανά ομάδα κλάδων όσο και της ποσοστιαίας συμμετοχής των απασχολούμενων κάθε ομάδας κλάδων στο σύνολο των απασχολούμενων στο βιομηχανικό τομέα.

Σύμφωνα λοιπόν με τον πίνακα 8 διαπιστώνουμε ότι από το 1986 έως το 1988 το σύνολο των απασχολούμενων μειωνόταν συνεχώς ενώ αντίθετα από το 1989 έως και το 1990 αυξανόταν και από το 1991 αρχίζει πάλι να μειώνεται, όμως το σύνολο των απασχολούμενων είναι αρκετά υψηλότερο από αυτό της πρώτης περιόδου. Ομοια, για την Βουλγαρία, από το 1986 έως και το 1989 το σύνολο της απασχόλησης κατ' έτος αυξανόταν συνεχώς ενώ από το 1990 έως το 1994 μειωνόταν. Παρατηρείται δηλαδή και στις δύο χώρες μια περίοδος καμπής της μεταβολής της απασχόλησης που στην μεν Ρουμανία είναι το 1988-1989 στη δε

Βουλγαρία είναι το 1989-1990 και μια αντίθετη πορεία της μεταβολής της απασχόλησης. Ενώ μια άλλη σημαντική διαπίστωση που μπορεί να γίνει είναι ότι το σύνολο της απασχόλησης της Ρουμανίας στον τομέα της βιομηχανίας είναι πάντοτε μεγαλύτερο από το αντίστοιχο της Βουλγαρίας για όλα τα έτη. Εάν δε κοιτάξουμε την διαφορά αυτή κατά ομάδα κλάδων διαπιστώνουμε ότι είναι τεράστια σε όλα τα έτη της εξεταζόμενης περιόδου.

Γεγονός που δημιουργεί σοβαρά ερωτήματα για την ένταση παραγωγής των κλάδων της Ρουμανίας σε σύγκριση με την Βουλγαρία.

Ετσι συγκρίνοντας τους πίνακες 7 και 16 (βλέπε παραγρ. 3.3) που αφορούν την απασχόληση και τις επιχειρήσεις αντίστοιχα, διαπιστώνουμε ότι όλες σχεδόν οι ομάδες κλάδων της βιομηχανίας της Ρουμανίας έχουν μεγαλύτερο αριθμό απασχολουμένων και μικρότερο αριθμό επιχειρήσεων σε σύγκριση με την Βουλγαρία. Κατ' αυτό τον τρόπο διαπιστώνεται ότι το σύνολο σχεδόν της Βιομηχανίας της Ρουμανίας είναι έντασης εργασίας σε σύγκριση με αυτή της Βουλγαρίας. Το γεγονός αυτό στηρίζεται και από την ανάλυση που έγινε στην παράγραφο 2.2.

Όσον αφορά την ποσοστιαία συμμετοχή της απασχόλησης κάθε ομάδας κλάδων στο σύνολο της απασχόλησης της βιομηχανίας για κάθε έτος, με βάσει τον πίνακα 8, παρατηρούμε ότι για τις ομάδες κλάδων 311/2-314, 351-356 η ποσοστιαία συμμετοχή της απασχόλησης στη συνολική απασχόληση σ' ολόκληρη την εξεταζόμενη περίοδο της Βουλγαρίας είναι μεγαλύτερη από αυτή της Ρουμανίας. Αντίστοιχα για την ομάδα κλάδων 321-324,

341-342, 361-369 από το 1985 μέχρι και το 1988 είναι μεγαλύτερη της Βουλγαρίας σε αντίθεση με τα επόμενα έτη. Επίσης για τους κλάδους 331:προϊόντα ξύλου και φελλού, 332:έπιπλα και μεταλλικά μέρη αυτών, 371:σίδηρος και χάλυβας, 372:μη σιδηρούχα μέταλλα και για την ομάδα κλάδων 381-385 η ποσοστιαία συμμετοχή της απασχόλησης στο σύνολο της απασχόλησης κάθε έτους της εξεταζόμενης περιόδου είναι μεγαλύτερη αυτή της Ρουμανίας από την Βουλγαρία.

Συμπεραίνουμε λοιπόν ότι στην πλειοψηφία των κλάδων (πλην 311/2-314 και 351-356) μετά το 1988 η ποσοστιαία συμμετοχή της απασχόλησης κάθε ομάδας κλάδων της βιομηχανίας της Ρουμανίας στη συνολική απασχόληση κατ' έτος είναι μεγαλύτερη από την αντίστοιχη της Βουλγαρίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 7. Απασχόληση στον τομέα της βιομηχανίας της Ρουμανίας (Ρ) και Βουλγαρίας (Β), 1985-1994 (σε χιλιάδες).

	1985		1986		1987		1988		1989		1990		1991		1992		1993	1994
ΚΛΑΔΟΙ	Ρ	Β	Ρ	Β	Ρ	Β	Ρ	Β	Ρ	Β	Ρ	Β	Ρ	Β	Ρ	Β	Β	Β
311/2-314	186	145	185	148	182	145	181	153	193	149	265	143	262	118	255	101	81	88
321-324	425	210	439	213	441	217	446	214	441	210	789	207	756	163	633	139	122	133
331-332	773	50	275	49	285	50	275	50	298	47	287	46	260	36	242	32	25	29
341-342	50	26	50	26	50	24	51	25	49	24	69	22	61	20	60	17	17	19
351-356	210	107	208	111	202	108	201	103	207	108	312	107	276	94	264	84	77	77
361-369	150	74	150	75	150	74	149	73	155	66	176	57	190	48	155	124	36	37
371-372	263	35	267	36	164	36	159	37	160	52	173	37	175	32	175	36	35	35
381-385	1187	392	1200	399	1194	412	1203	417	1231	551	1359	511	1214	403	1018	324	267	244
390	-	206	-	202	-	192	-	214	-	201	21	179	20	130	17	98	92	21
σύνολο	3244	1451	2744	1268	2668	1281	2665	1291	2734	1420	3451	1320	3214	1055	2819	883	767	695

ΠΗΓΗ: Ο.Η.Ε.

Πίνακας 8. Ποσοστιαία συμμετοχή της απασχόλησης της βιομηχανίας της Ρουμανίας (Ρ) και της Βουλγαρίας (Β), 1985-1994.

	1985		1986		1987		1988		1989		1990		1991		1992		1993	1994
ΚΛΑΔΟΙ	Ρ	Β	Ρ	Β	Ρ	Β	Ρ	Β	Ρ	Β	Ρ	Β	Ρ	Β	Ρ	Β	Β	Β
311/2-314	5,734	9,993	6,742	11,672	6,822	11,319	6,792	11,851	7,059	10,493	7,679	10,833	8,152	11,185	9,046	11,438	10,561	12,662
321-324	13,101	14,473	15,999	16,798	16,529	16,940	16,735	16,576	16,130	14,789	22,863	15,682	23,522	15,450	22,455	15,742	15,906	19,137
331-332	23,829	3,446	10,022	3,864	10,682	3,903	10,319	3,873	10,900	3,310	8,316	3,485	8,090	3,412	8,585	3,624	3,259	4,173
341-342	1,541	1,792	1,822	2,050	1,874	1,874	1,914	1,936	1,792	1,690	1,999	1,667	1,898	1,896	2,128	1,925	2,216	2,734
351-356	6,473	7,374	7,580	8,754	7,571	8,431	7,542	7,978	7,571	7,606	9,041	8,106	8,587	8,910	9,365	9,513	10,039	11,079
361-369	4,624	5,100	5,466	5,915	5,622	5,777	5,591	5,655	5,669	4,648	5,100	4,318	5,912	4,550	5,498	14,043	4,694	5,324
371-372	8,107	2,412	9,730	2,839	6,147	2,810	5,966	2,866	5,852	3,662	5,013	2,803	5,445	3,033	6,208	4,077	4,563	5,036
381-385	36,591	27,016	43,732	31,467	44,753	32,162	45,141	32,301	45,026	38,803	39,360	38,712	37,772	38,199	36,112	36,693	34,811	35,108
390											0,609		0,622		0,603		17,992	0,000
σύνολο	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

ΠΗΓΗ: Ο Η.Ε.

Πίνακας 9. Ετήσια μεταβολή της απασχόλησης της βιομηχανίας της Ρουμανίας (Ρ) και Βουλγαρίας (Β), 1985-1994 (σε χιλιάδες)

	85-86		86-87		87-88		88-89		89-90		90-91		91-92		92-93	93-94
ΚΛΑΔΟΙ	Ρ	Β	Ρ	Β	Ρ	Β	Ρ	Β	Ρ	Β	Ρ	Β	Ρ	Β	Β	Β
311/2-314	-1	3	-3	-3	-1	8	12	-4	72	-6	-3	-25	-7	-17	-20	7
321-324	14	3	2	4	5	-3	-5	-4	348	-3	-33	-44	-123	-24	-17	11
331-332	-498	-1	10	1	-10	0	23	-3	-11	-1	-27	-10	-18	-4	-7	4
341-342	0	0	0	-2	1	1	-2	-1	20	-2	-8	-2	-1	-3	0	2
351-356	-2	4	-6	-3	-1	-5	6	5	105	-1	-36	-13	-12	-10	-7	0
361-369	0	1	0	-1	-1	-1	6	-7	21	-9	14	-9	-35	76	-88	1
371-372	4	1	-103	0	-5	1	1	15	13	-15	2	-5	0	4	-1	0
381-385	13	7	-6	13	9	5	28	134	128	-40	-145	-108	-196	-79	-57	-23
390		-4		-10		22		-13		-22	-1	-49	-3	-32	-6	-71
σύνολο	-500	-183	-76	13	-3	10	69	129	717	-100	-237	-265	-395	-172	-116	-72

ΠΗΓΗ: Ο.Η.Ε.

3.4 Συμπεράσματα

Με βάση την ανάλυση της απασχόλησης στην βιομηχανία της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας που έγινε παραπάνω διατυπώνονται τα ακόλουθα.

Ο προσεκτικός αναγνώστης θα έχει ήδη παρατηρήσει ότι τόσο στην Βουλγαρία όσο και στη Ρουμανία εμφανίζεται κάποια «περίοδος καμπής», καθώς τα δεδομένα της απασχόλησης πριν και μετά την περίοδο αυτή είναι τελείως διαφορετικά.

Όσον αφορά την Βουλγαρία, ως «περίοδος καμπής» της διάρθρωσης και εξέλιξης της απασχόλησης της βιομηχανίας είναι το έτος 1990. Ανάλογα για τη Ρουμανία είναι το έτος 1989. Η περίοδος δηλαδή καμπής της κατάστασης της απασχόλησης της βιομηχανία στη Ρουμανία αρχίζει ένα χρόνο ενωρίτερα από αυτή της Βουλγαρίας.

Κατά την περίοδο λοιπόν 1985-1989, στην Βουλγαρία, σημειώνεται μια συνεχής αύξηση των απασχολουμένων τόσο στο σύνολο της βιομηχανίας όσο και σ' όλους τους επιμέρους κλάδους της. Αντίθετα κατά την επόμενη περίοδο (1990-1994) σημειώνεται μια συνεχής μείωση. Στην Ρουμανία, κατά την περίοδο 1985-1988 σημειώνεται συνεχής μείωση της απασχόλησης στον τομέα της βιομηχανίας η οποία ανακόπτεται το 1989 όπου και αρχίζει μια περίοδος αύξησης της.

Όσον αφορά τους επιμέρους κλάδους, αυτοί που έχουν τον μεγαλύτερο αριθμό απασχολουμένων, και κατά συνέπεια είναι εντάσεως εργασίας, για μεν τη Βουλγαρία οι κλάδοι αυτοί είναι οι 311/2:τρόφιμα, 321:υφαντουργικά, 322:ένδυση, 382:μη

ηλεκτρικές συσκευές, 369:λοιπά μη μεταλλικά προϊόντα και 384:μεταφορικά οχήματα, ενώ για την Ρουμανία είναι οι 321-324, 331-332 και 371-372⁶.

Ένα άλλο αξιόλογο συμπέρασμα που προκύπτει από την ανάλυση των προηγούμενων παραγράφων είναι ότι στην Ρουμανία οι απασχολούμενοι στην βιομηχανία είναι περισσότεροι από εκείνους που απασχολούνται στο βιομηχανικό τομέα της Βουλγαρίας, τουλάχιστον για τα κοινά έτη (1985 έως και 1992) της εξεταζόμενης περιόδου της κάθε χώρας. Το γεγονός αυτό βέβαια ενισχύει το συμπέρασμα ότι όλο σχεδόν ο βιομηχανικός τομέας της Ρουμανίας είναι εντάσεως εργασίας, δεδομένου ίσως του πληθυσμού της χώρας και της ύπαρξης χαμηλών αμοιβών.

⁶ Όπως έχει ήδη αναφερθεί, το γεγονός ότι όλοι οι κλάδοι (ή ομάδες κλάδων) της βιομηχανίας της Ρουμανίας έχουν υψηλό αριθμό απασχολούμενων χωρίς να διαφέρει σημαντικά το ποσοστό συμμετοχής της απασχόλησης κάθε κλάδου στη συνολική απασχόληση της βιομηχανίας κατ' έτος (πλην των κλάδων 341, 342) δημιουργεί ερωτηματικά για το αν γενικά ολόκληρος ο βιομηχανικός τομέας της Ρουμανίας είναι εντάσεως εργασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

Αριθμός Επιχειρήσεων στη Βιομηχανία

Στην συγκεκριμένη παράγραφο εξετάζεται ο αριθμός των επιχειρήσεων σε κάθε κλάδο της βιομηχανίας της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας.

Εξετάζεται δηλαδή ο αριθμός των επιχειρήσεων σε κάθε κλάδο, η ποσοστιαία συμμετοχή του αριθμού των επιχειρήσεων κάθε κλάδου στο σύνολο των επιχειρήσεων της βιομηχανίας κατ' έτος, καθώς επίσης και η μεταβολή του αριθμού των επιχειρήσεων κάθε κλάδου κατ' έτος σ' όλη τη διάρκεια της εξεταζόμενης περιόδου. Ενώ γίνεται και μια προσπάθεια υπολογισμού ενός δείκτη συγκέντρωσης της βιομηχανίας.

3.1 Αριθμός Επιχειρήσεων στη Βιομηχανία της Βουλγαρίας

Ο αριθμός των επιχειρήσεων κατά κλάδο της βιομηχανίας της Βουλγαρίας παρουσιάζεται στον πίνακα 10. Παρατηρώντας προσεκτικά τον πίνακα αυτό διαπιστώνουμε ότι από το 1985 έως και το 1994 παρουσιάζεται μια συνεχής αύξηση του αριθμού των επιχειρήσεων στο σύνολο της βιομηχανίας. Εκείνο όμως που κάνει ιδιαίτερη εντύπωση δεν είναι η συνεχής αυτή αύξηση καθ' όλη τη διάρκεια της εξεταζόμενης περιόδου αλλά η τεράστια αύξηση του αριθμού των επιχειρήσεων που εμφανίζεται το 1993 και το 1994.

Όσον αφορά τους επιμέρους κλάδους της βιομηχανίας ισχύει η ίδια διαπίστωση. Παρόλο ότι όλοι οι κλάδοι παρουσιάζουν αύξηση του αριθμού των επιχειρήσεων του από έτος σε έτος, το 1993 και 1994 η αύξηση του αριθμού των επιχειρήσεων κάθε κλάδου ασύγκριτα μεγαλύτερη απ' αυτή των προηγούμενων ετών, χωρίς να αλλάζει σημαντικά η ποσοστιαία συμμετοχή του αριθμού των επιχειρήσεων κάθε κλάδου στο σύνολο των επιχειρήσεων της βιομηχανίας κατ' έτος (βλέπε πίνακα 12).

Το γεγονός βέβαια της τεράστιας αύξησης του αριθμού των επιχειρήσεων κατά το 1993 και 1994 δημιουργεί ορισμένα σημαντικά ερωτήματα προκειμένου να εξηγηθεί ο παράγοντας εκείνος που προκαλεί την τεράστια αύξηση των επιχειρήσεων σε όλους τους κλάδους της βιομηχανίας. Και κατά συνέπεια τη σχέση υπάρχει μεταξύ του αριθμού των απασχολούμενων και του αριθμού των επιχειρήσεων του συνόλου της βιομηχανίας κατ' έτος.

Όσον αφορά το πρώτο ερώτημα, εξετάζοντας προσεκτικά τις πολιτικό-οικονομικές συνθήκες/μεταβολές που επικράτησαν στις αρχές της δεκαετίας του 1990 στη Βουλγαρία, διαπιστώνεται ότι η τεράστια αυτή αύξηση του αριθμού των επιχειρήσεων δεν είναι άσχετη από αυτές τις μεταβολές και συνδέεται με το φαινόμενο της «μαζικής ιδιωτικοποίησης» που εμφανίστηκε με την αλλαγή του πολιτικό-οικονομικού καθεστώτος της Βουλγαρίας. Σχέση όμως υπάρχει και μεταξύ του αριθμού των επιχειρήσεων και του αριθμού των απασχολούμενων σ' αυτούς. Συγκρίνοντας του πίνακες 10 και 1 (βλέπε παραγρ. 2.1) γίνεται φανερό ότι η σχέση αυτή είναι αρνητική. Δηλαδή ενώ ο αριθμός των απασχολούμενων μειώνεται αντίθετα ο αριθμός των επιχειρήσεων αυξάνει.

Ετσι ενώ θα περίμενε κάποιος μια θετική σχέση μεταξύ του αριθμού των απασχολούμενων και των επιχειρήσεων την περίοδο αυτή, καθώς οι τελευταίες αυξάνουν ραγδαία δεν δημιουργούνται νέες θέσεις εργασίας αλλά αντίθετα μειώνονται και οι ήδη υπάρχουσες. Αυτό βέβαια οφείλεται στη μορφή των ιδιωτικοποιήσεων που γίνονται. Καθώς πρόκειται για κατακερματισμό και πώληση των δημοσίων, δημοτικών ή συνεταιριστικών επιχειρήσεων. Ετσι λοιπόν το φαινόμενο της αύξησης του αριθμού των επιχειρήσεων της βιομηχανίας σε ένα τεράστιο βαθμό οφείλεται όχι στη δημιουργία νέων βιομηχανικών μονάδων αλλά στον κατακερματισμό των ήδη υπάρχοντων.

Στη συνέχεια όμως θα εξεταστεί αναλυτικά κατά κλάδο η αύξηση του αριθμού των επιχειρήσεων και η μεταβολή σ' αυτούς του αριθμού των απασχολούμενων τους.

Οι κλάδοι οι οποίοι σημειώνουν την μεγαλύτερη αύξηση του αριθμού των επιχειρήσεων τους κατά το 1993 και 1994 είναι οι 311/2:τρόφιμα, 313:ποτά, 322:ένδυση, 331:ξύλο και φελλός, 381:μεταλλικά προϊόντα, 382:μη ηλεκτρικές συσκευές, 383:ηλεκτρικές συσκευές και 384:μεταφορικά οχήματα. Οι κλάδοι όμως αυτοί είναι ίδιοι με αυτού που έχουν τον υψηλότερο αριθμό απασχολουμένων τα συγκεκριμένα έτη. Αυτό βέβαια σημαίνει ότι οι κλάδοι οι οποίοι κατά το 1993 και το 1994 παρουσιάζουν τεράστια αύξηση του αριθμού των επιχειρήσεων τους είναι κλάδοι εντάσεως εργασίας. Το χαρακτηριστικό αυτό των κλάδων φαίνεται να καθιστά ευκολότερο τον κατακερματισμό των ήδη υπαρχόντων επιχειρήσεων και κατά συνέπεια την μαζική ιδιωτικοποίησή τους. Η πολυκερματισμός των επιχειρήσεων εκείνων οι οποίες είναι εντάσεως εργασίας γίνεται ευκολότερα σε αντίθεση με τις επιχειρήσεις εκείνες όπου είναι εντάσεως κεφαλαίου.

Τέτοιοι κλάδοι φαίνεται να είναι οι 371:σίδηρος και χάλυβας, 372:μη σιδηρούχα μέταλλα, 314:καπνός, 361:κεραμικά, πορσελάνη, πυλός, 351:χημική βιομηχανία και 354:προϊόντα πετρελαίου και άνθρακα οι οποίοι σημειώνουν την μικρότερη αύξηση του αριθμού των επιχειρήσεων του και φυσικά έχουν πολύ μικρότερο αριθμό απασχολουμένων σε σύγκριση με τους άλλους κλάδους. Κατά συνέπεια όπως γίνεται αντιληπτό είναι δύσκολος έως αδύνατος ο πολυκερματισμός των επιχειρήσεων των κλάδων αυτών και κατά συνέπεια η «μαζική» ιδιωτικοποίησή τους.

3.1.1 «Μαζική Ιδιωτικοποίηση»

«Με τον όρο «μαζική» ιδιωτικοποίηση εννοείται η δυνατότητα εξαγοράς των κρατικών επιχειρήσεων και από τους βούλγαρους πολίτες, άνω των 20 ετών, στη βάση ομολόγων του δημοσίου. Μέχρι στιγμής οι κρατικές επιχειρήσεις έχουν μετατραπεί σχεδόν καθ' ολοκληρία σε ΑΕ και ΕΠΕ έτσι ώστε να θεωρηθεί νόμιμη η μεταβίβαση και η πώληση μεριδίων, μετοχών ή ολόκληρων επιχειρήσεων.

Από την ιδιωτικοποίηση εξαιρούνται οι κρατικές επιχειρήσεις που λειτουργούν στους παρακάτω τομείς:

- Παραγωγή οπλικών συστημάτων
- Διυλιστήρια πετρελαίων
- Ηλεκτρική ενέργεια
- Πυρηνικός εξοπλισμός
- Σιδηρόδρομος

Στη μαζική ιδιωτικοποίηση εισέρχονται δύο κατηγορίες επιχειρήσεων:

- α.Οι επιχειρήσεις που διατίθενται μέσω ομολόγων.
- β.Οι επιχειρήσεις που θα εξαγορασθούν από τους εργαζόμενους σ' αυτές.

Μεταξύ των δύο κατηγοριών υπάρχουν περιπτώσεις όπου η ίδια η επιχείρηση πωλεί το ένα τμήμα της μέσω ομολόγων ενώ το άλλο εξαγοράζεται από τους εργαζόμενους. Το γεγονός αυτό συμβαίνει γιατί οι εργαζόμενοι επιλέγουν προς εξαγορά το πλέον κερδοφόρο γι' αυτούς τμήμα της επιχείρησης αφήνοντας σε επενδυτές το λιγότερο κερδοφόρο.

Πρέπει δε να σημειωθεί ότι στη διαδικασία ιδιωτικοποίησης μέσω ομολόγων μπορούν να συμμετάσχουν αλλοδαποί επενδυτές με πρόθεση εξαγοράς μετοχών, μεριδίων, τμημάτων ή και ολόκληρης της επιχείρησης, χωρίς όμως το δικαίωμα της αγοράς ομολόγων. Ενώ στη διαδικασία ιδιωτικοποίησης μέσω εξαγοράς από τους εργαζόμενους η συμμετοχή αλλοδαπών επενδυτών περιορίζεται μόνο σ' αυτούς οι οποίοι είχαν μέχρι τον Οκτώβριο του 1993 συμβόλαιο συνεργασίας με τις συγκεκριμένες επιχειρήσεις». (ΕΚΕΜ, Νο 4)

«Η ιδιωτικοποίηση από το 1992 μέχρι και το 1994 αποτέλεσε θέμα έρευνας και ανάλυσης από το «Κέντρο για τη μελέτη της Δημοκρατίας» στη χώρα. Από τη δημοσιευθείσα μελέτη γίνεται εμφανής η μικρή συμμετοχή των ξένων εταιρειών στην ιδιωτικοποίηση των πρώην κρατικών μονάδων της χώρας, σε αντίθεση με την ισχυρή παρουσία των βουλγαρικών ιδιωτικών εταιρειών και των βουλγάρων επιχειρηματιών. Σημαντική θεωρείται και η παρουσία των εργαζομένων στις υπό ιδιωτικοποίηση μονάδες, στη διαδικασία και εξαγορά των μονάδων τους. Επίσης έχει προκύψει ότι από τις εξαγορασθείσες μονάδες από τις ξένες εταιρείες ήταν κλίμακας μεγέθους. Από τις βουλγαρικές ιδιωτικές εταιρείες επωφελήθηκαν από την ιδιωτικοποίηση και μερικές από τις μεγαλύτερες στη χώρα.»(ΕΚΕΜ, Νο 5)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 10. Αριθμός επιχειρήσεων της βιομηχανίας της Βουλγαρίας,
1985-1994.

	ΚΛΑΔΟΙ	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994
311/2	τρόφιμα	175	179	181	194	205	221	286	333	3280	4703
313	ποτά	64	68	69	69	71	74	67	96	1855	2258
314	καπνός	23	21	21	22	24	24	24	26	27	27
321	υφαντουργικά προϊόντα	133	132	142	140	142	150	153	160	643	729
322	ένδυση	73	81	84	86	91	98	99	138	2175	2950
323	δέρμα	19	22	24	23	25	25	25	28	250	306
324	υπόδηση	19	19	22	24	25	25	24	36	246	389
331	προϊόντα ξύλου και φελλού	58	56	58	57	56	61	60	74	1344	1961
332	έπιπλα και μεταλλικά μέρη αυτών	50	52	54	52	57	62	62	75	616	1052
341	χαρτί	18	19	20	20	20	20	19	22	101	167
342	εκτυπώσεις και εκδόσεις	36	35	36	36	36	37	40	44	341	515
351	βιομηχανικά χημικά προϊόντα	12	12	19	18	16	18	16	18	79	146
352	λοιπά χημικά προϊόντα	46	48	49	50	48	52	51	54	256	386
353	πετρέλαιο καθαρό										
354	προϊόντα πετρελαίου και άνθρακα	5	5	4	5	5	6	6	7	15	12
355	καουτσούκ	13	15	14	14	14	15	15	17	227	329
356	πλαστικά προϊόντα	22	23	24	25	28	30	30	33	740	939
361	κεραμικά, πορσελάνη πυλός	10	10	10	9	8	8	8	10	59	97
362	γυαλί	10	10	11	11	12	12	10	10	174	162
369	λοιπά μη μεταλλικά ορυκτά προϊόντα	98	100	100	100	108	108	109	102	289	360
371	σίδηρος και χάλυβας	5	7	7	8	8	10	10	9	18	18
372	μη σιδηρούχα μέταλλα		18	18	20	20	27	9	11	38	44
381	μεταλλικά προϊόντα	120	118	119	117	133	150	159	180	1265	2048
382	μη ηλεκτρικές συσκευές	242	269	302	315	352	365	389	390	1940	2536
383	ηλεκτρικές συσκευές	132	136	148	146	180	177	186	187	2943	4425
384	μεταφορικά οχήματα	121	120	126	129	133	142	122	122	2142	3919
385	συσκευές επιστημονικών επαγγελματιών										
390	λοιπά βιομηχανικά προϊόντα	441	440	443	506	527	556	622	439	3996	2904
3	Σύνολο	1945	1997	2087	2176	2345	2473	2601	2621	25059	3338

ΠΗΓΗ: Ο.Η.Ε

Πίνακας 11. Ετήσια μεταβολή του αριθμού των επιχειρήσεων της βιομηχανίας της Βουλγαρίας, 1985-1994.

	ΚΛΑΔΟΙ	85-86	86-87	87-88	88-89	89-90	90-91	91-92	93-92	93-94
311/2	τρόφιμα	4	2	13	11	16	65	47	2947	1423
313	ποτά	4	1	0	2	3	-7	29	1759	403
314	καπνός	-2	0	1	2	0	0	2	1	0
321	υφαντουργικά προϊόντα	-1	10	-2	2	8	3	7	483	86
322	ένδυση	8	3	2	5	7	1	39	2037	775
323	δέρμα	3	2	-1	2	0	0	3	222	56
324	υπόδηση	0	3	2	1	0	-1	12	210	143
331	προϊόντα ξύλου και φελλού	-2	2	-1	-1	5	-1	14	1270	617
332	έπιπλα και μεταλλικά μέρη αυτών	2	2	-2	5	5	0	13	541	436
341	χαρτί	1	1	0	0	0	-1	3	79	86
342	εκτυπώσεις και εκδόσεις	-1	1	0	0	1	3	4	297	174
351	βιομηχανικά χημικά προϊόντα	0	7	-1	-2	2	-2	2	61	67
352	λοιπά χημικά προϊόντα	2	1	1	-2	4	-1	3	202	130
353	πετρέλαιο καθαρό									
354	προϊόντα πετρελαίου και άνθρακα	0	2	1	0	1	0	1	8	-3
355	καουτσούκ	2	-1	0	0	1	0	2	210	102
356	πλαστικά προϊόντα	1	1	1	3	2	0	3	707	199
361	κεραμικά, πορσελάνη πυλός	0	0	-1	-1	0	0	2	49	38
362	γυαλί	0	1	0	1	0	-2	0	164	-12
369	λοιπά μη μεταλλικά -ορυκτά προϊόντα	2	0	0	8	0	1	-7	187	71
371	σίδηρος και χάλυβας	2	0	1	0	2	0	-1	9	0
372	μη σιδηρούχα μέταλλα	18	0	2	0	7	-18	2	27	6
381	μεταλλικά προϊόντα	-2	1	-2	16	17	9	21	1085	783
382	μη ηλεκτρικές συσκευές	27	33	13	37	13	24	1	1550	596
383	ηλεκτρικές συσκευές	4	12	-2	34	-3	9	1	2756	1482
384	μεταφορικά οχήματα	-1	6	3	4	9	-20	0	2020	1777
385	συσκευές επιστημονικών επαγγελματιών									
390	λοιπά βιομηχανικά προϊόντα	-1	3	63	21	29	66	-183	3557	-1092
3	Σύνολο	52	90	89	169	128	128	20	22438	8323

ΠΗΓΗ: Ο.Η.Ε.

Πίνακας 12. Ποσοστιαία συμμετοχή των επιχειρήσεων στο σύνολο της βιομηχανίας της Βουλγαρίας, 1985-1994.

	ΚΛΑΔΟΙ	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994
311/2	τρόφιμα	8,997	8,963	8,672	8,915	8,742	8,936	10,995	12,705	13,089	14,081
313	ποτά	3,290	3,405	3,306	3,170	3,028	2,992	2,575	3,662	7,402	6,764
314	καπνός	1,182	1,051	1,006	1,011	1,023	0,970	0,922	0,992	0,107	0,086
321	υφαντουργικά προϊόντα	6,838	6,609	6,804	6,433	6,055	6,065	5,882	6,104	2,565	2,183
322	ένδυση	3,753	4,056	4,024	3,952	3,881	3,962	3,806	5,265	8,679	8,837
323	δέρμα	0,976	1,101	1,149	1,056	1,066	1,010	0,961	1,068	0,997	0,916
324	υπόδηση	0,976	0,951	1,054	1,102	1,066	1,010	0,922	1,373	0,981	1,164
331	προϊόντα ξύλου και φελλού	2,982	2,804	2,779	2,619	2,388	2,466	2,306	2,823	5,363	5,871
332	έπιπλα και μεταλλικά μέρη αυτών	2,570	2,603	2,587	2,389	2,431	2,507	2,383	2,861	2,458	3,151
341	χαρτί	0,925	0,951	0,958	0,919	0,853	0,808	0,730	0,839	0,403	0,501
342	εκτυπώσεις και εκδόσεις	1,850	1,752	1,724	1,654	1,535	1,496	1,537	1,678	1,360	1,541
351	βιομηχανικά χημικά προϊόντα	0,616	0,600	0,910	0,827	0,682	0,727	0,615	0,686	0,315	0,431
352	λοιπά χημικά προϊόντα	2,365	2,403	2,347	2,297	2,047	2,102	1,960	2,060	1,021	1,151
353	πετρέλαιο καθαρό										
354	προϊόντα πετρελαίου και άνθρακα	0,257	0,250	0,191	0,229	0,213	0,242	0,230	0,267	0,059	0,001
355	καουτσούκ	0,668	0,751	0,670	0,643	0,597	0,606	0,576	0,648	0,905	0,981
356	πλαστικά προϊόντα	1,131	1,151	1,149	1,148	1,194	1,213	1,153	1,259	2,953	2,811
361	κεραμικά, πορσελάνη πυλός	0,514	0,500	0,479	0,413	0,341	0,323	0,307	0,381	0,235	0,211
362	γυαλί	0,514	0,500	0,527	0,505	0,512	0,485	0,384	0,381	0,694	0,411
369	λοιπά μη μεταλλικά -ορυκτά προϊόντα	5,038	5,007	4,791	4,595	4,606	4,367	4,190	3,891	1,153	1,011
371	σίδηρος και χάλυβας	0,257	0,350	0,335	0,367	0,341	0,404	0,384	0,343	0,071	0,001
372	μη σιδηρούχα μέταλλα	0	0,901	0,862	0,919	0,853	1,091	0,346	0,419	0,151	0,001
381	μεταλλικά προϊόντα	6,169	5,908	5,701	5,376	5,672	6,065	6,113	6,867	5,048	6,111
382	μη ηλεκτρικές συσκευές	12,44	13,47	14,47	14,476	15,01	14,75	14,95	14,88	7,741	7,111
383	ηλεκτρικές συσκευές	6,786	6,810	7,091	6,709	7,676	7,157	7,151	7,134	11,744	11,744
384	μεταφορικά οχήματα	6,221	6,009	6,037	5,928	5,672	5,742	4,690	4,654	8,547	11,111
385	συσκευές επικοινωνιών										
390	λοιπά βιομηχανικά προϊόντα	22,87	22,033	21,226	23,253	22,47	22,482	23,913	16,749	15,946	8,111
3	Σύνολο	100	100	100	100	100	100	100	100	100	

ΠΗΓΗ: Ο.Η.Ε.

3.2 Αριθμός Επιχειρήσεων στη Βιομηχανία της Ρουμανίας

Στον πίνακα 13 εμφανίζεται ο αριθμός των επιχειρήσεων του συνόλου της Βιομηχανίας της Ρουμανίας όπως και των κλάδων αυτής (ομάδες κλάδων).

Παρατηρώντας τον πίνακα αυτό βλέπουμε ότι από το 1985 έως και το 1988 οι αυξομειώσεις του αριθμού των επιχειρήσεων τόσο στο σύνολο της βιομηχανίας όσο και στις επιμέρους ομάδες κλάδων είναι ασήμαντες. Αντίθετα από το 1989 έως και το 1991 παρουσιάζεται μια σημαντική αύξηση του αριθμού των επιχειρήσεων στο σύνολο της βιομηχανίας, ενώ όσον αφορά τις επιμέρους ομάδες κλάδων αυτής, αν και εμφανίζουν όλες αύξηση του αριθμού των επιχειρήσεων σε ορισμένες μόνο ομάδες κλάδων είναι αρκετά υψηλή η αύξηση αυτή. Το 1992 παρουσιάζεται μια μείωση του αριθμού των επιχειρήσεων όλων σχεδόν των ομάδων των κλάδων πλην της 311/2-314 και 381-385.

Οι ομάδες κλάδων όμως που κατά την περίοδο 1989-1991 παρουσιάζουν τεράστια αύξηση του αριθμού των επιχειρήσεών τους είναι η 311/2-314, η 321-324 και η 381-385. Πρόκειται δηλαδή για κλάδους οι οποίοι είναι έντασης εργασίας.

Το γεγονός όμως αυτό οδηγεί στο ίδιο συμπέρασμα με αυτό στο οποίο καταλήξαμε και στην περίπτωση της Βουλγαρίας, ότι δηλαδή οι κλάδοι αυτοί παρουσιάζουν αύξηση του αριθμού των επιχειρήσεων τους διότι είναι εντάσεως εργασίας κάτι που καθιστά εύκολο τον «τεμαχισμό» των ήδη υπαρχόντων επιχειρήσεων μέσω της ιδιωτικοποίησής τους. Ενώ αντίθετα κλάδοι οι οποίοι είναι εντάσεως κεφαλαίου είναι αδύνατη η

διαίρεση του κεφαλαιουχικού εξοπλισμού σε ισάριθμες επιχειρήσεις καθώς αυτός αποτελεί ένα ενιαίο σύνολο.

Συγκρίνοντας την μεταβολή του αριθμού των επιχειρήσεων για την περίοδο 1989 έως 1991 με την μεταβολή του αριθμού των απασχολούμενων την ίδια περίοδο διαπιστώνουμε ότι οι συγκεκριμένοι κλάδοι είναι αυτοί που εμφανίζουν και την μεγαλύτερη αύξηση του αριθμού των απασχολούμενων τους. Ενώ όσον αφορά το 1992 οι δύο ομάδες των κλάδων που παρουσίασαν αύξηση των επιχειρήσεών τους είναι μεταξύ των κλάδων εκείνων που σημειώνουν τη μικρότερη μείωση του αριθμού των απασχολούμενων τους.

Τα ερωτήματα βέβαια που μπορεί να δημιουργηθούν με βάση τα παραπάνω είναι όμοια με αυτά που τέθηκαν στην περίπτωση της Βουλγαρίας. Συγκεκριμένα και εδώ φαίνεται ότι η αλλαγή του πολιτικό-οικονομικού σκηνικού της χώρας που έγινε το 1989 φαίνεται να επηρεάζει σημαντικά τον τομέα της βιομηχανίας της Ρουμανίας. Ετσι καθώς η χώρα περνά στην οικονομία της ελεύθερης αγοράς παρουσιάζεται μια θετική εξέλιξη στον τομέα της βιομηχανίας (όσον αφορά την απασχόληση και τον αριθμό των επιχειρήσεων) τα πρώτα χρόνια της αλλαγής η οποία όμως εξέλιξη φαίνεται να ανακόπτεται το 1992.

Το πρόβλημα αυτό σε ένα μεγάλο βαθμό φαίνεται ότι οφείλεται στην «...καθυστέρηση εμφάνισης και κατά συνέπεια ανάπτυξης της νέας επιχειρηματικής τάξης, η οποία συντελεί στην περαιτέρω αργοπορία των συνολικών ρυθμών ανάπτυξης, με επίκεντρο τη βιομηχανική παραγωγή», όπως και στην έλλειψη του κατάλληλου θεσμικού πλαισίου για την επιτάχυνση των ιδιωτικοποιήσεων. «Αντίθετα, στη Βουλγαρία, η σχετικά

γρήγορη εμφάνιση της νέας επιχειρηματικής τάξης συνετέλεσε στη μείωση των ρυθμών πτώσεις της βιομηχανικής παραγωγής.»(ΕΚΕΜ, Νο4)

Η αργοπορία εμφάνισης της νέας επιχειρηματικής τάξης σε συνδυασμό με την έλλειψη του απαραίτητου θεσμικού πλαισίου⁷, την συγκεκριμένη περίοδο, για την προσέλκυση ξένων και προτροπή ντόπιων επενδυτών⁸, είναι και ο παράγοντας εκείνος στον οποίο οφείλεται η απουσία του φαινόμενου της ξαφνικής τεράστιας αύξησης -κατακερματισμού- των επιχειρήσεων όλων των κλάδων της βιομηχανίας που παρουσιάστηκε στην Βουλγαρία.

⁷ ΕΚΕΜ. Εξαμηνιαία Εκθεση Νο 5 - Ιούνιος 1995, σελ 51. : Νόμος 35/1991 για ξένες επενδύσεις. Νόμος 57/1993 τροποποιήσεις και συμπληρώματα του Ν.35/1991. Νόμος 71/1994 σχετικά με την παροχή επιπλέον διευκολύνσεων για την προσέλκυση ξένων επενδύσεων στον τομέα της βιομηχανίας. ΕΚΕΜ, Νο 4 Δεκέμβριος 1994, σελ 55. «...Με βάσει τις διατάξεις του νόμου αυτού, η Ρουμανία επιδιώκει να προσελκύσει στο βιομηχανικό τομέα μεγάλους επενδυτές και σε μακροχρόνια βάση παρέχοντάς τους υψηλά κίνητρα...). Παράλληλα με τους νόμους αυτούς και λόγω του ιδιαίτερου ενδιαφέροντος που παρουσιάζει το θέμα για την ανάπτυξη της Ρουμανίας, η ρουμανική κυβέρνηση σε συνδυασμό με την Εθνική Τράπεζα της Ρουμανίας εξέδωσε διατάγματα και κανονισμούς, προκειμένου να εξασφαλίσει το ευνοϊκότερο νομικό πλαίσιο για της ξένες επενδύσεις προβλέποντας ορισμένες διευκολύνσεις και πλεονεκτήματα, έτσι ώστε η ρουμανική αγορά να γίνει πιο ελκυστική στους ξένους επενδυτές. Τα διατάγματα αυτά είναι: Διάταγμα 70/1994 σχετικά με το φόρο εισοδήματος. Διάταγμα 12/1995 σχετικά με τα μέτρα απλοποίησης του τελωνειακού συστήματος για τις εισαγωγές και εξαγωγές των απαραίτητων μηχανημάτων και εξοπλισμού, στα πλαίσια των συναλλαγών ενοικίασης, ώστε το τελωνειακό σύστημα σχετικά με τις πρώτες ύλες, ανταλλακτικά, υλικά και συστατικά που χρησιμοποιούνται για την ίδια παραγωγή μερικών οικονομικών παραγόντων. Κανονισμός 18-8-1994 της εθνικής Τράπεζας της Ρουμανίας σχετικά με την πραγματοποίηση των συναλλαγών σε συνάλλαγμα.

⁸ ΕΚΕΜ. Εξαμηνιαία Εκθεση Νο 7 - Ιούνιος 1996, σελ 47. «...Στην περίοδο 1985-1989 οι ακαθάριστες επενδύσεις αποτελούσαν γύρω στο 30% του ΑΕΠ. Αρχίζοντας όμως από το 1990 και μέχρι το 1994 το ποσοστό μειώθηκε απότομα και διαμορφώθηκε, κατά μέσο όρο, στο 20%, περίπου το 1991 και 1993 κατήλθε σχεδόν στο 14% και 17% αντίστοιχα...»

3.2.1 Ιδιωτικοποιήσεις

«Το πρόγραμμα μαζικής ιδιωτικοποίησης, άρχισε να εφαρμόζεται στην Ρουμανία το 1995, πολύ αργότερα από την αλλαγή του πολιτικό-οικονομικού καθεστώτος το 1989. Στόχος του προγράμματος αυτού είναι η μεταφορά στον ιδιωτικό τομέα των εναπομείναντων κρατικών επιχειρήσεων.

Μεγάλο όμως πρόβλημα προκύπτει με τις μεγάλες προβληματικές επιχειρήσεις οι οποίες δεν προκαλούν το ξένο επενδυτικό ενδιαφέρον. Έτσι από το 1992 έως και το 1996 ιδιωτικοποιήθηκαν συνολικά 2.191 επιχειρήσεις. Από αυτές, 1595 απασχολούσαν κατά μέσο όρο περίπου 128 εργαζόμενους, 518 απασχολούσαν κατά μέσο όρο περίπου 663 εργαζόμενους και μόνο 78 απασχολούσαν κατά μέσο όρο 2.452 εργαζόμενους». (ΕΚΕΜ, Νο9)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 13. Αριθμός επιχειρήσεων της βιομηχανίας της Ρουμανίας, 1985-1992.

ΚΛΑΔΟΙ	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992
311/2-314	301	310	316	316	317	335	439	472
321-324	227	229	226	228	226	265	354	346
331-332	78	79	78	77	79	89	132	138
341-342	30	30	30	30	30	34	45	42
351-356	88	89	87	88	89	97	128	1211
361-369	89	89	88	88	92	101	110	101
371-372	52	53	53	55	56	59	65	60
381-385	331	332	331	331	335	366	474	424
390								30
σύνολο	1196	1211	1213	1213	1223	1346	1679	1734

ΠΗΓΗ: Ο.Η.Ε.

Πίνακας 14. Ποσοστιαία συμμετοχή των επιχειρήσεων στο σύνολο της βιομηχανίας της Ρουμανίας, 1985-1992.

ΚΛΑΔΟΙ	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992
311/2-314	25,167	25,599	26,051	26,051	25,92	24,889	26,147	27,220
321-324	18,980	18,910	18,631	18,796	18,479	19,688	21,084	19,954
331-332	6,522	6,524	6,430	6,348	6,460	6,612	7,862	7,958
341-342	2,508	2,477	2,473	2,473	2,453	2,526	2,680	2,422
351-356	7,358	7,349	7,172	7,255	7,277	7,207	7,624	69,839
361-369	7,441	7,349	7,255	7,255	7,522	7,504	6,552	5,825
371-372	4,348	4,377	4,369	4,534	4,579	4,383	3,871	3,460
381-385	27,676	27,415	27,288	27,288	27,392	27,192	28,231	24,452
390								1,7301
σύνολο	100	100	100	100	100	100	100	100

ΠΗΓΗ: Ο.Η.Ε.

Πίνακας 15. Ετήσια μεταβολή των επιχειρήσεων της βιομηχανίας της Ρουμανίας, 1985-1992.

ΚΛΑΔΟΙ	85-86	86-87	87-88	88-89	89-90	90-91	91-92
311/2-314	9	6	0	1	18	104	33
321-324	2	-3	2	-2	39	89	-8
331-332	1	-1	-1	2	10	43	6
341-342	0	0	0	0	4	11	-3
351-356	1	-2	1	1	8	31	1083
361-369	0	-1	0	4	9	9	-9
371-372	1	0	2	1	3	6	-5
381-385	1	-1	0	4	31	108	-50
390							30
σύνολο	15	2	0	10	123	333	55

ΠΗΓΗ: Ο.Η.Ε.

3.3 Σύγκριση των δύο χωρών

Στην παράγραφο αυτή γίνεται σύγκριση του αριθμού των επιχειρήσεων της βιομηχανίας μεταξύ της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας. Πρέπει να τονιστεί ότι τα διαθέσιμα στοιχεία που υπήρχαν για των αριθμό των επιχειρήσεων κατά κλάδο της βιομηχανίας της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας προκειμένου να είναι συγκρίσιμα τροποποιούνται (κυρίως της Βουλγαρίας) και παρατίθενται όχι κατά κλάδο αλλά κατά ομάδες κλάδων. Ετσι αντί να γίνεται μια ανάλυση σε επίπεδο τριψήφιου κλάδου γίνεται σε έπρεπε διψήφιου. Ετσι προκύπτουν οι πίνακες 16, 17 και 18.

Σύμφωνα λοιπόν με τον πίνακα 16 γίνεται αντιληπτό ότι το σύνολο των επιχειρήσεων της βιομηχανίας της Βουλγαρίας σε όλη την υπό εξέταση χρονική περίοδο είναι μεγαλύτερο από το αντίστοιχο της Ρουμανίας. Επίσης πρέπει να τονιστεί ότι σε ολόκληρη την περίοδο αυτή και στις δύο χώρες το σύνολο των επιχειρήσεων της βιομηχανίας αυξάνεται από έτος σε έτος, με κορύφωση τα τελευταία έτη (όπως διαπιστώνεται από τον πίνακα 17, η ποσοστιαία συμμετοχή του αριθμού των επιχειρήσεων κάθε ομάδας κλάδων στο συνολικό αριθμό των επιχειρήσεων της βιομηχανίας που υπάρχει κατ' έτος είναι περίπου ίδια και για τις δύο χώρες, εκτός από αυτήν των κλάδων 371:σίδηρος και χάλυβας και 372:μη σιδηρούχα μέταλλα της Ρουμανίας που είναι μεγαλύτερη από την αντίστοιχη ποσοστιαία συμμετοχή της Βουλγαρίας). Βέβαια η αύξηση αυτή είναι μεγαλύτερη στη Βουλγαρία απ' ότι στη Ρουμανία. Το γεγονός αυτό, όπως έχει ήδη αναλυθεί στις προηγούμενες παραγράφους, οφείλεται στο πρόγραμμα «μαζικής» ιδιωτικοποίησης, και σε πολλούς άλλους παράγοντες) που

εφάρμοσε η Βουλγαρία αμέσως μετά την μετάβασή της στην οικονομία της ανοικτής αγοράς.

Σε αντίθεση με τη Βουλγαρία, η Ρουμανία καθυστέρησε πολύ να εφαρμόσει το πρόγραμμα «μαζικής» ιδιωτικοποίησης και σε συνδυασμό με την έλλειψη νέων επιχειρηματιών (ντόπιων) και απουσίας κατάλληλου θεσμικού πλαισίου για την προσέλκυση ντόπιων και ξένων επιχειρηματιών η αύξηση έχει ως συνέπεια την ανακοπή της αύξησης του αριθμού των επιχειρήσεων το 1991.

Τελειώνοντας, με βάσει τους πίνακες 16-18 και την ανάλυση που έχει προηγηθεί στις προηγούμενες παραγράφους εύκολα γίνεται αντιληπτό ότι τόσο στην Βουλγαρία όσο και στην Ρουμανία υπάρχει ένα κρίσιμο έτος (διαφορετικό για την κάθε χώρα) εντός της εξεταζόμενης περιόδου όπου τα δεδομένα των επιχειρήσεων αλλάζουν ριζικά. Το έτος αυτό για την Βουλγαρία είναι το 1992 ενώ για τη Ρουμανία είναι το 1989 και συμπίπτει με την περίοδο μετάβασης των χωρών αυτών σε ένα διαφορετικό πολιτικό-οικονομικό σύστημα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 16. Αριθμός επιχειρήσεων της βιομηχανίας της Ρουμανίας(P) και Βουλγαρίας(B), 1985-1994.

	1985		1986		1987		1988		1989		1990		1991		1992		1993	1994
κλάδοι	P	B	P	B	P	B	P	B	P	B	P	B	P	B	P	B	B	B
311/2-314	301	262	310	268	316	271	316	285	317	300	335	319	439	377	472	455	5162	6988
321-324	227	244	229	254	226	272	228	273	226	283	265	298	354	301	346	362	3314	4374
331-332	78	108	79	108	78	112	77	109	79	113	89	123	132	122	138	149	1960	3013
341-342	30	54	30	54	30	56	30	56	30	56	34	57	45	59	42	66	442	682
351-356	88	98	89	103	87	110	88	112	89	111	97	121	128	118	1211	129	1317	1812
361-369	89	118	89	120	88	121	88	120	92	128	101	128	110	127	101	122	522	619
371-372	52	5	53	25	53	25	55	28	56	28	59	37	65	19	60	19	56	62
381-385	331	615	332	643	331	695	331	707	335	798	366	834	474	856	424	879	8290	12928
390		441		440		443		506		527		556		622	30	439	3996	2904
σύνολο	1196	1945	1211	1997	1213	2087	1213	2176	1223	2345	1346	2473	1679	2601	1734	2621	25059	33382

ΠΗΓΗ: Ο.Η.Ε.

Βουλγαρίας(Β), 1985-1994.

κλάδοι	1985		1986		1987		1988		1989		1990		1991		1992		1993		1994	
	P	B	P	B	P	B	P	B	P	B	P	B	P	B	P	B	B	B	B	B
311/2-314	25,167	13,470	25,599	13,420	26,051	13,420	26,051	13,097	25,920	12,793	24,889	12,899	26,147	14,494	27,220	17,360	20,599	20,933		
321-324	18,980	12,545	18,910	12,719	18,631	12,719	18,796	12,546	18,479	12,068	19,688	12,050	21,084	11,572	19,954	13,812	13,225	13,103		
331-332	6,522	5,553	6,524	5,408	6,430	5,408	6,348	5,009	6,460	4,819	6,612	4,974	7,862	4,691	7,958	5,685	7,822	9,026		
341-342	2,508	2,776	2,477	2,704	2,473	2,704	2,473	2,574	2,453	2,388	2,526	2,305	2,680	2,268	2,422	2,518	1,764	2,043		
351-356	7,358	5,039	7,349	5,158	7,172	5,158	7,255	5,147	7,277	4,733	7,207	4,893	7,624	4,537	69,839	4,922	5,256	5,428		
361-369	7,441	6,067	7,349	6,009	7,255	6,009	7,255	5,515	7,522	5,458	7,504	5,176	6,552	4,883	5,825	4,655	2,083	1,854		
371-372	4,348	0,257	4,377	1,252	4,369	1,252	4,534	1,287	4,579	1,194	4,383	1,496	3,871	0,730	3,460	0,725	0,223	0,186		
381-385	27,676	31,620	27,415	32,198	27,288	32,198	27,288	32,491	27,392	34,030	27,192	33,724	28,231	32,910	24,452	33,537	33,082	38,727		
390		22,674		22,033		22,033		23,254		22,473 ₃		22,482814		23,914	1,730	16,7493	16	9		
σύνολο	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

ΠΗΓΗ: Ο.Η.Ε.

Πίνακας 18. Ετήσια μεταβολή του αριθμού των επιχειρήσεων της βιομηχανίας της Ρουμανίας(P) και Βουλγαρίας(B), 1985-1994.

	85-86		86-87		87-88		88-89		89-90		90-91		91-92		92-93		93-94
κλάδοι	P	B	P	B	P	B	P	B	P	B	P	B	P	B	B	B	
311/2-314	9	6	6	3	0	14	1	15	18	19	104	58	33	78	4707	1826	
321-324	2	10	-3	18	2	1	-2	10	39	15	89	3	-8	61	2952	1060	
331-332	1	0	-1	4	-1	-3	2	4	10	10	43	-1	6	27	1811	1053	
341-342	0	0	0	2	0	0	0	0	4	1	11	2	-3	7	376	240	
351-356	1	5	-2	7	1	2	1	-1	8	10	31	-3	1083	11	1188	495	
361-369	0	2	-1	1	0	-1	4	8	9	0	9	-1	-9	-5	400	97	
371-372	1	20	0	0	2	3	1	0	3	9	6	-18	-5	0	37	6	
381-385	1	28	-1	52	0	12	4	91	31	36	108	22	-50	23	7411	4638	
													0				
		-1		3		63		21		29		66		-183	3557	-1092	
σύνολο	15	52	2	90	0	89	10	169	123	128	333	128	55	20	22438	8323	

ΠΗΓΗ: Ο.Η.Ε

3.4 Συμπεράσματα

Σύμφωνα με όλα τα παραπάνω, τα συμπεράσματα που προκύπτουν είναι κατ' αρχήν ότι ο αριθμός των επιχειρήσεων της βιομηχανίας της Βουλγαρίας είναι μεγαλύτερος από αυτόν της Ρουμανίας, σ' όλη την εξεταζόμενη περίοδο, ωστόσο η ποσοστιαία συμμετοχή του αριθμού των επιχειρήσεων κάθε κλάδου στο σύνολο των επιχειρήσεων της βιομηχανίας είναι περίπου ίση (ή διαφέρουν ελάχιστα πλην των κλάδων 371:σίδηρος και χάλυβας και 372:μη σιδηρούχα μέταλλα όπου υπερέχει αυτή της Ρουμανίας).

Επίσης, την περίοδο μετάβασης των δύο χωρών σ' ένα νέο πολιτικό-οικονομικό σύστημα παρατηρείται αύξηση του αριθμού των επιχειρήσεών τους, που για την μεν Βουλγαρία η αύξηση αυτή είναι τεράστια και συνεχίζει μέχρι και το τέλος της εξεταζόμενης περιόδου, αντίθετα για τη Ρουμανία όπου παρατηρείται αύξηση του αριθμού των επιχειρήσεων μόνο κατά την περίοδο 1989-1991 όπου και ανακόπτεται. Η διαφορά αυτή οφείλεται, όπως έχει ήδη αναλυθεί εκτενέστατα, από την πλευρά της Βουλγαρίας στην άμεση εφαρμογή ενός προγράμματος μαζικής ιδιωτικοποίησης και στην ύπαρξη ενός κατάλληλου θεσμικού πλαισίου σε αντίθεση με την Ρουμανία.

Τέλος ένα σημαντικό συμπέρασμα που προκύπτει σε σχέση με την αύξηση του αριθμού των επιχειρήσεων κατά την περίοδο «μετάβασης» των χωρών αυτών είναι ότι η μεγαλύτερη αύξηση του αριθμού των επιχειρήσεων σημειώνεται σε κλάδους που είναι έντασης εργασίας. Κατά συνέπεια η αύξηση αυτή του αριθμού των επιχειρήσεων δεν οφείλεται σε νέες επενδύσεις αλλά σε κατακερματισμό των ήδη υπαρχόντων επιχειρήσεων

τους. Το γεγονός αυτό οφείλεται στον τρόπο με τον οποίο γίνονται οι ιδιωτικοποιήσεις. Και όπως γίνεται αντιληπτό, μια επιχείρηση εντάσεως εργασίας είναι περισσότερο δυνατό να κατακερματιστεί σε πολλές άλλες επιχειρήσεις παρά μια επιχείρηση εντάσεως εργασίας όπου είναι αδύνατος ο κατακερματισμός της σειράς παραγωγής και η δημιουργία αντίστοιχων «νέων» επιχειρήσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

Δείκτες βιομηχανικής παραγωγής

Στο κεφάλαιο αυτό εξετάζονται οι δείκτες βιομηχανικής παραγωγής της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας με βάσει το έτος 1990.

4.1 Δείκτες βιομηχανικής παραγωγής της Βουλγαρίας

Οι δείκτες βιομηχανικής παραγωγής της Βουλγαρίας για την περίοδο 1983 - 1991 παρουσιάζονται στον πίνακα 19.

Όπως διαπιστώνουμε από τον πίνακα 20 κατά την περίοδο 1989-1991 το σύνολο σχεδόν των κλάδων παρουσιάζει αρνητική μεταβολή (ιδιαίτερα κατά το έτος 1991) των δεικτών βιομηχανικής παραγωγής σε αντίθεση με τα προηγούμενα έτη. Πρέπει βέβαια να σημειωθεί ότι ο κλάδος 369:λοιπά μεταλλικά προϊόντα, παρουσιάζει αρνητική μεταβολή του δείκτη βιομηχανικής παραγωγής από το 1983 έως το 1991.

Ετσι λοιπόν διαπιστώνεται ότι από το 1989 η βιομηχανική παραγωγή της Βουλγαρίας εισέρχεται σε μια περίοδο κρίσης καθώς η πλειοψηφία των κλάδων αυτής παρουσιάζει μείωση των δεικτών βιομηχανικής παραγωγής. «Η βιομηχανική παραγωγή της Βουλγαρίας έχει μειωθεί τουλάχιστον κατά 50%

στο διάστημα 1989-1994, ενώ η πτώση συνεχίζεται με διαφοροποιήσεις κατά κλάδους.

Η μεγαλύτερη πτώση παρατηρείται στα καταναλωτικά αγαθά και ειδικά στα αγαθά που χρησιμοποιούν ξεπερασμένη τεχνολογία στην παραγωγική τους διαδικασία. Η πτώση αυτή έγινε ιδιαίτερα αισθητή μετά την ανακατανομή των εξωτερικών αγορών της χώρας και ειδικά της τεράστιας ρωσικής. Η ρωσική αγορά λειτουργούσε ως «σκουπιδοφάγος» της βουλγαρικής παραγωγής για δεκαετίες. Αντίθετα η μικρή πτώση της παραγωγής παρατηρείται στη βαριά βιομηχανία και ιδιαίτερα στη χημική και στη μεταλλουργική. Η μεταλλουργική βιομηχανία κατάφερε να επιπλεύσει χάρις στη χαμηλή τιμή των προϊόντων... Η πτώση στην κλωστοϋφαντουργία και στο ένδυμα, είναι σημαντική και κυμαίνεται από επιχείρηση σε επιχείρηση μεταξύ 84%-45%. Η πτώση αυτή εξηγείται από την απώλεια συμβολαίων με μεγάλες δυτικοευρωπαϊκές εταιρείες οι οποίες επί έτη στήριζαν την ανάπτυξη του κλάδου αυτού...» (ΕΚΕΜ, Νο 4)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 19. Δείκτες βιομηχανικής παραγωγής της Βουλγαρίας, 1983-1994, 1990=100

	ΚΛΑΔΟΙ	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991
11/2	Τρόφιμα	101	100	102	105	104	107	110	100	72
13	ποτά	104	111	105	99	99	106	104	100	
14	καπνός	133	126	135	130	133	134	126	100	121
21	υφαντουργικά προϊόντα	87	88	85	88	93	96	102	100	68
22	ένδυση	64	66	68	84	82	89	92	100	86
23	δέρμα	91	94	98	100	105	109	120	100	81
24	υπόδηση	63	68	77	82	88	99	116	100	86
31	προϊόντα ξύλου και φελλού	111	106	107	105	107	111	112	100	70
32	έπιπλα και μεταλλικά μέρη αυτών	86	96	99	103	110	113	115	100	93
41	χαρτί	117	119	126	123	124	131	124	100	71
42	εκτυπώσεις και εκδόσεις	82	82	84	84	87	88	100	100	108
51	βιομηχανικά χημικά προϊόντα	115	118	115	113	107	108	110	100	82
52	λοιπά χημικά προϊόντα	81	93	101	119	123	127	129	100	126
53	πετρέλαιο καθαρό									
54	προϊόντα πετρελαίου και άνθρακα									
55	καουτσούκ	90	94	97	103	111	117	122	100	73
56	πλαστικά προϊόντα									
61	κεραμικά, πορσελάνη πυλός	85	70	70	78	85	93	90	100	95
62	γυαλί	101	103	105	103	105	104	103	100	76
69	λοιπά μη μεταλλικά -ορυκτά προϊόντα	135	133	130	139	134	133	123	100	61
71	σίδηρος και χάλυβας	165	172	169	175	176	181	175	100	54
72	μη σιδηρούχα μέταλλα									
81	μεταλλικά προϊόντα	107	116	123	126	133	138	113	100	98
82	μη ηλεκτρικές συσκευές									
83	ηλεκτρικές συσκευές	84	97	108	110	130	144	128	100	71
84	μεταφορικά οχήματα	92	100	106	107	110	112	121	100	66
85	σύσκευες επιστημονικών επαγγελματιών									
90	λοιπά βιομηχανικά προϊόντα	78	88	91	92	94	103	108	100	74

ΠΗΓΗ: Ο.Η.Ε.

Πίνακας 20. Ετήσια μεταβολή δεικτών βιομηχανικής παραγωγής της Βουλγαρίας, 1983-1994, 1990=100

	ΚΛΑΔΟΙ	83-84	84-85	85-86	86-87	87-88	88-89	89-90	90-91
311/2	τρόφιμα	-1	2	3	-1	3	3	-10	-28
313	ποτά	7	-6	-6	0	7	-2	-4	-100
314	καπνός	-7	9	-5	3	1	-8	-26	21
321	υφαντουργικά προϊόντα	1	-3	3	5	3	6	-2	-32
322	ένδυση	2	2	16	-2	7	3	8	-14
323	δέρμα	3	4	2	5	4	11	-20	-19
324	υπόδηση	5	9	5	6	11	17	-16	-14
331	προϊόντα ξύλου και φελλού	-5	1	-2	2	4	1	-12	-30
332	έπιπλα και μεταλλικά μέρη αυτών	10	3	4	7	3	2	-15	-7
341	χαρτί	2	7	-3	1	7	-7	-24	-29
342	εκτυπώσεις και εκδόσεις	0	2	0	3	1	12	0	8
351	βιομηχανικά χημικά προϊόντα	3	-3	-2	-6	1	2	-10	-18
352	λοιπά χημικά προϊόντα	12	8	18	4	4	2	-29	26
353	πετρέλαιο καθαρό								
354	προϊόντα πετρελαίου και άνθρακα								
355	καουτσούκ	4	3	6	8	6	5	-22	-27
356	πλαστικά προϊόντα								
361	κεραμικά, πορσελάνη πυλός	-15	0	8	7	8	-3	10	-5
362	γυαλί	2	2	-2	2	-1	-1	-3	-24
369	λοιπά μη μεταλλικά -ορυκτά προϊόντα	-2	-3	9	-5	-1	-10	-23	-39
371	σίδηρος και χάλυβας	7	-3	6	1	5	-6	-75	-46
372	μη σιδηρούχα μέταλλα								
381	μεταλλικά προϊόντα	9	7	3	7	5	-25	-13	-2
382	μη ηλεκτρικές συσκευές								
383	ηλεκτρικές συσκευές	13	11	2	20	14	-16	-28	-29
384	μεταφορικά οχήματα	8	6	1	3	2	9	-21	-34
385	συσκευές επιστημονικών επαγγελματιών								
390	λοιπά βιομηχανικά προϊόντα	10	3	1	2	9	5	-8	-26

ΠΗΓΗ: Ο.Η.Ε.

4.2 Δείκτες βιομηχανικής παραγωγής της Ρουμανίας

Οι δείκτες βιομηχανικής παραγωγής της Ρουμανίας για την περίοδο 1983 - 1994 παρουσιάζονται στον πίνακα 21.

Όπως διαπιστώνουμε από τον πίνακα αυτό, και στην περίπτωση της Ρουμανίας, όπως και στη Βουλγαρία, από το 1989 παρατηρείται στην πλειοψηφία των κλάδων της βιομηχανίας μια αρνητική μεταβολή των δεικτών βιομηχανικής παραγωγής. Οι κλάδοι αυτοί είναι οι 311/2:τρόφιμα, 314:καπνός, 321:υφαντουργικά, 322:ένδυση, 323:δέρματα, 331:ξύλο και φελλός, 332:έπιπλα και μεταλλικά μέρη αυτών, 341:χαρτί, 342:εκτυπώσεις-εκδόσεις, 351:χημική βιομηχανία, 352:λοιπά χημικά προϊόντα, 353:πετρέλαιο, 354:προϊόντα πετρελαίου και άνθρακα, 355:καουτσούκ, 361:κεραμικά, πορσελάνη, πυλός, 369:λοιπά μη μεταλλικά προϊόντα, 371:σίδηρος και χάλυβας, 381:μεταλλικά προϊόντα, 382:μη ηλεκτρονικές συσκευές, 383:ηλεκτρονικές συσκευές, και ο κλάδος 385:συσσκευές επιστημονικών επαγγελματιών.

Συνεπώς μπορούμε να ισχυριστούμε ότι το 1989 εισέρχεται η ρουμανική βιομηχανία σε μια περίοδο κρίσης «...εκτός από τον κλάδο των τρακτέρ και ενδεχομένως και της πάσης φύσεως γεωργικών μηχανημάτων (384).

Η πτώση αυτή οφείλεται, κύρια σε τρεις παράγοντες, τους εξής:

- α. έλλειψη αγορών, λόγω αναδιάρθρωσης της συνολικής ανατολικής αγοράς
- β. Υψηλό κόστος παραγωγής, σε σχέση με το πρόσφατο παρελθόν
- γ. Αδυναμία χρηματοδότησης από το κράτος

Σε στενή σχέση μ' αυτούς τους παράγοντες, μια σειρά από άλλα εμπόδια προστίθενται για να δημιουργήσουν την κάθετη πτώση της βιομηχανικής παραγωγής... Συγκεκριμένα, η αναδιάταξη της βιομηχανικής παραγωγής σύμφωνα με την προκύπτουσα ζήτηση ξεπερνά τις δυνατότητες του κράτους. ...Το αποτέλεσμα αυτού του αντισοικονομικού καταμερισμού εργασίας στο ευρύτερο πλαίσιο της διεθνούς αγοράς, έχει ως αποτέλεσμα την αδυναμία προσπέλασης του πεπαλαιωμένου παγίου κεφαλαίου και ιδιαίτερα του εξοπλισμού..., επίσης, η καθυστέρηση εμφάνισης και κατά συνέπεια ανάπτυξης της νέας επιχειρηματικής τάξης, συντελεί στη περαιτέρω αργοπορία των συνολικών ρυθμών ανάπτυξης, με επίκεντρο τη βιομηχανική παραγωγή.

...Κλαδικά η πλέον σημαντική πτώση στη βιομηχανική παραγωγή παρατηρείται στη βαριά βιομηχανία και ιδιαίτερα σε προϊόντα που κυριαρχούσαν στις εξαγωγές της χώρας κατά το πρόσφατο παρελθόν. Η σχετική απομόνωση της Ρουμανίας στα πλαίσια της KOMEKON και ο μονόδρομος των εξωτερικών της αγορών, λειτούργησε σε συνθήκες οικονομίας της αγοράς πλέον οδυνηρά για τη διάθεση της βιομηχανικής της παραγωγής απ' ότι σ' άλλες χώρες της Ανατολικής Ευρώπης.

...Χαμηλοί ρυθμοί μείωσης της παραγωγής παρατηρούνται και στα καταναλωτικά αγαθά διαρκείας, γεγονός που αποτελεί εξαίρεση στον κανόνα για της χώρες της Ανατολικής Ευρώπης. Η διαφοροποίηση αυτή οφείλεται στη χρόνια στέρηση των καταναλωτικών από τα είδη αυτά, ιδιαίτερα στη δεκαετία του '80 εξαιτίας της αυστηρής δημοσιονομικής πολιτικής για την εξυπηρέτηση και εξόφληση του εξωτερικού χρέους.

...Εξαίρεση στον κανόνα αποτελεί και η αύξηση της παραγωγής τρακτέρ και συνολικά γεωργικών μηχανημάτων...το γεγονός αυτό.. οφείλεται στις ανάγκες της ανάπτυξης των ιδιωτικών εκμεταλλεύσεων και στις εδαφικές συνθήκες της χώρας.»
(ΕΚΕΜ, Νο 4)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 21. Δείκτες βιομηχανικής παραγωγής της Ρουμανίας, 1983-1994, 1990=100

	ΚΛΑΔΟΙ	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994
311/2	τρόφιμα								100	83	69	59	67
313	ποτά												
314	καπνός								100	102	102	89	84
321	υφαντουργικά προϊόντα	105	104	108	114	116	118	117	100	87	61	59	59
322	ένδυση	84	92	106	115	113	120	124	100	93	65	62	88
323	δέρμα	92	98	102	109	110	109	113	100	88	63	61	68
324	υπόδηση												
331	προϊόντα ξύλου και φελλού								100	80	65	59	49
332	έπιπλα και μεταλλικά μέρη αυτών								100	99	81	104	116
341	χαρτί	113	118	121	136	132	137	140	100	69	52	47	47
342	εκτυπώσεις και εκδόσεις	113	109	126	119	19	120	18	100	83	84	122	211
351	βιομηχανικά χημικά προϊόντα	112	121	122	131	126	130	126	100	65	57	59	54
352	λοιπά χημικά προϊόντα	92	83	89	95	98	98	108	100				
353	πετρέλαιο καθαρό	98	102	103	113	124	132	130	100	64	57	56	65
354	προϊόντα πετρελαίου και άνθρακα	119	132	127	142	145	142	140	100				
355	καουτσούκ								100	75	63	56	45
356	πλαστικά προϊόντα												
361	κεραμικά, πορσελάνη πυλός	93	98	100	106	110	115	121	100				
362	γυαλί												
369	λοιπά μη μεταλλικά -ορυκτά προϊόντα	103	109	107	120	125	130	132	100	76	52	52	47
371	σίδηρος και χάλυβας	112	125	123	134	127	132	127	100	74	52	55	57
372	μη σιδηρούχα μέταλλα												
381	μεταλλικά προϊόντα	102	114	125	141	146	149	147	100	87	62	56	48
382	μη ηλεκτρικές συσκευές	90	98	104	108	110	114	102	100	72	54	55	51
383	ηλεκτρικές συσκευές	66	70	76	85	91	95	91	100	75	50	53	81
384	μεταφορικά οχήματα												
385	συσκευές επιστημονικών επαγγελματιών						138	100	89	63	63	54	
390	λοιπά βιομηχανικά προϊόντα												

ΠΗΓΗ: Ο.Η.Ε

Τίνακας 22. Ετήσια μεταβολή δεικτών βιομηχανικής παραγωγής της Ρουμανίας, 1983-1994, 1990=100.

	ΚΛΑΔΟΙ	83-84	84-85	85-86	86-87	87-88	88-89	89-90	90-91	91-92	92-93	93-94
1/2	Τρόφιμα	0	0	0	0	0	0	100	-17	-14	-10	8
3	ποτά											
4	καπνός	0	0	0	0	0	0	100	2	0	-13	-5
1	υφαντουργικά προϊόντα	-1	4	6	2	2	-1	-17	-13	-26	-2	0
2	ένδυση	8	14	9	-2	7	4	-24	-7	-28	-3	26
3	δέρμα	6	4	7	1	-1	4	-13	-12	-25	-2	7
4	υπόδηση											
1	προϊόντα ξύλου και φελλού	0	0	0	0	0	0	100	-20	-15	-6	-10
2	έπιπλα και μεταλλικά μέρη αυτών	0	0	0	0	0	0	100	-1	-18	23	12
1	χαρτί	5	3	15	-4	5	3	-40	-31	-17	-5	0
2	εκτυπώσεις και εκδόσεις	-4	17	-7	-100	101	-102	82	-17	1	38	89
1	βιομηχανικά χημικά προϊόντα	9	1	9	-5	4	-4	-26	-35	-8	2	-5
2	λοιπά χημικά προϊόντα	-9	6	6	3	0	10	-8	-100	0	0	0
3	Πετρέλαιο καθαρό	4	1	10	11	8	-2	-30	-36	-7	-1	9
4	προϊόντα πετρελαίου και άνθρακα	13	-5	15	3	-3	-2	-40	-100	0	0	0
5	καουτσούκ	0	0	0	0	0	0	100	-25	-22	3	-11
6	πλαστικά προϊόντα											
1	κεραμικά, πορσελάνη, πυλός	5	2	6	4	5	6	-21	-100	0	0	0
2	γυαλί											
9	λοιπά μη μεταλλικά -ορυκτά προϊόντα	6	-2	13	5	5	2	-32	-24	-24	0	-5
1	σίδηρος και χάλυβας	13	-2	11	-7	5	-5	-27	-26	-22	3	2
2	μη σιδηρούχα μέταλλα											
1	μεταλλικά προϊόντα	12	11	16	5	3	-2	-47	-13	-25	-6	-8
2	μη ηλεκτρικές συσκευές	8	6	4	2	4	-12	-2	-28	-18	1	-4
3	ηλεκτρικές συσκευές	4	6	9	6	4	-4	9	-25	-25	3	28
4	μεταφορικά οχήματα											
5	συσκευές επιστημονικών επαγγελματιών	0	0	0	0	138	-38	-11	-26	0	-9	-54
7	λοιπά βιομηχανικά προϊόντα											

ΠΗΓΗ: Ο.Η.Ε.

4.3 Σύγκριση των δύο χωρών - Συμπεράσματα

Σύμφωνα με την ανάλυση που προηγήθηκε στις προηγούμενες παραγράφους, τόσο η βιομηχανική παραγωγή της Βουλγαρία όσο και αυτή της Ρουμανίας φαίνεται να μειώνεται από το 1989 και μετά.

Το γεγονός ότι το έτος αυτό αρχίζει να μειώνεται η βιομηχανική παραγωγή δεν είναι άσχετη αυτό βέβαια δεν είναι άσχετο από τις πολιτικό-οικονομικές αλλαγές που αρχίζουν να υπάρχουν στην Βαλκανική Χερσόνησο και στην ευρύτερη απ' αυτήν περιοχή.

Η μετάβαση των χωρών αυτών στο σύστημα της ανοικτής οικονομίας επηρέασε όλους τους τομείς της οικονομίας των χωρών αυτών καθώς αρχίζουν να χάνονται αγορές που για σειρά ετών προμήθευαν με τα χαμηλής ποιότητας προϊόντα τους. Στην έλλειψη όμως των αγορών προστίθενται και άλλοι παράγοντες εξίσου σημαντικοί οι οποίοι επιδρούν αρνητικά στην αύξηση της παραγωγικότητας. Όπως η αύξηση του κόστους παραγωγής, η χρήση κεφαλαιουχικού εξοπλισμού πεπαλαιωμένης τεχνολογίας και η έλλειψη κατάλληλου θεσμικού πλαισίου για την προσέλκυση επενδυτών.

Όλα αυτά λοιπόν δημιουργούν ένα αρνητικό κλίμα το οποίο λειτουργεί εμποδιστικά στην μεγέθυνση και κατ' επέκταση στην οικονομική ανάπτυξη των οικονομιών των χωρών αυτών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

Δείκτες Συγκέντρωσης

5.1 Αντίστροφος του αριθμού των επιχειρήσεων του βιομηχανικού τομέα της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας

Στην παράγραφο αυτή υπολογίζεται ο δείκτης συγκέντρωσης που δίνεται από τον «Αντίστροφο του αριθμού των επιχειρήσεων».

Αν και ο δείκτης αυτό είναι απλός και χρησιμοποιείται σπάνια στις εμπειρικές έρευνες, ωστόσο το γεγονός ότι υπάρχει έλλειψη στατιστικών στοιχείων τέτοιων ώστε να είναι δυνατός ο υπολογισμός ενός άλλου δείκτη συγκέντρωσης (δείκτης Hirschman-Herfindahl, Hannah και Kay κ.α.). Βέβαια τα μειονεκτήματά του είναι πάρα πολλά, καθώς δεν πληρεί τα απαραίτητα κριτήρια, ωστόσο αποδεικνύεται ιδιαίτερα χρήσιμος σε ορισμένες θεωρητικές εφαρμογές σε θέματα ολιγοπωλιακής τιμολόγησης και δίνεται από τον αντίστροφο του αριθμού των επιχειρήσεων ($1/n$) του κλάδου. (Θ. Πάκος)

Στους πίνακες 23.1, 23.2 δίδεται ο αντίστροφος του αριθμού των επιχειρήσεων των κλάδων της βιομηχανίας της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας. Σύμφωνα λοιπόν με τους πίνακες αυτούς, και για όλη σχεδόν την περίοδο 1985-1992, στο σύνολο της βιομηχανίας μεγαλύτερο δείκτη έχει η Ρουμανία σε αντίθεση με την Βουλγαρία. Ενώ όσον αφορά τους επιμέρους κλάδους της, στις ομάδες κλάδων 311/2-314 και 371-372 μεγαλύτερο δείκτη

έχει η Βουλγαρία ενώ στους τους υπόλοιπους κλάδους (πλην των 321-324 όπου ο δείκτης είναι ίδιος και για τις δύο χώρες) μεγαλύτερο δείκτη έχει η Ρουμανία.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 23.1. Αντίστροφος του αριθμού των επιχειρήσεων της βιομηχανίας της Ρουμανίας (Ρ) και Βουλγαρίας(Β), 1985-1989

κλάδοι	1985		1986		1987		1988		1989	
	P	B	P	B	P	B	P	B	P	B
311/2-314	0,003	0,004	0,003	0,004	0,003	0,004	0,003	0,0035	0,003	0,003
321-324	0,004	0,004	0,004	0,004	0,004	0,004	0,004	0,0037	0,004	0,004
331-332	0,013	0,009	0,013	0,009	0,013	0,009	0,013	0,0092	0,013	0,009
341-342	0,033	0,019	0,033	0,019	0,033	0,018	0,033	0,0179	0,033	0,018
351-356	0,011	0,010	0,011	0,010	0,011	0,009	0,011	0,0089	0,011	0,009
361-369	0,011	0,008	0,011	0,008	0,011	0,008	0,011	0,0083	0,011	0,008
371-372	0,019	0,200	0,019	0,040	0,019	0,040	0,018	0,0357	0,018	0,036
381-385	0,003	0,002	0,003	0,002	0,003	0,001	0,003	0,0014	0,003	0,001
390		0,002		0,002		0,002		0,002		0,002
σύνολο	0,00084	0,00051	0,00083	0,0005	0,00082	0,00048	0,00082	0,00046	0,00082	0,00043

ΠΗΓΗ: Ο.Η.Ε

Πίνακας 23.2. Αντίστροφος του αριθμού των επιχειρήσεων της βιομηχανίας της Ρουμανίας(Ρ) και Βουλγαρίας), 1990-1994

κλάδοι	1990		1991		1992		1993	1994
	P	B	P	B	P	B	B	B
311/2-314	0,003	0,003	0,00	0,003	0,002	0,002	0,00019372	0,0001
321-324	0,004	0,003	0,00	0,003	0,003	0,003	0,00030175	0,0002
331-332	0,011	0,008	0,01	0,008	0,007	0,007	0,00051020	0,0003
341-342	0,029	0,018	0,02	0,017	0,024	0,015	0,00226244	0,0015
351-356	0,010	0,008	0,01	0,008	0,001	0,008	0,00075930	0,0006
361-369	0,010	0,008	0,01	0,008	0,010	0,008	0,00191571	0,0016
371-372	0,017	0,027	0,02	0,053	0,017	0,053	0,01785714	0,0161
381-385	0,003	0,001	0,00	0,001	0,002	0,001	0,00012063	0,0001
390		0,002		0,002	0,033	0,002	0,00025025	0,0003
σύνολο	0,00074	0,0004	0,0006	0,0004	0,00058	0,00038	0,00003991	0,000029

ΠΗΓΗ: Ο.Η.Ε

ΚΛΑΔΟΙ⁹

311/2	FOOD PRODUCTS	ΤΡΟΦΙΜΑ
313	BAVERAGES	ΠΟΤΑ
314	TOBACO	ΚΑΠΝΟΣ
321	TEXTILES	ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ
322	WEARING APPAREL	ΕΝΔΥΣΗ
323	LEATHER AND FUR PRODUCTS	ΔΕΡΜΑ
324	FOOTWEAR	ΥΠΟΔΗΣΗ
331	WOOD AND CORC PRODUCTS	ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΞΥΛΟΥ ΚΑΙ ΦΕΛΛΟΥ
332	FURNITURE, FIXTURES EXCL. METALLIC	ΕΠΙΠΛΑ ΚΑΙ ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ
341	PAPER	ΧΑΡΤΙ
342	PRINTING AND PUBLISHING	ΕΚΤΥΠΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ
351	INDUSTRIAL CHEMICALS (351)	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΧΗΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ
352	OTHER CHEMICALS	ΛΟΙΠΑ ΧΗΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ
353	PETROLEUM REFINERIES	ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ
354	PRODS OF PETROLEUM AND COAL	ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ ΚΑΙ ΑΝΘΡΑΚΑ
355	RUBBER PRODUCTS	ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ
356	PLASTIC PRODUCTS	ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ
361	POTTERY, CHINA, EARTHENWARE	ΚΕΡΑΜΙΚΑ, ΠΟΡΣΕΛΑΝΗ, ΠΥΛΟΣ
362	GLASS	ΓΥΑΛΙ
369	OTHER NON-METALLIC MINERAL PROD.	ΛΟΙΠΑ ΜΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ-ΟΡΥΚΤΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ
371	IRON AND STEEL	ΣΙΔΗΡΟΣ ΚΑΙ ΧΑΛΥΒΑΣ
372	NON-FERROUS METALS	ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ
381	METAL PRODUCTS	ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ
382	NON-ELECTRICAL MACHINERY	ΜΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ
383	ELECTRICAL MACHINERY	ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ
384	TRANSPORT EQUIPMNT	ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΟΧΗΜΑΤΑ
385	PROF., SCIENT. EQUIPMENT	ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΕΠΕΓΓΕΛΜΑΤΩΝ
390	OTHER MANUFACTURES	ΛΟΙΠΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

⁹ Την κατάταξη αυτή χρησιμοποιεί ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών στις στατιστικές του λειρές.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΤΗΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΡΟΥΜΑΝΙΚΗΣ **ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

Εμπόριο - Ανταγωνιστικότητα της Βουλγαρικής και Ρουμανικής βιομηχανίας

Στο κεφάλαιο αυτό της παρούσης εργασίας εξετάζεται το εμπόριο του βιομηχανικού τομέα της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας, καθώς και το προφίλ του εξωτερικού εμπορίου της βιομηχανίας των χωρών αυτών με την Ελλάδα. Ανάλυση αυτών γίνεται μόνο για την τρέχουσα δεκαετία, μετά δηλαδή τη μετάβαση της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας στο νέο τους πολιτικό-οικονομικό σύστημα.

Έτσι λοιπόν, στο πρώτο κεφάλαιο γίνεται η παρουσίαση και ανάλυση ορισμένων ποσοτικών δεδομένων, καθώς υπάρχει περιορισμός διαθέσιμων στοιχείων, υπολογίζεται και αναλύεται ο δείκτης Balassa για κάθε κλάδο της βιομηχανίας των δύο χωρών, οι μεταβολές του δείκτη αυτού, όπως και οι αναλογίες εισαγωγών-εξαγωγών της κάθε χώρας.

Στο δεύτερο κεφάλαιο, γίνεται μια προσπάθεια έρευνας και ανάλυσης του προφίλ του εξωτερικού εμπορίου της κάθε μιας από της δύο χώρες με την Ελλάδα. Ο λόγος που καθιστά απαραίτητη την έρευνα αυτή, είναι ότι τα τελευταία χρόνια προωθείται έντονα η οικονομική συνεργασία, στα πλαίσια της ανοικτής αγοράς, μεταξύ των Βαλκανικών χωρών, συμπεριλαμβανομένης και της Ελλάδας, αλλά και μεταξύ των χωρών αυτών και ολοκλήρου της Ε.Ε.

6.1 Εξωτερικό εμπόριο του βιομηχανικού τομέα της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας

«...Μέχρι τις πρόσφατες αλλαγές στην Ανατολική Ευρώπη, ο βασικός στρατηγικός στόχος των οικονομιών των Βαλκανικών χωρών ήταν η επίτευξη της οικονομικής αυτάρκειας, χωρίς να γίνεται προσπάθεια να εξειδικευθεί η παραγωγή ανάλογα με τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της κάθε χώρας (όπως π.χ. το κόστος εργασίας, οι κλιματολογικές συνθήκες ή ο φυσικός πλούτος).

Η διεθνής εξειδίκευση των χωρών αυτών αφορούσε κυρίως προϊόντα της βαριάς βιομηχανίας και αγροτικά προϊόντα, ενώ το εξωτερικό εμπόριο -ανταλλακτικό και «προστατευμένο» από τη φύση του- ήταν στραμμένο προς τις υπόλοιπες χώρες της Ανατολικής Ευρώπης (COMECON) και επέτρεπε τη σίγουρη απορρόφηση της παραγωγής. Το αποτέλεσμα ήταν οι οικονομίες των βαλκανικών χωρών να χαρακτηρίζονται από χαμηλή παραγωγικότητα, έλλειψη κινήτρων που να ανταποκρίνεται στη ζήτηση, ανυπαρξία σύγχρονων μεθόδων διείσδυσης στις αγορές, ενώ τα προϊόντα τους ήταν συνήθως πολύ χαμηλής ποιότητας...».(Σ. ΛΩΛΟΣ «Η Ανάπτυξη της Θράκης. Προκλήσεις και προοπτικές»)

Έτσι, μετά την κατάρρευση του συστήματος του «υπαρκτού σοσιαλισμού» και τις κοσμογονικές αλλαγές που αυτή προκάλεσε είχε ως αποτέλεσμα να πληγούν βαθύτατα οι οικονομίες των χωρών αυτών. Έτσι, αγορές που έως τότε θεωρούνταν σίγουρες για την απορρόφηση της παραγωγής τους έπαυσαν να υπάρχουν, ενώ μια σειρά από έντονα εσωτερικά πολιτικό-οικονομικά προβλήματα δημιούργησαν προβλήματα στην παραγωγή και στην διάθεση των προϊόντων στο εξωτερικό. Με την εξομάλυνση του εξωτερικού

εμπορίου, η οικονομία άρχισε να στρέφεται προς τις δυτικές αγορές, με βάσει τα συγκριτικά πλεονεκτήματα.

Ολες αυτές οι αλλαγές λοιπόν είχαν ως συνέπεια να επηρεάσουν αρνητικά το εξωτερικό εμπόριο της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας.

Στις επόμενες παραγράφους εξετάζονται οι αλλαγές αυτές που προέκυψαν μετά την είσοδο των χωρών αυτών στο νέο πολιτικό-οικονομικό σύστημα.

6.2 Το εξωτερικό εμπόριο του βιομηχανικού τομέα της Βουλγαρίας

Στην ενότητα αυτή εξετάζεται το εξωτερικό εμπόριο της Βουλγαρίας. Αναλύονται δηλαδή οι εξαγωγές και οι εισαγωγές της χώρας αυτής για την περίοδο 1992-1994¹.

6.2.1 Εξαγωγές βιομηχανικών προϊόντων της Βουλγαρίας

Στους πίνακες 24, 28 παρουσιάζονται οι εξαγωγές και εισαγωγές, αντίστοιχα, της Βουλγαρίας, ενώ στον πίνακα 31 του ίδιου παραρτήματος παρουσιάζεται το εμπορικό της ισοζύγιο.

Παρατηρώντας κατ' αρχήν τον πίνακα των εξαγωγών διαπιστώνεται ότι ενώ κατά τα έτη 1992 και 1993 εξάγονται προϊόντα όλων των κλάδων, τα έτη 1994 και 1995 η πλειοψηφία των κλάδων εμφανίζεται να μην εξάγει προϊόντα της. Από το σύνολο των 41 κλάδων μόνων οι 14 εξάγουν την παραγωγή τους κατά το 1994 και 1995. Όμως, παρά την σημαντική μείωση του αριθμού των κλάδων εκείνων που εξάγουν την παραγωγή τους, συγκρίνοντας το σύνολο της αξίας των εξαγωγών κατ' έτος, διαπιστώνουμε ότι αυτό εμφανίζεται αρκετά μειωμένο το 1993 σε σύγκριση με το 1992, ενώ το 1994, παρά την μείωση του αριθμού των εξαγωγίμων κλάδων το έτος αυτό, η συνολική αξία των εξαγωγών του έτους αυτού είναι σχεδόν διπλάσια από εκείνη του 1993, ενώ δυστυχώς το 1995 εμφανίζεται ξανά μειωμένη και φθάνει στο χαμηλότερο επίπεδο της περιόδου 1992-1995. Το γεγονός αυτό βέβαια οφείλεται, όπως

είναι φυσικό, στις μεταβολές της διεθνούς ζήτησης, καθώς τώρα πλέον η Βουλγαρία έχει παύει να έχει δεδομένες αγορές (ΕΣΣΔ) οι οποίες θα απορροφούν τα προϊόντα της.

Ιδιαίτερη σημασία έχει όμως η εξέταση της μεταβολής των εξαγωγών των επιμέρους κλάδων της βιομηχανίας. Όπως έχει ήδη αναφερθεί, το 1992 και το 1993 όλοι σχεδόν οι βιομηχανικοί κλάδοι εξάγουν την παραγωγή τους σε αντίθεση με τα επόμενα έτη. Το 1993, οι μόνοι κλάδοι που παρουσιάζουν αύξηση των εξαγωγών τους σε σύγκριση με το 1992 είναι οι 24:ξυλεία και φελλός, 27:λιπάσματα και ορυκτά ακατέργαστα, 42:λάδια και λίπη, κεριά ζωικής-φυτικής προέλευσης ακατέργαστα, 55:αιθέρια λάδια, ρητινοειδή, αρωματικές ύλες, 58:πλαστικές ύλες σε μη πρωτογενή μορφή, 61:δέρματα, είδη από δέρμα-γουνναρικά κατεργασμένα, 63:είδη από φελλό και ξύλο (εκτός επίπλων) και ο κλάδος 67:σήδηρος και χάλυβας. Αντίστοιχα το 1994, όλοι οι κλάδοι (εναπομείναντες) εμφανίζουν αύξηση των εξαγωγών τους πλην του 55:αιθέρια λάδια, ρητινοειδή, αρωματικές ύλες και του κλάδου 84:είδη ενδυμασίας και αξεσουάρ ένδυσης. Το γεγονός όμως ότι οι αυξήσεις αυτές είναι πολύ μεγάλες, το σύνολο της αξίας των εξαγωγών του έτους αυτού είναι διπλάσιο από εκείνο του 1993.

Ενώ όσον αφορά το 1995, όλοι οι κλάδοι (πλην του 12:καπνός κατεργασμένος και ακατέργαστος) που εξάγουν τα προϊόντα τους εμφανίζουν αύξηση της αξίας των εξαγωγών τους φθάνοντας σε υψηλά επίπεδα. Παρά την αύξηση όμως αυτή, όπως είδαμε και παραπάνω, το σύνολο της αξίας των εξαγωγών του έτους αυτού είναι το μικρότερο σε σύγκριση με όλα τα προηγούμενα έτη. Η μείωση αυτή όμως όπως διαπιστώνεται οφείλεται στη μείωση της

¹ Η περίοδος αυτή επιλέχτηκε πρώτον, διότι εμπίπτει με τα έτη της περιόδου μετάβασης της Βουλγαρίας στο νέο της πολιτικό-οικονομικό σύστημα, και δεύτερον, λόγω του ότι δεν υπήρχαν διαθέσιμα στοιχεία (από τον Ο.Η.Ε) για προηγούμενα ή επόμενα έτη.

αξίας των εξαγωγών του κλάδου 12:καπνός ακατέργαστος και κατεργασμένος (βλέπε πίνακα 25), η οποία ήταν ίση σχεδόν με το ποσόν της αύξησης της του προηγούμενου έτους (το 1994 η αύξηση της αξίας των εξαγωγών του κλάδου αυτού ήταν η μεγαλύτερη του έτους, ενώ το 1995 η μείωση της αξίας των εξαγωγών του ίδιου κλάδου είναι η μεγαλύτερη του έτους). Αυτό βέβαια οφείλεται στο ποσοστό συμμετοχής της αξίας των εξαγωγών του συγκεκριμένου κλάδου στο σύνολο της αξίας των εξαγωγών, καθώς το 1994 το ποσοστό αυτό ξεπερνούσε το 50% της συνολικής αξίας των εξαγωγών.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται με σειρά κατάταξης (φθίνουσα) οι κλάδοι εκείνοι που σημειώνουν το μεγαλύτερο ποσοστό συμμετοχής της αξίας των εξαγωγών τους στη συνολική αξία των εξαγωγών του τομέα βιομηχανίας της Βουλγαρίας, όπως προκύπτει από τον πίνακα 26.

	1992 κλάδος/ ποσοστό	1993 κλάδος/ ποσοστό	1994 κλάδος/ ποσοστό	1995 κλάδος/ ποσοστό
1 ^{ος}	12 (10,44%)	67 (12,31%)	12 (53,83%)	67 (19,81%)
2 ^{ος}	67 (9,2%)	33 (10,15%)	67 (10,56%)	33 (11,92%)
3 ^{ος}	33 (8,35%)	74 (9,03%)	33 (6,67%)	12 (11,29%)
4 ^{ος}	74 (8,3%)	68 (7,97%)	71 (5,64%)	71 (10,79%)
5 ^{ος}	68 (8,13%)	12 (7,95%)	77 (4,52%)	84 (8,64%)

Από τον παραπάνω πίνακα διαπιστώνουμε ότι οι περισσότεροι κλάδοι που υπάρχουν σ' αυτών καθ' όλη σχεδόν την χρονική περίοδο που εξετάζεται έχουν το υψηλότερο ποσοστό συμμετοχής. Ιδιαίτερη εντύπωση βέβαια προκαλεί το ποσοστό συμμετοχής του κλάδου 12:καπνός κατεργασμένος και ακατέργαστος, καθώς αυτό είναι 53,8%, ενώ ο κλάδος αυτό και ο κλάδος 67:σίδηρος και χάλυβας, κατέχουν εναλλάξ την πρώτη θέση. Μια άλλη παρατήρηση

εξίσου αξιόλογη είναι ότι κατά τα έτη που το ποσοστό συμμετοχής του κλάδου 12:καπνός κατεργασμένος και ακατέργαστος δεν είναι πρώτο αυτό βρίσκεται σε πολύ χαμηλότερη θέση. Αυτό βέβαια δείχνει την τεράστια ελαστικότητα που ασκεί η διεθνής ζήτηση σ' αυτόν.

Αντίθετα, οι κλάδοι που σημειώνουν την μικρότερη ποσοστιαία συμμετοχή της αξίας των εξαγωγών τους στην ετήσια συνολική αξία των εξαγωγών της Βουλγαρίας παρουσιάζονται στο ακόλουθο πίνακα.

	1992 κλάδος/ ποσοστό	1993 κλάδος/ ποσοστό	1994 κλάδος/ ποσοστό	1995 κλάδος/ ποσοστό
1 ^{ος}	61 (0,25%)	21 (0,29%)	22 (0,88%)	78 (1,6%)
2 ^{ος}	42 (0,39%)	29 (0,34%)	78 (0,96%)	22 (2%)
3 ^{ος}	21 (0,45%)	61 (0,49%)	55 (0,98%)	62 (2,12%)
4 ^{ος}	27 (0,56%)	76 (0,58%)	62 (1,081%)	64 (2,52%)
5 ^{ος}	55 (0,57%)	26 (0,68%)	64 (1,087%)	55 (2,87%)

Όπως διαπιστώνουμε από τον παραπάνω πίνακα τα δύο πρώτα έτη διαφέρουν οι κλάδοι μεταξύ τους σε αντίθεση με τα έτη 1994 και 1995 όπου οι κλάδοι είναι κοινοί διαφέρουν όμως στην κατάταξη τους.

Προκείμενου όμως να χωρίσουμε τους κλάδους της βιομηχανίας σε κλάδους «υψηλής εξαγωγικής επίδοσης» και σε κλάδους «χαμηλής εξαγωγικής επίδοσης» υπολογίζουμε τον μέσο ρυθμό μεταβολής της αξίας των εξαγωγών κατά την περίοδο 1992-1995².

² Μέσος ρυθμός μεταβολής της αξίας των εξαγωγών της περιόδου 1992-1995 προκύπτει από τον μέσο όρο των ετήσιων ρυθμών μεταβολής της αξίας των εξαγωγών της περιόδου αυτής.

Ετσι προκύπτει ο πίνακας 27 σύμφωνα με τον οποίο, στην πρώτη κατηγορία ανήκουν (κατά φθίνουσα σειρά κατάταξης) οι κλάδοι³:

12	καπνός ακατέργαστος και κατεργασμένος
71	μηχανήματα-εξοπλισμοί παραγωγής ενέργειας
55	αιθέρια λάδια, ρητινοειδή, αρωματικές ύλες
58	πλαστικές ύλες σε μη πρωτογενή μορφή
51	οργανικά χημικά
64	χαρτί, χαρτόνια, είδη από χαρτοπολιτό
22	ελαιόσποροι και ελαιώδεις καρποί
11	ποτά
67	σίδηρος και χάλυβας
62	είδη από καουτσούκ
78	οχήματα για δρόμους
33	πετρέλαιο και προϊόντα πετρελαίου
77	ηλεκτρικά μηχανήματα, συσκευές και μέρη αυτών
84	είδη ενδυμασίας και αξεσουάρ ένδυσης

Αντίθετα στην δεύτερη κατηγορία ανήκουν (κατά φθίνουσα σειρά κατάταξης) οι κλάδοι:

42	λάδια και λίπη σταθερά φυτικής παραγωγής
61	δέρματα, είδη από δέρμα-γουνάρικά κατεργασμένα
24	ξύλεια και φελλός
27	λιπάσματα και ορυκτά ακατέργαστα
69	είδη από μέταλλο μη κατονομαζόμενα
72	μηχανήματα ειδικά για ορισμένες βιομηχανίες
74	γενικός βιομηχανικός εξοπλισμός, μηχανήματα κλπ
75	μηχανές γραφείου και αυτόματης επεξεργασίας
65	υφαντικά νήματα, υφάσματα έτοιμα κλπ συναφή
59	χημικές ύλες και προϊόντα μη κατονομαζόμενα
68	μη σιδηρούχα μέταλλα
66	είδη από μη μεταλλικά ορυκτά μη κατονομαζόμενα

³ Ο διαχωρισμός των κλάδων σε «υψηλής εξαγωγικής επίδοσης» και σε «χαμηλής εξαγωγικής επίδοσης» γίνεται ανάλογα με τον θετικό ή αρνητικό μέσο ρυθμό μεταβολής αντίστοιχα.

79	λοιπό μεταφορικό υλικό
26	υφαντικές ίνες (εκτός από μάλλινα νήματα)
73	μηχανήματα κατεργασίας μετάλλων κλπ
28	μεταλλεύματα και απορρίμματα μετάλλων
76	συσσκευές τηλεπικοινωνιών και εγγραφής ήχου
21	δόρες, δέρματα και γουναρικά ακατέργαστα
52	ανόργανα χημικά
89	διάφορα βιομηχανικά είδη μη κατονομαζόμενα
29	ακατέργαστε ύλες ζωικής-φυτικής προέλευσης

Βέβαια πρέπει να τονιστεί ιδιαίτερα ότι ο χαρακτηρισμός ενός κλάδου ως «κλάδου υψηλής εξαγωγικής επίδοσης» ή το αντίθετο, οφείλεται καθαρά σε συγκυριακούς παράγοντας ή σε συγκριτικά πλεονεκτήματα τα οποία μπορούν να χαθούν. Παραπάνω είδαμε ότι η αξία των εξαγωγών του κλάδου 12:καπνός κατεργασμένος και ακατέργαστος κατά το 1994 σημείωσαν τεράστια αύξηση, ενώ το επόμενο έτος μειώθηκε (περίπου) κατά το ποσό της αύξησης του προηγούμενου έτους. Ετσι ενώ η ποσοστιαία συμμετοχή της αξίας των εξαγωγών του κλάδου αυτού το 1994 ήταν 53,83%, το 1995 είναι μόνο 11,29%.

Πρέπει τέλος, να τονιστεί ότι η πλειοψηφία των κλάδων που έχουν το υψηλότερο ποσοστό συμμετοχής της αξίας των εξαγωγών τους στη συνολική αξία των εξαγωγών κατ' έτος του βιομηχανικού τομέα της Βουλγαρίας εντάσσονται στην ομάδα των κλάδων με την υψηλότερη εξαγωγική επίδοση (12:καπνός κατεργασμένος και ακατέργαστος, 67:σίδηρος και χάλυβας, 33:πετρέλαιο και προϊόντα πετρελαίου, 71:μηχανήματα-εξολισμοί παραγωγής ενέργειας, 84:είδη ένδυμασίας και αξεσουάρ ένδυσης, 77:ηλεκτρικά μηχανήματα συσκευές και μέρη αυτών).

6.2.2. Εισαγωγές βιομηχανικών προϊόντων της Βουλγαρίας

Στην συγκεκριμένη παράγραφο αναλύεται η αξία των εισαγωγών της Βουλγαρίας κατά την περίοδο 1992-1995.

Στους πίνακες 28, 29, 30 παρουσιάζεται η αξία των εισαγωγών, η ποσοστιαία συμμετοχή της αξίας των εισαγωγών του κάθε κλάδου στο σύνολο των εισαγωγών και η μεταβολή της αξίας των εισαγωγών αντίστοιχα. Από τους πίνακες αυτούς μπορούμε να εξάγουμε τα ακόλουθα συμπεράσματα.

Κατ' αρχήν σύμφωνα με τον πίνακα 28, το 1992 και 1993 η Βουλγαρία εισάγει προϊόντα από περισσότερους κλάδους σε αντίθεση με τα δύο επόμενα έτη, 1994 και 1995. Το γεγονός αυτό έχει ως συνέπεια την μείωση της αξίας των εισαγωγών τα δύο αυτά έτη. Παρατηρώντας τον πίνακα 30, διαπιστώνουμε ότι το 1993 παρουσιάζεται μείωση της αξία των εισαγωγών των περισσότερων κλάδων παρά ταύτα όμως το σύνολο της αξίας των εισαγωγών το έτος αυτό είναι μεγαλύτερο από το αντίστοιχο του προηγούμενου έτους. Οσον αφορά το 1994, από το σύνολο των δεκατριών κλάδων που εισάγονται προϊόντα, στους οκτώ παρουσιάζεται μείωση της αξίας των εισαγωγών ώστε το σύνολο της αξίας των εισαγωγών του έτους αυτού να είναι μικρότερο και από το μισό του συνόλου της αξίας αυτών του 1993. Ενώ το 1995, παρουσιάζεται αύξηση της αξίας των εισαγωγών των περισσότερων κλάδων (πλην των 11: ποτά και 12: καπνός κατεργασμένος και ακατέργαστος) και κατά συνέπεια η συνολική αξία των εισαγωγών του 1995 είναι μεγαλύτερη (ελάχιστα) από αυτή του 1994.

Στη συνέχεια παρουσιάζονται, οι κλάδοι που έχουν την μεγαλύτερη και την μικρότερη ποσοστιαία συμμετοχή της αξίας των εισαγωγών τους κατ' έτος της εξεταζόμενης περιόδου.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται (κατά φθίνουσα σειρά κατάταξης) οι πέντε κλάδοι με την μεγαλύτερη ποσοστιαία συμμετοχή.

	1992	1993	1994	1995
1 ^{ος}	33 (27,35%)	33 (33,15%)	71 (27,18%)	71 (25,6%)
2 ^{ος}	78 (9,09%)	78 (7,67%)	78 (14,39%)	77 (13,26%)
3 ^{ος}	65 (4,93%)	67 (4,67%)	77 (12,9%)	78 (12%)
4 ^{ος}	74 (4,26%)	65 (4,61%)	67 (8,72%)	64 (9,28%)
5 ^{ος}	72(3,85%), 67(3,86%)	72 (4,52%)	51 (7,17%)	58 (7,33%)

Στον πίνακα αυτόν παρατηρούμε ότι δεν υπάρχουν μεγάλες διαφοροποιήσεις, αφού σχεδόν η πλειοψηφία των κλάδων που υπάρχουν σ' αυτόν εμφανίζεται σε όλες τις στήλες. Ωστόσο πρέπει να επισημανθεί ότι τα δύο πρώτα έτη (1992, 1993) έχουν περισσότερες ομοιότητες στην κατανομή των κλάδων μεταξύ τους σε σχέση με τα επόμενα άλλα δύο έτη. Επίσης παρατηρούμε ότι ο κατά την πρώτη διετία 1992-1993 το μεγαλύτερο ποσοστό κατέχει ο κλάδος 33:πετρέλαιο και προϊόντα πετρελαίου, ενώ την επόμενη διετία μεγαλύτερο ποσοστό κατέχει ο κλάδος 71:μηχανήματα-εξοπλισμοί παραγωγής ενέργειας. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο κλάδος 33 (πετρέλαιο και προϊόντα πετρελαίου), δεν εμφανίζεται στον πίνακα αυτό κατά την περίοδο 1994-1995, αντίθετα ο κλάδος 71(μηχανήματα-εξοπλισμοί παραγωγής ενέργειας) δεν εμφανίζεται στην διετία 1992-1993, ενώ σταθερά την δεύτερη θέση, κατά την περίοδο 1992-1994, κατέχει ο κλάδος 78:οχήματα για δρόμους.

Όσον αφορά την κατάταξη των κλάδων με την μικρότερη ποσοστιαία συμμετοχή της αξίας των εισαγωγών τους παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα.

	1992	1993	1994	1995
1 ^{ος}	24 (0,24%)	23 (0,25)	55 (1,5%)	12 (1,11%)
2 ^{ος}	23 (0,44%)	79 (0,3)	52 (1,65%)	11 (1,67%)
3 ^{ος}	73 (0,5%)	73 (0,33)	11 (2,07%)	55 (1,62%)
4 ^{ος}	27 (0,63%)	11 (0,38)	53 (2,42%)	53 (2,4%)
5 ^{ος}	55 (0,8%)	61, 24 (0,45%)	12 (2,75%)	84 (2,83%)

Από τον πίνακα αυτόν προκύπτει ότι η κατάταξη των κλάδων που έχουν το χαμηλότερο ποσοστό συμμετοχής της αξίας των εισαγωγών τους στο σύνολο της αξίας των εισαγωγών της Βουλγαρίας είναι διαφορετική κατ' έτος. Ωστόσο κανένας από τους κλάδους αυτούς δεν εμπεριέχεται στο πίνακα με τις μεγαλύτερες ποσοστιαίες συμμετοχές κανενός έτους.

6.2.3 Εμπορικό ισοζύγιο του βιομηχανικού τομέα της Βουλγαρίας

Στον πίνακα 31 παρουσιάζεται το εμπορικό ισοζύγιο του βιομηχανικού τομέα της Βουλγαρίας, στο σύνολό του και σε κάθε κλάδο χωριστά, κατά την περίοδο 1992-1995.

Όπως διαπιστώνεται από τον πίνακα αυτόν, τα δύο πρώτα έτη (1992, 1993) της εξεταζόμενης περιόδου το εμπορικό ισοζύγιο του βιομηχανικού τομέα της Βουλγαρίας εμφανίζεται αρνητικό σε αντίθεση με την επόμενη διετία, 1994-1995, όπου είναι θετικό. Όσον αφορά το ισοζύγιο κατά κλάδο, τις αντίστοιχες διευθετήσεις, παρατηρείται ότι σχεδόν όλοι οι κλάδοι που παρουσιάζουν αρνητικό ισοζύγιο κατά το 1992 συνεχίζουν να έχουν αρνητικό ισοζύγιο και κατά το 1993. Αντίστοιχα η πλειοψηφία των κλάδων που έχει

αρνητικό ισοζύγιο κατά το 1994 έχει και κατά το 1995. Ενώ οι κλάδοι 53:βαφικές, δεσφικές και χρωστικές ύλες, 64:χαρτί, χαρτόνια, είδη από χαρτοπολυτό, χαρτί, 78:οχήματα για δρόμους παρουσιάζουν καθ' όλη την εξεταζόμενη περίοδο αρνητικό εμπορικό ισοζύγιο.

Συγκρίνοντας τους κλάδους εκείνους που θεωρήθηκαν ως «υψηλής εξαγωγικής επίδοσης» με τον πίνακα 31 διαπιστώνεται ότι πολλοί απ' αυτούς δεν εμφανίζουν θετικό εμπορικό ισοζύγιο καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου 1992-1995. Αντίθετα οι μόνοι που εμφανίζουν θετικό εμπορικό ισοζύγιο καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου αυτής είναι οι κλάδοι 11:ποτά, 12:καπνός ακατέργαστος και κατεργασμένος, 22:ελαιόσποροι και ελαιώδεις καρποί, 67:σίδηρος και χάλυβας και 84:είδη ενδυμασίας και αξεσουάρ ένδυσης. Έτσι από το σύνολο των κλάδων που εξάγουν την παραγωγή τους στην συγκεκριμένη χρονική περίοδο, εκείνοι που παρουσιάζουν το μεγαλύτερο θετικό εμπορικό ισοζύγιο κατ' έτος παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα.

	1992	1993	1994	1995
1 ^{ος}	12	68	12	67
2 ^{ος}	68	67	67	33
3 ^{ος}	67	74	33	12
4 ^{ος}	84	12	84	84
5 ^{ος}	74	84	11	11

Αντίθετα, οι κλάδοι εκείνοι που σημειώνουν το μεγαλύτερο αρνητικό εμπορικό ισοζύγιο κατ' έτος περιέχονται (πάντα με φθίνουσα σειρά κατάταξης) στον παρακάτω πίνακα.

	1992	1993	1994	1995
1 ^{ος}	33	33	71	71
2 ^{ος}	78	78	78	78
3 ^{ος}	23	72	64	64
4 ^{ος}	32	32	53	52
5 ^{ος}	72	75	52	77

Όπως διαπιστώνουμε από τους παραπάνω πίνακες, καθ' ένας απ' αυτούς περιλαμβάνει κλάδους με υψηλή και χαμηλή εξαγωγική επίδοση. Εκείνοι όμως οι κλάδοι που μπορούν χωρίς αμφιβολία να χαρακτηριστούν ως «υψηλής εξαγωγικής επίδοσης» καθώς παρουσιάζουν θετικό εμπορικό ισοζύγιο καθ' όλη τη διάρκεια της εξεταζόμενης περιόδου, σημειώνουν το μεγαλύτερο ποσοστό συμμετοχής της αξίας των εξαγωγών τους στη συνολική αξία των εξαγωγών του τομέα βιομηχανίας της Βουλγαρίας και το μεγαλύτερο μέσο ρυθμό μεταβολής της αξίας των εξαγωγών τους σε σύγκριση με του υπόλοιπους κλάδους είναι οι κλάδοι 11:ποτά, 12:καπνός κατεργασμένος και ακατέργαστος, 67:σίδηρος και χάλυβας και 84:είδη ενδυμασίας και αξεσουάρ ένδυσης.

Τελειώνοντας πρέπει να παρατηρήσουμε ότι καθ' όλη την εξεταζόμενη περίοδο, από το σύνολο των κλάδων της βιομηχανίας, η Βουλγαρία δεν εισάγει προϊόντα των κλάδων 21:δόρες, δέρματα και γουναρικά ακατέργαστα, 22:ελαιόσποροι και ελαιώδεις καρποί, 42:λάδια και λίπη σταθερά φυτικής προέλευσης ακατέργαστα και 88:φωτογραφικές συσκευές, κλπ είδη οπτικής, ρολόγια. Ενώ δεν εξάγει προϊόντα των κλάδων 23:καουτσούκ ακατέργαστο συνθετικό-αναγεννημένο, 32:άνθρακας, οπτάνθρακας (κωκ) και μπρικές, 53:βαφικές, δεψικές και χρωστικές ύλες, 87:όργανα και συσκευές επαγγελματιών επιστημονικών και ελέγχου και 88:φωτογραφικές συσκευές, κλπ είδη οπτικής, ρολόγια. Ενώ κατά τα έτη 1994 και

1995 δεν εξαγει αλλά και δεν εισάγει προϊόντα της πλειοψηφίας των κλάδων (πλην δεκατεσσάρων)⁴.

⁴ Σύμφωνα πάντα με τα διαθέσιμα στοιχεία του Ο.Η.Ε.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 24. Εξαγωγές βιομηχανικών προϊόντων της Βουλγαρίας, 1992-1995

(σε χιλ. δολάρια).

Κλάδοι (SITC)	1992	1993	1994	1995
11 ποτά	113883	111480	160310	186129
12 καπνός κατεργασμένος & ακατέργαστος	363692	220108	2441141	301284
21 δόρες, δέρματα & γουναρικά ακατέργ.	15860	8210		
22 ελαιόσποροι και ελαιώδεις καρποί	33953	22273	39963	53610
23 καουτσούκ ακατέργ. Συνθετικό αναγεννημ.				
24 ξυλεία και φελλός	41192	51211		
26 υφαντικές ίνες (εκτός από μάλλινα νήματα)	29964	18908		
27 λιπάσματα και ορυκτά ακατέργαστα	19574	20834		
28 μεταλλεύματα και απορρίμματα μετάλλων	92176	56638		
29 ακατέργ. Ύλες ζωικής-φυτικής προέλευσης	27815	9530		
32 άνθρακας, οπτάνθρακας (κωκ) μπρικέτες				
33 πετρέλαιο και προϊόντα πετρελαίου	290816	281081	302711	318125
42 λάδια & λίπη σταθερά φυτικής προέλ. ακατ.	13716	27166		
51 οργανικά χημικά	74177	68009	148382	185060
52 ανόργανα χημικά	122479	55032		
53 βαφικές, δεψικές & χρωστικές ύλες				
55 αιθέρια λάδια, ρητινοειδή, αρωματικές ύλες	19848	44610	44605	76619
58 πλαστικές ύλες σε μη πρωτογενή μορφή	55276	56652	120036	150259
59 χημικές ύλες & προϊόντα μη κατονομαζόμενα	23468	19173		
61 δέρματα, είδη από δέρμα-γούναρ. Κατέργ.	8850	13712		
62 είδη από καουτσούκ	46417	29040	49051	56716
63 είδη από φελλό και ξύλο (εκτός επίπλων)	22999	23008		
64 χαρτί, χαρτόνια, είδη από χαρτοπολτό	30672	28928	49329	67423
65 υφαντικά νήματα, υφάσματα έτοιμα κλπ	128262	106856		
66 είδη από μεταλλικά. ορυκτά μη κατονομαζ.	85106	60279		
67 σίδηρος και χάλυβας	320266	340934	479181	528530
68 μη σιδηρούχα μέταλλα	283058	220676		
69 είδη από μέταλλο μη κατονομαζόμενα	56832	55740		
71 μηχανήμ.-εξοπλισμοί παραγωγής ενέργειας	55974	41425	255771	288013
72 μηχανήματα ειδικά για ορισμένες βιομηχαν.	35384	34175		
73 μηχανήματα κατεργασίας μετάλλων κλπ	70827	43589		
74 γενικός. Βιομηχ. εξοπλισμός, μηχανήμ. κλπ	289171	250172		
75 μηχανές γραφείου & αυτόματης επεξεργασ.	28264	24192		
76 συσκευές τηλεπικοινωνιών & εγγραφής ήχου	27386	16179		
77 ηλεκτρικά μηχαν. συσκευές & μέρη αυτών	227024	133854	204977	182455
78 οχήματα για δρόμους	37233	29217	43655	42685
79 λοιπό μεταφορικό υλικό	46731	30568		
84 είδη ενδυμασίας και αξεσουάρ ένδυσης	217691	166450	195041	230503
87 όργανα & συσκ. Έπαγ. Επιστημ. & ελέγχου				
88 φωτογρ. συσκ. κλπ είδη οπτικής, ρολόγια				
89 διάφ. Βιομηχ. είδη μη κατονομαζόμενα	125101	48700		
Σύνολο	3481137	2768609	4534153	2667411

ΠΗΓΗ: Ο.Η.Ε.

Πίνακας 25. Μεταβολή των εξαγωγών βιομηχανικών προϊόντων της Βουλγαρία, 1992-1995 (σε χιλ. δολάρια).

Κλάδοι (SITC)	92-93	93-94	94-95
11 ποτά	-2403	48830	25819
12 καπνός κατεργασμένος & ακατέργαστος	-143584	2221033	-2139857
21 δόρες, δέρματα & γουναρικά ακατέργ.	-7650	-8210	
22 ελαιόσποροι και ελαιώδεις καρποί	-11680	17690	13647
23 καουτσούκ ακατέργ. Συνθετικό αναγεννημ.			
24 ξυλεία και φελλός	10019	-51211	
26 υφαντικές ίνες (εκτός από μάλλινα νήματα)	-11056	-18908	
27 λιπάσματα και ορυκτά ακατέργαστα	1260	-20834	
28 μεταλλεύματα και απορρίμματα μετάλλων	-35538	-56638	
29 ακατέργ. Ύλες ζωικής-φυτικής προέλευσης	-18285	-9530	
32 άνθρακας, σπένθρακας (κωκ) μπρικέτες			
33 πετρέλαιο και προϊόντα πετρελαίου	-9735	21630	15414
42 λάδια & λίπη σταθερά φυτικής προέλ. ακατ.	13450	-27166	
51 οργανικά χημικά	-6168	80373	36678
52 ανόργανα χημικά	-67447	-55032	
53 βαφικές, δεψικές & χρωστικές ύλες			
55 αιθέρια λάδια, ρητινοειδή, αρωματικές ύλες	24762	-5	32014
58 πλαστικές ύλες σε μη πρωτογενή μορφή	1376	63384	30223
59 χημικές ύλες & προϊόντα μη κατονομαζόμενα	-4295	-19173	
61 δέρματα, είδη από δέρμα-γουνάρ. Κατέργ.	4862	-13712	
62 είδη από καουτσούκ	-17377	20011	7665
63 είδη από φελλό και ξύλο (εκτός επίπλων)	9	-23008	
64 χαρτί, χαρτόνια, είδη από χαρτοπολτό	-1744	20401	18094
65 υφαντικά νήματα, υφάσματα έτοιμα κλπ	-21406	-106856	
66 είδη από μεταλλικά. ορυκτά μη κατονομαζ.	-24827	-60279	
67 σίδηρος και χάλυβας	20668	138247	49349
68 μη σιδηρούχα μέταλλα	-62382	-220676	
69 είδη από μέταλλο μη κατονομαζόμενα	-1092	-55740	
71 μηχανήμ.-εξοπλισμοί παραγωγής ενέργειας	-14549	214346	32242
72 μηχανήματα ειδικά για ορισμένες βιομηχαν.	-1209	-34175	
73 μηχανήματα κατεργασίας μετάλλων κλπ	-27238	-43589	
74 γενικός. Βιομηχ. εξοπλισμός, μηχανήμ. κλπ	-38999	-250172	
75 μηχανές γραφείου & αυτόματης επεξεργασ.	-4072	-24192	
76 συσκευές τηλεπικοινωνιών & εγγραφής ήχου	-11207	-16179	
77 ηλεκτρικά μηχαν. συσκευές & μέρη αυτών	-93170	71123	-22522
78 οχήματα για δρόμους	-8016	14438	-970
79 λοιπό μεταφορικό υλικό	-16163	-30568	
84 είδη ενδυμασίας και αξεσουάρ ένδυσης	-51241	28591	35462
87 όργανα & συσκ. Επαγ. Επιστημ. & ελέγχου			
88 φωτογρ. συσκ. κλπ είδη οπτικής, ρολόγια			
89 διάφ. Βιομηχ. είδη μη κατονομαζόμενα	-76401	-48700	
Σύνολο	-712528	1765544	-1866742

ΠΗΓΗ: Ο.Η.Ε.

Πίνακας 26. Ποσοστιαία συμμετοχή των εξαγωγών κάθε κλάδου του βιομηχανικού τομέα της Βουλγαρίας στο σύνολο των εξαγωγών της βιομηχανίας, 1992-1995.

Κλάδοι (SITC)	1992	1993	1994	1995
11 ποτά	3,27	4,02	3,53	6,97
12 καπνός κατεργασμένος & ακατέργαστος	10,44	7,95	53,83	11,29
21 δόρες, δέρματα & γουναρικά ακατέργ.	0,45	0,29		
22 ελαιόσποροι και ελαιώδεις καρποί	0,97	0,80	0,88	2
23 καουτσούκ ακατέργ. Συνθετικό αναγεννημ.				
24 ξυλεία και φελλός	1,18	1,84		
26 υφαντικές ίνες (εκτός από μάλλινα νήματα)	0,86	0,68		
27 λιπάσματα και ορυκτά ακατέργαστα	0,56	0,75		
28 μεταλλεύματα και απορρίμματα μετάλλων	2,64	2,04		
29 ακατέργ. Ύλες ζωικής-φυτικής προέλευσης	0,79	0,34		
32 άνθρακας, οπτάνθρακας (κωκ) μπρικέτες				
33 πετρέλαιο και προϊόντα πετρελαίου	8,35	10,15	6,67	11,92
42 λάδια & λίπη σταθερά φυτικής προέλ. ακατ.	0,39	0,98		
51 οργανικά χημικά	2,13	2,45	3,27	6,93
52 ανόργανα χημικά	3,51	1,98		
53 βαφικές, δεψικές & χρωστικές ύλες				
55 αιθέρια λάδια, ρητινοειδή, αρωματικές ύλες	0,57	1,61	0,98	2,87
58 πλαστικές ύλες σε μη πρωτογενή μορφή	1,58	2,04	2,64	5,63
59 χημικές ύλες & προϊόντα μη κατοννομαζόμενα	0,67	0,69		
61 δέρματα, είδη από δέρμα-γουναρ. Κατεργ	0,25	0,49		
62 είδη από καουτσούκ	1,33	1,04	1,08	2,12
63 είδη από φελλό και ξύλο (εκτός επίπλων)	0,66	0,83		
64 χαρτί, χαρτόνια, είδη από χαρτοπολτό	0,88	1,04	1,08	2,52
65 υφαντικά νήματα, υφάσματα έτοιμα κλπ	3,68	3,85		
66 είδη από μεταλλικά. ορυκτά μη κατοννομαζ.	2,44	2,17		
67 σίδηρος και χάλυβας	9,20	12,3	10,56	19,81
68 μη σιδηρούχα μέταλλα	8,13	7,97		
69 είδη από μέταλλο μη κατοννομαζόμενα	1,63	2,01		
71 μηχανήμ.-εξοπλισμοί παραγωγής ενέργειας	1,60	1,49	5,64	10,79
72 μηχανήματα ειδικά για ορισμένες βιομηχαν.	1,01	1,23		
73 μηχανήματα κατεργασίας μετάλλων κλπ	2,03	1,57		
74 γενικός. Βιομηχ. εξοπλισμός, μηχανήμ. κλπ	8,30	9,03		
75 μηχανές γραφείου & αυτόματης επεξεργασ.	0,81	0,87		
76 συσκευές τηλεπικοινωνιών & εγγραφής ήχου	0,78	0,58		
77 ηλεκτρικά μηχαν. συσκευές & μέρη αυτών	6,52	4,83	4,52	6,84
78 οχήματα για δρόμους	1,06	1,05	0,96	1,60
79 λοιπό μεταφορικό υλικό	1,34	1,10		
84 είδη ενδυμασίας και αξεσουάρ ένδυσης	6,25	6,01	4,30	8,64
87 όργανα & συσκ. Επαγ. Επιστημ. & ελέγχου				
88 φωτογρ. συσκ. κλπ είδη οπτικής, ρολόγια				
89 διάφ. Βιομηχ. είδη μη κατοννομαζόμενα	3,59	1,75		
Σύνολο	100	100	100	100

ΠΗΓΗ: Ο.Η.Ε.

Πίνακας 27. Μέσος ετήσιος ρυθμός μεταβολής της αξίας των εξαγωγών του βιομηχανικού τομέα της Βουλγαρίας, 1992-1995.

	Κλάδοι (SITC)	92-93	93-94	95-94	92-95
11	ποτά	-2,1101	43,8016	16,1057	19,2657
12	καπνός κατεργασμένος & ακατέργαστος	-39,48	1009,07	-87,658	293,976
21	δέρμα, δερμάτινα & γουναρικά ακατέργ.	-48,235	-100		-49,412
22	ελαιόσποροι και ελαιώδεις καρποί	-34,4	79,4235	34,1491	26,3907
23	καουτσούκ ακατέργ. Σύνθετικό αναγεννημ.				
24	ξύλεα και φελλός	24,3227	-100		-25,226
26	υφαντικές ίνες (εκτός από μάλλινα νήματα)	-36,898	-100		-45,633
27	λιπάσματα και ορυκτά ακατέργαστα	6,43711	-100		-31,188
28	μεταλλεύματα και απορρίμματα μετάλλων	-38,555	-100		-46,185
29	ακατέργ. Ύλες ζωικής-φυτικής προέλευσης	-65,738	-100		-55,246
32	άνθρακας, οπτανθρακας (κωκ) μπρικέτες				
33	πετρέλαιο και προϊόντα πετρελαίου	-3,3475	7,69529	5,09199	3,1466
42	λάδια & λίπη σταθερά φυτικής προέλ. ακατ.	98,0607	-100		-0,6464
51	οργανικά χημικά	-8,3152	118,18	24,7186	44,8611
52	ανόργανα χημικά	-55,068	-100		-51,689
53	βαφικές, δεψικές & χρωστικές ύλες				
55	αιθέρια λάδια, ρητινοειδή, αρωματικές ύλες	124,758	-0,0112	71,7722	65,5064
58	πλαστικές ύλες σε μη πρωτογενή μορφή	2,48933	111,883	25,1783	46,5169
59	χημικές ύλες & προϊόντα μη κατονομαζόμενα	-18,302	-100		-39,434
61	δέρματα, είδη από δέρμα-γούναρ. κατέργ.	54,9379	-100		-15,021
62	είδη από καουτσούκ	-37,437	68,9084	15,6266	15,6994
63	είδη από φελλό και ξύλο (εκτός επίπλων)	0,03913	-100		-33,32
64	χαρτί, χαρτόνια, είδη από χαρτοπολτό	-5,686	70,5234	36,6802	33,8392
65	υφαντικά νήματα, υφάσματα έτοιμα κλπ	-16,689	-100		-38,896
66	είδη από μεταλλικά. ορυκτά μη κατονομαζ.	-29,172	-100		-43,057
67	σίδηρος και χάλυβας	6,45339	40,5495	10,2986	19,1005
68	μη σιδηρούχα μέταλλα	-22,039	-100		-40,68
69	είδη από μέταλλο μη κατονομαζόμενα	-1,9215	-100		-33,974
71	μηχανήμ.-εξοπλισμοί παραγωγής ενέργειας	-25,992	517,432	12,6058	168,015
72	μηχανήματα ειδικά για ορισμένες βιομηχαν.	-3,4168	-100		-34,472
73	μηχανήματα κατεργασίας μετάλλων κλπ	-38,457	-100		-46,152
74	γενικός. Βιομηχ. εξοπλισμός, μηχανήμ. κλπ	-13,486	-100		-37,829
75	μηχανές γραφείου & αυτόματης επεξεργασ.	-14,407	-100		-38,136
76	συσκευές τηλεπικοινωνιών & εγγραφής ήχου	-40,922	-100		-46,974
77	ηλεκτρικά μηχαν. συσκευές & μέρη αυτών	-41,04	53,1348	-10,988	0,36916
78	οχήματα για δρόμους	-21,529	49,4164	-2,222	8,55506
79	λοιπό μεταφορικό υλικό	-34,587	-100		-44,862
84	είδη ενδυμασίας και αξεσουάρ ένδυσης	-23,538	17,1769	18,1818	3,94011
87	όργανα & συσκ. Επαγ. Επιστημ. & ελέγχου				
88	φωτογρ. συσκ. κλπ είδη οπτικής, ρολόγια				
89	διάφ. Βιομηχ. είδη μη κατονομαζόμενα	-61,071	-100		-53,69
9	Σύνολο	-20,468	63,7701	-41,171	0,71038

ΠΗΓΗ: Ο.Η.Ε.

Πίνακας 28. Εισαγωγές βιομηχανικών προϊόντων της Βουλγαρίας, 1992-1995
(σε χιλ. δολάρια).

	Κλάδοι (SITC)	1992	1993	1994	1995
11	ποτά	34286	14451	35106	31586
12	καπνός κατεργασμένος & ακατέργαστος	83395	103309	46620	20977
21	δέντρα, δέρματα & γουναρικά ακατέργ.				
22	ελαιόσποροι και ελαιώδεις καρποί				
23	καουτσούκ ακατέργ. Συνθετικό αναγεννημ.	15388	9724		
24	ξύλεια και φελλός	8547	16953		
26	υφαντικές ίνες (εκτός από μάλλινα νήματα)	77896	55776		
27	λιπάσματα και ορυκτά ακατέργαστα	22035	25030		
28	μεταλλεύματα και απορρίμματα μετάλλων	84220	71558		
29	ακατέργ. Ύλες ζωικής-φυτικής προέλευσης				
32	άνθρακας, οπτάνθρακας (κωκ) μπρικέτες	125088	92287		
33	πετρέλαιο και προϊόντα Πετρελαίου	953865	1249018		
42	λάδια & λίπη σταθερά φυτικής προέλ. ακατ.				
51	οργανικά χημικά	82344	64340	121437	133248
52	ανόργανα χημικά	38852	114034	28077	103474
53	βαφικές, δεσφικές & χρωστικές ύλες	42098	37763	41033	45386
55	αιθέρια λάδια, ρητινοειδή, αρωματικές ύλες	27906	37372	25641	37015
58	πλαστικές ύλες σε μη πρωτογενή μορφή	62041	45048	117694	138484
59	χημικές ύλες & προϊόντα μη κατονομαζόμενα	80160	75203		
61	δέρματα, είδη από δέρμα-γούναρ. κατέργ	34361	16889		
62	είδη από καουτσούκ	31482	28202	45796	57839
63	είδη από φελλό και ξύλο (εκτός επίπλων)				
64	χαρτί, χαρτόνια, είδη από χαρτοπολτό	83449	76083	111654	175258
65	υφαντικά νήματα, υφάσματα έτοιμα κλπ	172223	173728		
66	είδη από μεταλλικά. Ορυκτά μη κατονομαζ.	32689	38547		
67	σίδηρος και χάλυβας	134609	176198	147627	130627
68	μη σιδηρούχα μέταλλα	71694	47337		
69	είδη από μέταλλο μη κατονομαζόμενα	36946	48732		
71	μηχανήμ. -εξοπλισμοί παραγωγής ενέργειας	34264	37514	460024	483508
72	μηχανήματα ειδικά για ορισμένες βιομηχαν.	134317	170644		
73	μηχανήματα κατεργασίας μετάλλων κλπ	17692	12708		
74	γενικός. Βιομηχ. εξοπλισμός, μηχανήμ. κλπ	148863	128818		
75	μηχανές γραφείου & αυτόματης επεξεργασ.	68848	92443		
76	συσκευές τηλεπικοινωνιών & εγγραφής ήχου	91779	65777		
77	ηλεκτρικά μηχαν. συσκευές & μέρη αυτών	132265	126256	218352	250489
78	οχήματα για δρόμους	317259	288968	243595	226773
79	λοιπό μεταφορικό υλικό	35660	11431		
84	είδη ενδυμασίας και αξεσουάρ ένδυσης	64974	55865	49533	53587
87	όργανα & συσκ. Επαγ. Επιστημ. & ελέγχου	44017	60518		
88	φωτογρ. συσκ. κλπ είδη οπτικής, ρολόγια				
89	διάφ. Βιομηχ. είδη μη κατονομαζόμενα	61106	98614		
	Σύνολο	3486618	3767138	1692189	1888251

ΠΗΓΗ: Ο.Η.Ε.

Πίνακας 29. Ποσοστιαία συμμετοχή της αξίας της εισαγωγής προϊόντων κάθε βιομηχανικού κλάδου της Βουλγαρίας στο σύνολο της αξίας των εισαγωγών βιομηχανικών προϊόντων, 1992-1995.

Κλάδοι (SITC)	1992	1993	1994	1995
11 ποτά	0,98	0,38	2,07	1,67
12 καπνός κατεργασμένος & ακατέργαστος	2,39	2,74	2,75	1,11
21 δόρες, δέρματα & γουναρικά ακατέργαστα				
22 ελαιόσποροι και ελαιώδεις καρποί				
23 καουτσούκ ακατεργ. Συνθετικό αναγεννημένα	0,44	0,25		
24 ξυλεία και φελός	0,24	0,45		
26 υφαντικές ίνες (εκτός από μάλλινα νήματα)	2,23	1,48		
27 λιπάσματα και ορυκτά ακατέργαστα	0,63	0,66		
28 μεταλλεύματα και απορρίμματα μετάλλων	2,41	1,89		
29 ακατεργ. Ύλες ζωικής-φυτικής προέλευσης				
32 άνθρακας, οπτάνθρακας (κωκ) μπρικέτες	3,58	2,44		
33 πετρέλαιο και προϊόντα πετρελαίου	27,35	33,15		
42 λάδια & λίπη σταθερά φυτικής προέλ. ακατέργαστα				
51 οργανικά χημικά	2,36	1,70	7,17	7,05
52 ανόργανα χημικά	1,11	3,02	1,65	5,47
53 βαφικές, δευτικές & χρωστικές ύλες	1,20	1	2,42	2,40
55 αιθέρια λάδια, ρητινοειδή, αρωματικές ύλες	0,80	0,99	1,51	1,96
58 πλαστικές ύλες σε μη πρωτογενή μορφή	1,77	1,19	6,95	7,33
59 χημικές ύλες & προϊόντα μη κατονομαζόμενα	2,29	1,99		
61 δέρματα, είδη από δέρμα-γουναρ. κατεργ	0,98	0,44		
62 είδη από καουτσούκ	0,90	0,74	2,70	3,06
63 είδη από φελό και ξύλο (εκτός επίπλων)				
64 χαρτί, χαρτόνια, είδη από χαρτοπολτό	2,39	2,01	6,59	9,28
65 υφαντικά νήματα, υφάσματα έτοιμα κλπ	4,93	4,61		
66 είδη από μεταλλικά. ορυκτά μη κατονομαζ.	0,93	1,02		
67 σίδηρος και χάλυβας	3,86	4,67	8,72	6,91
68 μη σιδηρούχα μέταλλα	2,05	1,25		
69 είδη από μέταλλο μη κατονομαζόμενα	1,05	1,29		
71 μηχανήμ.-εξοπλισμοί παραγωγής ενέργειας	0,98	0,99	27,18	25,60
72 μηχανήματα ειδικά για ορισμένες βιομηχαν.	3,85	4,52		
73 μηχανήματα κατεργασίας μετάλλων κλπ	0,50	0,33		
74 γενικός. Βιομηχ. εξοπλισμός, μηχανήμ. κλπ	4,26	3,41		
75 μηχανές γραφείου & αυτόματης επεξεργασ.	1,97	2,45		
76 συσκευές τηλεπικοινωνιών & εγγραφής ήχου	2,63	1,74		
77 ηλεκτρικά μηχαν. συσκευές & μέρη αυτών	3,79	3,35	12,90	13,26
78 οχήματα για δρόμους	9,09	7,67	14,39	12,00
79 λοιπό μεταφορικό υλικό	1,02	0,30		
84 είδη ενδυμασίας και αξεσουάρ ένδυσης	1,86	1,48	2,92	2,83
87 όργανα & συσκ. Επαγ. Επιστημ. & ελέγχου	1,26	1,60		
88 φωτογρ. συσκ. κλπ είδη οπτικής, ρολόγια				
89 διάφ. Βιομηχ. είδη μη κατονομαζόμενα	1,75	2,61		
Σύνολο	100	100	100	100

ΠΗΓΗ: Ο.Η.Ε.

Πίνακας 30. Ετήσια μεταβολή της αξίας των εισαγωγών βιομηχανικών προϊόντων της Βουλγαρίας, 1992-1995 (σε χιλ. δολάρια).

Κλάδοι (SITC)	92-93	93-94	94-95
11 ποτά	-19835	20655	-3520
12 καπνός κατεργασμένος & ακατέργαστος	19914	-56689	-25643
21 δόρες, δέρματα & γουναρικά ακατέργ.			
22 ελαιόσποροι και ελαιώδεις καρποί			
23 καουτσούκ ακατέργ. Συνθετικό αναγεννημ.	-5664	-9724	
24 ξυλεία και φελλός	8406	-16953	
26 υφαντικές ίνες (εκτός από μάλλινα νήματα)	-22120	-55776	
27 λιπάσματα και ορυκτά ακατέργαστα	2995	-25030	
28 μεταλλεύματα και απορρίμματα μετάλλων	-12662	-71558	
29 ακατέργ. Ύλες ζωικής-φυτικής προέλευσης			
32 άνθρακας, οπτιάνθρακας (κωκ) μπρικέτες	-32801	-92287	
33 πετρέλαιο και προϊόντα πετρελαίου	295153	-1249018	
42 λάδια & λίπη σταθερά φυτικής προέλ. ακατ.			
51 οργανικά χημικά	-18004	57097	11811
52 ανόργανα χημικά	75182	-85957	75397
53 βαφικές, δεψικές & χρωστικές ύλες	-4335	3270	4353
55 αιθέρια λάδια, ρητινοειδή, αρωματικές ύλες	9466	-11731	11374
58 πλαστικές ύλες σε μη πρωτογενή μορφή	-16993	72646	20790
59 χημικές ύλες & προϊόντα μη κατονομαζόμενα	-4957	-75203	
61 δέρματα, είδη από δέρμα-γουναρ. κατέργ.	-17472	-16889	
62 είδη από καουτσούκ	-3280	17594	12043
63 είδη από φελλό και ξύλο (εκτός επίπλων)			
64 χαρτί, χαρτόνια, είδη από χαρτοπολτό	-7366	35571	63604
65 υφαντικά νήματα, υφάσματα έτοιμα κλπ	1505	-173728	
66 είδη από μεταλλικά. ορυκτά μη κατονομαζ.	5858	-38547	
67 σίδηρος και χάλυβας	41589	-28571	-17000
68 μη σιδηρούχα μέταλλα	-24357	-47337	
69 είδη από μέταλλο μη κατονομαζόμενα	11786	-48732	
71 μηχανήμ.-εξοπλισμοί παραγωγής ενέργειας	3250	422510	23484
72 μηχανήματα ειδικά για ορισμένες βιομηχαν.	36327	-170644	
73 μηχανήματα κατεργασίας μετάλλων κλπ	-4984	-12708	
74 γενικός. Βιομηχ. εξοπλισμός, μηχανήμ. κλπ	-20045	-128818	
75 μηχανές γραφείου & αυτόματης επεξεργασ.	23595	-92443	
76 συσκευές τηλεπικοινωνιών & εγγραφής ήχου	-26002	-65777	
77 ηλεκτρικά μηχαν. συσκευές & μέρη αυτών	-6009	92096	32137
78 οχήματα για δρόμους	-28291	-45373	-16822
79 λοιπό μεταφορικό υλικό	-24229	-11431	
84 είδη ενδυμασίας και αξεσουάρ ένδυσης	-9109	-6332	4054
87 όργανα & συσκ. Επαγ. Επιστημ. & ελέγχου	16501	-60518	
88 φωτογρ. συσκ. κλπ είδη οπτικής, ρολόγια			
89 διάφ. Βιομηχ. είδη μη κατονομαζόμενα	37508	-98614	
Σύνολο	280520	-2074949	196062

ΠΗΓΗ: Ο.Η.Ε.

Πίνακας 31. Εμπορικό ισοζύγιο βιομηχανικών προϊόντων της Βουλγαρίας, 1992-1995 (σε χιλ. δολάρια).

Κλάδοι (SITC)	1992	1993	1994	1995
11 ιποτά	79597	97029	125204	154543
12 καπνός κατεργασμένος & ακατέργαστος	280297	116799	2394521	280307
21 δόρες, δέρματα & γουναρικά ακατέργ.	15860	8210		
22 ελαιόσποροι και ελαιώδεις καρποί	33953	22273	39963	53610
23 καουτσούκ ακατέργ. Σύνθετικό αναγεννημ.	-15388	-9724		
24 ξυλεία και φελλός	32645	34258		
26 υφαντικές ίνες (εκτός από μάλλινα νήματα)	-47932	-36868		
27 λιπάσματα και ορυκτά ακατέργαστα	-2461	-4196		
28 μεταλλεύματα και απορρίμματα μετάλλων	7956	-14920		
29 ακατέργ. Ύλες ζωικής-φυτικής προέλευσης	27815	9530		
32 άνθρακας, οπτάνθρακας (κωκ) μπρικέτες	-125088	-92287		
33 πετρέλαιο και προϊόντα πετρελαίου	-663049	-967937	302711	318125
42 λάδια & λίπη σταθερά φυτικής προέλ. ακατ.	13716	27166		
51 οργανικά χημικά	-8167	3669	26945	51812
52 ανόργανα χημικά	83627	-59002	-28077	-103474
53 βαφικές, δεψικές & χρωστικές ύλες	-42098	-37763	-41033	-45386
55 αιθέρια λάδια, ρητινοειδή, αρωματικές ύλες	-8058	7238	18964	39604
58 πλαστικές ύλες σε μη πρωτογενή μορφή	-6765	11604	2342	11775
59 χημικές ύλες & προϊόντα μη κατονομαζόμενα	-56692	-56030		
61 δέρματα, είδη από δέρμα-γουνάρ. κατέργ	-25511	-3177		
62 είδη από καουτσούκ	14935	838	3255	-1123
63 είδη από φελλό και ξύλο (εκτός επίπλων)	22999	23008		
64 χαρτί, χαρτόνια, είδη από χαρτοπολτό	-52777	-47155	-62325	-107835
65 υφαντικά νήματα, υφάσματα έτοιμα κλπ	-43961	-66872		
66 είδη από μεταλλικά. ορυκτά μη κατονομαζ.	52417	21732		
67 σίδηρος και χάλυβας	185657	164736	331554	397903
68 μη σιδηρούχα μέταλλα	211364	173339		
69 είδη από μέταλλο μη κατονομαζόμενα	19886	7008		
71 μηχανήμ.-εξοπλισμοί παραγωγής ενέργειας	21710	3911	-204253	-195495
72 μηχανήματα ειδικά για ορισμένες βιομηχαν.	-98933	-136469		
73 μηχανήματα κατεργασίας μετάλλων κλπ	53135	30881		
74 γενικός. Βιομηχ. εξοπλισμός, μηχανήμ. κλπ	140308	121354		
75 μηχανές γραφείου & αυτόματης επεξεργασ.	-40584	-68251		
76 συσκευές τηλεπικοινωνιών & εγγραφής ήχου	-64393	-49598		
77 ηλεκτρικά μηχαν. συσκευές & μέρη αυτών	94759	7598	-13375	-68034
78 οχήματα για δρόμους	-280026	-259751	-199940	-184088
79 λοιπό μεταφορικό υλικό	11071	19137		
84 είδη ενδυμασίας και αξεσουάρ ένδυσης	152717	110585	145508	176916
87 όργανα & συσκ. Επαγ. Επιστημ. & ελέγχου	-44017	-60518		
88 φωτογρ. συσκ. κλπ είδη οπτικής, ρολόγια				
89 διάφ. Βιομηχ. είδη μη κατονομαζόμενα	63995	-49914		
Σύνολο	-5481	-998529	2841964	779160

ΠΗΓΗ: Ο.Η.Ε.

6.3 Εξωτερικό εμπόριο του βιομηχανικού τομέα της Ρουμανίας

Στην παρούσα ενότητα γίνεται μια προσπάθεια παρουσίασης και ανάλυσης του εξωτερικού εμπορίου της Ρουμανίας όπως αυτό διαμορφώνεται κατά τα πρώτα έτη (1991-1994) μετάβασης της χώρας στο σύστημα της ελεύθερης αγοράς.⁵

6.3.1 Εξαγωγές βιομηχανικών προϊόντων της Ρουμανίας

Στην παρούσα παράγραφο παρουσιάζονται και αναλύονται οι εξαγωγές του βιομηχανικού τομέα της Ρουμανίας για την περίοδο 1991-1994⁶.

Από τους πίνακες 32, 33 και 34 που αναφέρονται στις εξαγωγές του βιομηχανικού τομέα της Ρουμανίας, προκύπτουν τα ακόλουθα.

Κατ' αρχήν, όπως παρατηρούμε από τον πίνακα 32 το σύνολο των εξαγωγών φαίνεται να αυξάνει από έτος σε έτος της εξεταζόμενης περιόδου. Το γεγονός αυτό βέβαια αποτελεί ένα πολύ σημαντικό στοιχείο για την εξέλιξη της οικονομίας της Ρουμανίας. Παρατηρώντας όμως τις ετήσιες εξαγωγές κάθε επιμέρους κλάδου δεν καταλήγουμε στο ίδιο συμπέρασμα. Πολλοί κλάδοι παρουσιάζουν αρνητική μεταβολή των εξαγωγών τους σε όλα (72:μηχανήματα ειδικά για ορισμένες βιομηχανίες, 73:μηχανήματα

⁵ Ήταν αδύνατη η παρουσίαση και ανάλυση του εξωτερικού εμπορίου της Ρουμανίας μεγαλύτερης χρονικής περιόδου λόγω της έλλειψης διαθέσιμων στοιχείων του Ο.Η.Ε. Ωστόσο η εξεταζόμενη περίοδο μπορεί να μας αποδώσει μια εικόνα του εξωτερικού εμπορίου της χώρας αυτής κατά την περίοδο μετάβασής της προς το νέο σύστημα.

⁶ Η περίοδος αυτή επιλέχτηκε -όπως και στην περίπτωση της Βουλγαρίας- διότι εμπίπτει στα πρώτα έτη της περιόδου μετάβασης της Ρουμανίας στο σύστημα της ανοικτής αγοράς, αλλά και για το γεγονός ότι δεν υπήρχαν διαθέσιμα στοιχεία από τον Ο.Η.Ε για προηγούμενα ή επόμενα

κατεργασίας μετάλλων κλπ και 79:λοιπό μεταφορικό υλικό) ή σε μερικά έτη της εξεταζόμενης περιόδου. Όμως υπάρχουν και κλάδοι των οποίων οι εξαγωγές παρουσιάζουν θετική μεταβολή σε ολόκληρη την περίοδο. Ενώ δεν είναι λίγοι και οι κλάδοι (12:καπνός ακατέργαστος και κατεργασμένος, 21:δόρες, δέρματα και γουναρικά ακατέργαστα, 22:ελαιόσποροι και ελαιώδεις καρποί, 23:καουτσύκ ακατέργαστο συνθετικό-αναγεννημένο, 32:άνθρακας, οπτάνθρακας (κωκ) και μπρικέτες, 53:βαφικές, δεψικές και χρωστικές ύλες, 55:αιθέρια λάδια, ρητινοειδή, αρωματικές ύλες, 76:συσσκευές τηλεπικοινωνιών και εγγραφής ήχου και ο κλάδος 88:φωτογραφικές συσκευές, κλπ είδη οπτικής, ρολόγια) όπου δεν εξάγουν την παραγωγή τους καθ' όλη την διάρκεια της περιόδου αυτής.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι κλάδοι εκείνοι οι οποίοι σημειώνουν κατ' έτος την μεγαλύτερη θετική μεταβολή της αξίας των εξαγωγών τους.

	1991-1992	1992-1993	1993-1994
1 ^{ος}	67	58	84
2 ^{ος}	24	84	33
3 ^{ος}	78	67	61
4 ^{ος}	65	42	51
5 ^{ος}	51	61	77

Από τον πίνακα αυτόν διαπιστώνουμε ότι πέραν του ενός έτους ελάχιστοι κλάδοι περιλαμβάνονται σε αυτούς με την μεγαλύτερη θετική μεταβολή (πλην των κλάδων 67:σίδηρος και χάλυβας, 51:οργανικά χημικά και ο κλάδος 84:είδη ενδυμασίας και αξεσουάρ ένδυσης).

έτη. Επίσης το γεγονός ότι η περίοδος αυτή εμπίπτει με την αντίστοιχη της Βουλγαρίας, αποτελεί ένα θετικό στοιχείο για την σύγκριση του εξωτερικού εμπορίου των δύο χωρών.

Αντίστοιχα, στον επόμενο πίνακα παρουσιάζονται οι κλάδοι που έχουν την μεγαλύτερη αρνητική μεταβολή κατ' έτος.

	1991-1992	1992-1993	1993-1994
1 ^{ος}	72	72	58
2 ^{ος}	73	79	77
3 ^{ος}	33	52	42
4 ^{ος}	79	68	73
5 ^{ος}	74	73	71, 72

Το συμπέρασμα από τον πίνακα αυτόν είναι ότι οι κλάδοι που έχουν την μεγαλύτερη αρνητική μεταβολή στην εξεταζόμενη περίοδο είναι διαφορετικοί σε κάθε έτος (πλην των κλάδων 73:μηχανήματα κατεργασία μετάλλων κλπ και 72:μηχανήματα ειδικά για ορισμένες βιομηχανίες).

Όσον αφορά την ποσοστιαία συμμετοχή της αξίας των εξαγωγών κάθε κλάδου στη συνολική αξία των εξαγωγών του βιομηχανικού τομέα της Ρουμανίας, οι κλάδοι που παρουσιάζουν το μεγαλύτερο ποσοστό συμμετοχής κατ' έτος περιλαμβάνονται στον πίνακα που ακολουθεί.

	1991	1992	1993	1994
1 ^{ος}	33 (16,14%)	67 (15,34%)	67 (17,48%)	84 (20,63%)
2 ^{ος}	67 (13,36%)	33 (14,42%)	84 (15,06%)	67 (16,66 %)
3 ^{ος}	72 (9,56%)	84 (8,98%)	33 (11,33%)	33 (12,61%)
4 ^{ος}	84 (8,98%)	79 (6,94%)	58 (10,58%)	79 (4,01%)
5 ^{ος}	79 (8,25%)	72 (6,22%)	78 (5,19%)	78 (3,39%)

Από τον πίνακα αυτόν διαπιστώνουμε ότι η κατάταξη των κλάδων και το αντίστοιχο ποσοστό διαφέρουν από έτος σε έτος, καθώς την περίοδο αυτή οι εξαγωγές της Ρουμανίας επηρεάζονται σε

σημαντικό βαθμό από τις μεταβολές της διεθνούς ζήτησης, σε αντίθεση με προηγούμενα έτη.

Όσον αφορά την κατάταξη (αύξουσα σειρά) των κλάδων με το μικρότερο ποσοστό συμμετοχής της αξίας των εξαγωγών τους στο σύνολο της αξίας των εξαγωγών του βιομηχανικού τομέα της Ρουμανίας παρουσιάζεται στο παρακάτω πίνακα.

	1991	1992	1993	1994
1 ^{ος}	28(0,1%)	42(0,16%)	75(0,03%)	75(0,06%)
2 ^{ος}	42(0,15%)	87(0,2%)	87(0,13%)	87(0,16%)
3 ^{ος}	59(0,22%)	28(0,36%)	29(0,2%)	29(0,2%)
4 ^{ος}	61(0,25%)	11(0,434%)	59(0,28%)	59(0,27%)
5 ^{ος}	62(0,28%)	75(0,435%)	28(0,33%)	27(0,32%)

Όπως διαπιστώνεται από τον πίνακα αυτόν, οι κλάδοι που παρουσιάζουν την μικρότερη ποσοστιαία συμμετοχή στις εξαγωγές της Ρουμανίας είναι διαφορετικοί κάθε έτος (εκτός από τους κλάδους 59:χημικές ύλες και προϊόντα μη κατονομαζόμενα, 28:μεταλλεύματα και απορρίμματα μετάλλων, 75:μηχανές γραφείου και αυτόματης επεξεργασίας και 87:όργανα και συσκευές επαγγελματιών επιστήμης και ελέγχου). Ενώ πρέπει να τονίσουμε ότι τα ποσοστά του πίνακα αυτού είναι ιδιαίτερα μικρά.

Στη συνέχεια γίνεται μια προσπάθεια να ευρεθούν οι κλάδοι εκείνοι που μπορούν να θεωρηθούν ότι είναι «υψηλής εξαγωγικής επίδοσης» ή «χαμηλής εξαγωγικής επίδοσης». Ο διαχωρισμός των κλάδων της βιομηχανίας σε αυτές τις δύο ομάδες γίνεται, όπως είδαμε και στην παράγραφο 6.1.2, γίνεται με βάση το μέσο ρυθμό μεταβολής της αξίας των εξαγωγών της περιόδου 1991-1994. Έτσι,

σύμφωνα με τον πίνακα 35 οι κλάδοι που θεωρούνται ως υψηλής εξαγωγικής επίδοσης είναι (κατά φθίνουσα σειρά κατάταξης) οι:

42	λάδια και λίπη σταθερά φυτικής προέλευσης ακατέργαστα
58	πλαστικές ύλες σε μη πρωτογενή μορφή
61	δέρματα, είδη από δέρμα-γουνάρικα κατεργασμένα
28	μεταλλεύματα και απορρίμματα μετάλλων
84	είδη ενδυμασίας και αξεσουάρ ένδυσης
59	χημικές ύλες και προϊόντα μη κατονομαζόμενα
51	οργανικά χημικά
62	είδη από καουτσούκ
24	ξυλεία και φελλός
77	ηλεκτρικά μηχανήματα συσκευές και μέρη αυτών
26	υφαντικές ίνες (εκτός από μάλλινα νήματα)
67	σίδηρος και χάλυβας
89	διάφορα βιομηχανικά είδη μη κατονομαζόμενα
71	μηχανήματα-εξοπλισμοί παραγωγής ενέργειας
68	μη σιδηρούχα μέταλλα
11	ποτά
64	χαρτί, χαρτόνια, είδη από χαρτοπολτό
63	είδη από φελλό και ξύλο (εκτός επίπλων)
65	υφαντικά νήματα, υφάσματα έτοιμα κλπ συναφή
52	ανόργανα χημικά

Αντίθετα οι κλάδοι χαμηλής εξαγωγικής επίδοσης είναι (κατά φθίνουσα σειρά κατάταξης) οι:

69	είδη από μέταλλα μη κατονομαζόμενα
33	πετρέλαιο και προϊόντα πετρελαίου
66	είδη από μη μεταλλικά ορυκτά μη κατονομαζόμενα
75	μηχανές γραφείου και αυτόματης επεξεργασίας
78	οχήματα για δρόμους
74	γενικός βιομηχανικός εξοπλισμός, μηχανήματα κλπ

27	λιπάσματα και ορυκτά ακατέργαστα
79	λοιπό μεταφορικό υλικό
87	όργανα και συσκευές επαγγελματιών επιστημονικών και ελέγχου
73	μηχανήματα κατεργασίας μετάλλων κλπ
72	μηχανήματα ειδικά για ορισμένες βιομηχανίες

Πρέπει να τονισθεί και εδώ ότι ο κλάδοι που μπορεί να παρουσιάζουν υψηλή ή χαμηλή εξαγωγική επίδοση οφείλεται ως ένα μεγάλο βαθμό σε συγκυριακούς παράγοντες και σε πλεονεκτήματα ή μειονεκτήματα τα οποία μπορούν να χαθούν. Από τους κλάδους όμως αυτούς που σημειώνουν την μεγαλύτερη ποσοστιαία συμμετοχή της αξίας των εξαγωγών τους στη συνολική αξία των εξαγωγών του βιομηχανικού τομέα της Ρουμανίας μόνο οι κλάδοι 58:πλαστικές ύλες σε μη πρωτογενή μορφή, 67:σίδηρος και χάλυβας και 84:είδη ενδυμασίας και αξεσουάρ ένδυσης περιλαμβάνονται στους κλάδους με την υψηλή εξαγωγική επίδοση.

6.3.2 Εισαγωγές βιομηχανικών προϊόντων της Ρουμανίας

Στην παράγραφο αυτή αναλύονται οι εισαγωγές βιομηχανικών προϊόντων της Ρουμανίας. Στους πίνακες 36, 37 και 38 φαίνεται η αξία των εισαγωγών, η ετήσια μεταβολή αυτών καθώς και το ποσοστό συμμετοχής της αξίας των εισαγωγών των προϊόντων κάθε βιομηχανικού κλάδου στη συνολική αξία των εισαγωγών της χώρας, αντίστοιχα.

Όπως διαπιστώνουμε από τον πίνακα 36 η συνολική αξία των εισαγωγών αυξάνεται από έτος σε έτος κατά σε μεγάλο βαθμό. Η

αύξηση των εισαγωγών του 1994 είναι διπλάσια από εκείνη του 1993. Βέβαια δεν ισχύει το ίδιο και για κάθε κλάδο χωριστά, καθώς οι εισαγωγές πολλών κλάδων παρουσιάζουν αρνητική μεταβολή. Το σύνολο των κλάδων αυτών είναι σχεδόν ίδιο για όλα τα χρόνια της εξεταζόμενης περιόδου (12 κλάδοι για το 1992, 1993 και 13 κλάδοι για το 1994).

Στην συνέχεια παρουσιάζονται οι πίνακες που δείχνουν την μεγαλύτερη θετική και αρνητική μεταβολή κατά την εξεταζόμενη περίοδο (1992-1994) αντίστοιχα.

	1992	1993	1994
1 ^{ος}	65	65	65
2 ^{ος}	79	74	72
3 ^{ος}	61	77	77
4 ^{ος}	89	72	61
5 ^{ος}	62	61	79

Όπως διαπιστώνεται από τον πίνακα αυτόν, η κατάταξη των κλάδων διαφέρει από έτος σε έτος, εκτός από τον κλάδο 65:υφαντικά νήματα, υφάσματα έτοιμα κλπ συναφή ο οποίος σταθερά κατέχει την πρώτη θέση σε όλα τα έτη. Πάντως οι περισσότεροι κλάδοι απ' όσο φαίνεται, περιλαμβάνονται στον πίνακα αυτό για περισσότερα του ενός έτους.

Όσον αφορά τους κλάδους με την μεγαλύτερη αρνητική μεταβολή της αξία των εισαγωγών τους παρατίθενται στον ακόλουθο πίνακα.

	1991-1992	1992-1993	1993-1994
1 ^{ος}	33	32	12
2 ^{ος}	28	11	73
3 ^{ος}	87	26	11
4 ^{ος}	22	42	62
5 ^{ος}	73	78	78

Στον πίνακα αυτό βλέπουμε ότι εκτός από τους κλάδους 11:ποτά και 78:οχήματ για δρόμους, οι υπόλοιποι παρουσιάζουν την μεγαλύτερη αρνητική μεταβολή μόνο σε ένα έτος. Επομένως οι κλάδοι που περιέχονται στην κατάταξη αυτή σε κάθε έτος είναι διαφορετικοί από αυτούς των άλλων ετών.

Εκείνο όμως που αξίζει να εξετάσουμε είναι η ποσοστιαία συμμετοχή της αξίας των εισαγωγών των προϊόντων κάθε βιομηχανικού κλάδου στη συνολική αξία των εισαγωγών βιομηχανικών προϊόντων κάθε έτος. Σύμφωνα με τον πίνακα 38 παρακάτω παρατίθενται κατά φθίνουσα σειρά κατάταξης οι πέντε εκείνοι κλάδοι που κάθε έτος έχουν την μεγαλύτερη ποσοστιαία συμμετοχή.

	1991	1992	1993	1994
1 ^{ος}	33(28,67%)	33(21,5%)	33(19,99%)	33(17,9%)
2 ^{ος}	32(7,42%)	65(8%)	65(9,61%)	65(10,61%)
3 ^{ος}	28(6,23%)	74(7,56%)	72(6,49%)	72(7,93%)
4 ^{ος}	72(5,81%)	72(5,66%)	74(4,89%)	77(4,85%)
5 ^{ος}	76(3,73%)	76(4%)	32(4,33%)	74(4,8%)

Όπως βλέπουμε στον παραπάνω πίνακα, οι πλειοψηφία των κλάδων που υπάρχουν σ' αυτόν είναι κοινοί για όλα τα έτη της εξεταζόμενης περιόδου. Αξίζει να σημειωθεί ότι καθ' όλη την

περίοδο αυτή ο κλάδος 33:πετρέλαιο και προϊόντα πετρελαίου, παρουσιάζει το μεγαλύτερο ποσοστό συμμετοχής.

Αντίστοιχα, οι πέντε κλάδοι που σε κάθε έτος παρουσιάζουν το μικρότερο ποσοστό συμμετοχής περιλαμβάνονται, κατά αύξουσα σειρά κατάταξης, στον παρακάτω πίνακα.

	1991	1992	1993	1994
1 ^{ος}	61(0,13%)	21(0,28%)	42(0,19%)	26(0,06%)
2 ^{ος}	63(0,19%)	63(0,25%)	24(0,28%)	42(0,23%)
3 ^{ος}	42(0,23%)	23(0,76%)	63(0,32%)	21(0,28%)
4 ^{ος}	21(0,231%)	42(0,58%)	21(0,44%)	22(0,35%)
5 ^{ος}	23(0,35%)	73(0,69%)	22(0,28%)	11(0,37%)

Όπως προκύπτει από τον παραπάνω πίνακα τα ποσοστά συμμετοχής των κλάδων που περιλαμβάνονται σ' αυτόν είναι ιδιαίτερα χαμηλά. Ενώ μόνο οι κλάδοι 42:λάδια και λίπη σταθερά φυτικής προέλευσης ακατέργαστα, και 21:δορές, δέρματα και γουναρικά ακατέργαστα, παρουσιάζουν τα μικρότερα ποσοστά συμμετοχής σε ολόκληρη την περίοδο 1991-1994.

6.3.3 Εμπορικό ισοζύγιο του βιομηχανικού τομέα της Ρουμανίας

Σύμφωνα με τον πίνακα 39 ο οποίος δείχνει το εμπορικό ισοζύγιο της βιομηχανίας της Ρουμανίας παρατηρούμε ότι αυτό είναι αρνητικό καθ' όλη την εξεταζόμενη περίοδο. Ενώ από έτος σε έτος αυξάνεται σε μεγάλο βαθμό η αρνητική μεταβολή. Ενώ όσον αφορά τους επιμέρους κλάδους, οι περισσότεροι από τους μισούς κάθε έτους παρουσιάζουν αρνητικό εμπορικό ισοζύγιο. Ενώ η

πλειοψηφία αυτών παρουσιάζει αρνητικό εμπορικό ισοζύγιο σε όλα τα έτη της περιόδου 1991-1994.

Στην συνέχεια παρουσιάζονται σε πίνακα οι κλάδοι εκείνοι που σε κάθε έτος σημείωσαν το υψηλότερο θετικό εμπορικό ισοζύγιο.

	1991	1992	1993	1994
1 ^{ος}	67	67	67	84
2 ^{ος}	79	84	84	66
3 ^{ος}	84	68	58	67
4 ^{ος}	68	79	24	24
5 ^{ος}	72	66	78	68

Όπως διαπιστώνουμε από τον πίνακα αυτόν, η πλειοψηφία των κλάδων που φαίνονται σ' αυτόν παρουσιάζουν περισσότερο του ενός έτους μεγαλύτερο θετικό εμπορικό ισοζύγιο. Συγκρίνοντας όμως τους κλάδους που περιέχονται σ' αυτόν με εκείνους που παρουσιάζουν υψηλή εξαγωγική επίδοση -και κυρίως τους κλάδους 84:είδη ενδυμασίας και αξεσουάρ ένδυσης, 58:πλαστικές ύλες σε μη πρωτογενή μορφή και ο κλάδος 67:σίδηρος και χάλυβας- διαπιστώνουμε ότι οι κλάδοι που βρίσκονται στην πρώτη σειρά κατάταξης περιέχονται σ' αυτούς που έχουν χαρακτηριστεί στην παράγραφο 6.2.1 ως κλάδοι υψηλής εξαγωγικής επίδοσης. Ενώ οι κλάδοι εκείνοι που παρουσιάζουν το μεγαλύτερο αρνητικό εμπορικό ισοζύγιο κατ' έτος παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα.

	1991	1992	1993	1994
1 ^{ος}	33	33	33	65
2 ^{ος}	32	32	65	33
3 ^{ος}	28	65	72	72
4 ^{ος}	76	76	76	32
5 ^{ος}	59	28	77	76

Όλοι οι κλάδοι που εμπεριέχονται στον παραπάνω πίνακα (πλην του 59:χημικές ύλες και προϊόντα μη κατονομαζόμενα) παρουσιάζουν σε όλα τα έτη το μεγαλύτερο αρνητικό εμπορικό ισοζύγιο. Πρέπει δε να τονιστεί ότι οι κλάδοι αυτοί έχουν χαρακτηριστεί ως χαμηλής εξαγωγικής επίδοσης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 32. Εξαγωγές βιομηχανικών προϊόντων της Ρουμανίας, 1991-1994

(σε χιλ. δολάρια).

	Κλάδοι (SITC)	1991	1992	1993	1994
11	ποτά	16090	14522	16537	23410
12	καπνός κατεργασμένος & ακατέργαστος				
21	δόρες, δέρματα & γουναρικά ακατέργ.				
22	ελαιόσποροι και ελαιώδεις καρποί				
23	καουτσούκ ακατέργ. Συνθετικό αναγεννημ.				
24	ξύλα και φελλός	56423	93089	110713	156334
26	υφαντικές ίνες (εκτός από μάλλινα νήματα)	21181	39875	34870	46197
27	λιπάσματα και ορυκτά ακατέργαστα	16429	19505	14852	15471
28	μεταλλεύματα και απορρίμματα μετάλλων	3339	12207	14436	28556
29	ακατέργ. Ύλες ζωικής-φυτικής προέλευσης	24902	16685	8756	9818
32	άνθρακας, οπτιάνθρακας (κώκ) μπρικέτες				
33	πετρέλαιο και προϊόντα πετρελαίου	532389	482291	481229	608158
42	λάδια & λίπη σταθερά φυτικής προέλ. ακατ.	5059	5439	60554	45143
51	οργανικά χημικά	48619	78542	73056	151319
52	ανόργανα χημικά	59828	86232	60002	73544
53	βαφικές, δεψικές & χρωστικές ύλες				
55	αιθέρια λάδια, ρητινοειδή, αρωματικές ύλες				
58	πλαστικές ύλες σε μη πρωτογενή μορφή	39199	61098	449401	102885
59	χημικές ύλες & προϊόντα μη κατονομαζόμενα	7549	22510	12133	13321
61	δέρματα, είδη από δέρμα-γούναρ. κατέργ.	8297	16885	57416	138205
62	είδη από καουτσούκ	9326	15946	24208	31031
63	είδη από φελλό και ξύλο (εκτός επίπλων)	38270	39090	51157	54834
64	χαρτί, χαρτόνια, είδη από χαρτοπολτό	26346	23374	26765	37855
65	υφαντικά νήματα, υφάσματα έτοιμα κλπ	99539	129671	130371	138483
66	είδη από μεταλλικά. ορυκτά μη κατονομαζ.	138504	147278	153081	162872
67	σίδηρος και χάλυβας	440860	513050	742658	803940
68	μη σιδηρούχα μέταλλα	123789	145151	122687	180054
69	είδη από μέταλλο μη κατονομαζόμενα	63833	66089	91127	79828
71	μηχανήμ.-εξοπλισμοί παραγωγής ενέργειας	50269	57846	74268	82412
72	μηχανήματα ειδικά για ορισμένες βιομηχαν.	315629	207993	100917	89567
73	μηχανήματα κατεργασίας μετάλλων κλπ	134442	74490	54338	41033
74	γενικός. Βιομηχ. εξοπλισμός, μηχανήμ. κλπ	158379	139985	169339	160642
75	μηχανές γραφείου & αυτόματης επεξεργασ.	19156	14547	1443	3268
76	συσσκευές τηλεπικοινωνιών & εγγραφής ήχου				
77	ηλεκτρικά μηχαν. συσκευές & μέρη αυτών	64032	47158	59538	131125
78	οχήματα για δρόμους	162252	193901	220439	163666
79	λοιπά μεταφορικά οχήματα	272390	232127	145558	193542
84	είδη ενδυμασίας και αξεσουάρ ένδυσης	296295	304815	639760	995240
87	όργανα & συσκ. Επαγ. Επιστημ. & ελέγχου	16896	6797	5740	7996
88	φωτογρ. συσκ. κλπ είδη οπτικής, ρολόγια				
89	διάφ. Βιομηχ. είδη μη κατονομαζόμενα	28866	34811	39427	53048
	Σύνολο	3298377	3342999	4246776	4822797

ΠΗΓΗ: Ο.Η.Ε.

Πίνακας 33. Ετήσια μεταβολή της αξίας των εξαγωγών του βιομηχανικού τομέα της Ρουμανίας, 1991-1994 (σε χιλ. δολάρια).

	Κλάδοι (SITC)	91-92	92-93	93-94
11	ποτά	-1568	2015	6873
12	καπνός κατεργασμένος & ακατέργαστος			
21	δόρες, δέρματα & γουναρικά ακατέργ.			
22	ελαιόσποροι και ελαιώδεις καρποί			
23	καουτσούκ ακατέργ. Συνθετικό αναγεννημ.			
24	ξύλεα και φελλός	36666	17624	45621
26	υφαντικές ίνες (εκτός από μάλλινα νήματα)	18694	-5005	11327
27	λιπάσματα και ορυκτά ακατέργαστα	3076	-4653	619
28	μεταλλεύματα και απορρίμματα μετάλλων	8868	2229	14120
29	ακατέργ. ύλες ζωικής-φυτικής προέλευσης	-8217	-7929	1062
32	άνθρακας, οπτάνθρακας (κωκ) μπρικέτες			
33	πετρέλαιο και προϊόντα πετρελαίου	-50098	-1062	126929
42	λάδια & λίπη σταθερά φυτικής προέλ. ακατ.	380	55115	-15411
51	οργανικά χημικά	29923	-5486	78263
52	ανόργανα χημικά	26404	-26230	13542
53	βαφικές, δειψικές & χρωστικές ύλες			
55	αιθέρια λάδια, ρητινοειδή, αρωματικές ύλες			
58	πλαστικές ύλες σε μη πρωτογενή μορφή	21899	388303	-346516
59	χημικές ύλες & προϊόντα μη κατονομαζόμενα	14961	-10377	1188
61	δέρματα, είδη από δέρμα-γούναρ. κατέργ	8588	40531	80789
62	είδη από καουτσούκ	6620	8262	6823
63	είδη από φελλό και ξύλο (εκτός επίπλων)	820	12067	3677
64	χαρτί, χαρτόνια, είδη από χαρτοπολτό	-2972	3391	11090
65	υφαντικά νήματα, υφάσματα έτοιμα κλπ	30132	700	8112
66	είδη από μεταλλικά. ορυκτά μη κατονομαζ.	8774	5803	9791
67	σίδηρος και χάλυβας	72190	229608	61282
68	μη σιδηρούχα μέταλλα	21362	-22464	57367
69	είδη από μέταλλο μη κατονομαζόμενα	2256	25038	-11299
71	μηχανήμ.-εξοπλισμοί παραγωγής ενέργειας	7577	16422	8144
72	μηχανήματα ειδικά για ορισμένες βιομηχαν.	-107636	-107076	-11350
73	μηχανήματα κατεργασίας μετάλλων κλπ	-59952	-20152	-13305
74	γενικός. Βιομηχ. εξοπλισμός, μηχανήμ. κλπ	-18394	29354	-8697
75	μηχανές γραφείου & αυτόματης επεξεργασ.	-4609	-13104	1825
76	συσσκευές τηλεπικοινωνιών & εγγραφής ήχου			
77	ηλεκτρικά μηχαν. συσκευές & μέρη αυτών	-16874	12380	71587
78	οχήματα για δρόμους	31649	26538	-56773
79	λοιπό μεταφορικό υλικό	-40263	-86569	47984
84	είδη ενδυμασίας και αξεσουάρ ένδυσης	8520	334945	355480
87	όργανα & συσκ. Επαγ. Επιστημ. & ελέγχου	-10099	-1057	2256
88	φωτογρ. συσκ. κλπ είδη οπτικής, ρολόγια			
89	διάφ. Βιομηχ. είδη μη κατονομαζόμενα	5945	4616	13621
	Σύνολο	44622	903777	576021

ΠΗΓΗ: Ο.Η.Ε.

Πίνακας 34. Ποσοστιαία συμμετοχή της αξίας των εξαγωγών κάθε κλάδου της βιομηχανίας της Ρουμανίας στο σύνολο της αξίας των εξαγωγών του βιομηχανικού τομέα, 1991-1994.

	Κλάδοι (SITC)	1991	1992	1993	1994
11	ποτά	0,4878	0,4344	0,3894	0,4854
12	καπνός κατεργασμένος & ακατέργαστος				
21	δένδρες, δέρματα & γούναρικά ακατέργ.				
22	ελαιόσποροι και ελαιώδεις καρποί				
23	καουτσούκ ακατέργ. Συνθετικό αναγεννημ.				
24	ξύλεια και φελλός	1,711	2,785	2,607	3,242
26	υφαντικές ίνες (εκτός από μάλλινα νήματα)	0,842	1,193	0,821	0,958
27	λιπάσματα και ορυκτά ακατέργαστα	0,498	0,583	0,350	0,321
28	μεταλλεύματα και απορρίμματα μετάλλων	0,101	0,365	0,340	0,592
29	ακατέργ. Ύλες ζωικής-φυτικής προέλευσης	0,755	0,499	0,206	0,204
32	άνθρακας, σπένθρακας (κωκ) μπρικές				
33	πετρέλαιο και προϊόντα πετρελαίου	16,141	14,427	11,332	12,610
42	λάδια & λίπη σταθερά φυτικής προέλ. ακατέργ.	0,153	0,163	1,426	0,936
51	οργανικά χημικά	1,474	2,349	1,720	3,138
52	ανόργανα χημικά	1,814	2,579	1,413	1,525
53	βαφικές, δειψικές & χρωστικές ύλες				
55	αιθέρια λάδια, ρητινοειδή, αρωματικές ύλες				
58	πλαστικές ύλες σε μη πρωτογενή μορφή	1,188	1,828	10,582	2,133
59	χημικές ύλες & προϊόντα μη κατονομαζόμενα	0,229	0,673	0,286	0,276
61	δέρματα, είδη από δέρμα-γούναρ. κατέργ.	0,252	0,505	1,352	2,866
62	είδη από καουτσούκ	0,283	0,477	0,570	0,643
63	είδη από φελλό και ξύλο (εκτός επίπλων)	1,160	1,169	1,205	1,137
64	χαρτί, χαρτόνια, είδη από χαρτοπολιτό	0,799	0,699	0,630	0,785
65	υφαντικά νήματα, υφάσματα έτοιμα κλπ	3,018	3,879	3,070	2,871
66	είδη από μεταλλικά. ορυκτά μη κατονομαζ.	4,199	4,406	3,605	3,377
67	σίδηρος και χάλυβας	13,366	15,347	17,488	16,670
68	μη σιδηρούχα μέταλλα	3,753	4,342	2,889	3,733
69	είδη από μέταλλο μη κατονομαζόμενα	1,935	1,977	2,146	1,655
71	μηχανήμ.-εξοπλισμοί παραγωγής ενέργειας	1,524	1,730	1,749	1,709
72	μηχανήματα ειδικά για ορισμένες βιομηχαν.	9,569	6,222	2,376	1,857
73	μηχανήματα κατεργασίας μετάλλων κλπ	4,076	2,228	1,280	0,851
74	γενικός. Βιομηχ. εξοπλισμός, μηχανήμ. κλπ	4,802	4,187	3,987	3,331
75	μηχανές γραφείου & αυτόματης επεξεργασ.	0,581	0,435	0,034	0,068
76	συσκευές τηλεπικοινωνιών & εγγραφής ήχου				
77	ηλεκτρικά μηχαν. συσκευές & μέρη αυτών	1,941	1,411	1,402	2,719
78	οχήματα για δρόμους	4,919	5,800	5,191	3,394
79	λοιπά μεταφορικά υλικά	8,258	6,944	3,427	4,013
84	είδη ενδυμασίας και αξεσουάρ ένδυσης	8,983	9,118	15,065	20,636
87	όργανα & συσκ. Επαγ. Επιστημ. & ελέγχου	0,512	0,203	0,135	0,166
88	φωτογρ. συσκ. κλπ είδη οπτικής, ρολόγια				
89	διάφ. Βιομηχ. είδη μη κατονομαζόμενα	0,875	1,041	0,928	1,100
	Σύνολο	100	100	100	100

ΠΗΓΗ: Ο.Η.Ε

Πίνακας 35. Μέσος ετήσιος ρυθμός μεταβολής της αξίας των εξαγωγών του βιομηχανικού τομέα της Ρουμανίας, 1992-1995.

	Κλάδοι (SITC)	91-92	92-93	93-94	91-94
11	ποτά	-9,74518	13,875499	41,561347	15,23
12	καπνός κατεργασμένος & ακατέργαστος				
21	δόρες, δέρματα & γουναρικά ακατέργ.				
22	ελαιόσποροι και ελαιώδεις καρποί				
23	καουτσούκ ακατέργ. Συνθετικό αναγεννημ.				
24	ξύλεια και φελλός	64,984	18,932	41,207	41,71
26	υφαντικές ίνες (εκτός από μάλλινα νήματα)	88,258	-12,552	32,484	36,06
27	λιπάσματα και ορυκτά ακατέργαστα	18,723	-23,855	4,168	-0,322
28	μεταλλεύματα και απορρίμματα μετάλλων	265,588	18,260	97,811	127,2
29	ακατέργ. Ύλες ζωικής-φυτικής προέλευσης	-32,997	-47,522	12,129	-22,8
32	άνθρακας, σπένθρακας (κωκ) μπρικέτες				
33	πετρέλαιο και προϊόντα πετρελαίου	-9,410	-0,220	26,376	5,582
42	λάδια & λίπη σταθερά φυτικής προέλ. ακατ.	7,511	1013,330	-25,450	331,8
51	οργανικά χημικά	61,546	-6,985	107,127	53,9
52	ανόργανα χημικά	44,133	-30,418	22,569	12,09
53	βαφικές, δειψικές & χρωστικές ύλες				
55	αιθέρια λάδια, ρητινοειδή, αρωματικές ύλες				
58	πλαστικές ύλες σε μη πρωτογενή μορφή	55,866	635,541	-77,106	204,8
59	χημικές ύλες & προϊόντα μη κατονομαζόμενα	198,185	-46,100	9,791	53,96
61	δέρματα, είδη από δέρμα-γούναρ. κατέργ.	103,507	240,041	140,708	161,4
62	είδη από καουτσούκ	70,984	51,812	28,185	50,33
63	είδη από φελλό και ξύλο (εκτός επίπλων)	2,143	30,870	7,188	13,4
64	χαρτί, χαρτόνια, είδη από χαρτοπολτό	-11,281	14,508	41,435	14,89
65	υφαντικά νήματα, υφάσματα έτοιμα κλπ	30,272	0,540	6,222	12,34
66	είδη από μεταλλικά. ορυκτά μη κατονομαζ.	6,335	3,940	6,396	5,557
67	σίδηρος και χάλυβας	16,375	44,754	8,252	23,13
68	μη σιδηρούχα μέταλλα	17,257	-15,476	46,759	16,18
69	είδη από μέταλλο μη κατονομαζόμενα	3,534	37,885	-12,399	9,673
71	μηχανήμ.-εξοπλισμοί παραγωγής ενέργειας	15,073	28,389	10,966	18,14
72	μηχανήματα ειδικά για ορισμένες βιομηχαν.	-34,102	-51,481	-11,247	-32,28
73	μηχανήματα κατεργασίας μετάλλων κλπ	-44,593	-27,053	-24,486	-32,04
74	γενικός. Βιομηχ. εξοπλισμός, μηχανήμ. κλπ	-11,614	20,969	-5,136	1,407
75	μηχανές γραφείου & αυτόματης επεξεργασ.	-24,060	-90,080	126,473	4,111
76	συσκευές τηλεπικοινωνιών & εγγραφής ήχου				
77	ηλεκτρικά μηχαν. συσκευές & μέρη αυτών	-26,352	26,252	120,237	40,05
78	οχήματα για δρόμους	19,506	13,686	-25,755	2,479
79	λοιπό μεταφορικό υλικό	-14,781	-37,294	32,966	-6,37
84	είδη ενδυμασίας και αξεσουάρ ένδυσης	2,876	109,885	55,565	56,11
87	όργανα & συσκ. Επαγ. Επιστημ. & ελέγχου	-59,772	-15,551	39,303	-12,01
88	φωτογρ. συσκ. κλπ είδη οπτικής, ρολόγια				
89	διάφ. Βιομηχ. είδη μη κατονομαζόμενα	20,595	13,260	34,547	22,8
	Σύνολο	1,353	27,035	13,564	13,98

ΠΗΓΗ: Ο.Η.Ε.

Πίνακας 36. Εισαγωγές βιομηχανικών προϊόντων της Ρουμανίας, 1991-1994

(σε χιλ. δολάρια).

Κλάδοι (SITC)	1991	1992	1993	1994
11 ποτά	51935	68073	38179	22028
12 καπνός κατεργασμένος & ακατέργαστος	64842	55246	70826	46723
21 δόρες, δέρματα & γουναρικά ακατέργ.	9872	13009	22286	16771
22 ελαιόσποροι και ελαιώδεις καρποί	81498	36996	23183	21171
23 καουτσούκ ακατέργ. Συνθετικό αναγεννημ.	14965	35430	40998	35840
24 ξυλεία και φελλός	26061	20565	14053	3690
26 υφαντικές ίνες (εκτός από μάλλινα νήματα)	105525	109942	83348	78953
27 λιπάσματα και ορυκτά ακατέργαστα	79891	73914	68828	62984
28 μεταλλεύματα και απορρίμματα μετάλλων	266144	99220	123262	167274
29 ακατέργ. Ύλες ζωικής-φυτικής προέλευσης				
32 άνθρακας, οπτιάνθρακας (κωκ) μπρικέτες	317045	348344	217226	241532
33 πετρέλαιο και προϊόντα πετρελαίου	1224508	989965	1001109	1053523
42 λάδια & λίπη σταθερά φυτικής προέλ. ακατ.	9834	26883	9949	14046
51 οργανικά χημικά	104724	130924	138425	128537
52 ανόργανα χημικά	51067	45279	45016	48745
53 βαφικές, δεψικές & χρωστικές ύλες	31917	48072	61722	68850
55 αιθέρια λάδια, ρητινοειδή, αρωματικές ύλες	40498	37197	44353	74922
58 πλαστικές ύλες σε μη πρωτογενή μορφή	23254	43058	57569	70178
59 χημικές ύλες & προϊόντα μη κατονομαζόμενα	117031	90432	108952	116567
61 δέρματα, είδη από δέρμα-γουναρ. κατέργ	5788	75295	104786	168677
62 είδη από καουτσούκ	26162	63356	58086	45054
63 είδη από φελλό και ξύλο (εκτός επίπλων)	8443	11742	16120	21759
64 χαρτί, χαρτόνια, είδη από χαρτοπολτό	17301	48600	53975	89110
65 υφαντικά νήματα, υφάσματα έτοιμα κλπ	91770	371906	481225	624552
66 είδη από μεταλλικά. ορυκτά μη κατονομαζ.	74927	59643	69541	83122
67 σίδηρος και χάλυβας	139007	155207	163254	208349
68 μη σιδηρούχα μέταλλα	45826	51869	39693	36493
69 είδη από μέταλλο μη κατονομαζόμενα	57233	65374	72906	106150
71 μηχανήμ.-εξοπλισμοί παραγωγής ενέργειας	29111	33287	52081	55619
72 μηχανήματα ειδικά για ορισμένες βιομηχαν.	248519	260977	325293	466771
73 μηχανήματα κατεργασίας μετάλλων κλπ	71723	32015	61315	37624
74 γενικός. Βιομηχ. εξοπλισμός, μηχανήμ. κλπ	120922	154043	244811	282790
75 μηχανές γραφείου & αυτόματης επεξεργασ.	88629	95016	107140	128768
76 συσκευές τηλεπικοινωνιών & εγγραφής ήχου	159635	184473	178486	202426
77 ηλεκτρικά μηχαν. συσκευές & μέρη αυτών	111753	128668	203610	285581
78 οχήματα για δρόμους	113746	147958	131963	120707
79 λοιπό μεταφορικό υλικό	22222	141759	145006	204314
84 είδη ενδυμασίας και αξεσουάρ ένδυσης	52327	89477	112029	122557
87 όργανα & συσκ. Επαγ. Επιστημ. & ελέγχου	98838	41399	61814	111956
88 φωτογρ. συσκ. κλπ είδη οπτικής, ρολόγια				
89 διάφ. Βιομηχ. είδη μη κατονομαζόμενα	66481	118245	153312	208066
Σύνολο	4270974	4602858	5005730	5882779

ΠΗΓΗ: Ο.Η.Ε

Πίνακας 37. Ετήσια μεταβολή της αξίας των εισαγωγών βιομηχανικών προϊόντων της Ρουμανίας, 1991-1994 (σε χιλ. δολάρια).

	Κλάδοι (SITC)	91-92	92-93	93-94
11	ποτά	16138	-29894	-16151
12	καπνός κατεργασμένος & ακατέργαστος	-9596	15580	-24103
21	δέρμα, δερμάτινα & γουναρικά ακατέργ.	3137	9277	-5515
22	ελαιόσποροι και ελαιώδεις καρποί	-44502	-13813	-2012
23	καουτσούκ ακατέργ. Συνθετικό αναγεννημ.	20465	5568	-5158
24	ξύλεια και φελλός	-5496	-6512	-10363
26	υφαντικές ίνες (εκτός από μάλλινα νήματα)	4417	-26594	-4395
27	λιπάσματα και ορυκτά ακατέργαστα	-5977	-5086	-5844
28	μεταλλεύματα και απορρίμματα μετάλλων	-166924	24042	44012
29	ακατέργ. Ύλες ζωικής-φυτικής προέλευσης			
32	άνθρακας, σπινθήρακας (κωκ) μπρικέτες	31299	-131118	24306
33	πετρέλαιο και προϊόντα πετρελαίου	-234543	11144	52414
42	λάδια & λίπη σταθερά φυτικής προέλ. ακατ.	17049	-16934	4097
51	οργανικά χημικά	26200	7501	-9888
52	ανόργανα χημικά	-5788	-263	3729
53	βαφικές, δειφικές & χρωστικές ύλες	16155	13650	7128
55	αιθέρια λάδια, ρητινοειδή, αρωματικές ύλες	-3301	7156	30569
58	πλαστικές ύλες σε μη πρωτογενή μορφή	19804	14511	12609
59	χημικές ύλες & προϊόντα μη κατονομαζόμενα	-26599	18520	7615
61	δέρματα, είδη από δέρμα-γούναρ. κατέργ.	69507	29491	63891
62	είδη από καουτσούκ	37194	-5270	-13032
63	είδη από φελλό και ξύλο (εκτός επίπλων)	3299	4378	5639
64	χαρτί, χαρτόνια, είδη από χαρτοπολτό	31299	5375	35135
65	υφαντικά νήματα, υφάσματα έτοιμα κλπ	280136	109319	143327
66	είδη από μεταλλικά. ορυκτά μη κατονομαζ.	-15284	9898	13581
67	σίδηρος και χάλυβας	16200	8047	45095
68	μη σιδηρούχα μέταλλα	6043	-12176	-3200
69	είδη από μέταλλο μη κατονομαζόμενα	8141	7532	33244
71	μηχανήμ.-εξοπλισμοί παραγωγής ενέργειας	4176	18794	3538
72	μηχανήματα ειδικά για ορισμένες βιομηχαν.	12458	64316	141478
73	μηχανήματα κατεργασίας μετάλλων κλπ	-39708	29300	-23691
74	γενικός. Βιομηχ. εξοπλισμός, μηχανήμ. κλπ	33121	90768	37979
75	μηχανές γραφείου & αυτόματης επεξεργασ.	6387	12124	21628
76	συσκευές τηλεπικοινωνιών & εγγραφής ήχου	24838	-5987	23940
77	ηλεκτρικά μηχαν. συσκευές & μέρη αυτών	16915	74942	81971
78	οχήματα για δρόμους	34212	-15995	-11256
79	λοιπά μεταφορικά υλικά	119537	3247	59308
84	είδη ενδυμασίας και αξεσουάρ ένδυσης	37150	22552	10528
87	όργανα & συσκ. Επαγ. Επιστημ. & ελέγχου	-57439	20415	50142
88	φωτογρ. συσκ. κλπ είδη οπτικής, ρολόγια			
89	διάφ. Βιομηχ. είδη μη κατονομαζόμενα	51764	35067	54754
	Σύνολο	331884	402872	877049

ΠΗΓΗ: Ο.Η.Ε

Πίνακας 38. Ποσοστιαία συμμετοχή της αξίας των εισαγωγών των προϊόντων κάθε κλάδου της βιομηχανίας της Ρουμανίας στο σύνολο της αξίας των εισαγωγών προϊόντων της βιομηχανίας, 1991-1994.

	Κλάδοι (SITC)	1991	1992	1993	1994
11	ποτά	1,216	1,479	0,763	0,374
12	καπνός κατεργασμένος & ακατέργαστος	1,518	1,200	1,415	0,794
21	δέρμα, δέρματα & γουναρικά ακατέργ.	0,231	0,283	0,445	0,285
22	ελαιόσποροι και ελαιώδεις καρποί	1,908	0,804	0,463	0,360
23	καουτσούκ ακατέργ. Σύνθετικό αναγεννημ.	0,350	0,770	0,819	0,609
24	ξύλεια και φελλός	0,610	0,447	0,281	0,063
26	υφαντικές ίνες (εκτός από μάλλινα νήματα)	2,471	2,389	1,665	1,342
27	λιπάσματα και ορυκτά ακατέργαστα	1,871	1,606	1,375	1,071
28	μεταλλεύματα και απορρίμματα μετάλλων	6,231	2,156	2,462	2,843
29	ακατέργ. Ύλες ζωικής-φυτικής προέλευσης				
32	άνθρακας, σπένθρακας (κωκ) μπρικέτες	7,423	7,568	4,340	4,106
33	πετρέλαιο και προϊόντα πετρελαίου	28,670	21,508	19,999	17,909
42	λάδια & λίπη σταθερά φυτικής προέλ. ακατ.	0,230	0,584	0,199	0,239
51	οργανικά χημικά	2,452	2,844	2,765	2,185
52	ανόργανα χημικά	1,196	0,984	0,899	0,829
53	βαφικές, δεψικές & χρωστικές ύλες	0,747	1,044	1,233	1,170
55	αιθέρια λάδια, ρητινοειδή, αρωματικές ύλες	0,948	0,808	0,886	1,274
58	πλαστικές ύλες σε μη πρωτογενή μορφή	0,544	0,935	1,150	1,193
59	χημικές ύλες & προϊόντα μη κατονομαζόμενα	2,740	1,965	2,177	1,981
61	δέρματα, είδη από δέρμα-γούναρ. κατέργ	0,136	1,636	2,093	2,867
62	είδη από καουτσούκ	0,613	1,376	1,160	0,766
63	είδη από φελλό και ξύλο (εκτός επίπλων)	0,198	0,255	0,322	0,370
64	χαρτί, χαρτόνια, είδη από χαρτοπολιτό	0,405	1,056	1,078	1,515
65	υφαντικά νήματα, υφάσματα έτοιμα κλπ	2,149	8,080	9,613	10,617
66	είδη από μεταλλικά. ορυκτά μη κατονομαζ.	1,754	1,296	1,389	1,413
67	σίδηρος και χάλυβας	3,255	3,372	3,261	3,542
68	μη σιδηρούχα μέταλλα	1,073	1,127	0,793	0,620
69	είδη από μέταλλο μη κατονομαζόμενα	1,340	1,420	1,456	1,804
71	μηχανήμ.-εξοπλισμοί παραγωγής ενέργειας	0,682	0,723	1,040	0,945
72	μηχανήματα ειδικά για ορισμένες βιομηχαν.	5,819	5,670	6,498	7,935
73	μηχανήματα κατεργασίας μετάλλων κλπ	1,679	0,696	1,225	0,640
74	γενικός. Βιομηχ. εξοπλισμός, μηχανήμ. κλπ	2,831	3,347	4,891	4,807
75	μηχανές γραφείου & αυτόματης επεξεργασ.	2,075	2,064	2,140	2,189
76	συσκευές τηλεπικοινωνιών & εγγραφής ήχου	3,738	4,008	3,566	3,441
77	ηλεκτρικά μηχαν. συσκευές & μέρη αυτών	2,617	2,795	4,068	4,855
78	οχήματα για δρόμους	2,663	3,214	2,636	2,052
79	λοιπά μεταφορικά υλικά	0,520	3,080	2,897	3,473
84	είδη ενδυμασίας και αξεσουάρ ένδυσης	1,225	1,944	2,238	2,083
87	όργανα & συσκ. Επαγ. Επιστημ. & ελέγχου	2,314	0,899	1,235	1,903
88	φωτογρ. συσκ. κλπ είδη οπτικής, ρολόγια				
89	διάφ. Βιομηχ. είδη μη κατονομαζόμενα	1,557	2,569	3,0627	3,537
	Σύνολο	100	100	100	100

ΠΗΓΗ: Ο.Η.Ε.

Πίνακας 39. Εμπορικό ισοζύγιο βιομηχανικού τομέα της Ρουμανίας, 1991-1994 (σε χιλ. δολάρια).

Κλάδοι (SITC)	1991	1992	1993	1994
11 ποτά	-35845	-53551	-21642	1382
12 καπνός κατεργασμένος & ακατέργαστος	-64842	-55246	-70826	-46723
21 δόρες, δέρματα & γουναρικά ακατέργ.	-9872	-13009	-22286	-16771
22 ελαιόσποροι και ελαιώδεις καρποί	-81498	-36996	-23183	-21171
23 καουτσούκ ακατέργ. Σύνθετικό αναγεννημ.	-14965	-35430	-40998	-35840
24 ξυλεία και φελλός	30362	72524	96660	152644
26 υφαντικές ίνες (εκτός από μάλλινα νήματα)	-84344	-70067	-48478	-32756
27 λιπάσματα και ορυκτά ακατέργαστα	-63462	-54409	-53976	-47513
28 μεταλλεύματα και απορρίμματα μετάλλων	-262805	-87013	-108826	-138718
29 ακατέργ. Ύλες ζωικής-φυτικής προέλευσης	24902	16685	8756	9818
32 άνθρακας, σπένθρακας (κωκ) μπρικέτες	-317045	-348344	-217226	-241532
33 πετρέλαιο και προϊόντα πετρελαίου	-692119	-507674	-519880	-445365
42 λάδια & λίπη σταθερά φυτικής προέλ. ακατ.	-4775	-21444	50605	31097
51 οργανικά χημικά	-56105	-52382	-65369	22782
52 ανόργανα χημικά	8761	40953	14986	24799
53 βαφικές, Δεσφικές & χρωστικές ύλες	-31917	-48072	-61722	-68850
55 αιθέρια λάδια, ρητινοειδή, αρωματικές ύλες	-40498	-37197	-44353	-74922
58 πλαστικές ύλες σε μη πρωτογενή μορφή	15945	18040	391832	32707
59 χημικές ύλες & προϊόντα μη κατονομαζόμενα	-109482	-67922	-96819	-103246
61 δέρματα, είδη από δέρμα-γούναρ. κατέργ	2509	-58410	-47370	-30472
62 είδη από καουτσούκ	-16836	-47410	-33878	-14023
63 είδη από φελλό και ξύλο (εκτός επίπλων)	29827	27348	35037	33075
64 χαρτί, χαρτόνια, είδη από χαρτοπολιτό	9045	-25226	-27210	-51255
65 υφαντικά νήματα, υφάσματα έτοιμα κλπ	7769	-242235	-350854	-486069
66 είδη από μεταλλικά. ορυκτά μη κατονομαζ.	63577	87635	83540	79750
67 σίδηρος και χάλυβας	301853	357843	579404	595591
68 μη σιδηρούχα μέταλλα	77963	93282	82994	143561
69 είδη από μέταλλο μη κατονομαζόμενα	6600	715	18221	-26322
71 μηχανήμ.-εξοπλισμοί παραγωγής ενέργειας	21158	24559	22187	26793
72 μηχανήματα ειδικά για ορισμένες βιομηχαν.	67110	-52984	-224376	-377204
73 μηχανήματα κατεργασίας μετάλλων κλπ	62719	42475	-6977	3409
74 γενικός. Βιομηχ. εξοπλισμός, μηχανήμ. κλπ	37457	-14058	-75472	-122148
75 μηχανές γραφείου & αυτόματης επεξεργασ.	-69473	-80469	-105697	-125500
76 συσκευές τηλεπικοινωνιών & εγγραφής ήχου	-159635	-184473	-178486	-202426
77 ηλεκτρικά μηχαν. συσκευές & μέρη αυτών	-47721	-81510	-144072	-154456
78 οχήματα για δρόμους	48506	45943	88476	42959
79 λοιπό μεταφορικό υλικό	250168	90368	552	-10772
84 είδη ενδυμασίας και αξεσουάρ ένδυσης	243968	215338	527731	872683
87 όργανα & συσκ. Επαγ. Επιστημ. & ελέγχου	-81942	-34602	-56074	-103960
88 φωτογρ. συσκ. κλπ είδη οπτικής, ρολόγια				
89 διάφ. Βιομηχ. είδη μη κατονομαζόμενα	-37615	-83434	-113885	-155018
Σύνολο	-972597	-1259859	-758954	-1059982

ΠΗΓΗ: Ο.Η.Ε

6.4 Σύγκριση του εξωτερικού εμπορίου του βιομηχανικού τομέα της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας

Στην παράγραφο αυτή γίνεται σύγκριση του εξωτερικού εμπορίου του βιομηχανικού τομέα της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας έτσι όπως αυτό αναλύθηκε στις προηγούμενες παραγράφους.

Κατ' αρχήν όσον αφορά την συνολική αξία των εξαγωγών των δύο χωρών, κατά την κοινή περίοδο 1992-1994, το 1992 είναι μεγαλύτερη της Βουλγαρίας από την αντίστοιχη της Ρουμανίας, το 1993 της Ρουμανίας, ενώ το 1994 είναι ξανά μεγαλύτερη της Βουλγαρίας. Όσον αφορά δε τη συνολική αξία των εισαγωγών της Ρουμανίας, αυτή είναι μεγαλύτερη από την αντίστοιχη της Βουλγαρίας σε όλα τα εξεταζόμενα έτη. Στον πίνακα που ακολουθεί φαίνονται καθαρά οι διαφορές αυτές.

	1992		1993		1994	
	B	P	B	P	B	P
ΕΞΑΓΩΓΕΣ	3481137	3342999	2768609	4248776	4534153	4822797
ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ	3486618	4602858	3767138	5005730	1692189	5882779

Επίσης, όσον αφορά τους κλάδους εκείνους που για την κάθε χώρα έχουν χαρακτηριστεί (σύμφωνα με την ανάλυση που έχει προηγηθεί) ως υψηλής εξαγωγικής επίδοσης, φαίνεται ότι οι μισοί από αυτούς είναι κοινοί και στις δύο χώρες. Από το σύνολο όμως αυτών των κλάδων (υψηλής εξαγωγικής επίδοσης) εκείνοι που έχουν και το υψηλότερο ποσοστό συμμετοχή της αξίας των εξαγωγών τους (84:είδη ενδυμασίας και αξεσουάρ ένδυσης και 67:σίδηρος και χάλυβας) στη συνολική αξία των εξαγωγών της

κάθε χώρας ανά έτος εκείνοι είναι και αυτοί κοινοί για τις δύο χώρες.

Όσον αφορά τις εισαγωγές, παρατηρούμε ότι η πλειοψηφία των κλάδων που σημειώνουν την μεγαλύτερη ποσοστιαία συμμετοχή της αξίας των εισαγωγών τους στη συνολική αξία των εισαγωγών της Βουλγαρίας και Ρουμανίας είναι κοινοί και για τις δύο χώρες (33:πετρέλαιο και προϊόντα πετρελαίου, 72:μηχανήματα ειδικά για ορισμένες βιομηχανίες, 74:γενικός βιομηχανικός εξοπλισμός, μηχανήματα κλπ και ο κλάδος 65:υφαντικά νήματα, υφάσματα έτοιμα κλπ συναφή). Αντίθετα οι κοινοί κλάδοι που σημειώνουν το μικρότερο ποσοστό εισαγωγών είναι οι 11:ποτά, 23:καουτσούκ ακατέργαστο συνθετικό-αναγεννημένο, 24:ξυλεία και φελλός, 61:δέρματα, είδη από δέρμα-γουνάρικά κατεργασμένα και ο κλάδος 73:μηχανήματα κατεργασίας μετάλλων κλπ.

Τέλος όσον αφορά το εμπορικό ισοζύγιο του βιομηχανικού τομέα της Βουλγαρίας παρουσιάζεται αρνητικό για τα έτη 1992-1993 και θετικό για τα έτη 1994-1995. Ενώ το εμπορικό ισοζύγιο της Ρουμανίας είναι αρνητικό σε ολόκληρη την περίοδο 1991-1994.

6.5 Συμπεράσματα

Όπως προκύπτει από τις παραπάνω παραγράφους, η Βουλγαρία και η Ρουμανία δεν φαίνεται να παρουσιάζουν σημαντικές διαφορές στον τομέα του εξωτερικού τους εμπορίου. Σημαντική διαφορά υπάρχει μόνο στο εμπορικό ισοζύγιο του βιομηχανικού τομέα της κάθε χώρας όπου στην μεν Βουλγαρία τα δύο πρώτα έτη της εξεταζόμενη περιόδου είναι αρνητικό σε αντίθεση με τα δύο επόμενα, ενώ της Ρουμανίας είναι αρνητικό για ολόκληρη την εξεταζόμενη περίοδο.

Και οι δύο χώρες όμως φαίνεται να στηρίζουν τις εξαγωγές τους στους ίδιους περίπου κλάδους, ενώ και ο μεγαλύτερος όγκος των εισαγωγών τους προέρχεται από τους ίδιους κλάδους. Το γεγονός αυτό βέβαια δεν είναι ιδιαίτερα περίεργο εάν αναλογιστούμε ότι μέχρι τα τελευταία χρόνια και οι δύο αυτές χώρες υπόκεινταν περίπου κάτω από τις ίδιες πολιτικό-οικονομικές συνθήκες, και την ίδια περίοδο γίνεται η μετάβασή τους σε ένα άλλο οικονομικό και πολιτικό σύστημα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ

Δείκτες ανταγωνιστικότητας της Βουλγαρικής και Ρουμανικής Βιομηχανίας

Στο κεφάλαιο αυτό εξετάζονται ορισμένοι δείκτες οι οποίοι μπορούν να μας δείξουν την εικόνα της ανταγωνιστικότητας του βιομηχανικού κλάδου.

Στην διεθνή βιβλιογραφία υπάρχουν πάρα πολλοί τέτοιοι δείκτες⁷. Στην παρούσα όμως ενότητα χρησιμοποιούνται ελάχιστοι λόγω της έλλειψης των απαραίτητων στατιστικών στοιχείων. Έτσι περιοριζόμαστε μόνο στην εύρεση και ανάλυση του δείκτη Balassa, των μεταβολών αυτών καθώς και του δείκτη που μας δείχνει το ποσοστό κάλυψης των εισαγωγών από τις εξαγωγές.

7.1 Δείκτες Balassa

Ο δείκτης Balassa εξετάζει το λόγο της διαφοράς των εξαγωγών μείων της εισαγωγές προς το άθροισμα των εισαγωγών μιας χώρας. Αν οι εξαγωγές υπερβαίνουν τις εισαγωγές, οι μεταβολές του δείκτη είναι θετικές, ενώ στην αντίθετη περίπτωση είναι αρνητικές. Ο

⁷ α) ο λόγος των εξαγωγών μιας χώρας προς τις εξαγωγές του ΟΟΣΑ.

β) το λόγο των εξαγωγών προς την ακαθάριστη αξία της παραγωγής.

γ) το λόγο των εισαγωγών προς την εγχώρια κατανάλωση.

δ) το λόγο των εξαγωγών ενός κλάδου προς τις συνολικές εξαγωγές μιας χώρας, ως ποσοστό του αντίστοιχου λόγου του ΟΟΣΑ.

ε) ο λόγος των εξαγωγών ενός βιομηχανικού κλάδου μιας χώρας δια την παγκόσμια εξαγωγή του κλάδου αυτού προς το λόγο του συνόλου των εξαγωγών του βιομηχανικού τομέα της χώρας αυτής δια το σύνολο της παγκόσμιας εξαγωγής του βιομηχανικού τομέα. κ.α.

δείκτης Balassa είναι κατάλληλος για την μέτρηση της ανταγωνιστικότητας μιας χώρας. (βλέπε: D. Jacobson & B. Andreosso-O' Callaghan, Λαμπρινίδης & Λώλος, Ηλίας Ιωακείμογλου).

7.1.1 Δείκτες Balassa της βιομηχανίας της Βουλγαρίας

Στον πίνακα 40 δίνεται ο δείκτης Balassa κάθε κλάδου της βιομηχανίας της Βουλγαρίας. Από αυτόν τον πίνακα προκύπτει ότι για τα έτη 1992, 1994 και 1995 ο δείκτης είναι θετικός (ελάχιστα μεγαλύτερος του μηδενός). Αντίθετα με το έτος 1993 ο δείκτης είναι αρνητικός. Όσον αφορά τους επιμέρους κλάδους παρατηρούμε ότι το σύνολο των κλάδων με αρνητικό δείκτη αυξάνει από έτος σε έτος. Η μεγαλύτερη όμως αύξηση παρατηρείται το 1993 (δεκαεπτά κλάδοι) όπου και το έτος αυτό το σύνολο της βιομηχανίας παρουσιάζει αρνητικό δείκτη, ενώ το ίδιο έτος από το σύνολο των κλάδων μόνο έξη παρουσίασαν θετική μεταβολή του δείκτη, το 1994 θετική μεταβολή παρουσίασαν δεκαεννέα κλάδοι ενώ το 1995 μόνο οκτώ. Οι κλάδοι που παρουσιάζουν μεγαλύτερο θετικό δείκτη ανά έτος φαίνονται στον ακόλουθο πίνακα.

	1992	1993	1994	1995
1 ^{ος}	22	22	22	22
2 ^{ος}	29	29	33	33
3 ^{ος}	21	21	12	12
4 ^{ος}	83	42	11	11
5 ^{ος}	42	63	84	84

Όπως διαπιστώνουμε από τον πίνακα αυτό, η κατάταξη των κλάδων είναι όμοια για τα έτη 1992-1993 και 1994-1995.

7.1.2 Δείκτες Balassa της βιομηχανίας της Ρουμανίας

Ο δείκτης Balassa του συνόλου του βιομηχανικού τομέα της Ρουμανίας εμφανίζεται αρνητικός για τα έτη 1991, 1992 και 1993, ενώ είναι θετικός το 1994 (βλέπε πίνακα 42). Το γεγονός αυτό δείχνει για τα τρία πρώτα χρόνια τουλάχιστον, την αδυναμία της εγχώριας παραγωγής της βιομηχανίας να ανταποκριθεί στον διεθνή ανταγωνισμό. Βέβαια εξετάζοντας τις μεταβολές του δείκτη φαίνεται μια θετική εξέλιξη αυτού καθώς ο δείκτης φαίνεται να αυξάνεται από έτος σε έτος, και να έχει θετική μεταβολή για τα έτη 1993 και 1994. Το 1992 από το σύνολο των κλάδων της βιομηχανίας δεκαοχτώ κλάδοι παρουσιάζουν αρνητική μεταβολή του δείκτη όπως και το 1993. Ενώ το 1994 ο αριθμός αυτό μειώνεται αρκετά φθάνοντας στους εννέα.

Όσον αφορά τους κλάδους που παρουσιάζουν αρνητικό δείκτη φαίνεται να αυξάνεται κατ' έτος για την περίοδο 1991-1993 (1991: 20 κλάδοι, 1992: 25 κλάδοι και 1993: 26 κλάδοι). Ενώ το 1994 υπάρχουν δύο μόνο κλάδοι που παρουσιάζουν αρνητικό δείκτη Balassa. Το γεγονός αυτό, εάν συνεχιστεί, φανερώνει ότι η εγχώρια βιομηχανική παραγωγή της Ρουμανίας μπορεί να ανταποκριθεί στις προκλήσεις του διεθνούς ανταγωνισμού, όπως διαπιστώθηκε και παραπάνω. Τέλος οι δείκτες που παρουσιάζουν το μεγαλύτερο θετικό δείκτη Balassa κατ' έτος φαίνονται στον ακόλουθο πίνακα.

	1991	1992	1993	1994
1 ^{ος}	29	29	29	12
2 ^{ος}	79	26	24	21
3 ^{ος}	84	84	58	23
4 ^{ος}	63	63	42	22
5 ^{ος}	67	67	84	11

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 40. Δείκτες Balassa της βιομηχανίας της Βουλγαρίας, 1992-1995.

	Κλάδοι (SITC)	1992	1993	1994	1995
11	πιτά	0,537	0,770	0,641	0,710
12	καπνός κατεργασμένος & ακατέργαστος	0,627	0,361	0,963	0,870
21	δόρες, δέρματα & γουναρικά ακατέργ.	1	1		
22	ελαιόσποροι και ελακώδεις καρποί	1	1	1	1
23	καουτσούκ ακατέργ. Σύνθετικό αναγεννημ.	-1	-1		
24	ξύλεια και φελλός	0,656	0,503		
26	υφαντικές ίνες (εκτός από μάλλινα νήματα)	-0,444	-0,494		
27	λιπάσματα και ορυκτά ακατέργαστα	-0,059	-0,091		
28	μεταλλεύματα και απορρίμματα μετάλλων	0,045	-0,116		
29	ακατέργ. Ύλες ζωικής-φυτικής προέλευσης	1	1		
32	άνθρακας, οπτανθρακας (κωκ) μπρικέτες	-1	-1		
33	πετρέλαιο και προϊόντα πετρελαίου	-0,533	-0,633	1	1
42	λάδια & λίπη σταθερά φυτικής προέλ. ακατ.	1	1		
51	οργανικά χημικά	-0,052	0,028	0,100	0,163
52	ανόργανα χημικά	0,518	-0,349	-1	-1
53	βαφικές, δεψικές & χρωστικές ύλες	-1	-1	-1	-1
55	αιθέρια λάδια, ρητινοειδή, αρωματικές ύλες	-0,169	0,088	0,270	0,349
58	πλαστικές ύλες σε μη πρωτογενή μορφή	-0,058	0,114	0,010	0,041
59	χημικές ύλες & προϊόντα μη κατονομαζόμενα	-0,547	-0,594		
61	δέρματα, είδη από δέρμα-γούναρ. κατέργ	-0,590	-0,104		
62	είδη από καουτσούκ	0,192	0,015	0,034	-0,010
63	είδη από φελλό και ξύλο (εκτός επίπλων)	1	1		
64	χαρτί, χαρτόνια, είδη από χαρτοπολτό	-0,462	-0,449	-0,387	-0,444
65	υφαντικά νήματα, υφάσματα έτοιμα κλπ	-0,146	-0,238		
66	είδη από μεταλλικά. ορυκτά μη κατονομαζ.	0,445	0,220		
67	σίδηρος και χάλυβας	0,408	0,319	0,529	0,604
68	μη σιδηρούχα μέταλλα	0,596	0,647		
69	είδη από μέταλλο μη κατονομαζόμενα	0,212	0,067		
71	μηχανήμ.-εξοπλισμοί παραγωγής ενέργειας	0,241	0,050	-0,285	-0,253
72	μηχανήματα ειδικά για ορισμένες βιομηχαν.	-0,583	-0,666		
73	μηχανήματα κατεργασίας μετάλλων κλπ	0,600	0,549		
74	γενικός. Βιομηχ. εξοπλισμός, μηχανήμ. κλπ	0,320	0,320		
75	μηχανές γραφείου & αυτόματης επεξεργασ.	-0,418	-0,585		
76	συσκευές τηλεπικ/νιών & εγγραφής ήχου	-0,540	-0,605		
77	ηλεκτρικά μηχαν. συσκευές & μέρη αυτών	0,264	0,029	-0,032	-0,157
78	οχήματα για δρόμους	-0,790	-0,816	-0,696	-0,683
79	λοιπό μεταφορικό υλικό	0,134	0,456		
84	είδη ενδυμασίας και αξεσουάρ ένδυσης	0,540	0,497	0,595	0,623
87	όργανα & συσκ. Επαγ. Επιστημ. & ελέγχου	-1,000	-1		
88	φωτογρ. συσκ. κλπ είδη οπτικής, ρολόγια				
89	διάφ. Βιομηχ. είδη μη κατονομαζόμενα	0,344	-0,339		
	Σύνολο	-0,0008	-0,153	0,456	0,171

ΠΗΓΗ: Ο.Η.Ε

Πίνακας 41. Ετήσια μεταβολή των δεικτών Balassa του βιομηχανικού τομέα της Βουλγαρίας, 1992-1995.

	Κλάδοι (SITC)	92-93	93-94	94-95
11	ποτά	0,233	-0,130	0,069
12	καπνός κατεργασμένος & ακατέργαστος	-0,266	0,601	-0,093
21	δένδρες, δέρματα & γουναρικά ακατέργ.	0	-1	
22	ελαιόσποροι και ελαιώδεις καρποί	0	0	0
23	καουτσούκ ακατέργ. Συνθετικό αναγεννημ.	0	1	
24	ξύλεια και φελλός	-0,154	-0,503	
26	υφαντικές ίνες (εκτός από μάλλινα νήματα)	-0,049	0,494	
27	λιπάσματα και ορυκτά ακατέργαστα	-0,032	0,091	
28	μεταλλεύματα και απορρίμματα μετάλλων	-0,161	0,116	
29	ακατέργ. Ύλες ζωικής-φυτικής προέλευσης	0	-1	
32	άνθρακας, οπτανθρακας (κωκ) μπρικέτες	0	1	
33	πετρέλαιο και προϊόντα πετρελαίου	-0,099	1,632	0
42	λάδια & λίπη σταθερά φυτικής προέλ. ακατ.	0	-1	
51	οργανικά χημικά	0,080	0,072	0,062
52	ανόργανα χημικά	-0,867	-0,651	0
53	βαφικές, δεψικές & χρωστικές ύλες	0	0	0
55	αιθέρια λάδια, ρητινοειδή, αρωματικές ύλες	0,257	0,182	0,078
58	πλαστικές ύλες σε μη πρωτογενή μορφή	0,172	-0,104	0,030
59	χημικές ύλες & προϊόντα μη κατονομαζόμενα	-0,047	0,594	
61	δέρματα, είδη από δέρμα-γουναρ. κατέργ	0,487	0,104	
62	είδη από καουτσούκ	-0,177	0,020	-0,044
63	είδη από φελλό και ξύλο (εκτός επίπλων)	0	-1	
64	χαρτί, χαρτόνια, είδη από χαρτοπολιτό	0,013	0,062	-0,057
65	υφαντικά νήματα, υφάσματα έτοιμα κλπ	-0,092	0,238	
66	είδη από μεταλλικά. ορυκτά μη κατονομαζ.	-0,225	-0,220	
67	σίδηρος και χάλυβας	-0,090	0,210	0,074
68	μη σιδηρούχα μέταλλα	0,051	-0,647	
69	είδη από μέταλλο μη κατονομαζόμενα	-0,145	-0,067	
71	μηχανήμ.-εξοπλισμοί παραγωγής ενέργειας	-0,191	-0,335	0,031
72	μηχανήματα ειδικά για ορισμένες βιομηχαν.	-0,083	0,666	
73	μηχανήματα κατεργασίας μετάλλων κλπ	-0,052	-0,549	
74	γενικός. Βιομηχ. εξοπλισμός, μηχανήμ. κλπ	0,000	-0,320	
75	μηχανές γραφείου & αυτόματης επεξεργασ.	-0,167	0,585	
76	συσκευές τηλεπικ/νίων & εγγραφής ήχου	-0,065	0,605	
77	ηλεκτρικά μηχαν. συσκευές & μέρη αυτών	-0,235	-0,061	-0,125
78	οχήματα για δρόμους	-0,026	0,120	0,012
79	λοιπό μεταφορικό υλικό	0,321	-0,456	
84	είδη ενδυμασίας και αξεσουάρ ένδυσης	-0,043	0,098	0,027
87	όργανα & συσκ. Επαγ. Επιστημ. & ελέγχου	0	1	
88	φωτογρ. συσκ. κλπ είδη οπτικής, ρολόγια			
89	διάφ. Βιομηχ. είδη μη κατονομαζόμενα	-0,683	0,339	
	Σύνολο	-0,151	0,609	-0,285

ΠΗΓΗ: Ο.Η.Ε.

Πίνακας 42. Δείκτες Balassa της βιομηχανίας της Ρουμανίας, 1991-1994.

Κλάδοι (SITC)	1991	1992	1993	1994
11 ποτά	-0,527	-0,648	-0,396	0,030
12 καπνός κατεργασμένος & ακατέργαστος	-1	-1	-1	-1
21 δόρες, δέρματα & γουναρικά ακατέργ.	-1	-1	-1	-1
22 ελαιόσποροι και ελαιώδεις καρποί	-1	-1	-1	-1
23 καουτσούκ ακατέργ. Συνθετικό αναγεννημ.	-1	-1	-1	-1
24 ξυλεία και φελλός	0,368	0,638	0,775	0,954
26 υφαντικές ίνες (εκτός από μάλλινα νήματα)	-0,666	-0,468	-0,410	-0,262
27 λιπάσματα και ορυκτά ακατέργαστα	-0,659	-0,582	-0,645	-0,606
28 μεταλλεύματα και απορρίμματα μετάλλων	-0,975	-0,781	-0,790	-0,708
29 ακατέργ. Ύλες ζωικής-φυτικής προέλευσης	1	1	1	1
32 άνθρακας, σιπάνθρακας (κωκ) μπρικέτες	-1	-1	-1	-1
33 πετρέλαιο και προϊόντα πετρελαίου	-0,394	-0,345	-0,351	-0,268
42 λάδια & λίπη σταθερά φυτικής προέλ. ακατ.	-0,321	-0,663	0,718	0,525
51 οργανικά χημικά	-0,366	-0,250	-0,309	0,081
52 ανόργανα χημικά	0,079	0,311	0,143	0,203
53 βαφικές, δεψικές & χρωστικές ύλες	-1	-1	-1	-1
55 αιθέρια λάδια, ρητινοειδή, αρωματικές ύλες	-1	-1	-1	-1
58 πλαστικές ύλες σε μη πρωτογενή μορφή	0,255	0,173	0,773	0,189
59 χημικές ύλες & προϊόντα μη κατονομαζόμενα	-0,879	-0,601	-0,800	-0,795
61 δέρματα, είδη από δέρμα-γουναρ. Κατέργ	0,178	-0,634	-0,292	-0,099
62 είδη από καουτσούκ	-0,474	-0,598	-0,412	-0,184
63 είδη από φελλό και ξύλο (εκτός επίπλων)	0,639	0,538	0,521	0,432
64 χαρτί, χαρτόνια, είδη από χαρτοπολτό	0,207	-0,350	-0,337	-0,404
65 υφαντικά νήματα, υφάσματα έτοιμα κλπ	0,041	-0,483	-0,574	-0,637
66 είδη από μεταλλικά. ορυκτά μη κατονομαζ.	0,298	0,424	0,375	0,324
67 σίδηρος και χάλυβας	0,521	0,535	0,640	0,588
68 μη σιδηρούχα μέταλλα	0,460	0,473	0,511	0,663
69 είδη από μέταλλο μη κατονομαζόμενα	0,055	0,005	0,111	-0,142
71 μηχανήμ.-εξοπλισμοί παραγωγής ενέργειας	0,267	0,269	0,176	0,194
72 μηχανήματα ειδικά για ορισμένες βιομηχαν.	0,119	-0,113	-0,526	-0,678
73 μηχανήματα κατεργασίας μετάλλων κλπ	0,304	0,399	-0,060	0,043
74 γενικός. Βιομηχ. εξοπλισμός, μηχανήμ. κλπ	0,134	-0,048	-0,182	-0,275
75 μηχανές γραφείου & αυτόματης επεξεργασ.	-0,645	-0,734	-0,973	-0,950
76 συσκευές τηλεπικοινωνιών & εγγραφής ήχου	-1	-1	-1	-1
77 ηλεκτρικά μηχαν. συσκευές & μέρη αυτών	-0,271	-0,464	-0,547	-0,371
78 οχήματα για δρόμους	0,176	0,134	0,251	0,151
79 λοιπό μεταφορικό υλικό	0,849	0,242	0,002	-0,027
84 είδη ενδυμασίας και αξεσουάρ ένδυσης	0,700	0,546	0,702	0,781
87 όργανα & συσκ. Επαγ. Επιστημ. & ελέγχου	-0,708	-0,718	-0,830	-0,867
88 φωτογρ. συσκ. κλπ είδη οπτικής, ρολόγια				
89 διάφ. Βιομηχ. είδη μη κατονομαζόμενα	-0,395	-0,545	-0,591	-0,594
Σύνολο	-0,128	-0,159	-0,082	-0,099

ΤΗΓΗ: Ο.Η.Ε.

Πίνακας 43. Ετήσια μεταβολή των δεικτών Balassa του βιομηχανικού τομέα της Ρουμανίας.

Κλάδοι (SITC)	91-92	92-93	93-94
11 ποτά	-0,121	0,253	0,426
12 καπνός κατεργασμένος & ακατέργαστος	0	0	0
21 δόρες, δέρματα & γουναρικά ακατέργ.	0	0	0
22 ελαιόποροι και ελαιώδεις καρποί	0	0	0
23 καουτσούκ ακατέργ. Συνθετικό αναγεννημ.	0	0	0
24 ξυλεία και φελλός	0,270	0,137	0,179
26 υφαντικές ίνες (εκτός από μάλλινα νήματα)	0,198	0,058	0,148
27 λιπάσματα και ορυκτά ακατέργαστα	0,076	-0,063	0,039
28 μεταλλεύματα και απορρίμματα μετάλλων	0,194	-0,009	0,082
29 ακατέργ. Ύλες ζωικής-φυτικής προέλευσης	0	0	0
32 άνθρακας, σπένθρακας (κωκ) μπρικέτες	0	0	0
33 πετρέλαιο και προϊόντα πετρελαίου	0,049	-0,006	0,083
42 λάδια & λίπη σταθερά φυτικής προέλ. ακατ.	-0,343	1,381	-0,192
51 οργανικά χημικά	0,116	-0,059	0,391
52 ανόργανα χημικά	0,232	-0,169	0,060
53 βαφικές, δειψικές & χρωστικές ύλες	0	0	0
55 αιθέρια λάδια, ρητινοειδή, αρωματικές ύλες	0	0	0
58 πλαστικές ύλες σε μη πρωτογενή μορφή	-0,082	0,600	-0,584
59 χημικές ύλες & προϊόντα μη κατονομαζόμενα	0,277	-0,198	0,005
61 δέρματα, είδη από δέρμα-γούναρ. κατέργ.	-0,812	0,342	0,193
62 είδη από καουτσούκ	-0,123	0,186	0,227
63 είδη από φελλό και ξύλο (εκτός επίπλων)	-0,101	-0,017	-0,089
64 χαρτί, χαρτόνια, είδη από χαρτοπολτό	-0,558	0,013	-0,067
65 υφαντικά νήματα, υφάσματα έτοιμα κλπ	-0,524	-0,091	-0,063
66 είδη από μεταλλικά. ορυκτά μη κατονομαζ.	0,126	-0,048	-0,051
67 σίδηρος και χάλυβας	0,015	0,104	-0,051
68 μη σιδηρούχα μέταλλα	0,014	0,038	0,152
69 είδη από μέταλλο μη κατονομαζόμενα	-0,049	0,106	-0,253
71 μηχανήμ.-εξοπλισμοί παραγωγής ενέργειας	0,003	-0,094	0,019
72 μηχανήματα ειδικά για ορισμένες βιομηχαν.	-0,232	-0,413	-0,152
73 μηχανήματα κατεργασίας μετάλλων κλπ	0,095	-0,459	0,104
74 γενικός. Βιομηχ. εξοπλισμός, μηχανήμ. κλπ	-0,182	-0,134	-0,093
75 μηχανές γραφείου & αυτόματης επεξεργασ.	-0,090	-0,239	0,023
76 συσκευές τηλεπικοινωνιών & εγγραφής ήχου	0	0	0
77 ηλεκτρικά μηχαν. συσκευές & μέρη αυτών	-0,192	-0,084	0,177
78 οχήματα για δρόμους	-0,041	0,117	-0,100
79 λοιπό μεταφορικό υλικό	-0,607	-0,240	-0,029
84 είδη ενδυμασίας και αξεσουάρ ένδυσης	-0,154	0,156	0,079
87 όργανα & συσκ. Επαγ. Επιστημ. & ελέγχου	-0,010	-0,112	-0,037
88 φωτογρ. συσκ. κλπ είδη οπτικής, ρολόγια			
89 διάφ. Βιομηχ. είδη μη κατονομαζόμενα	-0,151	-0,046	-0,003
Σύνολο	-0,030	0,077	-0,017

ΠΗΓΗ: Ο.Η.Ε.

7.2 Ποσοστό κάλυψης εισαγωγών βιομηχανικών προϊόντων από τις εξαγωγές βιομηχανικών προϊόντων

Στην ενότητα αυτή εξετάζεται το ποσοστό κάλυψης των εισαγωγών βιομηχανικών προϊόντων της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας από τις εξαγωγές των βιομηχανικών προϊόντων τους. (βλέπε: D. Jacobson & B. Andréosso-O'Callaghan, Λαμπρινίδης Λωλος).

7.2.1 Ποσοστό κάλυψης εισαγωγών βιομηχανικών προϊόντων από τις εξαγωγές βιομηχανικών προϊόντων της Βουλγαρίας

Σύμφωνα με τον πίνακα 44 ο οποίος δείχνει το ποσοστό κάλυψης των εισαγωγών από τις εξαγωγές του συνόλου του βιομηχανικού τομέα αλλά και των επιμέρους κλάδων τους, διαπιστώνουμε ότι οι κλάδοι εκείνοι των οποίων οι εξαγωγές υπερκαλύπτουν τις εισαγωγές είναι οι 11: ποτά, 12: καπνός ακατέργαστος και κατεργασμένος, 13: οργανικά χημικά, 58: πλαστικές ύλες σε μη πρωτογενή μορφή, 59: αιθέρια λάδια, ρητινοειδή, αρωματικές ύλες, 84: είδη ενδυμασίας και αξεσουάρ ένδυσης και ο κλάδος 67: σίδηρος και χάλυβας. Ενώ, για το σύνολο του βιομηχανικού τομέα, παρατηρείται ότι για τα έτη 1992 και 1993 το ποσοστό κάλυψης των εισαγωγών από τις εξαγωγές είναι πολύ μικρό (οι εξαγωγές δεν καλύπτουν τις εισαγωγές) σε αντίθεση με εκείνο των δύο επόμενων ετών που είναι πολύ μεγάλο. Συγκρίνοντας τις διαπιστώσεις αυτές με όσα προέκυψαν από την ανάλυση του εμπορικού ισοζυγίου του βιομηχανικού τομέα της Βουλγαρίας διαπιστώνεται ότι κατά τα έτη 1992-1993 υπήρχε αρνητικό εμπορικό ισοζύγιο ενώ για την περίοδο 1994-1995 το εμπορικό ισοζύγιο είναι θετικό. Αλλά και οι κλάδοι

εκείνοι των οποίων το ποσοστό κάλυψης των εισαγωγών από τις εξαγωγές του είναι τεράστιο είναι οι ίδιοι κλάδοι που παρουσιάζουν θετικό εμπορικό ισοζύγιο καθ' όλη την εξεταζόμενη περίοδο. Επομένως με τη ανάλυση του εμπορικού ισοζυγίου αλλά και με την μέθοδο που εξετάζεται στην παράγραφο αυτή καταλήγουμε στο ίδιο συμπέρασμα.

7.2.2 Ποσοστό κάλυψης εισαγωγών βιομηχανικών προϊόντων από τις εξαγωγές βιομηχανικών προϊόντων της Ρουμανίας

Όσον αφορά το ποσοστό κάλυψης των εισαγωγών βιομηχανικών προϊόντων της Ρουμανίας από τις εξαγωγές ομοίων προϊόντων, με βάση τον πίνακα 45 βλέπουμε ότι οι κλάδοι εκείνοι των οποίων το πιο πάνω ποσοστό είναι μεγάλο και κατά συνέπεια οι εξαγωγές των προϊόντων τους είναι μεγαλύτερες από τις εισαγωγές ίδιων προϊόντων, που αυτό σημαίνει ότι η εγχώρια παραγωγή καλύπτει το μεγαλύτερο κομμάτι της εγχώριας ζήτησης, είναι οι κλάδοι 24:ξυλεία και φελλός, 52:ανόργανα χημικά, 58:πλαστικές ύλες σε μη πρωτογενή μορφή, 63:είδη από φελλό και ξύλο, 66:είδη από μη μεταλλικά ορυκτά μη κατονομαζόμενα, 67:σίδηρος και χάλυβας, 68:μη σιδηρούχα μέταλλα, 69:είδη από μέταλλο μη κατονομαζόμενα, 71:μηχανήματα-εξοπλισμοί παραγωγής ενέργειας, 78:οχήματα για δρόμους, 79:λοιπό μεταφορικό υλικό και 84:είδη ενδυμασία και αξεσουάρ ένδυσης. Επίσης, όσον αφορά το σύνολο της βιομηχανίας, βλέπουμε ότι για όλη την περίοδο 1991-1994 το ποσοστό κάλυψης είναι πολύ μικρό. Δηλαδή οι εξαγωγές δεν καλύπτουν τις εισαγωγές. Συγκρίνοντας και εδώ τους πίνακες 45 και 39 καταλήγουμε στο ίδιο συμπέρασμα. Οι κλάδοι των οποίων οι

εξαγωγές υπερκαλύπτουν τις εισαγωγές προϊόντων αντίστοιχων κλάδων παρουσιάζουν όπως είδαμε στον πίνακα 39 θετικό εμπορικό ισοζύγιο καθ' όλη την διάρκεια της περιόδου 1991-1994 ενώ στο σύνολο της βιομηχανίας, την ίδια περίοδο υπήρχε αρνητικό εμπορικό ισοζύγιο, και φυσικά όπως διαπιστώσαμε σ' αυτή την παράγραφο οι εξαγωγές δεν καλύπτουν τις εισαγωγές του συνόλου του βιομηχανικού τομέα.

7.2.3 Συγκρίσεις του ποσοστού κάλυψης των εισαγωγών βιομηχανικών προϊόντων από τις εξαγωγές βιομηχανικών προϊόντων των δύο χωρών - Συμπεράσματα

Κατ' αρχήν, όσον αφορά τον δείκτη Balassa συγκρίνοντας τους κλάδους οι οποίοι σε κάθε χώρα έχουν τον μεγαλύτερο θετικό δείκτη Balassa διαπιστώνεται ότι για τα δύο πρώτα έτη της εξεταζόμενης περιόδου της κάθε χώρας τόσο οι κλάδοι όσο και η κατάταξη αυτών δεν διαφέρει σε κάθε χώρα, σε αντίθεση με τα επόμενα δύο έτη. Ενώ από το σύνολο των κλάδων αυτών της κάθε χώρας, η τελειοψηφία τους (11:ποτά, 12:καπνός ακατέργαστος και κατεργασμένος, 21:δόρες, δέρματα και γουναρικά ακατέργαστα, 22:ελαιόσποροι και ελαιώδεις καρποί, 29:ακατέργαστες ύλες βωικής-φυτικής προέλευσης, 42:λάδια και λίπη σταθερά φυτικής προέλευσης ακατέργαστα, 63:είδη από φελλό και ξύλο (εκτός από επιπλα) και 84: είδη ενδυμασίας και αξεσουάρ ένδυσης) είναι κοινή και στις δύο χώρες.

Τέλος όσον αφορά το ποσοστό κάλυψης των εισαγωγών από τις εξαγωγές διαπιστώνουμε ότι οι κλάδοι που οι εξαγωγές των

προϊόντων τους είναι μεγαλύτερες από τις εισαγωγές προϊόντων ίδιων κλάδων είναι περισσότεροι στην Ρουμανία απ' ότι στη Βουλγαρία. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι στη Βουλγαρία το 1994 και 1995 μειώθηκε κατά πολύ ο αριθμός των κλάδων που εξαγουν την παραγωγή τους σε αντίθεση με την Ρουμανία που δεν αντιμετωπίζει τέτοιο πρόβλημα. Πέραν αυτού όμως, από το σύνολο των κλάδων που οι εξαγωγές τους υπερκαλύπτουν τις εισαγωγές αντίστοιχων προϊόντων εκείνοι που είναι κοινοί και στις δύο χώρες είναι ο κλάδος 58:πλαστικές ύλες σε μη πρωτογενή μορφή, 67:σίδηρος και χάλυβας και 84:είδη ενδυμασίας και αξεσουάρ ένδυσης⁸. Ένα άλλο συμπέρασμα που προκύπτει, είναι ότι από την ανάλυση του ποσοστού κάλυψης των εισαγωγών από τις εξαγωγές για το σύνολο της βιομηχανίας τα συμπεράσματα που προκύπτουν είναι όμοια με εκείνα που προκύπτουν από την ανάλυση του εμπορικού ισοζυγίου της βιομηχανίας της κάθε χώρας.

⁸ Όπως έχει διαπιστωθεί ξανά στο μέρος αυτό της παρούσης εργασίας οι κλάδοι αυτοί είναι κοινοί για την Βουλγαρία και τη Ρουμανία από το σύνολο των κλάδων που παρουσιάζουν υψηλή εξαγωγική επίδοση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 44. Ποσοστό κάλυψης των εισαγωγών του βιομηχανικού από τις εξαγωγές του βιομηχανικού τομέα της Βουλγαρίας, 1992-1995.

Κλάδοι (SITC)	1992	1993	1994	1995
11 ποτά	3,3216	7,7143	4,5665	5,8928
12 καπνός κατεργασμένος & ακατέργαστος	4,3611	2,1306	52,3625	14,3626
21 δόρες, δέρματα δγουνάρικα ακατέργ.				
22 ελαιόσποροι και ελαιώδεις καρποί				
23 καουτσούκ ακατέργ. Συνθετικό αναγεννημ.				
24 ξυλεία και φελλός	4,819	3,021		
26 υφαντικές ίνες (εκτός από μάλλινα νήματα)	0,385	0,339		
27 λιπάσματα και ορυκτά ακατέργαστα	0,888	0,832		
28 μεταλλεύματα και απορρίμματα μετάλλων	1,094	0,791		
29 ακατέργ. Ύλες ζωικής-φυτικής προέλευσης				
32 άνθρακας, οπτανθρακας (κωκ) μπρικέτες				
33 πετρέλαιο και προϊόντα πετρελαίου	0,305	0,225		
42 λάδια & λίπη σταθερά φυτικής προέλ. ακατ.				
51 οργανικά χημικά	0,901	1,057	1,222	1,389
52 ανόργανα χημικά	3,152	0,483		
53 βαφικές, δειψικές & χρωστικές ύλες				
55 αιθέρια λάδια, ρητινοειδή, αρωματικές ύλες	0,711	1,194	1,74	2,07
58 πλαστικές ύλες σε μη πρωτογενή μορφή	0,891	1,258	1,02	1,09
59 χημικές ύλες & προϊόντα μη κατονομαζόμενα	0,293	0,255		
61 δέρματα, είδη από δέρμα-γουναρ. κατέργ	0,258	0,812		
62 είδη από καουτσούκ	1,474	1,030	1,071	0,981
63 είδη από φελλό και ξύλο (εκτός επίπλων)				
64 χαρτί, χαρτόνια, είδη από χαρτοπολιτό	0,368	0,380	0,442	0,385
65 υφαντικά νήματα, υφάσματα έτοιμα κλπ	0,745	0,615		
66 είδη από μεταλλικά. ορυκτά μη κατονομαζ.	2,604	1,564		
67 σίδηρος και χάλυβας	2,379	1,935	3,246	4,046
68 μη σιδηρούχα μέταλλα	3,948	4,662		
69 είδη από μέταλλο μη κατονομαζόμενα	1,538	1,144		
71 μηχανήμ.-εξοπλισμοί παραγωγής ενέργειας	1,634	1,104	0,556	0,596
72 μηχανήματα ειδικά για ορισμένες βιομηχαν.	0,263	0,200		
73 μηχανήματα κατεργασίας μετάλλων κλπ	4,003	3,430		
74 γενικός. Βιομηχ. εξοπλισμός, μηχανήμ. κλπ	1,943	1,942		
75 μηχανές γραφείου & αυτόματης επεξεργασ.	0,411	0,262		
76 συσκευές τηλεπικοινωνιών & εγγραφής ήχου	0,298	0,246		
77 ηλεκτρικά μηχαν. συσκευές & μέρη αυτών	1,716	1,060	0,939	0,728
78 οχήματα για δρόμους	0,117	0,101	0,179	0,188
79 λοιπό μεταφορικό υλικό	1,310	2,674		
84 είδη ενδυμασίας και αξεσουάρ ένδυσης	3,350	2,980	3,938	4,301
87 όργανα & συσκ. Επαγ. Επιστημ. & ελέγχου				
88 φωτογρ. συσκ. κλπ είδη οπτικής, ρολόγια				
89 διάφ. Βιομηχ. είδη μη κατονομαζόμενα	2,047	0,494		
Σύνολο	0,998	0,735	2,679	1,413

ΤΗΓΗ:Ο.Η.Ε

Τίνακας 45. Ποσοστό κάλυψης των εισαγωγών του βιομηχανικού από τις εξαγωγές του βιομηχανικού τομέα της Ρουμανίας, 1991-1994.

Κλάδοι (SITC)	1991	1992	1993	1994
11 ποτά	0,310	0,213	0,433	1,063
12 καπνός κατεργασμένος & ακατέργαστος				
21 δόρες, δέρματα & γουναρικά ακατέργ.				
22 ελαιόσποροι και ελαιώδεις καρποί				
23 καουτσούκ ακατέργ. Συνθετικό αναγεννημ.				
24 ξυλεία και φελλός	2,165	4,527	7,878	42,367
26 υφαντικές ίνες (εκτός από μάλλινα νήματα)	0,201	0,363	0,418	0,585
27 λιπάσματα και ορυκτά ακατέργαστα	0,206	0,264	0,216	0,246
28 μεταλλεύματα και απορρίμματα μετάλλων	0,013	0,123	0,117	0,171
29 ακατέργ. Ύλες ζωικής-φυτικής προέλευσης				
32 άνθρακας, οπτιάνθρακας (κωκ) μπρικέτες				
33 πετρέλαιο και προϊόντα πετρελαίου	0,435	0,487	0,481	0,577
42 λάδια & λίπη σταθερά φυτικής προέλ. ακατ.	0,514	0,202	6,086	3,214
51 οργανικά χημικά	0,464	0,600	0,528	1,177
52 ανόργανα χημικά	1,172	1,904	1,333	1,509
53 βαφικές, δεψικές & χρωστικές ύλες				
55 αιθέρια λάδια, ρητινοειδή, αρωματικές ύλες				
58 πλαστικές ύλες σε μη πρωτογενή μορφή	1,686	1,419	7,806	1,466
59 χημικές ύλες & προϊόντα μη κατονομαζόμενα	0,065	0,249	0,111	0,114
61 δέρματα, είδη από δέρμα-γουναρ. κατέργ.	1,433	0,224	0,548	0,819
62 είδη από καουτσούκ	0,356	0,252	0,417	0,689
63 είδη από φελλό και ξύλο (εκτός επίπλων)	4,533	3,329	3,174	2,520
64 χαρτί, χαρτόνια, είδη από χαρτοποιτό	1,523	0,481	0,496	0,425
65 υφαντικά νήματα, υφάσματα έτοιμα κλπ	1,085	0,349	0,271	0,222
66 είδη από μεταλλικά. ορυκτά μη κατονομαζ.	1,849	2,469	2,201	1,959
67 σίδηρος και χάλυβας	3,171	3,306	4,549	3,859
68 μη σιδηρούχα μέταλλα	2,701	2,798	3,091	4,934
69 είδη από μέταλλο μη κατονομαζόμενα	1,115	1,011	1,250	0,752
71 μηχανήμ.-εξοπλισμοί παραγωγής ενέργειας	1,727	1,738	1,426	1,482
72 μηχανήματα ειδικά για ορισμένες βιομηχαν.	1,270	0,797	0,310	0,192
73 μηχανήματα κατεργασίας μετάλλων κλπ	1,874	2,327	0,886	1,091
74 γενικός. Βιομηχ. εξοπλισμός, μηχανήμ. κλπ	1,310	0,909	0,692	0,568
75 μηχανές γραφείου & αυτόματης επεξεργασ.	0,216	0,153	0,013	0,025
76 συσκευές τηλεπικοινωνιών & εγγραφής ήχου				
77 ηλεκτρικά μηχαν. συσκευές & μέρη αυτών	0,573	0,367	0,292	0,459
78 οχήματα για δρόμους	1,426	1,311	1,670	1,356
79 λοιπά μεταφορικά οχήματα	12,258	1,637	1,004	0,947
84 είδη ενδυμασίας και αξεσουάρ ένδυσης	5,662	3,407	5,711	8,121
87 όργανα & συσκ. Επαγ. Επιστημ. & ελέγχου	0,171	0,164	0,093	0,071
88 φωτογρ. συσκ. κλπ είδη οπτικής, ρολόγια				
89 διάφ. Βιομηχ. είδη μη κατονομαζόμενα	0,434	0,294	0,257	0,255
Σύνολο	0,772	0,726	0,848	0,820

ΤΗΓΗ: Ο.Η.Ε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΩΟ

Το εξωτερικό εμπόριο του βιομηχανικού τομέα της Ελλάδας με την Βουλγαρία και την Ρουμανία

Στο κεφάλαιο αυτό παρουσιάζεται και αναλύεται το εξωτερικό εμπόριο του βιομηχανικού τομέα της Ελλάδας με τις δύο ξεταζόμενες χώρες, Βουλγαρία και Ρουμανία.

Οι λόγοι που καθιστούν αναγκαία αυτή την ανάλυση είναι ότι από τις αρχές της δεκαετίας του 1990, μετά δηλαδή την μετάβαση των βαλκανικών και Παρευξείνιων χωρών στο σύστημα της ελεύθερης αγοράς, έγιναν πολλές προσπάθειες να δημιουργηθεί ένα κλίμα συνεργασίας⁹, στον οικονομικό αλλά και πολιτικό τομέα, των χωρών αυτών με την Ελλάδα αλλά και με όλες τις άλλες χώρες της Ε.Ε. και όχι μόνο. Ετσι λοιπόν, δεδομένου ότι οι υπό εξέταση χώρες, Βουλγαρία και Ρουμανία, εντάσσονται μέσα σ' αυτό το κλίμα, σκοπός μας είναι να δούμε την κατάσταση που επικράτει στο εξωτερικό εμπόριο των χωρών αυτών με την Ελλάδα, δεδομένου ότι πριν μερικά έτη ο όγκος αυτού στρεφόταν προς τις χώρες της COMECON.

Πέραν αυτών όμως, πιο συγκεκριμένα, θα διαπιστώσουμε τα προϊόντα εκείνα που η χώρα μας εισάγει και εξάγει στην Βουλγαρία και Ρουμανία, και που έχουν την μεγαλύτερη ποσοστιαία συμμετοχή

ΕΚΕΜ, εξαμηνιαίες εκθέσεις για τα Βαλκάνια: «Διαβαλκανική Συνεργασία», «Οικονομική Συνεργασία Ευξείνου Πόντου», ένταξη της Βουλγαρίας και Ρουμανίας στον Ο.Ο.Σ.Α., αλλαγές στο θεσμικό πλαίσιο, προώθηση διμερούς οικονομικής συνεργασίας συμφωνίες σύνδεσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με τη Ρουμανία και τη Βουλγαρία κ.α.

στις εξαγωγές και εισαγωγές της Ελλάδας στην Βουλγαρία και Ρουμανία.

3.1 Εξωτερικό εμπόριο του βιομηχανικού τομέα της Ελλάδας με την Βουλγαρία

Στην ενότητα αυτή εξετάζεται το εξωτερικό εμπόριο του βιομηχανικού τομέα της Ελλάδας με τη Βουλγαρία. Εξετάζονται δηλαδή οι εισαγωγές και εξαγωγές βιομηχανικών προϊόντων, της Ελλάδας με την Βουλγαρία. Ενώ στη συνέχεια εξετάζεται το εμπορικό ισοζύγιο του βιομηχανικού τομέα μεταξύ των δύο αυτών χωρών.

3.1.1 Εξαγωγές βιομηχανικών προϊόντων της Ελλάδας προς τη Βουλγαρία

Από τον πίνακα 46 βλέπουμε τις εξαγωγές βιομηχανικών προϊόντων της Ελλάδας στην Βουλγαρία για την περίοδο 1993-1997. Όπως αποδίδει προκύπτει από τον πίνακα αυτό φαίνεται ότι από το 1993 ως και το 1995 το σύνολο της αξίας των εξαγωγών ελληνικών βιομηχανικών προϊόντων της Ελλάδας στη Βουλγαρία αυξάνεται. Αντίθετα το 1996 μειώνεται ενώ ξανά το 1997 αυξάνεται. Όσον αφορά την μεταβολή της αξίας των εξαγωγών κατά κλάδο, αυτή το 1994 μειώθηκε σε έντεκα κλάδους, το 1995 σε δεκαεννέα κλάδους, ενώ το 1996 μειώθηκε σε σαράντα τέσσερις κλάδους ενώ το 1997 σε είκοσι κλάδους (βλέπε πίνακα 48).

Στη συνέχεια, παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα κατά φθίνουσα σειρά κατάταξης οι κλάδοι εκείνοι που έχουν τη μεγαλύτερη ποσοστιαία συμμετοχή της αξίας των εξαγωγών τους (στη Βουλγαρία) στη συνολική αξία των εξαγωγών ολόκληρου του βιομηχανικού τομέα ανά έτος.

	1993	1994	1995	1996	1997
	κλάδος/ ποσοστό	κλάδος/ ποσοστό	κλάδος/ ποσοστό	κλάδος/ ποσοστό	κλάδος/ ποσοστό
1 ^{ος}	33 (29,63%)	33 (17,17%)	84 (12,5%)	84 (18,33%)	84 (22,3%)
2 ^{ος}	11 (7,99%)	26 (7,89%)	77 (9,37%)	68 (7,5%)	32 (11,34%)
3 ^{ος}	84 (7,18%)	84 (7,25%)	33 (8,07%)	26 (7,52%)	26 (10,01%)
4 ^{ος}	12 (6,95%)	77 (6,25%)	26 (7,7%)	77 (6,96%)	68 (7,07%)
5 ^{ος}	77 (5,67%)	11 (5,93%)	65 (4,88%)	33 (6,67%)	65 (5,46%)
6 ^{ος}	89 (5,29%)	89 (4,62%)	89 (4,72%)	69 (5,83%)	77 (3,97%)
7 ^{ος}	65 (3,57%)	65 (4,6%)	78 (4,67%)	65 (3,95%)	66 (3,93%)
8 ^{ος}	82 (3,43%)	12 (4,06%)	68 (4,66%)	66 (3,77%)	69 (3,59%)
9 ^{ος}	85 (2,78%)	68 (3,98%)	69 (4,64%)	89 (3,72%)	78 (3,2%)
10 ^{ος}	26 (2,64%)	69 (3,73%)	64 (3,24%)	78 (3,29%)	64 (2,26%)

Αν και όπως παρατηρούμε από τον πίνακα αυτόν δεν είναι ίδιοι οι κλάδοι που κάθε χρόνο έχουν το μεγαλύτερο ποσοστό, ωστόσο κάποιοι απ' αυτούς εντάσσονται κάθε έτος στους δέκα κλάδους που σημειώνουν τη μεγαλύτερη ποσοστιαία συμμετοχή, και μάλιστα τις πρώτες θέσεις. Αυτοί οι κλάδοι είναι 33:πετρέλαιο και προϊόντα πετρελαίου, 84:είδη ενδυμασίας και αξεσουάρ ένδυσης, 77:ηλεκτρικά μηχανήματα συσκευές και μέρη αυτών, 89:διάφορα βιομηχανικά είδη μη κατονομαζόμενα, 65:υφαντικά νήματα, υφάσματα έτοιμα κλπ συναφή, 68:μη σιδηρούχα μέταλλα και 16:υφαντικές ίνες εκτός από μάλλινα νήματα.

ντίθετα στο παρακάτω πίνακα εμφανίζονται κατ' αύξουσα σειρά ατάταξης οι κλάδοι εκείνοι που κάθε έτος σημειώνουν τη μικρότερη ποσοστιαία συμμετοχή της αξίας των εξαγωγών τους στη βουλγαρία, στη συνολική αξία των εξαγωγών του βιομηχανικού ομέα της Ελλάδας προς την Βουλγαρία (βλέπε πίνακα 47).

	1993	1994	1995	1996	1997
	κλάδος/ ποσοστό	κλάδος/ ποσοστό	κλάδος/ ποσοστό	κλάδος/ ποσοστό	κλάδος/ ποσοστό
15	34 (0,003%)	43 (0,017%)	21 (0,002%)	23 (0,001%)	33 (0,002%)
15	29 (0,007%)	24 (0,023%)	41 (0,008%)	41 (0,001%)	24 (0,007%)
15	43 (0,035%)	21 (0,024%)	23 (0,032%)	28 (0,009%)	23 (0,018%)
15	23 (0,038%)	28 (0,033%)	32 (0,034%)	24 (0,015%)	56 (0,018%)
15	22 (0,041%)	32 (0,035%)	43 (0,035%)	83 (0,037%)	83 (0,023%)
15	83 (0,056%)	29 (0,057%)	34 (0,036%)	42 (0,038%)	79 (0,028%)
15	67 (0,067%)	83 (0,061%)	56 (0,039%)	62 (0,093%)	75 (0,029%)
15	52 (0,091%)	34 (0,068%)	25 (0,055%)	54 (0,115%)	61 (0,031%)
15	71 (0,091%)	23 (0,106%)	83 (0,058%)	43 (0,116%)	29 (0,042%)
15	21 (0,083%)	25 (0,0153%)	79 (0,077%)	73 (0,117%)	43 (0,061%)

πως διαπιστώνουμε από τον παραπάνω πίνακα οι κλάδοι που αίνονται σ' αυτόν είναι διαφορετικοί κατ' έτος, εκτός ελαχίστων. στόσο το μικρότερο ποσοστό συγκεντρώνουν οι κλάδοι 3:καουτσούκ ακατέργαστο, 24:ξύλεια και φελλός, 28:μεταλλεύματα και απορρίμματα μετάλλων, 29:ακατέργαστες ύλες ζωικής-φυτικής προέλευσης, 41:λάδια και λίπη ζωικής προέλευσης και 83: είδη ιξιδίου, σακίδια χεριού και παρόμοια.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 46. Εξαγωγές βιομηχανικών προϊόντων της Ελλάδας στην Ουγγαρία, 1993-1997 (σε δρχ).

Κλάδοι (SITC)	1993	1994	1995	1996	1997
1 ΠΟΤΑ	4556127835	4655360048	1368670545	1109072659	522778906
2 ΚΑΠΝΟΣ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΕΡΓΑΣΜΕΝΟΣ	3964870075	3186412203	2726675282	2075913625	564151582
21 ΔΕΡΕΣ, ΔΕΡΜΑΤΑ ΚΑΙ ΓΟΥΝΑΡΚΑ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΑ	47125143	18766136	1566200		5005890
22 ΕΛΑΙΟΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΕΛΑΙΟΔΕΚΑΝΤΟΙ	23303085	128349896	411832288	182392687	159524244
23 ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΟ ΣΥΝΘΕΤΙΚΟ ΑΝΑΓΕΝΝΗΜΕΝΟ	21853966	83066138	27657494	428988	13600141
4 ΣΥΛΕΒΑ ΚΑΙ ΦΕΛΛΟΣ	74658277	17983900	74005613	9844565	12719024
5 ΠΟΛΤΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΧΑΡΤΙΟΥ	196406957	119926616	47255326	303104891	686669451
6 ΥΦΑΝΤΙΚΕΣ ΞΙΝΕΣ (ΕΚΤΟΣ ΑΓΟΜΑΛΛΙΝΑΝΗΜΑΤΑ)	1506151130	6190929730	6609956071	4927395088	7694478642
7 ΛΙΓΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΟΡΥΚΤΑ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΑ	409504326	960424328	827299353	193974541	225561238
8 ΜΕΤΑΛΛΕΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΜΕΤΑΛΛΩΝ	66828280	25595747	153079228	5702660	391578273
9 ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΕΣ ΥΛΕΣ ΖΩΙΚΗΣ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	3978142	44646320	118924628	121600832	32375977
21 ΑΝΘΡΑΚΑΣ ΟΠΤΑΝΘΡΑΚΑΣ ΚΟΚΚΑΙ ΜΗ ΠΡΟΚΕΤΕ		27410013	29347540		8715213189
3 ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΚΑΙ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ	16891617377	13473982209	6928824560	4371818130	1821088
4 ΦΩΣΦΟΡΙΟ ΦΥΣΙΚΟ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ	1866833	53234790	31073257	22541	
5 ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ					
1 ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΛΙΠΗ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ			7071730	393099	61937245
2 ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΛΙΠΗ ΣΤΑΘΕΡΑ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΠΡΟΕΛ ΑΚΑΤΕΡ	336931266	412605090	255953510	24838213	58569046
3 ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΛΙΠΗ ΚΕΡΙ, ΖΥΚΗΣ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	20027853	13538467	29818258	75718912	46596000
1 ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΧΗΜΙΚΑ	121312978	475826460	423474328	172208949	221751210
2 ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΧΗΜΙΚΑ	51731546	135098794	186604867	128612007	92117346
3 ΒΑΦΕΙΣ, ΔΕΥΤΕΡΟΙ ΚΑΙ ΧΡΩΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ	687819118	1114384075	1522687815	1128576510	1000039191
4 ΙΑΤΡΙΚΑ ΚΑΙ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ	173998512	168500294	108264492	75256318	133682605
5 ΑΙΘΕΡΙΑ ΛΑΔΙΑ, ΡΗΤΙΝΟΕΙΔΗ, ΑΡΟΜΑΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ	1488821833	1886751367	2303685714	1398119890	1503814841
6 ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΛΙΓΑΣΜΑΤΑ			33350045	84444511	13796906
7 ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΣΕ ΠΡΩΤΟΤΕΝΗ ΜΟΡΦΗ	81981788	844895671	825257193	291645223	608087391
8 ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΣΕ ΜΗ ΠΡΩΤΟΤΕΝΗ ΜΟΡΦΗ	458815811	1139056886	1695118511	1404388253	1443628501
9 ΧΗΜΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	231551585	831968295	967603547	708437011	587379261
1 ΔΕΡΜΑΤΑ, ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΔΕΡΜΑΤΟΣ, ΓΟΥΝΑΡΙΑ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΑ	378184411	266222814	290390990	83172561	23680207
2 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ	305932865	931479510	1035683063	60953582	522428060
3 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΦΕΛΛΟ ΚΑΙ ΣΥΛΟ (ΕΚΤΟΣ ΕΠΙΛΑΘ)	129079417	533726223	729498321	427315609	407745926
4 ΧΑΡΤΙ, ΧΑΡΤΟΝΙΑ, ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΧΑΡΤΟΠΟΛΙΟ, ΧΑΡΤΙ	571377450	1504282345	2779403880	2129000076	1738268041
5 ΥΦΑΝΤΙΚΑΝΗΜΑΤΑ, ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΕΙΣΟΔΙΚΑ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΗ	2039651112	3616329927	4188396472	2591866914	4199473871
6 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΜΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΟΡΥΚΤΑ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	650840784	1794929275	2612981017	2469345563	3022790004
7 ΣΙΔΗΡΟΣ ΚΑΙ ΧΑΛΥΒΑΣ	37968537	417454453	806019694	994175609	1024007655
8 ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥ ΧΑΜΕΤΑΛΛΑ	905893743	3128832304	4001901853	4920481954	5433830526
9 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΜΕΤΑΛΛΟ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	1245423843	2927092588	3980496415	3818918977	2764470251
1 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΕΞ ΟΓΩΝ ΜΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	51750101	153922950	293775184	344230057	280867320
2 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΕΣ	1315951675	1359940733	1250922016	1240659626	1614528262
3 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΚΑΤΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΛΛΩΝ ΚΑΙ	162054758	175612966	112056129	76552413	135140702
4 ΓΕΝΙΚΟΙΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΙΣ ΕΞΟΓΩΝΙΣΜΟΣ, ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΚΑΙ	677069466	1575266108	2030652931	1192920758	1016956043
5 ΜΗΧΑΝΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΚΑΙ ΑΥΤΟΜΑΤΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ	183884230	352704253	183482179	97440785	22637275
6 ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ	254421484	180370830	248107746	340934910	903267181
7 ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ	3237031551	4908304444	8044712740	4563266320	3054597918
8 ΟΧΗΜΑΤΑ ΠΑΡΑΡΟΜΟΥΣ	1196100578	2460922152	4008108670	2159537197	2464886400
9 ΛΟΓΟΜΕΤΑΦΟΡΟ ΥΛΙΚΟ	282426433	314483674	65827386	39274272	21549543
1 ΠΡΟΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΑ ΣΤΙΠΙΑ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΘΕΡΜΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ	440260649	962679425	1042157279	836561982	709765993
2 ΕΠΙΛΑΚΑΙ ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ ΚΡΕΒΒΑΤΙΑ ΣΤΡΩΜΑΤΑ ΚΑΙ	1958667145	2480812479	2419616358	1947765951	1613570972
3 ΕΙΔΗ ΑΣΤΡΩΤΩΝ, ΣΑΚΑΔΙΑ ΧΕΡΙΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΑ	31936547	47955283	50028779	24093324	17691905
4 ΕΙΔΗ ΕΝΔΥΜΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΞΕΣΟΥΑΡ ΕΝΔΥΣΗΣ	4096371976	5694186678	10806428302	12008586733	17139224782
5 ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ	1589100768	1961431146	1857621931	1244347025	1577489838
6 ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΣΥΣΚ. ΕΓΓΕΤΑΙ Μ. ΕΠΙΣΤΗΜ. ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ	369352100	244290785	153351183	77241455	207475697
7 ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ, ΚΑΙ ΕΙΔΗ ΟΠΤΙΚΗΣ, ΡΟΛΟΙΑ	325953639	619763883	812999911	468896115	370832951
8 ΔΙΑΦΟΡΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΕΙΔΗ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	301588262	3626169596	4055968998	2439615388	1612964471
9 ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΑ	128323173	206542666	211023530	112220205	138367346
ΣΥΝΟΛΟ	56998174786	78454422963	85786670352	65503285464	76835386328

ΗΓΗ: ΕΣΥΕ

ίνακας 47. Ποσοστιαία συμμετοχή της αξίας των εξαγωγών προϊόντων κάθε
λάδου της βιομηχανίας της Ελλάδας προς τη Βουλγαρία, στο σύνολο των εξαγωγών
ς βιομηχανίας προ τη χώρα αυτή, 1993-1997 (σε δρχ).

Κλάδοι (SITC)	1993	1994	1995	1996	1997
11 ΠΟΤΑ	7,993	5,934	1,595	1,693	0,680
12 ΚΑΠΝΟΣ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΕΡΓΑΣΜΕΝΟΣ	6,956	4,061	3,178	3,169	0,734
21 ΔΟΡΕΣ, ΔΕΡΜΑΤΑ ΚΑΙ ΓΟΥΝΑΡΙΚΑ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΑ	0,083	0,024	0,002		0,007
22 ΕΛΛΙΟΣΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΕΛΛΙΟΔΕΙΣ ΚΑΡΠΟΙ	0,041	0,164	0,480	0,278	0,208
23 ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΟ ΣΥΝΘΕΤΙΚΟ-ΑΝΑΓΕΝΝΗΜΕΝΟ	0,038	0,106	0,032	0,001	0,018
24 ΞΥΛΕΙΑ ΚΑΙ ΦΕΛΛΟΣ	0,131	0,023	0,086	0,015	0,017
25 ΠΟΛΤΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΡΙΜΜΑΤΑ ΧΑΡΤΙΟΥ	0,345	0,153	0,055	0,463	0,894
26 ΥΦΑΝΤΙΚΕΣ ΙΝΕΣ (ΕΚΤΟΣ ΑΠΟ ΜΑΛΛΙΝΑ ΝΗΜΑΤΑ)	2,642	7,891	7,705	7,522	10,014
27 ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΟΡΥΚΤΑ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΑ	0,718	1,224	0,964	0,296	0,294
28 ΜΕΤΑΛΛΕΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΟΡΙΜΜΑΤΑ ΜΕΤΑΛΛΩΝ	0,117	0,033	0,178	0,009	0,510
29 ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΕΣ ΥΛΕΣ ΖΩΙΚΗΣ-ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	0,007	0,057	0,139	0,186	0,042
32 ΑΝΘΡΑΚΑΣ, ΟΠΤΑΝΘΡΑΚΑΣ (ΚΟΚ) ΚΑΙ ΜΠΡΙΚΕΤΕΣ		0,035	0,034		11,343
33 ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΚΑΙ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ	29,635	17,174	8,077	6,674	0,002
4 ΦΩΤΑΕΡΙΟ ΦΥΣΙΚΟ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ	0,003	0,068	0,036	0,000	
11 ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΛΙΠΗ ΖΩΙΚΗΣ-ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ			0,008	0,001	0,081
2 ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΛΙΠΗ ΣΤΑΘΕΡΑ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΠΡΟΕΛ. ΑΚΑΤΕΡ.	0,591	0,526	0,298	0,038	0,076
3 ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΛΙΠΗ, ΚΕΡΙ ΖΩΙΚΗΣ-ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	0,035	0,017	0,035	0,116	0,061
1 ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΧΗΜΙΚΑ	0,213	0,607	0,494	0,263	0,289
2 ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΧΗΜΙΚΑ	0,091	0,172	0,218	0,196	0,120
3 ΒΑΦΙΚΕΣ, ΔΕΥΚΙΚΕΣ ΚΑΙ ΧΡΩΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ	1,207	1,420	1,775	1,723	1,302
4 ΙΑΤΡΙΚΑ ΚΑΙ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ	0,305	0,215	0,126	0,115	0,174
5 ΑΙΘΕΡΙΑ ΛΑΔΙΑ, ΡΗΤΙΝΟΕΙΔΗ, ΑΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ	2,612	2,405	2,685	2,134	1,957
6 ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ			0,039	0,129	0,018
7 ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΣΕ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΜΟΡΦΗ	0,144	1,077	0,962	0,445	0,791
8 ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΣΕ ΜΗ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΜΟΡΦΗ	0,805	1,452	1,976	2,144	1,879
9 ΧΗΜΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	0,406	1,060	1,128	1,082	0,764
1 ΔΕΡΜΑΤΑ, ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΔΕΡΜΑ-ΓΟΥΝΑΡΙ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΟ	0,664	0,339	0,339	0,127	0,031
2 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ	0,537	1,187	1,207	0,093	0,680
3 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΦΕΛΛΟ ΚΑΙ ΞΥΛΟ (ΕΚΤΟΣ ΕΠΙΠΛΩΝ)	0,226	0,680	0,850	0,652	0,531
4 ΧΑΡΤΙ, ΧΑΡΤΟΝΙΑ, ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΧΑΡΤΟΠΟΛΤΟ, ΧΑΡΤΙ	1,002	1,917	3,240	3,250	2,262
5 ΥΦΑΝΤΙΚΑ ΝΗΜΑΤΑ, ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΕΤΟΙΜΑ ΚΑΠ. ΣΥΝΑΦΗ	3,578	4,609	4,882	3,957	5,466
6 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΜΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΟΡΥΚΤΑ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	1,142	2,288	3,046	3,770	3,934
7 ΣΙΔΗΡΟΣ ΚΑΙ ΧΑΛΥΒΑΣ	0,067	0,532	0,940	1,518	1,333
8 ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	1,589	3,988	4,665	7,512	7,072
9 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΜΕΤΑΛΛΟ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	2,185	3,731	4,640	5,830	3,598
1 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ-ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	0,091	0,196	0,342	0,526	0,366
2 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΑ ΓΙΑ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	2,309	1,733	1,458	1,894	2,101
3 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΚΑΤΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΛΛΩΝ ΚΑΠ	0,284	0,224	0,131	0,117	0,176
4 ΓΕΝΙΚΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ, ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΚΑΠ	1,188	2,008	2,367	1,821	1,324
5 ΜΗΧΑΝΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΚΑΙ ΑΥΤΟΜΑΤΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ	0,323	0,450	0,214	0,149	0,029
6 ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΗΧΟΥ	0,446	0,230	0,289	0,520	1,176
7 ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ	5,679	6,256	9,378	6,966	3,976
8 ΟΧΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΔΡΟΜΟΥΣ	2,098	3,137	4,672	3,297	3,208
9 ΛΟΙΠΟ ΜΕΤΑΦΟΡΙΟ ΥΛΙΚΟ	0,496	0,401	0,077	0,060	0,028
1 ΠΡΟΚΑΤΑΣΕΚΥΑΣΜΕΝΑ ΣΠΙΤΙΑ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ ΚΑΠ	0,772	1,227	1,215	1,277	0,924
2 ΕΠΙΛΑ ΚΑΙ ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ, ΚΡΕΒΒΑΤΙΑ ΣΤΡΩΜΑΤΑ ΚΑΠ	3,436	3,162	2,821	2,974	2,100
3 ΕΙΔΗ ΤΑΞΙΔΙΟΥ, ΣΑΚΙΔΙΑ ΧΕΡΙΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΑ	0,056	0,061	0,058	0,037	0,023
4 ΕΙΔΗ ΕΝΔΥΜΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΞΕΣΟΥΑΡ ΕΝΔΥΣΗΣ	7,187	7,258	12,597	18,333	22,306
5 ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ	2,788	2,500	2,165	1,900	2,053
6 ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΣΥΣΚ. ΕΠΑΓΓΕΛΜ. ΕΠΙΣΤΗΜ. ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ	0,648	0,311	0,179	0,118	0,270
7 ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ, ΚΑΠ ΕΙΔΗ ΟΠΤΙΚΗΣ, ΡΟΛΟΓΙΑ	0,572	0,790	0,948	0,718	0,483
8 ΔΙΑΦΟΡΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΕΙΔΗ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	5,291	4,622	4,728	3,724	2,099
9 ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΑ	0,225	0,263	0,246	0,171	0,180
ΣΥΝΟΛΟ	100	100	100	100	100

ΠΗΓΗ: ΕΣΥΕ

ίνακας 48. Ετήσια μεταβολή της αξίας των εξαγωγών βιομηχανικών προϊόντων της Ελλάδας στην Βουλγαρία, 1993-1997 (σε δρχ).

Κλάδοι (SITC)	93-94	94-95	95-96	96-97
ΠΟΤΑ	99232213	-3286689503	-259597886	-586293753
ΚΑΠΝΟΣ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΕΡΓΑΣΜΕΝΟΣ	-778457872	-459736921	-650761657	-1511762043
ΔΟΡΕΣ, ΔΕΡΜΑΤΑ ΚΑΙ ΓΟΥΝΑΡΙΚΑ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΑ	-28359007	-17199936	-1566200	5005890
ΕΛΑΙΟΣΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΕΛΑΙΟΔΕΙΣ ΚΑΡΠΟΙ	105046811	283482392	-229439601	-22868443
ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΟ ΣΥΝΘΕΤΙΚΟ-ΑΝΑΓΕΝΝΗΜΕΝΟ	61212172	-55408644	-27228506	13171153
ΞΥΛΙΑ ΚΑΙ ΦΕΛΛΟΣ	-58674377	56021713	-64161048	2874459
ΠΟΛΤΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΡΙΜΜΑΤΑ ΧΑΡΤΙΟΥ	-76480341	-72671290	255849565	383564560
ΥΦΑΝΤΙΚΕΣ ΙΝΕΣ (ΕΚΤΟΣ ΑΠΟ ΜΑΛΛΙΝΑ ΝΗΜΑΤΑ)	4684778600	419026341	-1682560983	2767083554
ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΟΡΥΚΤΑ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΑ	550920002	-133124975	-633324812	31586697
ΜΕΤΑΛΛΕΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΟΡΙΜΜΑΤΑ ΜΕΤΑΛΛΩΝ	-41232533	127483481	-147376568	385875613
ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΕΣ ΥΛΕΣ ΖΩΙΚΗΣ-ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	40668178	74278308	2676204	-89224855
ΑΝΘΡΑΚΑΣ, ΟΠΤΑΝΘΡΑΚΑΣ (ΚΟΚ) ΚΑΙ ΜΠΡΙΚΕΤΕΣ	27410013	1937527	-29347540	8715213189
ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΚΑΙ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ	-3417635168	-6545157649	-2557006430	-4369997042
ΦΩΤΑΕΡΙΟ ΦΥΣΙΚΟ ΚΑΙ ΒΙΜΗΧΑΝΙΚΟ	51367957	-22161533	-31050716	-22541
ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ				
ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΛΙΠΗ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ		7071730	-6678631	61544146
ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΛΙΠΗ ΣΤΑΘΕΡΑ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΠΡΟΕΛ. ΑΚΑΤΕΡ.	75673824	-156651580	-231115297	33730833
ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΛΙΠΗ, ΚΕΡΙ ΖΩΙΚΗΣ-ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	-6489386	16279791	45900654	-29122912
ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΧΗΜΙΚΑ	354513482	-52352132	-251265379	49542261
ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΧΗΜΙΚΑ	83367248	51506073	-57992860	-36494661
ΒΑΦΙΚΕΣ, ΔΕΨΙΚΕΣ ΚΑΙ ΧΡΩΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ	426564957	408303740	-394111305	-128537319
ΙΑΤΡΙΚΑ ΚΑΙ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ	-5498218	-60235802	-33008174	58426287
ΑΙΘΕΡΙΑ ΛΑΔΙΑ, ΡΗΤΙΝΟΕΙΔΗ, ΑΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ	397929534	416934347	-905565824	105694951
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ		33350045	51094466	-70647605
ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΣΕ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΜΟΡΦΗ	782913883	-19638478	-533611970	316442168
ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΣΕ ΜΗ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΜΟΡΦΗ	680241075	556061625	-290730258	39240248
ΧΗΜΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	-600416710	135635252	-259166536	-121057750
ΔΕΡΜΑΤΑ, ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΔΕΡΜΑ-ΓΟΥΝΑΡΙ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΟ	-111961597	24168176	-207218429	-59492354
ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ	625546645	104203553	-974729481	461474478
ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΦΕΛΛΟ ΚΑΙ ΞΥΛΟ (ΕΚΤΟΣ ΕΠΙΠΛΩΝ)	404646806	195772098	-302182712	-19569683
ΚΑΡΤΙ, ΧΑΡΤΟΝΙΑ, ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΧΑΡΤΟΠΟΛΤΟ, ΧΑΡΤΙ	932904895	1275121535	-650403804	-390732035
ΥΦΑΝΤΙΚΑ ΝΗΜΑΤΑ, ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΕΤΟΙΜΑ ΚΛΠ. ΣΥΝΑΦΗ	1576678815	572066545	-1596529558	1607606957
ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΜΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΟΡΥΚΤΑ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	1144088491	818051742	-143635454	553444441
ΣΙΔΗΡΟΣ ΚΑΙ ΧΑΛΥΒΑΣ	379485916	388565241	188155915	29832046
ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	2222938561	873069549	918580101	513348572
ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΜΕΤΑΛΛΟ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	1681668745	1053403827	-161577438	-1054448726
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ-ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	102172849	139852234	50454873	-63362737
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΑ ΓΙΑ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	43989058	-109018717	-10262390	373868636
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΚΑΤΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΛΛΩΝ ΚΛΠ	13558198	-63556837	-35503716	58588289
ΤΕΝΙΚΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ, ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΚΛΠ	898196642	455386823	-837732173	-175964715
ΜΗΧΑΝΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΚΑΙ ΑΥΤΟΜΑΤΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ	168820023	-169222074	-86041394	-74803510
ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΗΧΟΥ	-74050654	67736916	92827164	562332271
ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ	1671272893	3136408296	-3481446420	-1508668402
ΟΧΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΔΡΟΜΟΥΣ	1264821574	1547186518	-1848571473	305349203
ΛΟΙΠΟ ΜΕΤΑΦΟΡΙΟ ΥΛΙΚΟ	32057241	-248656288	-26553114	-17724729
ΠΡΟΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΑ ΣΠΙΤΙΑ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ ΚΛΠ	522418776	79477854	-205595297	-126795989
ΕΠΙΛΑ ΚΑΙ ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ, ΚΡΕΒΒΑΤΙΑ ΣΤΡΩΜΑΤΑ ΚΛΠ	522145334	-61196121	-471850407	-334194979
ΕΙΔΗ ΤΑΞΙΔΙΟΥ, ΣΑΚΙΔΙΑ ΧΕΡΙΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΑ	16018736	2073496	-25935455	-6401419
ΕΙΔΗ ΕΝΔΥΜΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΞΕΣΟΥΑΡ ΕΝΔΥΣΗΣ	1597814702	5112241624	1202158431	5130638049
ΟΠΟΙΩΝΤΑ	372330378	-103809215	-613274906	333142813
ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΣΥΣΚ. ΕΠΑΓΓΕΛΜ. ΕΠΙΣΤΗΜ. ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ	-125061315	-90939602	-76109728	130234242
ΡΩΤΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ, ΚΛΠ ΕΙΔΗ ΟΠΤΙΚΗΣ, ΡΟΛΟΓΙΑ	293810244	193236028	-344103796	-98063164
ΙΑΦΟΡΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΕΙΔΗ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	610286976	429799402	-1616353610	-826650917
ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΑ	78219488	4480864	-98803325	26147141
ΣΥΝΟΛΟ	21456248177	7332247389	-20283384888	11332100864

ΗΓΗ: ΕΣΥΕ

8.1.2 Εισαγωγές βιομηχανικών προϊόντων της Ελλάδας από την Βουλγαρία

Στον πίνακα 49 εμφανίζονται οι εισαγωγές βιομηχανικών προϊόντων της Ελλάδας από την Βουλγαρία. Όπως όμως διαπιστώνεται από τον πίνακα 51 ο οποίος αφορά τις μεταβολές των εισαγωγών κατ' έτος, το 1996 είναι το μόνο έτος της εξεταζόμενης περιόδου στο οποίο παρουσιάζεται μείωση της αξίας των εισαγωγών της Ελλάδας από τη Βουλγαρία. Το ίδιο έτος, όπως είδαμε και στην προηγούμενη παράγραφο υπάρχει μείωση και της αξίας των εξαγωγών βιομηχανικών προϊόντων της Ελλάδας στην Βουλγαρία¹⁰.

Όσον αφορά τους κλάδους εκείνους που παρουσιάζουν τη μεγαλύτερη ποσοστιαία συμμετοχή της αξίας των εισαγωγών βιομηχανικών προϊόντων στη συνολική αξία των εισαγωγών των προϊόντων αυτών της Βουλγαρίας από την Ελλάδα όπως προκύπτει από τον πίνακα 50, παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα.

	1993	1994	1995	1996	1997
	κλάδος/ ποσοστό	κλάδος/ ποσοστό	κλάδος/ ποσοστό	κλάδος/ ποσοστό	κλάδος/ ποσοστό
1 ^{ος}	68 (18,41%)	68 (27,7%)	68 (34,9%)	84 (15,6%)	67 (21,2%)
2 ^{ος}	35 (11,3%)	67 (9,85%)	67 (13,6%)	67 (15,2%)	84 (18,5%)
3 ^{ος}	52 (7,45%)	79 (8,08%)	84 (5,8%)	52 (6,4%)	35 (7,5%)
4 ^{ος}	66 (6,98%)	52 (6,55%)	52 (5,2%)	24 (6,17%)	24 (7,4%)
5 ^{ος}	24 (6,11%)	56 (5,47%)	57 (4,9%)	57 (6,1%)	56 (6,7%)
6 ^{ος}	56 (5,11%)	24 (5,18%)	66 (4,2%)	66 (6,05%)	57 (4,4%)
7 ^{ος}	57 (4,93%)	57 (4,75%)	34 (4,08%)	56 (6,02%)	52 (4,03%)
8 ^{ος}	33 (3,89%)	66 (4,23%)	56 (3,9%)	68 (5,7%)	66 (3,7%)
9 ^{ος}	65 (3,63%)	65 (3,7%)	24 (3,4%)	35 (3,9%)	33 (3,7%)
10 ^ο	63 (3,07%)	35 (3,52%)	65 (2,3%)	33 (3,5%)	68 (3,7%)

Όπως διαπιστώνουμε από τον παραπάνω πίνακα κατά την περίοδο 1993-1997, στις ελληνικές εισαγωγές βιομηχανικών προϊόντων στο

¹⁰ Το πρόβλημα αυτό οφείλεται στην μεγάλη οικονομική κρίση που παρουσιάζεται στην Βουλγαρία κατά το 1996 (πληθωρισμός: 311%, ισοζύγιο πληρωμών -2,3 δις δολ, δημόσιο χρέος 5,7% του ΑΕΠ, καθώς και μείωση της αγοραστικής ικανότητας των καταναλωτών της Βουλγαρίας). Βλ. ΕΚΕΜ Νο 9 -Ιούνιος 1997.

μεγαλύτερο βαθμό περιλαμβάνονται προϊόντα των κλάδων 24:ξυλεία και φελλός, 52:ανόργανα χημικά, 57:πλαστικές ύλες σε πρωτογενή μορφή, 67:σίδηρος και χάλυβας, 68:μη σιδηρούχα μέταλλα, 84:είδη ενδυμασίας και αξεσουάρ ένδυσης κ.α.

Στον πίνακα που ακολουθεί περιλαμβάνονται οι κλάδοι εκείνοι της βιομηχανίας που έχουν την μικρότερη συμμετοχή στο σύνολο των κλάδων εκείνων της βιομηχανίας από τους οποίους η Ελλάδα εισάγει προϊόντα από τη Βουλγαρία.

	1993	1994	1995	1996	1997
	κλάδος/ ποσοστό	κλάδος/ ποσοστό	κλάδος/ ποσοστό	κλάδος/ ποσοστό	κλάδος/ ποσοστό
1 ^{ος}	76 (0,008%)	43 (0,001%)	12(0,000004%)	43 (0,001%)	42 (0,002%)
2 ^{ος}	53 (0,008%)	83 (0,002%)	43(0,0001%)	83 (0,002%)	43 (0,0004%)
3 ^{ος}	12 (0,017%)	32 (0,002%)	32(0,001%)	42 (0,011%)	75 (0,005%)
4 ^{ος}	32 (0,019%)	88 (0,004%)	83 (0,002%)	54 (0,011%)	26 (0,008%)
5 ^{ος}	88 (0,023%)	53 (0,016%)	88(0,004%)	11 (0,005%)	53 (0,013%)
6 ^{ος}	55 (0,029%)	11 (0,016%)	11 (0,007%)	88 (0,008%)	55 (0,016%)
7 ^{ος}	11 (0,029%)	55 (0,019%)	21(0,008%)	32 (0,011%)	21 (0,023%)
8 ^{ος}	54 (0,036%)	76 (0,021%)	54(0,008%)	26 (0,013%)	76 (0,027%)
9 ^{ος}	83 (0,044%)	21 (0,023%)	53(0,012%)	21 (0,015%)	54 (0,027%)
10 ^{ος}	75 (0,111%)	23 (0,023%)	55(0,012%)	55 (0,033%)	32 (0,028%)

Όπως βλέπουμε στην πίνακα αυτόν, η κατάταξη των κλάδων είναι διαφορετική από έτος σε έτος. Ωστόσο οι κλάδοι 32:άνθρακας, οπτάνθρακας (κωκ) και μπρικέτες, 42:λάδια και λίπη ζωικής προέλευσης, 43:λάδια και λίπη, κερί ζωικής-φυτικής προέλευσης, 55: αιθέρια λάδια, ρητινοειδή, αρωματικές ύλες, 83:είδη ταξιδιού, σακίδια χεριού και παρόμοια, 88:φωτογραφικές συσκευές, κλπ είδη οπτικής, ρολόγια, εμφανίζονται να έχουν το μικρότερο ποσοστό συμμετοχής σε όλα σχεδόν τα έτη της εξεταζόμενης περιόδου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 49. Ελληνικές εισαγωγές βιομηχανικών προϊόντων από την
Βουλγαρία, 1993-1997 (σε δρχ).

Κάδοι (SITC)	1993	1994	1995	1996	1997
ΣΤΑ	11295245	11009606	7244186	4371762	425670590
ΧΥΜΟΣ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΕΡΓΑΣΜΕΝΟΣ	6790658	43659263	4515	872626609	575027096
ΩΡΕΣ, ΔΕΡΜΑΤΑ ΚΑΙ ΓΟΥΝΑΡΙΚΑ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΑ	46239394	15524518	7725778	12026478	24233417
ΒΑΙΟΣΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΕΛΑΙΟΔΕΙΣ ΚΑΡΠΟΙ	380563565	112547230	475943392	206100355	80745015
ΛΟΥΤΣΟΥΚ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΟ ΣΥΝΘΕΤΙΚΟ-ΑΝΑΓΕΝΝΗΜΕΝΟ	123456020	15605636	277676625	789676450	427034592
ΛΕΙΑ ΚΑΙ ΦΕΛΛΟΣ	2407343774	3540827798	3599937630	5089883341	7714782171
ΛΑΤΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΡΙΜΜΑΤΑ ΧΑΡΤΙΟΥ	235037272	135177638	20917377	394401973	719633045
ΡΑΝΤΙΚΕΣ ΙΝΕΣ (ΕΚΤΟΣ ΑΠΟ ΜΑΛΛΙΝΑ ΝΗΜΑΤΑ)	60820380	47309602	64132114	10484925	8304353
ΠΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΟΡΥΚΤΑ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΑ	154480777	355402829	459673465	349559259	432471034
ΕΤΑΛΛΕΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΟΡΙΜΜΑΤΑ ΜΕΤΑΛΛΩΝ	940560332	55244523	326226042	607533392	2515171540
ΚΑΤΕΡΓΑΣΤΕΣ ΥΛΕΣ ΖΩΙΚΗΣ-ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	142732876	338967940	513183877	366359679	309365592
ΘΥΡΑΚΑΣ, ΟΠΤΑΝΘΡΑΚΑΣ (ΚΟΚ) ΚΑΙ ΜΠΡΙΚΕΤΕΣ	7587719	1410706	957000	9389559	29396658
ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΚΑΙ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ	1533719976	83240142	866545549	2908187883	3878985055
ΣΤΑΕΡΙΟ ΦΥΣΙΚΟ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ			4206931983		
ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	4453602512	2409641606		3285823562	7829158583
ΔΙΑ ΚΑΙ ΛΙΠΗ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	55980451	25194555	29468620	28428195	
ΔΙΑ ΚΑΙ ΛΙΠΗ ΣΤΑΘΕΡΑ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΠΡΟΕΛ.	306000893	339360997	532067194	9190353	2450362
ΔΙΑ ΚΑΙ ΛΙΠΗ, ΚΕΡΙ ΖΩΙΚΗΣ-ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ		401210	85460	593000	4405350
ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΧΗΜΙΚΑ	332209922	724020296	1318480068	1500615566	1646262467
ΟΡΓΑΝΑ ΧΗΜΙΚΑ	2935543984	4475736139	5400911828	5325937485	4187040766
ΦΙΚΕΣ, ΔΕΨΙΚΕΣ ΚΑΙ ΧΡΩΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ	3211531	10931981	12159789	36307547	12990617
ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ	14215652	20097882	8513206	9165812	27732217
ΘΕΡΙΑ ΛΑΔΙΑ, ΡΗΤΙΝΟΕΙΔΗ, ΑΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ	11410858	13239508	12487484	27442686	16298582
ΜΗΧΑΝΙΚΑ ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ	2015568183	3738934711	4113152017	4968164726	7042731075
ΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΣΕ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΜΟΡΦΗ	1945269937	3245432026	5088668280	5035404371	4634438582
ΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΣΕ ΜΗ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΜΟΡΦΗ	189189569	180538274	166677127	184493580	476249633
ΜΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	222201023	149308456	271002786	165315775	178763747
ΡΜΑΤΑ, ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΔΕΡΜΑ-ΓΟΥΝΑΡΙ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΟ	76408623	119072350	226668473	250187252	167792103
ΥΛΗ ΑΠΟ ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ	63957382	184798781	503367596	171521224	178131116
ΥΛΗ ΑΠΟ ΦΕΛΛΟ ΚΑΙ ΞΥΛΟ (ΕΚΤΟΣ ΕΠΙΠΛΩΝ)	1210618003	2016250713	2180673048	2607314060	244520622
ΡΤΙ, ΧΑΡΤΟΝΙΑ, ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΧΑΡΤΟΠΟΛΤΟ, ΧΑΡΤΙ	762679904	717918845	1459812350	644807498	1399213812
ΡΑΝΤΙΚΑ ΝΗΜΑΤΑ, ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΕΤΟΙΜΑ ΚΑΠ. ΣΥΝΑΦΗ	1430900404	2533223650	2372430100	1821022281	1907671340
ΥΛΗ ΑΠΟ ΜΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΟΡΥΚΤΑ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	2751819062	2891686137	4328185944	4988444292	3886398654
ΙΠΡΟΣ ΚΑΙ ΧΑΛΥΒΑΣ	1405199611	6729726155	14049878634	12561162712	22043950786
Ι ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	7253232659	18922237136	35985933254	4712171010	3841466655
ΥΛΗ ΑΠΟ ΜΕΤΑΛΛΟ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	858530674	1618290038	1964888272	1664911198	1897830015
ΙΧΑΝΗΜΑΤΑ-ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	154153016	220919569	287700258	283230589	315560042
ΙΧΑΝΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΑ ΓΙΑ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	382906120	319814357	684686182	848042817	616981181
ΙΧΑΝΗΜΑΤΑ ΚΑΤΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΛΛΩΝ ΚΑΠ	457230545	594307555	493826223	1271947818	666180628
ΝΙΚΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ, ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΚΑΠ	763869552	863055310	910689175	867457383	1083566952
ΙΧΑΝΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΚΑΙ ΑΥΤΟΜΑΤΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ	43555346	43135922	30371208	30106943	5030429
ΣΚΕΥΕΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΗΧΟΥ	3225745	14017136	13765229	29373301	27765217
ΕΚΤΡΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ	813801499	1669809253	1833522480	1099377316	1230379546
ΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΔΡΟΜΟΥΣ	252217502	618542997	702459725	336795628	174846465
ΙΠΟ ΜΕΤΑΦΟΡΙΟ ΥΛΙΚΟ	162422310	5523872641	57140279	2016468358	53476171
ΟΚΑΤΑΣΤΕΚΥΑΣΜΕΝΑ ΣΠΙΤΙΑ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ ΚΑΠ	113185217	282014722	411487029	303056547	447939280
ΙΑ ΚΑΙ ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ, ΚΡΕΒΒΑΤΙΑ ΣΤΡΩΜΑΤΑ ΚΑΠ	225850807	192161362	228298712	211198085	249537751
ΥΛΗ ΤΑΞΙΔΙΟΥ, ΣΑΚΙΔΙΑ ΧΕΡΙΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΑ	17531662	1559770	2054079	1467363	
ΥΛΗ ΕΝΔΥΜΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΞΕΣΟΥΑΡ ΕΝΔΥΣΗΣ	1194063086	1993119658	5992904358	12940256101	19238947053
ΟΔΗΜΑΤΑ	74496172	32645251	16246983	129550072	167978168
ΓΑΝΑ ΚΑΙ ΣΥΣΚ. ΕΠΑΓΓΕΛΜ. ΕΠΙΣΤΗΜ. ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ	85909767	64088963	36123481	28646745	35639171
ΤΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ, ΚΑΠ ΕΙΔΗ ΟΠΤΙΚΗΣ, ΡΟΛΟΓΙΑ	9157680	2755439	4023554	6438173	70441769
ΦΟΡΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΕΙΔΗ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	297433458	250017749	345918292	417634083	611114969
ΣΥΛΟ	39399386309	68307806531	47844051393	82440073172	103761702034

ΠΗΓΗ: ΕΣΥΕ

Πίνακας 50. Ποσοστιαία συμμετοχής της αξίας των εισαγωγών της Ελλάδας προϊόντων της βιομηχανίας της Βουλγαρία στο σύνολο των εισαγωγών της Ελλάδας βιομηχανικών προϊόντων από την Βουλγαρία, 1993-1997 (σε δρχ).

Κλάδοι (SITC)	1993	1994	1995	1996	1997
ΠΟΤΑ	0,029	0,016	0,007	0,005	0,410
ΚΑΠΝΟΣ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΕΡΓΑΣΜΕΝΟΣ	0,017	0,064	0,000	1,058	0,554
ΔΟΡΕΣ, ΔΕΡΜΑΤΑ ΚΑΙ ΓΟΥΝΑΡΙΚΑ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΑ	0,117	0,023	0,008	0,015	0,023
ΕΛΑΙΟΣΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΕΛΑΙΟΔΕΙΣ ΚΑΡΠΟΙ	0,966	0,165	0,463	0,250	0,078
ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΟ ΣΥΝΘΕΤΙΚΟ-ΑΝΑΓΕΝΝΗΜΕΝΟ	0,313	0,023	0,270	0,958	0,412
ΞΥΛΕΙΑ ΚΑΙ ΦΕΛΛΟΣ	6,110	5,184	3,498	6,174	7,436
ΠΟΛΤΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΡΙΜΜΑΤΑ ΧΑΡΤΙΟΥ	0,597	0,198	0,020	0,478	0,694
ΥΦΑΝΤΙΚΕΣ ΙΝΕΣ (ΕΚΤΟΣ ΑΠΟ ΜΑΛΛΙΝΑ ΝΗΜΑΤΑ)	0,154	0,069	0,062	0,013	0,008
ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΟΡΥΚΤΑ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΑ	0,392	0,520	0,447	0,424	0,417
ΜΕΤΑΛΛΕΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΟΡΙΜΜΑΤΑ ΜΕΤΑΛΛΩΝ	2,387	0,081	0,317	0,737	2,424
ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΕΣ ΥΛΕΣ ΖΩΙΚΗΣ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	0,362	0,496	0,499	0,444	0,298
ΑΝΘΡΑΚΑΣ, ΟΠΤΑΝΘΡΑΚΑΣ (ΚΟΚ) ΚΑΙ ΜΠΡΙΚΕΤΕΣ	0,019	0,002	0,001	0,011	0,028
ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΚΑΙ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ	3,893	0,122	0,842	3,528	3,738
ΦΩΤΑΕΡΙΟ ΦΥΣΙΚΟ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ			4,088		
ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	11,304	3,528		3,986	7,545
ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΛΙΠΗ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	0,142	0,037	0,029	0,034	
ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΛΙΠΗ ΣΤΑΘΕΡΑ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΠΡΟΕΛ. ΑΚΑΤΕΡ.	0,777	0,497	0,517	0,011	0,002
ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΛΙΠΗ, ΚΕΡΙ ΖΩΙΚΗΣ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ		0,001	0,000	0,001	0,004
ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΧΗΜΙΚΑ	0,843	1,060	1,281	1,820	1,587
ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΧΗΜΙΚΑ	7,451	6,552	5,249	6,460	4,036
ΒΑΦΙΚΕΣ, ΔΕΥΣΙΚΕΣ ΚΑΙ ΧΡΩΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ	0,008	0,016	0,012	0,044	0,013
ΙΑΤΡΙΚΑ ΚΑΙ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ	0,036	0,029	0,008	0,011	0,027
ΑΙΘΕΡΙΑ ΛΑΔΙΑ, ΡΗΤΙΝΟΕΙΔΗ, ΑΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ	0,029	0,019	0,012	0,033	0,016
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ	5,116	5,474	3,997	6,026	6,787
ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΣΕ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΜΟΡΦΗ	4,937	4,751	4,945	6,108	4,466
ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΣΕ ΜΗ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΜΟΡΦΗ	0,480	0,264	0,162	0,224	0,459
ΧΗΜΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	0,564	0,219	0,263	0,201	0,172
ΔΕΡΜΑΤΑ, ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΔΕΡΜΑ-ΓΟΥΝΑΡΙ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΟ	0,194	0,174	0,220	0,303	0,162
ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ	0,162	0,271	0,489	0,208	0,172
ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΦΕΛΛΟ ΚΑΙ ΞΥΛΟ (ΕΚΤΟΣ ΕΠΙΠΛΩΝ)	3,073	2,952	2,119	3,163	0,236
ΧΑΡΤΙ, ΧΑΡΤΟΝΙΑ, ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΧΑΡΤΟΠΟΛΤΟ, ΧΑΡΤΙ	1,936	1,051	1,419	0,782	1,348
ΥΦΑΝΤΙΚΑ ΝΗΜΑΤΑ, ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΕΤΟΙΜΑ ΚΑΠ. ΣΥΝΑΦΗ	3,632	3,709	2,305	2,209	1,839
ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΜΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΟΡΥΚΤΑ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	6,984	4,233	4,206	6,051	3,746
ΣΙΔΗΡΟΣ ΚΑΙ ΧΑΛΥΒΑΣ	3,567	9,852	13,653	15,237	21,245
ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	18,410	27,701	34,970	5,716	3,702
ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΜΕΤΑΛΛΟ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	2,179	2,369	1,909	2,020	1,829
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ-ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	0,391	0,323	0,280	0,344	0,304
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΑ ΓΙΑ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	0,972	0,468	0,665	1,029	0,595
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΚΑΤΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΛΛΩΝ ΚΑΠ	1,161	0,870	0,480	1,543	0,642
ΓΕΝΙΚΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ, ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΚΑΠ	1,939	0,971	0,885	1,052	1,044
ΜΗΧΑΝΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΚΑΙ ΑΥΤΟΜΑΤΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ	0,111	0,063	0,030	0,037	0,005
ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΗΧΟΥ	0,008	0,021	0,013	0,036	0,027
ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ	2,066	2,445	1,782	1,334	1,186
ΟΧΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΔΡΟΜΟΥΣ	0,640	0,906	0,683	0,409	0,169
ΛΟΙΠΟ ΜΕΤΑΦΟΡΙΟ ΥΛΙΚΟ	0,412	8,087	0,056	2,446	0,052
ΠΡΟΚΑΤΑΣΕΚΥΑΣΜΕΝΑ ΣΠΙΤΙΑ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ ΚΑΠ	0,287	0,413	0,400	0,368	0,432
ΕΠΙΛΑ ΚΑΙ ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ, ΚΡΕΒΒΑΤΙΑ ΣΤΡΩΜΑΤΑ ΚΑΠ	0,573	0,281	0,222	0,256	0,240
ΕΙΔΗ ΤΑΞΙΔΙΟΥ, ΣΑΚΙΔΙΑ ΧΕΡΙΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΑ	0,044	0,002	0,002	0,002	
ΕΙΔΗ ΕΝΔΥΜΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΞΕΣΟΥΑΡ ΕΝΔΥΣΗΣ	3,031	2,918	5,824	15,697	18,541
ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ	0,189	0,048	0,016	0,157	0,162
ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΣΥΣΚ. ΕΠΑΓΓΕΛΜ. ΕΠΙΣΤΗΜ. ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ	0,218	0,094	0,035	0,035	0,034
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ, ΚΑΠ ΕΙΔΗ ΟΠΤΙΚΗΣ, ΡΟΛΟΓΙΑ	0,023	0,004	0,004	0,008	0,068
ΔΙΑΦΟΡΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΕΙΔΗ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	0,755	0,366	0,336	0,507	0,589
ΣΥΝΟΛΟ	100	100	100	100	100

ΠΗΓΗ: ΕΣΥΕ

Πίνακας 51.Ετήσια μεταβολή της αξίας των εισαγωγών της Ελλάδας

προϊόντων κάθε κλάδου της βιομηχανίας από την Βουλγαρία (σε δρχ).

Λάδοι (SITC)	93-94	94-95	95-96	96-97
ΟΤΑ	-285639	-3765420	-2872424	421298828
ΑΓΙΝΟΣ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΕΡΓΑΣΜΕΝΟΣ	36868605	-43654748	872622094	-297599513
ΟΡΕΣ, ΔΕΡΜΑΤΑ ΚΑΙ ΓΟΥΝΑΡΙΚΑ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΑ	-30714876	-7798740	4300700	12206939
ΛΑΙΟΣΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΕΛΑΙΟΔΕΙΣ ΚΑΡΠΟΙ	-268016335	363396162	-269843037	-125355340
ΑΟΥΤΣΟΥΚΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΟ ΣΥΝΘΕΤΙΚΟ-ΑΝΑΓΕΝΝΗΜΕΝΟ	-107850384	262070989	511999825	-362641858
ΥΛΕΙΑ ΚΑΙ ΦΕΛΛΟΣ	1133484024	59109832	1489945711	2624898830
ΟΛΤΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΡΙΜΜΑΤΑ ΧΑΡΤΙΟΥ	-99859634	-114260261	373484596	325231072
ΦΑΝΤΙΚΕΣ ΙΝΕΣ (ΕΚΤΟΣ ΑΠΟ ΜΑΛΛΙΝΑ ΝΗΜΑΤΑ)	-13510778	16822512	-53647189	-2180572
ΠΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΟΡΥΚΤΑ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΑ	200922052	104270636	-110114206	82911775
ΕΤΑΛΛΕΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΟΡΙΜΜΑΤΑ ΜΕΤΑΛΛΩΝ	-885315809	270981519	281307350	1907638148
ΚΑΤΕΡΓΑΣΤΕΣ ΥΛΕΣ ΖΩΙΚΗΣ-ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	196235064	174215937	-146824198	-56994087
ΝΘΡΑΚΑΣ, ΟΠΤΑΝΘΡΑΚΑΣ (ΚΩΚ) ΚΑΙ ΜΠΡΙΚΕΤΕΣ	-6177013	-453706	8432559	20007099
ΕΤΡΕΛΑΙΟ ΚΑΙ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ	-1450479834	783305407	2041642334	970797172
ΩΤΑΕΡΙΟ ΦΥΣΙΚΟ ΚΑΙ ΒΙΜΗΧΑΝΙΚΟ		4206931983	-4206931983	
ΛΕΚΤΡΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	-2043960906	-2409641606	3285823562	4543335021
ΑΔΙΑ ΚΑΙ ΛΙΠΗ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	-30785896	4274065	-1040425	-28428195
ΑΔΙΑ ΚΑΙ ΛΙΠΗ ΣΤΑΘΕΡΑ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΠΡΟΕΛ. ΚΑΤΕΡ.	33360104	192706197	-522876841	-6739991
ΑΔΙΑ ΚΑΙ ΛΙΠΗ, ΚΕΡΙ ΖΩΙΚΗΣ-ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	401210	-315750	507540	3812350
ΡΓΑΝΙΚΑ ΧΗΜΙΚΑ	391810374	594459772	182135498	145646901
ΝΟΡΓΑΝΑ ΧΗΜΙΚΑ	1540192155	925175689	-74974343	-1138896719
ΑΦΙΚΕΣ, ΔΕΨΙΚΕΣ ΚΑΙ ΧΡΩΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ	7720450	1227808	24147758	-23316930
ΤΡΙΚΑ ΚΑΙ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ	5882230	-11584676	652606	18566405
ΙΘΕΡΙΑ ΛΑΔΙΑ, ΡΗΤΙΝΟΕΙΔΗ, ΑΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ	1828650	-752024	14955202	-11144104
ΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ	1723366528	374217306	855012709	2074566349
ΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΣΕ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΜΟΡΦΗ	1300162089	1843236254	-53263909	-400965789
ΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΣΕ ΜΗ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΜΟΡΦΗ	-8651295	-13861147	17816453	291756053
ΗΜΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	-72892567	121694330	-105687011	13447972
ΕΡΜΑΤΑ, ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΔΕΡΜΑ-ΓΟΥΝΑΡΙ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΟ	42665727	107596123	23518779	-82395149
ΔΗ ΑΠΟ ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ	120841399	318568815	-331846372	6609892
ΔΗ ΑΠΟ ΦΕΛΛΟ ΚΑΙ ΞΥΛΟ (ΕΚΤΟΣ ΕΠΙΠΛΩΝ)	805632710	164422335	426641012	-2362793438
ΑΡΤΙ, ΧΑΡΤΟΝΙΑ, ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΧΑΡΤΟΠΟΛΤΟ, ΧΑΡΤΙ	-44761059	741893505	-815004852	754406314
ΦΑΝΤΙΚΑ ΝΗΜΑΤΑ, ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΕΤΟΙΜΑ ΚΛΠ. ΣΥΝΑΦΗ	1102323246	-160793550	-551407819	86649059
ΔΗ ΑΠΟ ΜΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΟΡΥΚΤΑ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	139867075	1436499807	660258348	-1102045638
ΔΗΡΟΣ ΚΑΙ ΧΑΛΥΒΑΣ	5324526544	7320152479	-1488715922	9482788074
Η ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	11669004477	17063696118	-31273762244	-870704355
ΔΗ ΑΠΟ ΜΕΤΑΛΛΟ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	759759364	346598234	-299977074	232918817
ΗΧΑΝΗΜΑΤΑ-ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	66766553	66780689	-4469669	32329453
ΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΑ ΓΙΑ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	-63091763	364871825	163356635	-231061636
ΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΚΑΤΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΛΛΩΝ ΚΛΠ	137077010	-100481332	778121595	-605767190
ΕΝΙΚΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ, ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΚΛΠ	-100814242	247633865	-43231792	216109569
ΗΧΑΝΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΚΑΙ ΑΥΤΟΜΑΤΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ	-419424	-12764714	-264265	-25076514
ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΗΧΟΥ	10791391	-251907	15608072	-1608084
ΛΕΚΤΡΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ	856007754	163713227	-734145164	131002230
ΧΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΔΡΟΜΟΥΣ	366325495	83916728	-365664097	-161949163
ΞΙΠΟ ΜΕΤΑΦΟΡΙΟ ΥΛΙΚΟ	5361450331	-5466732362	1959328079	-1962992187
ΡΟΚΑΤΑΣΕΚΥΑΣΜΕΝΑ ΣΠΙΤΙΑ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ ΚΛΠ	168829505	129472307	-108430482	144882733
ΤΙΛΑ ΚΑΙ ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ, ΚΡΕΒΒΑΤΙΑ ΣΤΡΩΜΑΤΑ ΚΛΠ	-33689445	36137350	-17100627	38339666
ΔΗ ΤΑΞΙΔΙΟΥ, ΣΑΚΙΔΙΑ ΧΕΡΙΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΑ	-15971892	494309	-586716	-1467363
ΔΗ ΕΝΔΥΜΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΞΕΣΟΥΑΡ ΕΝΔΥΣΗΣ	799056572	3999784700	6947351743	6298690952
ΤΟΔΗΜΑΤΑ	-41850921	-16398268	113303089	38428096
ΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΣΥΣΚ. ΕΠΑΓΓΕΛΜ. ΕΠΙΣΤΗΜ. ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ	-21820804	-27965482	-7476736	6992426
ΟΤΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ, ΚΛΠ ΕΙΔΗ ΟΠΤΙΚΗΣ, ΡΟΛΟΓΙΑ	-6402241	1268115	2414619	64003596
ΑΦΟΡΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΕΙΔΗ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	-47415709	95900543	71715791	193480886
ΝΟΛΟ	28908420222	34596021779	-20463755138	21321628862

ΠΗΓΗ: ΕΣΥΕ

8.1.3 Εμπορικό ισοζύγιο βιομηχανικών προϊόντων της Ελλάδας με την Βουλγαρία

Στον πίνακα 52, παρουσιάζεται το εμπορικό ισοζύγιο βιομηχανικών προϊόντων της Ελλάδας και της Βουλγαρίας. Όπως προκύπτει από τον πίνακα αυτόν, για τα έτη 1993 και 1994 το εμπορικό ισοζύγιο εμφανίζεται θετικό, σε αντίθεση με τα επόμενα έτη όπου εμφανίζεται αρνητικό.

Το γεγονός αυτό δημιουργεί πολλά ερωτηματικά, ο λόγος όμως που συμβαίνει αυτό φαίνεται ότι είναι η διεισδύσει των ελληνικών επιχειρήσεων στην αγορά της Βουλγαρίας, διείσδυση που ενώ στα πρώτα έτη μετάβασης της Βουλγαρίας περιοριζόταν στην εξαγωγή των εμπορευμάτων τους σ' αυτήν, τα επόμενα έτη προχώρησε στην επιτόπια παραγωγή πολλών ελληνικών επιχειρήσεων, εκμεταλλευόμενες τα συγκριτικά πλεονεκτήματα που παρέχει η Βουλγαρία. Μικρό εργατικό κόστος και ένα θεσμικό πλαίσιο ικανό να εξασφαλίζει σημαντική προσέλκυση ξένων επενδυτών¹¹. Στον πίνακα που ακολουθεί φαίνονται οι κλάδοι εκείνοι που έχουν το μεγαλύτερο θετικό εμπορικό ισοζύγιο ανά έτος.

	1993	1994	1995	1996	1997
1 ^{ος}	33	33	26	26	32
2 ^{ος}	11	26	55	77	26
3 ^{ος}	12	11	77	69	65
4 ^{ος}	84	84	84	89	78
5 ^{ος}	89	89	82	78	77
6 ^{ος}	77	77	89	82	68
7 ^{ος}	82	12	78	64	55
8 ^{ος}	85	82	12	33	85
9 ^{ος}	55	85	85	55	82
10 ^{ος}	26	78	65	58	89

¹¹ Για περισσότερα βλέπε: Λόης Λαμπριανίδης, αρθ. «Το άνοιγμα των ελληνικών επιχειρήσεων στα Βαλκάνια μπορεί να οδηγήσει στην υπονόμευση της ανάπτυξης της χώρας», περιοδικό: «Ελληνική Επιθεώρηση πολιτικής Επιστήμης» Απρίλιος 1997.

Όπως βλέπουμε στο παραπάνω πίνακα οι κλάδοι εκείνοι που παρουσιάζουν σε όλα τα έτη το μεγαλύτερο θετικό εμπορικό ισοζύγιο είναι οι 26:υφαντικές ίνες (εκτός από μάλλινα νήματα), 33:πετρέλαιο και προϊόντα πετρελαίου, 55:αιθέρια λάδια, ρητινοειδή, αρωματικές ύλες, 77:ηλεκτρικά μηχανήματα συσκευές και μέρη αυτών, 85:υποδήματα, 89:διάφορα βιομηχανικά είδη μη κατονομαζόμενα.

Αντίθετα στον επόμενο πίνακα περιλαμβάνονται οι κλάδοι εκείνοι που παρουσιάζουν το μεγαλύτερο αρνητικό εμπορικό ισοζύγιο. Πρέπει βέβαια πρώτα να αναφέρουμε ότι από το σύνολο των 55 κλάδων ο αριθμός αυτών που κάθε έτος παρουσιάζει αρνητικό εμπορικό ισοζύγιο είναι το 1993 εικοσιένα κλάδοι, το 1994 δεκαεπτά κλάδοι, το 1995 δεκαοκτώ, το 1996 είκοσι τρεις και το 1997 είκοσι δύο.

	1993	1994	1995	1996	1997
1 ^{ος}	68	68	68	67	67
2 ^{ος}	35	67	67	52	35
3 ^{ος}	24	79	52	24	24
4 ^{ος}	52	52	57	56	56
5 ^{ος}	66	56	34	57	52
6 ^{ος}	56	24	56	35	57
7 ^{ος}	57	35	24	66	33
8 ^{ος}	67	57	66	63	28
9 ^{ος}	63	63	63	79	84
10 ^{ος}	28	66	51	51	51

Σύμφωνα με τον πίνακα αυτόν, οι κλάδοι εκείνοι που παρουσιάζουν αρνητικό εμπορικό ισοζύγιο σε όλα σχεδόν τα έτη της περιόδου 1993-1997 είναι οι 24:ξυλεία και φελλός, 51:οργανικά χημικά, 52:ανόργανα χημικά, 56:βιομηχανικά λιπάσματα, 57:πλαστικές

ύλες σε πρωτογενή μορφή, 67:σίδηρος και χάλυβας, 68:μη σιδηρούχα μέταλλα.

Κλείνοντας την ενότητα αυτή πρέπει να επισημανθεί ότι, συγκρίνοντας τους πίνακες που δείχνουν τους κλάδους με το μεγαλύτερο θετικό και αρνητικό εμπορικό ισοζύγιο με τους κλάδους που παρουσιάζουν το μεγαλύτερο ποσοστό συμμετοχής των εξαγωγών και εισαγωγών τους έχουν άμεση σχέση, καθώς η πλειοψηφία των κλάδων που έχουν μεγαλύτερο θετικό εμπορικό ισοζύγιο είναι ίδιοι με αυτούς που έχουν την μεγαλύτερη ποσοστιαία συμμετοχή των εξαγωγών τους στο σύνολο των εξαγωγών της βιομηχανίας της Ελλάδας στην Βουλγαρία, ενώ η πλειοψηφία των κλάδων εκείνων που παρουσιάζουν το μεγαλύτερο αρνητικό εμπορικό ισοζύγιο είναι αυτοί που έχουν και την μεγαλύτερη ποσοστιαία συμμετοχή στο σύνολο των εισαγωγών της Ελλάδας από την Βουλγαρία.

Πίνακας 52. Εμπορικό ισοζύγιο βιομηχανικών προϊόντων της Ελλάδας με την Βουλγαρία,

1993-1997 (σε δρχ).

Λάδοι (SITC)	1993	1994	1995	1996	1997
ΙΟΤΑ	4544832590	4644350442	1361426359	1104700897	9710837
ΑΠΝΟΣ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΕΡΓΑΣΜΕΝΟΣ	3958079417	3142752940	2726670767	1203287016	-1087557
ΛΟΡΕΣ, ΔΕΡΜΑΤΑ ΚΑΙ ΓΟΥΝΑΡΙΚΑ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΑ	885749	3241618	-6159578	-12026478	-1922752
ΛΑΙΟΣΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΕΛΑΙΟΔΕΙΣ ΚΑΡΠΟΙ	-357260480	15802666	-64111104	-23707668	7877922
ΛΑΟΥΤΣΟΥΚ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΟ ΣΥΝΘΕΤΙΚΟ-ΑΝΑΓΕΝΝΗΜΕΝΟ	-101602054	67460502	-250019131	-789247462	-4134344
ΥΛΕΙΑ ΚΑΙ ΦΕΛΛΟΣ	-2332685497	-3522843898	-3525932017	-5080038776	-770206314
ΙΟΛΤΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΡΙΜΜΑΤΑ ΧΑΡΤΙΟΥ	-38630315	-15251022	26337949	-91297082	-3296359
ΦΑΝΤΙΚΕΣ ΙΝΕΣ (ΕΚΤΟΣ ΑΠΟ ΜΑΛΛΙΝΑ ΝΗΜΑΤΑ)	1445330750	6143620128	6545823957	4916910163	768617428
ΥΠΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΟΡΥΚΤΑ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΑ	255023549	605021499	367625888	-155584718	-20690979
ΜΕΤΑΛΛΕΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΟΡΙΜΜΑΤΑ ΜΕΤΑΛΛΩΝ	-873732052	-29648776	-173146814	-601830732	-212359326
ΚΑΤΕΡΓΑΣΤΕΣ ΥΛΕΣ ΖΩΙΚΗΣ-ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	-138754734	-294321620	-394259249	-244758847	-27698967
ΑΝΘΡΑΚΑΣ, ΟΠΤΑΝΘΡΑΚΑΣ (ΚΟΚ) ΚΑΙ ΜΠΡΙΚΕΤΕΣ	-7587719	25999307	28390540	-9389559	868581665
ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΚΑΙ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ	15357897401	13390742067	6062279011	1463630247	-387716396
ΡΩΤΑΕΡΙΟ ΦΥΣΙΚΟ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ	1866833	53234790	-4175858726	22541	
ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	-4453602512	-2409641606		-3285823562	-782915858
ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΛΙΠΗ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	-55980451	-25194555	-22396890	-28035096	6193724
ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΛΙΠΗ ΣΤΑΘΕΡΑ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΠΡΟΕΛ. ΚΑΤ.	30930373	73244093	-276113684	15647860	5611868
ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΛΙΠΗ, ΚΕΡΙ ΖΥΪΚΗΣ-ΦΥΪΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	20027853	13137257	29732798	75125912	4219068
ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΧΗΜΙΚΑ	-210896944	-248193836	-895005740	-1328406617	-142451129
ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΧΗΜΙΚΑ	-2883812438	-4340637345	-5214306961	-5197325478	-409492342
ΛΑΦΙΚΕΣ, ΔΕΨΙΚΕΣ ΚΑΙ ΧΡΩΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ	684607587	1103452094	1510528026	1092268963	98704857
ΛΑΤΡΙΚΑ ΚΑΙ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ	159782860	148402412	99751286	66090506	10595030
ΛΙΘΕΡΙΑ ΛΑΔΙΑ, ΡΗΤΙΝΟΕΙΔΗ, ΑΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ	1477410975	1873511859	2291198230	1370677204	148751629
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ	-2015568183	-3738934711	-4079801972	-4883720215	-702893419
ΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΣΕ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΜΟΡΦΗ	-1863288149	-2400536355	-4263411087	-4743759148	-402635119
ΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΣΕ ΜΗ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΜΟΡΦΗ	269626242	958518612	1528441384	1219894673	96737888
ΧΗΜΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	9350562	682659839	696600761	543121236	40861557
ΔΕΡΜΑΤΑ, ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΔΕΡΜΑ-ΓΟΥΝΑΡΙ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΟ	301777788	147150464	63722517	-167014697	-14411189
ΙΔΗ ΑΠΟ ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ	241975483	746680729	532315467	-110567642	34429699
ΙΔΗ ΑΠΟ ΦΕΛΛΟ ΚΑΙ ΞΥΛΟ (ΕΚΤΟΣ ΕΠΙΠΛΩΝ)	-1081538586	-1482524490	-1451174727	-2179998451	16322536
ΑΡΤΙ, ΧΑΡΤΟΝΙΑ, ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΧΑΡΤΟΠΟΛΤΟ, ΧΑΡΤΙ	-191302454	786363500	1319591530	1484192578	33905422
ΦΑΝΤΙΚΑ ΝΗΜΑΤΑ, ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΕΤΟΙΜΑ ΚΑΠ. ΣΥΝΑΦΗ	608750708	1083106277	1815966372	770844633	229180257
ΙΔΗ ΑΠΟ ΜΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΟΡΥΚΤΑ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	-2100978278	-1096756862	-1715204927	-2519098729	-86360869
ΙΔΗΡΟΣ ΚΑΙ ΧΑΛΥΒΑΣ	-1367231074	-6312271702	-13243858940	-11566987103	-2101994317
ΙΔΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	-6347338916	-15793404832	-31984031401	208310944	159236387
ΙΔΗ ΑΠΟ ΜΕΤΑΛΛΟ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	386893169	1308802550	2015608143	2154007779	86664027
ΙΧΘΑΝΗΜΑΤΑ-ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	-102402915	-66996619	6074926	60999468	-3469277
ΙΧΘΑΝΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΑ ΓΙΑ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	933045555	1040126376	566235834	392616809	99754708
ΙΧΘΑΝΗΜΑΤΑ ΚΑΤΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΛΛΩΝ ΚΑΠ	-295175777	-418694589	-381770094	-1195395405	-53103992
ΕΝΙΚΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ, ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΚΑΠ	-86800086	912210798	1119963756	325463375	-6661090
ΙΧΘΑΝΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΚΑΙ ΑΥΤΟΜΑΤΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ	140328884	309568331	153110971	67333842	1760684
ΥΣΚΕΥΕΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΤΡΑΦΗΣ ΗΧΟΥ	251195739	166353694	234342517	311561609	87550196
ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ	2423320052	3238495191	6211190260	3463889004	182421837
ΙΧΘΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΔΡΟΜΟΥΣ	943883076	1842379155	3305648945	1822741569	229003997
ΟΙΠΟ ΜΕΤΑΦΟΡΙΟ ΥΛΙΚΟ	120004123	-5209388967	8687107	-1977194086	-3192667
ΡΟΚΑΤΑΣΕΚΥΑΣΜΕΝΑ ΣΠΙΤΙΑ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ ΚΑΠ	327075432	680664703	630670250	533505435	26182677
ΠΙΛΑ ΚΑΙ ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ, ΚΡΕΒΒΑΤΙΑ ΣΤΡΩΜΑΤΑ ΚΑΠ	1732816338	2288651117	2191317646	1736567866	136403327
ΙΔΗ ΤΑΞΙΔΙΟΥ, ΣΑΚΙΔΙΑ ΧΕΡΙΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΑ	14404885	46395513	47974700	22625961	1769190
ΙΔΗ ΕΝΔΥΜΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΞΕΣΟΥΑΡ ΕΝΔΥΣΗΣ	2902308890	3701067020	4813523944	-931669368	-209972227
ΠΟΔΗΜΑΤΑ	1514604596	1928785895	1841374948	1114796953	140951167
ΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΣΥΣΚ. ΕΠΑΓΓΕΛΜ. ΕΠΙΣΤΗΜ. ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ	283442333	180201822	117227702	48594710	17183657
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ, ΚΑΠ ΕΙΔΗ ΟΠΤΙΚΗΣ, ΡΟΛΟΓΙΑ	316795959	617008444	808976357	462457942	30039118
ΑΦΟΡΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΕΙΔΗ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	2718449162	3376151847	3710050706	2021981305	100184950
ΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΑ	128323178	206542666	211023530	112220205	13836734
ΥΝΟΛΟ	17598788477	10146616432	-17117157958	-16936787708	-2692631570

ΠΗΓΗ: ΕΣΥΕ

8.2 Εξωτερικό εμπόριο του βιομηχανικού τομέα της Ελλάδας με την Ρουμανία

Στην ενότητα αυτή, όπως και στην προηγούμενη, εξετάζεται το εξωτερικό εμπόριο της Ελλάδας σε σχέση με την Ρουμανία. Εξετάζονται δηλαδή οι εξαγωγές βιομηχανικών προϊόντων της Ελλάδας στην Ρουμανία και οι εισαγωγές, της Ελλάδας, αντίστοιχων προϊόντων από την Ρουμανία. Και τέλος το εμπορικό ισοζύγιο βιομηχανικών προϊόντων μεταξύ Ελλάδας και Ρουμανίας.

8.2.1 Εξαγωγές βιομηχανικών προϊόντων της Ελλάδας προς τη Ρουμανία

Στον πίνακα 53 παρουσιάζεται το σύνολο όσο και οι κατά κλάδο εξαγωγές βιομηχανικών προϊόντων της Ελλάδας στην Ρουμανία για την περίοδο 1993-1995. Με βάσει τον πίνακα αυτόν αλλά και τον πίνακα 55 που δείχνει την μεταβολή των ελληνικών εξαγωγών στην Ρουμανία κατά έτος, διαπιστώνουμε ότι το σύνολο των εξαγωγών αυτών αυξάνει συνεχώς. Όμως όπως βλέπουμε στον πίνακα 55, υπάρχουν πολλοί κλάδοι οι οποίοι δεν αυξάνουν τις εξαγωγές των προϊόντων τους προς την Ρουμανία. Έτσι το 1994 μείωσαν τις εξαγωγές τους δεκατέσσερις κλάδοι, το 1995 δέκα κλάδοι (το έτος αυτό σημειώνεται η μεγαλύτερη αύξηση των εξαγωγών), το 1996 μείωσαν τις εξαγωγές τους εικοσιπέντε κλάδοι (το 1996 σημειώνεται η μικρότερη αύξηση των εξαγωγών) ενώ το 1997 δεκαοκτώ κλάδοι.

Όσον αφορά την ποσοστιαία συμμετοχή της αξίας των εξαγωγών κάθε κλάδου ελληνικής της βιομηχανίας στο σύνολο της αξίας των

ελληνικών εξαγωγών στη Ρουμανία (βλέπε πίνακα 54) παρατίθεται ο ακόλουθος πίνακας ο οποίος μας δείχνει (κατά φθίνουσα σειρά κατάταξης) τους κλάδους εκείνους με την μεγαλύτερη ποσοστιαία συμμετοχή των εξαγωγών τους στο σύνολο των εξαγωγών.

	1993	1994	1995	1996	1997
1 ^{ος}	33 (24,2%)	33 (25,6%)	33 (23,3%)	12 (14,88%)	33 (13,57%)
2 ^{ος}	12 (13,12%)	28 (16,2%)	12 (9,49%)	28 (12,33%)	12 (9,56%)
3 ^{ος}	75 (11,8%)	77 (4,97%)	26 (8,66%)	33 (12,24%)	28 (8,4%)
4 ^{ος}	26 (5,98%)	89 (4,47%)	77 (6,68%)	26 (9,83%)	69 (5,91%)
5 ^{ος}	89 (5,66%)	54 (4,32%)	28 (6,4%)	74 (4,91%)	55 (4,82%)
6 ^{ος}	74 (5,58%)	75 (4,25%)	74 (5,6%)	89 (4,89%)	72 (4,76%)
7 ^{ος}	54 (3,73%)	82 (2,985%)	89 (5,45%)	77 (4,82%)	77 (4,7%)
8 ^{ος}	82 (3,27%)	74 (2,98%)	82 (2,44%)	55 (4,08%)	74 (4,509%)
9 ^{ος}	77 (3,1%)	62 (2,82%)	58 (2,41%)	69 (3,89%)	26 (4,506%)
10 ^{ος}	42 (2,25%)	87 (2,54%)	55 (2,33%)	66 (2,97%)	76 (4,15%)

Από τον πίνακα αυτόν βλέπουμε ότι οι κλάδοι εκείνοι που έχουν το μεγαλύτερο ποσοστό συμμετοχής στις ελληνικές εξαγωγές βιομηχανικών προϊόντων στην Ρουμανία είναι κυρίως οι 12: καπνός ακατέργαστος και κατεργασμένος, 26:υφαντικές ίνες (εκτός από μάλλινα νήματα), 28:μεταλεύματα και απορρίμματα μετάλλων, 33:πετρέλαιο και προϊόντα πετρελαίου, 74:γενικός βιομηχανικός εξοπλισμός, μηχανήματα κλπ, 77:ηλεκτρικά μηχανήματα συσκευές και μέρη αυτών και ο κλάδος 89:διάφορα βιομηχανικά είδη μη κατονομαζόμενα.

Αντίστοιχα στον επόμενο πίνακα παρουσιάζονται (κατ' αύξουσα σειρά) οι κλάδοι εκείνοι με την μικρότερη ποσοστιαία συμμετοχή των εξαγωγών τους στη Ρουμανία, στο σύνολο των εξαγωγών του βιομηχανικού τομέα της Ελλάδας στη χώρα αυτή.

	1993	1994	1995	1996	1997
1 ^{ος}	22 (0,003%)	24 (0,0004%)	83 (0,001%)	34 (0,002%)	34 (0,0004%)
2 ^{ος}	24 (0,009%)	83 (0,006%)	43 (0,002%)	43 (0,002%)	24 (0,005%)
3 ^{ος}	88 (0,018%)	26 (0,011%)	34 (0,006%)	52 (0,01%)	23 (0,009%)
4 ^{ος}	57 (0,021%)	29 (0,011%)	24 (0,011%)	88 (0,04%)	29 (0,02%)
5 ^{ος}	29 (0,028%)	88 (0,042%)	52 (0,035%)	22 (0,05%)	79 (0,03%)
6 ^{ος}	73 (0,033%)	79 (0,05%)	22 (0,043%)	32 (0,6%)	88 (0,03%)
7 ^{ος}	34 (0,033%)	61 (0,051%)	61 (0,046%)	27 (0,07%)	62 (0,03%)
8 ^{ος}	83 (0,035%)	27 (0,064%)	29 (0,063%)	79 (0,07%)	22 (0,05%)
9 ^{ος}	71 (0,066%)	22 (0,078%)	88 (0,073%)	11 (0,1%)	27 (1,07%)
10 ^{ος}	52 (0,081%)	52 (0,19%)	42 (0,097%)	42 (0,1%)	63 (0,08%)

Στον παραπάνω πίνακα παρατηρούμε ότι οι κλάδοι που έχουν το μικρότερο ποσοστό συμμετοχής στις ελληνικές εξαγωγές βιομηχανικών προϊόντων στην Ρουμανία για το μεγαλύτερο διάστημα της εξεταζόμενης περιόδου είναι οι 22:ελαιόσποροι και ελαιώδεις καπνοί, 24:ξυλεία και φελλός, 29:ακατέργαστες ύλες ζωικής-φυτικής προέλευσης,34:φωταέριο φυσικό και βιομηχανικό, 52:ανόργανα χημικά και ο κλάδος 88:φωτογραφικές συσκευές, κλπ είδη οπτικής, ρολόγια.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 53. Εξαγωγές βιομηχανικών προϊόντων της Ελλάδας προς την

Ρουμανία, 1993-1997 (σε δρχ).

Κλάδοι (SITC)	1993	1994	1995	1996	1997
ΣΥΝΟΛΟ	203236193	201271852	175552754	54381877	14778861
ΚΑΠΝΟΣ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΕΡΓΑΣΜΕΝΟΣ	1679609052	201271852	3223015126	5343661739	37544082
ΔΟΡΕΣ, ΔΕΡΜΑΤΑ ΚΑΙ ΓΟΥΝΑΡΙΚΑ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΑ		587437299			
ΕΛΑΙΟΣΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΕΛΑΙΟΔΕΡΕ ΚΑΡΠΟΙ	368591	12158200	14612184	18266258	219794
ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΟ ΣΥΝΘΕΤΙΚΟ ΑΝΑΓΕΝΝΗΜΕΝΟ					35866
ΞΥΛΙΑ ΚΑΙ ΦΕΛΛΟΣ	1192138	61963	3590496		21030
ΠΟΛΤΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΧΑΡΤΙΟΥ					
ΥΦΑΝΤΙΚΕΣ ΙΝΕΣ (ΕΚΤΟΣ ΑΠΟ ΜΑΛΛΙΝΑ ΝΗΜΑΤΑ)	765413936	1740788	2942993696	2454299833	17694675
ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΟΡΥΚΤΑ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΑ	43007901	10051630	38770724	25088308	302617
ΜΕΤΑΛΛΕΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΜΕΤΑΛΛΩΝ	176132204	2544725739	2175616966	4428453409	32992402
ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΕΣ ΥΛΕΣ ΖΩΙΚΗΣ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	3578820	1664826	21539988	22323146	78632
ΑΝΘΡΑΚΑΣ, ΟΠΤΑΝΘΡΑΚΑΣ (ΚΟΚ) ΚΑΙ ΜΠΡΙΚΕΤΕΣ					
ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ	3100162081	4015849290	7937768940	4395024322	53306676
ΦΩΤΑΕΡΙΟ ΦΥΣΙΚΟ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ	4243158		1875000	664683	1622
ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ					
ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΛΙΠΗ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ					
ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΛΙΠΗ ΣΤΑΘΕΡΑ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΠΡΟΕΛ. ΑΚΑΤΕΡ.	288710287	208731895	33096575	56694798	1165104
ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΛΙΠΗ, ΚΕΡΙ ΖΩΙΚΗΣ-ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ			669895	695271	406571
ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΧΗΜΙΚΑ	135958576	82232411	92798376	145116758	846453
ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΧΗΜΙΚΑ	10362589	29826464	11832769	4250796	400867
ΒΑΦΙΚΕΣ, ΔΕΥΣΙΚΕΣ ΚΑΙ ΧΡΩΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ		373592886	526439244	660783228	12148117
ΙΑΤΡΙΚΑ ΚΑΙ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	477965829	677802242	471848606	705715728	6213908
ΑΙΘΕΡΙΑ ΛΑΔΙΑ, ΡΗΤΙΝΟΕΙΔΗ, ΑΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ	236412802	335280981	793037309	1465213067	18965400
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ					
ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΣΕ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΜΟΡΦΗ	2713039	34655868	144605984	193561480	5901291
ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΣΕ ΜΗ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΜΟΡΦΗ	26497744	106981201	818617419	1009748438	13023487
ΧΗΜΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	101440828	255500731	695789931	859324886	4726700
ΔΕΡΜΑΤΑ, ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΔΕΡΜΑ-ΓΟΥΝΑΡΙ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΟ	25746888	7949001	15462355	164392865	3222859
ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ	139287522	443096186	125843738	281487014	147265
ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΦΕΛΛΟ ΚΑΙ ΞΥΛΟ (ΕΚΤΟΣ ΕΠΙΠΛΩΝ)	18267474	39104703	198960093	66561405	336384
ΚΑΡΤΙ, ΧΑΡΤΟΝΙΑ, ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΧΑΡΤΟΠΟΛΤΟ, ΧΑΡΤΙ	26056836	65333094	316542712	293359104	3565916
ΥΦΑΝΤΙΚΑ ΝΗΜΑΤΑ, ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΕΤΟΙΜΑ ΚΑΠ. ΣΥΝΑΦΗ	92604876	104850969	563977220	182027130	8128101
ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΜΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΟΡΥΚΤΑ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	103312361	211494874	685013832	1068621725	8885342
ΣΙΔΗΡΟΣ ΚΑΙ ΧΑΛΥΒΑΣ	110336826	137238582	601202481	281681572	4797292
ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	102860933	219471242	197205906	465804430	11644759
ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΜΕΤΑΛΛΟ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	240280952	322416184	854409006	1399536978	23230636
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ-ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	8428320	86988928	169704507	143323479	1296608
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΑ ΓΙΑ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	271775271	254884177	732266035	999567120	18707969
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΚΑΤΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΛΛΩΝ ΚΑΠ	4267723	130738194	49658943	128272707	1560787
ΓΕΝΙΚΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ, ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΚΑΠ	714779939	467283218	1904086791	1765472732	17706149
ΜΗΧΑΝΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΚΑΙ ΑΥΤΟΜΑΤΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ	1513555472	667166568	608619852	381663131	2710087
ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΗΧΟΥ	34569617	52257580	88669545	568535089	16315822
ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ	396829247	780533402	2268132445	1732978144	18491397
ΟΧΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΔΡΟΜΟΥΣ	109610358	170251888	448871907	211969153	6933556
ΛΟΙΠΟ ΜΕΤΑΦΟΡΙΟ ΥΛΙΚΟ	43370220	7853670	71707698	25973917	124380
ΠΡΟΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΑ ΣΠΙΤΙΑ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ ΚΑΠ	107275514	118947346	366399674	287520408	3217833
ΕΠΙΛΑ ΚΑΙ ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ, ΚΡΕΒΒΑΤΙΑ ΣΤΡΩΜΑΤΑ ΚΑΠ	419206971	468098216	829283086	828336721	6554648
ΕΙΔΗ ΤΑΞΙΔΙΟΥ, ΣΑΚΙΔΙΑ ΧΕΡΙΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΑ	4447230	971093	411296		
ΕΙΔΗ ΕΝΔΥΜΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΞΕΣΟΥΑΡ ΕΝΔΥΣΗΣ	132510780	135907350	219515798	179895689	3089047
ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ	83145479	81726904	182613719	343278372	3289923
ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΣΥΣΚ. ΕΠΑΓΓΕΛΜ. ΕΠΙΣΤΗΜ. ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ	60483724	399225176	319902594	380304313	4686752
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ, ΚΑΠ ΕΙΔΗ ΟΠΤΙΚΗΣ, ΡΟΛΟΓΙΑ	2275948	6565127	24706107	15889667	141667
ΔΙΑΦΟΡΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΕΙΔΗ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	724662514	701254459	1850861215	1756316807	14270162
ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΑ	51117131	120141619	130495903	96576448	2169204
ΣΥΝΟΛΟ	12798071894	15581316015	33948596440	35892614145	392699746

ΠΗΓΗ: ΕΣΥΕ

Πίνακας 54. Ποσοστιαία συμμετοχή της αξίας των εξαγωγών προϊόντων της βιομηχανίας της Ελλάδας προς την Ρουμανία, στο σύνολο των εξαγωγών της βιομηχανίας της Ελλάδας προς την Ρουμανία.

Καδός (SITC)	1993	1994	1995	1996	1997
1 ΠΟΤΑ	1,588		0,517	0,152	0,378
2 ΚΑΠΝΟΣ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΕΡΓΑΣΜΕΝΟΣ	13,124	1,284	9,494	14,888	9,561
1 ΔΟΡΕΣ, ΔΕΡΜΑΤΑ ΚΑΙ ΓΟΥΝΑΡΙΚΑ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΑ		3,746			
2 ΕΛΑΙΟΣΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΕΛΑΙΟΔΕΙΣ ΚΑΡΠΟΙ	0,003	0,078	0,043	0,051	0,056
3 ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΟ ΣΥΝΘΕΤΙΚΟ-ΑΝΑΓΕΝΝΗΜΕΝΟ					0,009
4 ΞΥΛΕΙΑ ΚΑΙ ΦΕΛΛΟΣ	0,009	0,0004	0,011		0,005
6 ΥΦΑΝΤΙΚΕΣ ΙΝΕΣ (ΕΚΤΟΣ ΑΠΟ ΜΑΛΛΙΝΑ ΝΗΜΑΤΑ)	5,981	0,011	8,669	6,838	4,506
7 ΛΙΓΑΣΜΑΤΑ ΚΑΘΟΡΥΚΤΑ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΑ	0,336	0,064	0,114	0,070	0,077
8 ΜΕΤΑΛΛΕΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΜΕΤΑΛΛΩΝ	1,376	16,228	6,409	12,338	8,401
9 ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΕΣ ΥΛΕΣ ΖΩΙΚΗΣ-ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	0,028	0,011	0,063	0,062	0,020
2 ΑΝΘΡΑΚΑΣ, ΟΠΤΑΝΘΡΑΚΑΣ (ΚΟΚ) ΚΑΙ ΜΠΡΙΚΕΤΕΣ					
3 ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΚΑΙ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ	24,224	25,609	23,382	12,245	13,574
4 ΦΩΤΑΕΡΙΟ ΦΥΣΙΚΟ ΚΑΙ ΒΙΜΗΧΑΝΙΚΟ	0,033		0,006	0,002	0,0004
5 ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ					
1 ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΛΙΠΗ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ					
2 ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΛΙΠΗ ΣΤΑΘΕΡΑ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΠΡΟΕΛ. ΑΚΑΤΕΡ.	2,256	1,331	0,097	0,158	0,297
3 ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΛΙΠΗ, ΚΕΡΙ ΖΩΙΚΗΣ-ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ			0,002	0,002	0,104
1 ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΧΗΜΙΚΑ	1,062	0,524	0,273	0,404	0,216
2 ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΧΗΜΙΚΑ	0,081	0,190	0,035	0,012	0,102
3 ΒΑΦΙΚΕΣ, ΔΕΥΪΚΕΣ ΚΑΙ ΧΡΩΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ		2,382	1,551	1,841	3,093
4 ΙΑΤΡΙΚΑ ΚΑΙ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ	3,735	4,322	1,390	1,966	1,582
5 ΑΙΘΕΡΙΑ ΛΑΔΙΑ, ΡΗΤΙΝΟΕΙΔΗ, ΑΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ	1,847	2,138	2,336	4,082	4,829
7 ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΣΕ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΜΟΡΦΗ	0,021	0,221	0,426	0,539	1,503
8 ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΣΕ ΜΗ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΜΟΡΦΗ	0,207	0,682	2,411	2,813	3,316
9 ΧΗΜΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	0,793	1,629	2,050	2,394	1,204
1 ΔΕΡΜΑΤΑ, ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΔΕΡΜΑ-ΓΟΥΝΑΡΙ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΟ	0,201	0,051	0,046	0,458	0,821
2 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ	1,088	2,826	0,371	0,784	0,038
3 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΦΕΛΛΟ ΚΑΙ ΞΥΛΟ (ΕΚΤΟΣ ΕΠΙΠΛΩΝ)	0,143	0,249	0,586	0,185	0,086
4 ΧΑΡΤΙ, ΧΑΡΤΟΝΙΑ, ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΧΑΡΤΟΠΟΛΤΟ, ΧΑΡΤΙ	0,204	0,417	0,932	0,817	0,908
5 ΥΦΑΝΤΙΚΑ ΝΗΜΑΤΑ, ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΕΤΟΙΜΑ ΚΛΠ. ΣΥΝΑΦΗ	0,724	0,669	1,661	0,507	2,070
6 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΜΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΟΡΥΚΤΑ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	0,807	1,349	2,018	2,977	2,263
7 ΣΙΔΗΡΟΣ ΚΑΙ ΧΑΛΥΒΑΣ	0,862	0,875	1,771	0,785	1,222
8 ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	0,804	1,400	0,581	1,298	2,965
9 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΜΕΤΑΛΛΟ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	1,877	2,056	2,517	3,899	5,916
1 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ-ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	0,066	0,555	0,500	0,399	0,330
2 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΑ ΓΙΑ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	2,124	1,625	2,157	2,785	4,764
3 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΚΑΤΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΛΛΩΝ ΚΛΠ	0,033	0,834	0,146	0,357	0,397
4 ΓΕΝΙΚΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ, ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΚΛΠ	5,585	2,980	5,609	4,919	4,509
5 ΜΗΧΑΝΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΚΑΙ ΑΥΤΟΜΑΤΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ	11,826	4,255	1,793	1,063	0,690
6 ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΗΧΟΥ	0,270	0,333	0,261	1,584	4,155
7 ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ	3,101	4,977	6,681	4,828	4,709
8 ΟΧΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΔΡΟΜΟΥΣ	0,856	1,086	1,322	0,591	1,766
9 ΛΟΙΠΟ ΜΕΤΑΦΟΡΙΟ ΥΛΙΚΟ	0,339	0,050	0,211	0,072	0,032
1 ΠΡΟΚΑΤΑΣΕΚΥΑΣΜΕΝΑ ΣΠΙΤΙΑ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ ΚΛΠ	0,838	0,759	1,079	0,801	0,819
2 ΕΠΙΛΑ ΚΑΙ ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ, ΚΡΕΒΒΑΤΙΑ ΣΤΡΩΜΑΤΑ ΚΛΠ	3,276	2,985	2,443	2,308	1,669
3 ΕΙΔΗ ΤΑΞΙΔΙΟΥ, ΣΑΚΙΔΙΑ ΧΕΡΙΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΑ	0,035	0,006	0,001		
4 ΕΙΔΗ ΕΝΔΥΜΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΞΕΣΟΥΑΡ ΕΝΔΥΣΗΣ	1,035	0,867	0,647	0,501	0,787
5 ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ	0,650	0,521	0,538	0,956	0,838
7 ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΣΥΣΚ. ΕΠΑΓΓΕΛΜ. ΕΠΙΣΤΗΜ. ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ	0,473	2,546	0,942	1,060	1,193
8 ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ, ΚΛΠ ΕΙΔΗ ΟΠΤΙΚΗΣ, ΡΟΛΟΓΙΑ	0,018	0,042	0,073	0,044	0,036
9 ΔΙΑΦΟΡΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΕΙΔΗ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	5,662	4,472	5,452	4,893	3,634
9 ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΑ	0,399	0,766	0,384	0,269	0,552
ΣΥΝΟΛΟ	100	100	100	100	100

ΠΗΓΗ: ΕΣΥΕ

Πίνακας 55. Ετήσια μεταβολή των εξαγωγών βιομηχανικών προϊόντων της Ελλάδας προς την Ρουμανία (σε δρχ).

Κλάδοι (SITC)	93-94	94-95	95-96	96-97
11 ΠΟΤΑ	-203236193	175552754	-121170877	93406730
12 ΚΑΠΝΟΣ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΕΡΓΑΣΜΕΝΟΣ	-1478337200	3021743274	2120646613	-1589253491
21 ΔΟΡΕΣ, ΔΕΡΜΑΤΑ ΚΑΙ ΓΟΥΝΑΡΙΚΑ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΑ	587437299	-587437299		
22 ΕΛΑΙΟΣΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΕΛΑΙΟΔΕΙΣ ΚΑΡΠΟΙ	11789609	2453984	3654074	3713161
23 ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΟ ΣΥΝΘΕΤΙΚΟ-ΑΝΑΓΕΝΝΗΜΕΝΟ				3586628
24 ΞΥΛΕΙΑ ΚΑΙ ΦΕΛΛΟΣ	-1130175	3528533	-3590496	2103090
25 ΠΟΛΤΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΧΑΡΤΙΟΥ				
26 ΥΦΑΝΤΙΚΕΣ ΙΝΕΣ (ΕΚΤΟΣ ΑΠΟ ΜΑΛΛΙΝΑ ΝΗΜΑΤΑ)	-763673148	2941252908	-488693863	-684832256
27 ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΟΡΥΚΤΑ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΑ	-32956271	28719094	-13682416	5173453
28 ΜΕΤΑΛΛΕΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΜΕΤΑΛΛΩΝ	2368593535	-369108773	2252836443	-1129213131
29 ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΕΣ ΥΛΕΣ ΖΩΙΚΗΣ-ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	-1913994	19875162	783158	-14459890
32 ΑΝΘΡΑΚΑΣ, ΟΠΤΑΝΘΡΑΚΑΣ (ΚΟΚ) ΚΑΙ ΜΠΡΙΚΕΤΕΣ				
33 ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΚΑΙ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ	915687209	3921919650	-3542744618	935643290
34 ΦΩΤΑΕΡΙΟ ΦΥΣΙΚΟ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ	-4243158	1875000	-1210317	-502437
35 ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ				
41 ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΛΙΠΗ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ				
42 ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΛΙΠΗ ΣΤΑΘΕΡΑ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΠΡΟΕΛ. ΑΚΑΤΕΡ.	-79978392	-175635320	23598223	59815657
43 ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΛΙΠΗ, ΚΕΡΙ ΖΩΙΚΗΣ-ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ		669895	25376	39961903
51 ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΧΗΜΙΚΑ	-53726165	10565965	52318382	-60471361
52 ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΧΗΜΙΚΑ	19463875	-17993695	-7581973	35835947
53 ΒΑΦΙΚΕΣ, ΔΕΨΙΚΕΣ ΚΑΙ ΧΡΩΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ	373592886	152846358	134343984	554028559
54 ΙΑΤΡΙΚΑ ΚΑΙ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ	199836413	-205953636	233867122	-84324870
55 ΑΙΘΕΡΙΑ ΛΑΔΙΑ, ΡΗΤΙΝΟΕΙΔΗ, ΑΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ	98868179	457756328	672175758	431326944
56 ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ				
57 ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΣΕ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΜΟΡΦΗ	31942829	109950116	48955496	396567882
58 ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΣΕ ΜΗ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΜΟΡΦΗ	80483457	711636218	191131019	292600334
59 ΧΗΜΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	154059903	440289200	163534955	-386654818
61 ΔΕΡΜΑΤΑ, ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΔΕΡΜΑ-ΓΟΥΝΑΡΙ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΟ	-17797887	7513354	148930510	157893112
62 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ	303808664	-317252448	155643276	-266760486
63 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΦΕΛΛΟ ΚΑΙ ΞΥΛΟ (ΕΚΤΟΣ ΕΠΙΠΛΩΝ)	20837229	159855390	-132398688	-32722988
64 ΧΑΡΤΙ, ΧΑΡΤΟΝΙΑ, ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΧΑΡΤΟΠΟΛΤΟ, ΧΑΡΤΙ	39276258	251209618	-23183608	63232584
65 ΥΦΑΝΤΙΚΑ ΝΗΜΑΤΑ, ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΕΤΟΙΜΑ ΚΛΠ. ΣΥΝΑΦΗ	12246093	459126251	-381950090	630783050
66 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΜΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΟΡΥΚΤΑ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	108182513	473518958	383607893	-180087512
67 ΣΙΔΗΡΟΣ ΚΑΙ ΧΑΛΥΒΑΣ	26901756	463963899	-319520909	198047726
68 ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	116610309	-22265336	268598524	698671487
69 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΜΕΤΑΛΛΟ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	82135232	531992822	545127972	923526637
71 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ-ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	78560608	82715579	-26381028	-13662645
72 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΑ ΓΙΑ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	-16891094	477381858	267301085	871229831
73 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΚΑΤΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΛΛΩΝ ΚΛΠ	126470471	-81079251	78613754	27806020
74 ΓΕΝΙΚΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ, ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΚΛΠ	-247496721	1436803573	-138614059	5142178
75 ΜΗΧΑΝΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΚΑΙ ΑΥΤΟΜΑΤΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ	-846388904	-58546716	-226956721	-110654365
76 ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΗΧΟΥ	17687963	36411965	479865544	1063047120
77 ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ	383704155	1487599043	-535154301	116161633
78 ΟΧΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΔΡΟΜΟΥΣ	60641530	278620019	-236902754	481386451
79 ΛΟΙΠΟ ΜΕΤΑΦΟΡΙΟ ΥΛΙΚΟ	-35516550	63854028	-45733781	-13535885
81 ΠΡΟΚΑΤΑΣΕΚΥΑΣΜΕΝΑ ΣΠΙΤΙΑ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ ΚΛΠ	11671832	247452328	-78879266	34262935
82 ΕΠΙΛΑ ΚΑΙ ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ, ΚΡΕΒΒΑΤΙΑ ΣΤΡΩΜΑΤΑ ΚΛΠ	48891245	361184870	-946365	-172871845
83 ΕΙΔΗ ΤΞΕΙΔΙΟΥ, ΣΑΚΙΔΙΑ ΧΕΡΙΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΑ	-3476137	-559797	-411296	
84 ΕΙΔΗ ΕΝΔΥΜΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΞΕΣΟΥΑΡ ΕΝΔΥΣΗΣ	3396570	83608448	-39620109	129009042
85 ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ	-1418575	100886815	160664653	-14286064
87 ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΣΥΣΚ. ΕΠΑΓΓΕΛΜ. ΕΠΙΣΤΗΜ. ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ	338741451	-79322581	60401719	88370895
88 ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ, ΚΛΠ ΕΙΔΗ ΟΠΤΙΚΗΣ, ΡΟΛΟΓΙΑ	4289179	18140980	-8816440	-1722913
89 ΔΙΑΦΟΡΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΕΙΔΗ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	-23408055	1149606756	-94544408	-329300579
9 ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΑ	69024488	10354284	-33919455	120344003
ΣΥΝΟΛΟ	2883244121	18267280425	1944017705	3377360546

ΠΗΓΗ: ΕΣΥΕ

8.2.2 Εισαγωγές βιομηχανικών προϊόντων της Ελλάδας από την Ρουμανία

Στην παράγραφο αυτή εξετάζονται οι εισαγωγές βιομηχανικών προϊόντων της Ελλάδας από την Ρουμανία για την περίοδο 1993-1997. Όπως βλέπουμε στον πίνακα 56 οι εισαγωγές ρουμανικών βιομηχανικών προϊόντων από την Ελλάδα αυξάνονται από έτος σε έτος. Οι μεταβολές όμως αυτών φαίνονται καλύτερα στον πίνακα 58. Από τον πίνακα αυτό γίνεται φανερό ότι η μεταβολή των εισαγωγών της Ελλάδας από την Ρουμανία αυξάνονται κατ' έτος σε ολόκληρη την εξεταζόμενη περίοδο. Όσον αφορά όμως του επιμέρους κλάδους της βιομηχανίας, παρατηρούμε ότι δεν σημειώνεται θετική μεταβολή των εισαγωγών των προϊόντων όλων των κλάδων. Αντίθετα κατά το 1994 σημείωσαν μείωση της εισαγωγής των προϊόντων τους είκοσι δύο κλάδοι, ενώ το 1995 και 1996 αυτοί έφθασαν τους είκοσι ένα αντίστοιχα, και το 1996 τους δεκαεννέα κλάδους.

Στην συνέχεια, στους πίνακες που ακολουθούν γίνεται παρουσίαση των βιομηχανικών εκείνων κλάδων που σημειώνουν την μεγαλύτερη και μικρότερη ποσοστιαία συμμετοχή αντίστοιχα, των προϊόντων τους που εισάγονται στην Ελλάδα στο σύνολο των βιομηχανικών προϊόντων που εισάγονται στην Ελλάδα από την Ρουμανία.

Ετσι λοιπόν, στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθενται κατά φθίνουσα σειρά κατάταξης οι κλάδοι με την μεγαλύτερη ποσοστιαία συμμετοχή για την περίοδο 1993-1994 (βλέπε πίνακα 57).

	1993	1994	1995	1996	1997
1 ^{ος}	67 (24,9%)	67 (21,7%)	67 (34,4%)	67 (27,7%)	67 (25,6%)
2 ^{ος}	79 (19,5%)	33 (21,3%)	33 (14,6%)	68 (12,5%)	68 (23,2%)
3 ^{ος}	57 (7,66%)	57 (9,34%)	57 (8,6%)	79 (8,1%)	33 (8%)
4 ^{ος}	63 (5,62%)	68 (7,2%)	66 (4,7%)	33 (7,5%)	57 (6,7%)
5 ^{ος}	66 (5%)	63 (5,7%)	68 (4,4%)	56 (6,3%)	24 (6,3%)
6 ^{ος}	69 (3,15%)	51 (5,6%)	51 (4,1%)	57 (4,7%)	51 (2,5%)
7 ^{ος}	33 (3,01%)	56 (1,4%)	24 (3,2%)	24 (4,2%)	35 (2,5%)
8 ^{ος}	51 (2,92%)	66 (3,3%)	63 (2,7%)	66 (3,7%)	66 (2,4%)
9 ^{ος}	56 (2,85%)	24 (2,9%)	84 (2,3%)	51 (3,5%)	28 (2,2%)
10 ^{ος}	68 (2,74%)	65 (2,2%)	77 (2,2%)	63 (2,2%)	52 (1,2%)

Σύμφωνα με τον πίνακα αυτό, οι κλάδοι εκείνοι που παρουσιάζουν μεγάλη ποσοστιαία συμμετοχή στις εισαγωγές της Ελλάδας για ένα μεγάλο μέρος της εξεταζόμενης περιόδου είναι οι 24:ξυλεία και φελλός, 33:πετρέλαιο και προϊόντα πετρελαίου, 51:οργανικά χημικά, 57:πλαστικές ύλες σε πρωτογενή μορφή, 66:είδη από μη μεταλλικά ορυκτά μη κατονομαζόμενα, 67:σίδηρος και χάλυβας, 68:μη σιδηρούχα μέταλλα.

Αντίθετα στον επόμενο πίνακα παρουσιάζονται οι κλάδοι με την μικρότερη ποσοστιαία συμμετοχή.

	1993	1994	1995	1996	1997
1 ^{ος}	34 (0,005%)	76 (0,002%)	88 (0,0004%)	27 (0,001%)	11 (0,0004%)
2 ^{ος}	58 (0,011%)	28 (0,003%)	11 (0,002%)	29 (0,007%)	42 (0,005%)
3 ^{ος}	41 (0,012%)	58 (0,003%)	27 (0,004%)	23 (0,018%)	55 (0,007%)
4 ^{ος}	43 (0,012%)	85 (0,006%)	29 (0,01%)	88 (0,019%)	53 (0,008%)
5 ^{ος}	53 (0,017%)	11 (0,01%)	55 (0,013%)	43 (0,02%)	58 (0,008%)
6 ^{ος}	83 (0,07%)	27 (0,02%)	83 (0,017%)	55 (0,03%)	23 (0,01%)
7 ^{ος}	76 (0,08%)	29 (0,033%)	43 (0,018%)	12 (0,039%)	75 (0,012%)
8 ^{ος}	11 (0,09%)	83 (0,035%)	59 (0,03%)	58 (0,04%)	32 (0,016%)
9 ^{ος}	29 (0,1%)	55 (0,04%)	32 (0,039%)	75 (0,05%)	43 (0,017%)
10 ^{ος}	59 (0,1%)	59 (0,06%)	85 (0,07%)	59 (0,06%)	26 (0,09%)

Όπως βλέπουμε από τον παραπάνω πίνακα ελάχιστοι από τους κλάδους που περιέχει εμφανίζονται να έχουν μικρότερη ποσοστιαία συμμετοχή στις εισαγωγές της Ελλάδος για περισσότερα του ενός έτους. Τέτοιοι κλάδοι είναι οι 11:ποτά, 29:ακατέργαστες ύλες ζωικής-φυτικής προέλευσης, 43:λάδια και λίπη, κερύ ζωικής-φυτικής προέλευσης, 53:βαφικές, δεψικές και χρωστικές ύλες, 58:πλαστικές ύλες σε μη πρωτογενή μορφή και ο κλάδος 59:χημικές ύλες και προϊόντα μη κατονομαζόμενα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 56. Εισαγωγές βιομηχανικών προϊόντων της Ελλάδας από την

Ρουμανία, 1993-1997 (σε δρχ).

Κλάδοι (SITC)	1993	1994	1995	1996	1997
ΠΟΤΑ	13607175	3760717	707146		219647
ΚΑΠΝΟΣ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΕΡΓΑΣΜΕΝΟΣ	23013193			12703726	116759870
ΔΟΡΕΣ, ΔΕΡΜΑΤΑ ΚΑΙ ΓΟΥΝΑΡΙΚΑ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΑ	43933332	98064406	62012251	32647617	220561158
ΕΛΑΙΟΣΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΕΛΑΙΟΔΕΡΕ ΚΑΡΡΙΟΙ	22529508	43175824	217162460	96807266	62445553
ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΟ ΣΥΝΘΕΤΙΚΟ-ΑΝΑΓΕΝΝΗΜΕΝΟ			85391205	5762731	5054960
ΕΥΛΕΙΑ ΚΑΙ ΦΕΛΛΟΣ	247312038	614960563	965671660	1390691575	3196371197
ΠΟΛΤΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΧΑΡΤΙΟΥ					
ΥΦΑΝΤΙΚΕΣ ΙΝΕΣ (ΕΚΤΟΣ ΑΠΟ ΜΑΛΛΙΝΑ ΝΗΜΑΤΑ)		73286747	51763000	81523413	45592788
ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΟΡΥΚΤΑ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΑ	16956655	5888033	1240955	359019	
ΜΕΤΑΛΛΕΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΜΕΤΑΛΛΩΝ	36568760	621277	86191144	117356680	1128491386
ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΕΣ ΥΛΕΣ ΖΩΙΚΗΣ-ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	14429458	6725217	2985071	2399210	108373374
ΑΝΘΡΑΚΑΣ, ΟΠΤΑΝΘΡΑΚΑΣ (ΚΟΚ) ΚΑΙ ΜΠΡΙΚΕΤΕΣ		56921734	11517049	53684979	8072615
ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΚΑΙ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ	433938942	4413072762	4364906307	2459537822	4028870882
ΦΩΤΑΕΡΙΟ ΦΥΣΙΚΟ ΚΑΙ ΒΙΜΗΧΑΝΙΚΟ	682511				
ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ					1275321911
ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΛΙΠΗ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	1693426				
ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΛΙΠΗ ΣΤΑΘΕΡΑ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΠΡΟΕΛ. ΑΚΑΤ.					2620477
ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΛΙΠΗ, ΚΕΡΙ ΖΩΙΚΗΣ-ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	1701454		5235795	7076491	8558648
ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΧΗΜΙΚΑ	421276295	1175750343	1243802039	1157734443	1292234856
ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΧΗΜΙΚΑ	331423887	290867141	421471505	572928020	636923367
ΒΑΦΙΚΕΣ, ΔΕΥΣΙΚΕΣ ΚΑΙ ΧΡΩΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ	2504301				3930789
ΙΑΤΡΙΚΑ ΚΑΙ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ	29365917	17429269	37812631	33297944	
ΑΙΘΕΡΙΑ ΛΑΔΙΑ, ΡΗΤΙΝΟΕΙΔΗ, ΑΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ	19840994	9508217	3943619	10688680	3320549
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ	410965741	778866031	358880429	2065486285	923571596
ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΣΕ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΜΟΡΦΗ	1103107763	1933165683	2581935634	1547302333	3376798913
ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΣΕ ΜΗ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΜΟΡΦΗ	1548739	709070		15595477	3787754
ΧΗΜΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	14972148	13346169	9065444	22314994	97723972
ΔΕΡΜΑΤΑ, ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΔΕΡΜΑ-ΓΟΥΝΑΡΙ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΟ	58415973	145670573	31634422	80516961	125120194
ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ	138942055	244866464	401658798	672890524	558280875
ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΦΕΛΛΟ ΚΑΙ ΕΥΛΟ (ΕΚΤΟΣ ΕΠΙΠΛΩΝ)	809062068	1199362427	825590270	724497855	481809890
ΧΑΡΤΙ, ΧΑΡΤΟΝΙΑ, ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΧΑΡΤΟΠΟΛΤΟ, ΧΑΡΤΙ	49624979	96416501	89716570	200703629	317866150
ΥΦΑΝΤΙΚΑ ΝΗΜΑΤΑ, ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΕΤΟΙΜΑ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΗ	248268426	465466419	650286426	536353833	407825102
ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΜΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΟΡΥΚΤΑ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	719854487	699630306	1415706343	1240515720	1252712079
ΣΙΔΗΡΟΣ ΚΑΙ ΧΑΛΥΒΑΣ	3596629124	4494767537	10261557054	9107604595	12841704733
ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	394850306	1503344000	1337125288	4098828851	11664149738
ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΜΕΤΑΛΛΟ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	453442131	251759346	245118441	415099358	844702946
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ-ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	148727091	238291084	339668682	387348665	547642312
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΑ ΓΙΑ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	263745164	265052965	218807217	208142795	392480620
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΚΑΤΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΛΛΩΝ ΚΑΙ	138239637	65239327	51622742	171421526	332710190
ΓΕΝΙΚΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ, ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΚΑΙ	237155355	261974581	515479799	487088013	947052623
ΜΗΧΑΝΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΚΑΙ ΑΥΤΟΜΑΤΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ	198412690	59156161	515479799	18577353	5995348
ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΉΧΟΥ	12273199	418940	23617282	204090157	87425216
ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ	298641826	370420297	680869105	598294813	403695276
ΟΧΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΔΡΟΜΟΥΣ	205592922	223282545	138034039	129791218	147501595
ΛΟΙΠΟ ΜΕΤΑΦΟΡΙΟ ΥΛΙΚΟ	2806746111	57352952	313308495	2659599624	321910815
ΠΡΟΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΑ ΣΠΙΤΙΑ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ	77766358	98943815	173221594	141968398	166916922
ΚΑΙ					
ΕΠΙΛΑ ΚΑΙ ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ, ΚΡΕΒΒΑΤΙΑ ΣΤΡΩΜΑΤΑ ΚΑΙ	101688985	93088648	179383097	250702490	338606691
ΕΙΔΗ ΤΑΞΙΔΙΟΥ, ΣΑΚΙΔΙΑ ΧΕΡΙΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΑ	10700995	7221805	5212313	38117806	
ΕΙΔΗ ΕΝΔΥΜΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΞΕΣΟΥΑΡ ΕΝΔΥΣΗΣ	83124288	97911789	713671997	318456454	779551241
ΠΟΔΗΜΑΤΑ	28098900	1208827	22574065	104802017	483800472
ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΣΥΣΚ. ΕΠΑΓΓΕΛΜ. ΕΠΙΣΤΗΜ. ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ	46553875	59131152	38177341	38211076	56061038
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ, ΚΑΙ ΕΙΔΗ ΟΠΤΙΚΗΣ, ΡΟΛΟΓΙΑ			126130	6347827	
ΔΙΑΦΟΡΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΕΙΔΗ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	69289977	144976031	101867984	249227427	105989763
ΣΥΝΟΛΟ	14387019159	20682073695	29801210637	32775097690	50157118090

ΠΗΓΗ: ΕΣΥΕ

Πίνακας 57. Ποσοστιαία συμμετοχή της αξίας των εισαγωγών της Ελλάδας προϊόντων κλάδων της βιομηχανίας της Ρουμανίας στο σύνολο των βιομηχαν. εισαγωγών της Ελλάδας από την Ρουμανία, 1993-1997 (σε δρχ).

Κλάδοι (SITC)	1993	1994	1995	1996	1997
11 ΠΟΤΑ	0,095	0,018	0,002		0,000
12 ΚΑΠΝΟΣ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΕΡΓΑΣΜΕΝΟΣ	0,160			0,039	0,233
21 ΔΕΡΜΕΣ, ΔΕΡΜΑΤΑ ΚΑΙ ΓΟΥΝΑΡΙΚΑ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΑ	0,305	0,479	0,208	0,100	0,440
22 ΕΛΑΙΟΣΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΕΛΑΙΟΔΕΙΣ ΚΑΡΠΟΙ	0,157	0,209	0,729	0,295	0,124
23 ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΟ ΣΥΝΘΕΤΙΚΟ ΑΝΑΓΕΝΝΗΜΕΝΟ			0,287	0,018	0,010
24 ΞΥΛΙΑ ΚΑΙ ΦΕΛΛΟΙ	1,719	2,973	3,240	4,243	6,373
26 ΥΦΑΝΤΙΚΕΣ ΙΝΕΣ (ΕΚΤΟΣ ΑΠΟ ΜΑΛΑΙΝΑ ΝΗΜΑΤΑ)		0,354	0,174	0,249	0,091
27 ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΟΡΥΚΤΑ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΑ	0,118	0,028	0,004	0,001	
28 ΜΕΤΑΛΛΕΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΜΕΤΑΛΛΩΝ	0,254	0,003	0,289	0,358	2,250
29 ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΕΣ ΥΛΕΣ ΖΩΙΚΗΣ-ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	0,100	0,033	0,010	0,007	0,216
32 ΑΝΘΡΑΚΑΣ, ΟΠΤΑΝΘΡΑΚΑΣ (ΚΟΚ) ΚΑΙ ΜΠΡΙΚΕΤΕΣ		0,275	0,039	0,164	0,016
33 ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ	3,016	21,338	14,647	7,504	8,033
34 ΦΩΤΑΕΡΙΟ ΦΥΣΙΚΟ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ	0,005				
35 ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ					2,543
41 ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΛΙΠΗ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	0,012				
42 ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΛΙΠΗ ΣΤΑΘΕΡΑ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΠΡΟΕΛ. ΑΚΑΤΕΡ.					0,005
43 ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΛΙΠΗ, ΚΕΡΙ ΖΩΙΚΗΣ-ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	0,012		0,018	0,022	0,017
51 ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΧΗΜΙΚΑ	2,928	5,685	4,174	3,532	2,576
52 ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΧΗΜΙΚΑ	2,304	1,406	1,414	1,748	1,270
53 ΒΑΦΙΚΕΣ, ΔΕΥΨΙΚΕΣ ΚΑΙ ΧΡΩΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ	0,017				0,008
54 ΙΑΤΡΙΚΑ ΚΑΙ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	0,204	0,084	0,127	0,102	
55 ΑΙΘΕΡΙΑ ΛΑΔΙΑ, ΡΗΤΙΝΟΕΙΔΗ, ΑΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ	0,138	0,046	0,013	0,033	0,007
56 ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ	2,857	3,766	1,204	6,302	1,841
57 ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΣΕ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΜΟΡΦΗ	7,667	9,347	8,664	4,721	6,732
58 ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΣΕ ΜΗ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΜΟΡΦΗ	0,011	0,003		0,048	0,008
59 ΧΗΜΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	0,104	0,065	0,030	0,068	0,195
61 ΔΕΡΜΑΤΑ, ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΔΕΡΜΑ-ΓΟΥΝΑΡΙ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΟ	0,406	0,704	0,106	0,246	0,249
62 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ	0,966	1,184	1,348	2,053	1,113
63 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΦΕΛΛΟ ΚΑΙ ΞΥΛΟ (ΕΚΤΟΣ ΕΠΙΠΛΩΝ)	5,624	5,799	2,770	2,211	0,961
64 ΧΑΡΤΙ, ΧΑΡΤΟΝΙΑ, ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΧΑΡΤΟΠΟΛΤΟ, ΧΑΡΤΙ	0,345	0,466	0,301	0,612	0,634
65 ΥΦΑΝΤΙΚΑ ΝΗΜΑΤΑ, ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΕΤΟΙΜΑ ΚΑΠ. ΣΥΝΑΦΗ	1,726	2,251	2,182	1,636	0,813
66 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΜΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΟΡΥΚΤΑ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	5,003	3,383	4,750	3,785	2,498
67 ΣΙΔΗΡΟΣ ΚΑΙ ΧΑΛΥΒΑΣ	24,999	21,733	34,433	27,788	25,603
68 ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	2,743	7,269	4,487	12,506	23,265
69 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΜΕΤΑΛΛΟ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	3,152	1,217	0,823	1,267	1,684
71 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ-ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	1,034	1,152	1,140	1,182	1,092
72 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΑ ΓΙΑ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	1,833	1,282	0,734	0,635	0,783
73 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΚΑΤΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΛΛΩΝ ΚΑΠ	0,961	0,315	0,173	0,523	0,663
74 ΓΕΝΙΚΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ, ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΚΑΠ	1,648	1,267	1,730	1,486	1,888
75 ΜΗΧΑΝΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΚΑΙ ΑΥΤΟΜΑΤΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ	1,379	0,286	1,730	0,057	0,012
76 ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΗΧΟΥ	0,085	0,002	0,079	0,623	0,174
77 ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ	2,076	1,791	2,285	1,825	0,805
78 ΟΧΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΔΡΟΜΟΥΣ	1,429	1,080	0,463	0,396	0,294
79 ΛΟΙΠΟ ΜΕΤΑΦΟΡΙΟ ΥΛΙΚΟ	19,509	0,277	1,051	8,115	0,642
81 ΠΡΟΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΑ ΣΠΙΤΙΑ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ ΚΑΠ	0,541	0,478	0,581	0,433	0,333
82 ΕΠΙΛΑ ΚΑΙ ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ, ΚΡΕΒΒΑΤΙΑ ΣΤΡΩΜΑΤΑ ΚΑΠ	0,707	0,450	0,602	0,765	0,675
83 ΕΙΔΗ ΤΑΞΙΔΙΟΥ, ΣΑΚΙΔΙΑ ΧΕΡΙΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΑ	0,074	0,035	0,017	0,116	
84 ΕΙΔΗ ΕΝΔΥΜΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΞΕΣΟΥΑΡ ΕΝΔΥΣΗΣ	0,578	0,473	2,395	0,972	1,554
85 ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ	0,195	0,006	0,076	0,320	0,965
87 ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΣΥΣΚ. ΕΠΙΓΡΑΜΜ. ΕΠΙΣΤΗΜ. ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ	0,324	0,286	0,128	0,117	0,112
88 ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ, ΚΑΠ ΕΙΔΗ ΟΠΤΙΚΗΣ, ΡΟΛΟΓΙΑ			0,0004	0,019	
89 ΔΙΑΦΟΡΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΕΙΔΗ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	0,482	0,701	0,342	0,760	0,211
ΣΥΝΟΛΟ	100	100	100	100	100

ΠΗΓΗ: ΕΣΥΕ

Πίνακας 58. Ετήσια μεταβολή των εισαγωγών της Ελλάδας βιομηχανικών προϊόντων από την Ρουμανίας (σε δρχ).

Κλάδοι (SITC)	93-94	94-95	95-96	96-97
11 ΠΟΤΑ	-9846458	-3053571	-707146	219647
12 ΚΑΠΝΟΣ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΕΡΓΑΣΜΕΝΟΣ	-23013193		12703726	104056144
21 ΔΟΡΕΣ, ΔΕΡΜΑΤΑ ΚΑΙ ΓΟΥΝΑΡΙΚΑ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΑ	55131074	-37052155	-29364634	187913541
22 ΕΛΑΙΟΣΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΕΛΑΙΟΔΕΙΣ ΚΑΡΠΟΙ	20646316	173986636	-120355194	-34361713
23 ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΟ ΣΥΝΘΕΤΙΚΟ-ΑΝΑΓΕΝΝΗΜΕΝΟ		85391205	-79628474	-707771
24 ΞΥΛΕΙΑ ΚΑΙ ΦΕΛΛΟΣ	367648525	350711097	425019915	1805679622
25 ΥΦΑΝΤΙΚΕΣ ΙΝΕΣ (ΕΚΤΟΣ ΑΠΟ ΜΑΛΛΙΝΑ ΝΗΜΑΤΑ)	73286747	-21523747	29760413	-35930625
27 ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ ΚΑΘΟΡΥΚΤΑ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΑ	-11068622	-4647078	-881936	-359019
28 ΜΕΤΑΛΛΕΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΜΕΤΑΛΛΩΝ	-35947483	85569867	31165536	1011134705
29 ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΕΣ ΥΛΕΣ ΖΩΙΚΗΣ-ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	-7704241	-3740146	-585861	105974164
32 ΑΝΘΡΑΚΑΣ, ΟΠΤΑΝΘΡΑΚΑΣ (ΚΟΚ) ΚΑΙ ΜΠΡΙΚΕΤΕΣ	56921734	-45404685	42167930	-45612364
33 ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΚΑΙ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ	3979133820	-48166455	-1905368485	1569333060
34 ΦΩΤΑΕΡΙΟ ΦΥΣΙΚΟ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ	-682511			
35 ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ				1275321911
41 ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΛΙΠΗ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	-1693426			
42 ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΛΙΠΗ ΣΤΑΘΕΡΑ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΠΡΟΕΛ. ΑΚΑΤ.				2620477
43 ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΛΙΠΗ, ΚΕΡΙ ΖΩΙΚΗΣ-ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	-1701454	5235795	1840696	1482157
51 ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΧΗΜΙΚΑ	754474048	68051696	-86067596	134500413
52 ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΧΗΜΙΚΑ	-40556746	130604364	151456515	63995347
53 ΒΑΦΙΚΕΣ, ΔΕΥΚΙΚΕΣ ΚΑΙ ΧΡΩΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ	-2504301			3930789
54 ΙΑΤΡΙΚΑ ΚΑΙ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ	-11936648	20383362	-4514687	-33297944
55 ΑΙΘΕΡΙΑ ΛΑΔΙΑ, ΡΗΤΙΝΟΕΙΔΗ, ΑΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ	-10332777	-5564598	6745061	-7368131
56 ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ	367900290	-419985602	1706605856	-1141914689
57 ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΣΕ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΜΟΡΦΗ	830057920	648769951	-1034633301	1829496580
58 ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΣΕ ΜΗ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΜΟΡΦΗ	-839669	-709070	15595477	-11807723
59 ΧΗΜΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	-1625979	-4280725	13249550	75408978
61 ΔΕΡΜΑΤΑ, ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΔΕΡΜΑ-ΓΟΥΝΑΡΙ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΟ	87254600	-114036151	48882539	44603233
62 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ	105924409	156792334	271231726	-114609649
63 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΦΕΛΛΟ ΚΑΙ ΞΥΛΟ (ΕΚΤΟΣ ΕΠΙΠΛΩΝ)	390300359	-373772157	-101092415	-242687965
64 ΧΑΡΤΙ, ΧΑΡΤΟΝΙΑ, ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΧΑΡΤΟΠΟΛΤΟ, ΧΑΡΤΙ	46791522	-6699931	110987059	117162521
65 ΥΦΑΝΤΙΚΑ ΝΗΜΑΤΑ, ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΕΤΟΙΜΑ ΚΛΠ. ΣΥΝΑΦΗ	217197993	184820007	-113932593	-128528731
66 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΜΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΟΡΥΚΤΑ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	-20224181	716076037	-175190623	12196359
67 ΣΙΔΗΡΟΣ ΚΑΙ ΧΑΛΥΒΑΣ	898138413	5766789517	-1153952459	3734100138
68 ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	1108693694	-166218712	2761703563	7565320887
69 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΜΕΤΑΛΛΟ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	-201682785	-6640905	169980917	429603588
71 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ-ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	89563993	101377598	47679983	160293647
72 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΑ ΓΙΑ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	1307801	-46245748	-10664422	184337825
73 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΚΑΤΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΛΛΩΝ ΚΛΠ	-73000310	-13616585	119798784	161288664
74 ΓΕΝΙΚΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ, ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΚΛΠ	24819226	253505218	-28391786	459964610
75 ΜΗΧΑΝΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΚΑΙ ΑΥΤΟΜΑΤΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ	-139256529	456323638	-496902446	-12582005
76 ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΗΧΟΥ	-11854259	23198342	180472875	-116664941
77 ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ	71778471	310448808	-82574292	-194599537
78 ΟΧΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΔΡΟΜΟΥΣ	17689623	-85248506	-8242821	17710377
79 ΛΟΙΠΟ ΜΕΤΑΦΟΡΙΟ ΥΛΙΚΟ	-2749393159	255955543	2346291129	-2337688809
81 ΠΡΟΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΑ ΣΠΙΤΙΑ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ ΚΛΠ	21177457	74277779	-31253196	24948524
82 ΕΠΙΛΑ ΚΑΙ ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ, ΚΡΕΒΒΑΤΙΑ ΣΤΡΩΜΑΤΑ ΚΛΠ	-8600337	86294449	71319393	87904201
83 ΕΙΔΗ ΤΑΞΙΔΙΟΥ, ΣΑΚΙΔΙΑ ΧΕΡΙΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΑ	-3479190	-2009492	32905493	-38117806
84 ΕΙΔΗ ΕΝΔΥΜΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΞΕΣΟΥΑΡ ΕΝΔΥΣΗΣ	14787501	615760208	-395215543	461094787
85 ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ	-26890073	21365238	82227952	378998455
87 ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΣΥΣΚ. ΕΠΑΓΓΕΛΜ. ΕΠΙΣΤΗΜ. ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ	12577277	-20953811	33735	17849962
88 ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ, ΚΛΠ ΕΙΔΗ ΟΠΤΙΚΗΣ, ΡΟΛΟΓΙΑ		126130	6221697	-6347827
89 ΔΙΑΦΟΡΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΕΙΔΗ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	75686054	-43108047	147359443	-143237664
ΣΥΝΟΛΟ	6295054536	9119136942	2973887053	17382020400

ΠΗΓΗ: ΕΣΥΕ

8.2.3 Εμπορικό ισοζύγιο βιομηχανικών προϊόντων της Ελλάδας με την Ρουμανίας

Στην παράγραφο αυτή εξετάζεται το εμπορικό ισοζύγιο βιομηχανικών προϊόντων της Ελλάδας με την Ρουμανία.

Στον πίνακα 59, παρουσιάζεται το εμπορικό ισοζύγιο το οποίο είναι θετικό για όλα τα έτη της εξεταζόμενης περιόδου 1993-1997. Βέβαια η διαπίστωση αυτή δεν ισχύει και για όλους τους επιμέρους κλάδους της βιομηχανίας καθώς κάθε έτος πολλοί απ' αυτούς έχουν αρνητικό εμπορικό ισοζύγιο.

Οι κλάδοι που έχουν το μεγαλύτερο θετικό εμπορικό ισοζύγιο παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα.

	1993	1994	1995	1996	1997
1 ^{ος}	33	28	33	28	12
2 ^{ος}	12	54	12	26	28
3 ^{ος}	75	75	26	33	55
4 ^{ος}	26	89	64	89	26
5 ^{ος}	89	21	28	55	76
6 ^{ος}	74	77	77	74	69
7 ^{ος}	54	53	74	77	72
8 ^{ος}	82	87	75	58	11
9 ^{ος}	42	55	58	69	77
10 ^{ος}	55	59	55	59	89

Από τον πίνακα αυτόν διαπιστώνεται ότι οι κλάδοι που κυρίως εμφανίζουν μεγάλο θετικό εμπορικό ισοζύγιο για περισσότερα του ενός έτους της εξεταζόμενης περιόδου είναι οι κλάδοι 12:καπνός ακατέργαστος και κατεργασμένος, 26:υφαντικές ίνες (εκτός από μάλλινα νήματα), 28:μεταλλεύματα και απορρίμματα μετάλλων, 33:πετρέλαιο και προϊόντα πετρελαίου, 55:αιθέρια λάδια,

ρητινοειδή, αρωματικές ύλες, 59:χημικές ύλες και προϊόντα μη κατονομαζόμενα, 74:γενικός βιομηχανικός εξοπλισμός, 77:ηλεκτρικά μηχανήματα συσκευές και μέρη αυτών και 89:διάφορα βιομηχανικά είδη μη κατονομαζόμενα.

Αντίθετα, οι κλάδοι που εμφανίζουν το μεγαλύτερο αρνητικό εμπορικό ισοζύγιο φαίνονται στον ακόλουθο πίνακα.

	1993	1994	1995	1996	1997
1 ^{ος}	68	99	99	99	99
2 ^{ος}	99	67	67	67	67
3 ^{ος}	67	57	51	68	68
4 ^{ος}	79	68	68	79	57
5 ^{ος}	73	63	24	56	35
6 ^{ος}	57	51	66	24	51
7 ^{ος}	63	56	63	57	56
8 ^{ος}	66	24	84	51	52
9 ^{ος}	56	66	52	63	62
10 ^{ος}	52	33	56	52	84

Όπως προκύπτει από τον πίνακα αυτόν, οι κλάδοι που για περισσότερα τους ενός έτους εμφανίζουν αρνητικό εμπορικό ισοζύγιο για την εξεταζόμενη περίοδο 1993-1997 είναι οι εξής: 2:ανόργανα χημικά, 56:βιομηχανικά λιπάσματα, 57:πλαστικές ύλες σε μη πρωτογενή μορφή, 66:είδη από μη μεταλλικά ορυκτά μη κατονομαζόμενα, 67:σίδηρος και χάλυβας, 68:μη σιδηρούχα μέταλλα, 79:λοιπό μεταφορικό υλικό, και ο κλάδος 99:εμπιστευτικά.

Πίνακας 59. Εμπορικό ισοζύγιο της βιομηχανικών προϊόντων Ελλάδας σε σχέση με την

Ρουμανία, 1993-1997 (σε δρχ).

Κατηγορ (SITC)	1993	1994	1995	1996	1997
ΠΟΤΑ	189629018	-3760717	174845608	54381877	147568960
ΚΑΠΝΟΣ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΕΡΓΑΣΜΕΝΟΣ	1656595859	201271852	3223015126	5330958013	3637648378
ΔΟΡΕΣ, ΔΕΡΜΑΤΑ ΚΑΙ ΓΟΥΝΑΡΙΚΑ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΑ	-43933332	488372893	-62012251	-32647617	-220561158
ΕΛΑΙΟΞΗΡΟΙ ΚΑΙ ΕΛΑΙΟΔΕΙΣ ΚΑΡΡΙΟΙ	-22160917	-31017624	-202550276	-78541008	-40466134
ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΟ ΣΥΝΘΕΤΙΚΟ-ΑΝΑΓΕΝ.			-85391205	-5762731	-1468332
ΞΥΛΕΙΑ ΚΑΙ ΦΕΛΛΟΣ	-246119900	-614898600	-962081164	-1390891575	-3194268107
ΥΦΑΝΤΙΚΕΣ ΙΝΕΣ (ΕΚΤΟΣ ΑΠΟ ΜΑΛΛΙΝΑ ΝΗΜΑΤΑ)	765413936	-71545959	2891230696	2372776420	1723874789
ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΟΡΥΚΤΑ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΑ	26051246	4163597	37529769	24729289	30261761
ΜΕΤΑΛΛΕΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΜΕΤΑΛΛΩΝ	139563444	2544104462	2089425822	4311096729	2170748893
ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΕΣ ΥΛΕΣ ΖΩΙΚΗΣ-ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛ.	-10850638	-5060391	18554917	19923936	-100510118
ΑΝΘΡΑΚΑΣ, ΟΡΓΑΝΟΑΡΚΑΣ (ΚΟΚ) ΚΑΙ ΜΠΡΙΚΕΤΕΣ		-56921734	-11517049	-53684979	-8072615
ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΚΑΙ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ	2666223139	-397223472	3572862633	1935486500	1301796730
ΦΩΤΑΕΡΙΟ ΦΥΣΙΚΟ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ	3560647		1875000	664683	162246
ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ					-1275321911
ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΛΙΠΗ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	-1693426				
ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΛΙΠΗ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΑΚΑΤΕΡ.	288710287	208731895	33096575	56694798	113889978
ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΛΙΠΗ, ΚΕΡΙ ΖΩΙΚΗΣ-ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛ.	-1701454		-4565900	-6381220	32098526
ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΧΗΜΙΚΑ	-285317719	-1093517932	-1151003663	-1012617685	-1207589459
ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΧΗΜΙΚΑ	-321061298	-261040677	-409638736	-568677224	-596836624
ΒΑΦΙΚΕΣ, ΔΕΥΨΙΚΕΣ ΚΑΙ ΧΡΩΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ	-2504301	373592886	526439244	680783228	1210880998
ΙΑΤΡΙΚΑ ΚΑΙ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ	448599912	860372973	434035975	672417784	621390858
ΑΙΘΕΡΙΑ ΛΑΔΙΑ, ΡΗΤΙΝΟΕΙΔΗ, ΑΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ	216571808	325772764	789093690	1454524387	1893219462
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ	-410965741	-778866031	-358880429	-2065486285	-923571596
ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΣΕ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΜΟΡΦΗ	-1100394724	-1898509815	-2437329650	-1353740853	-2786669751
ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΣΕ ΜΗ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΜΟΡΦΗ	24949005	106272131	818617419	994152961	1298561018
ΧΗΜΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜ.	86468680	242154562	686724487	837009892	374946096
ΔΕΡΜΑΤΑ, ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΔΕΡΜΑ-ΓΟΥΝΑΡΙ ΑΚΑΤΕΡΓ.	-32669085	-137721572	-16172067	83875904	197165783
ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ	345467	198229722	-275815060	-391403510	-543554347
ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΦΕΛΛΟ ΚΑΙ ΞΥΛΟ (ΕΚΤΟΣ ΕΠΙΠΛΩΝ)	-790794594	-1160257724	-626630177	-657936450	-447971473
ΧΑΡΤΙ, ΧΑΡΤΟΝΙΑ, ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΧΑΡΤΟΠΟΛΤΟ, ΧΑΡΤΙ	-23568143	-31083407	226826142	92655475	38725538
ΥΦΑΝΤΙΚΑ ΝΗΜΑΤΑ, ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΕΤΟΙΜΑ ΚΛΠ.	-155663550	-360815450	-86309206	-354326703	404985078
ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΜΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΟΡΥΚΤΑ ΜΗ ΚΑΤΟΝ.	-616542126	-488135432	-730692511	-171893995	-364177866
ΣΙΔΗΡΟΣ ΚΑΙ ΧΑΛΥΒΑΣ	-3486292298	-4357528955	-9660354573	-8825923023	-12361975435
ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	-291789373	-1283872758	-1139919382	-3633024421	-10499673821
ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΜΕΤΑΛΛΟ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	-213161179	70656838	609290565	984437620	1478360669
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ-ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΝΕΡΓ.	-140298771	-151302156	-169964175	-244025186	-417981478
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΑ ΓΙΑ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧ.	8030107	-10168788	513458818	791424325	1478316331
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΚΑΤΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΛΛΩΝ ΚΛΠ	-133971914	65498867	-1963799	-43148819	-176631463
ΓΕΝΙΚΟΣ ΒΙΟΜΗΧ. ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ, ΜΗΧΑΝ ΚΛΠ	477624584	205308637	1388606992	1278384719	823562287
ΜΗΧΑΝΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΚΑΙ ΑΥΤΟΜΑΤΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓ.	1315142782	608010407	93140053	363085778	265013418
ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΤΗΛΕΠΛΗΡΩΝ ΚΑΙ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΗΧΟΥ	22296418	51838640	65052263	364444932	1544156993
ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΜΗΧΑΝ. ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ	98187421	410113105	1587263340	1134683331	1445444501
ΟΧΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΔΡΟΜΟΥΣ	-95982564	-53030657	310837868	82177935	545854009
ΛΟΙΠΟ ΜΕΤΑΦΟΡΙΟ ΥΛΙΚΟ	-2763375891	-49499282	-241600797	-2633625707	-309472783
ΠΡΟΚΑΤΑΣΚ. ΣΠΙΤΙΑ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ ΚΛΠ	29509156	20003531	193178080	145552010	154866421
ΕΠΙΔΑ ΚΑΙ ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ, ΚΡΕΒΒΑΤΙΑ ΣΤΡΩΜΑΤΑ	317517966	375009568	849899989	577634231	316858185
ΕΙΔΗ ΤΑΞΙΔΙΟΥ, ΣΑΚΙΔΙΑ ΧΕΡΙΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΑ	-6253765	-6250712	-4801017	-38117806	
ΕΙΔΗ ΕΝΔΥΜΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΞΕΣΟΥΑΡ ΕΝΔΥΣΗΣ	49386492	37995561	-494156199	-138560765	-470646510
ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ	55046579	80518077	160039654	238476355	-154808164
ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΣΥΣΚ. ΕΠΑΓΓ. ΕΠΙΣΤΗΜ. & ΕΛΕΓΧΟΥ	13929849	340094023	281725253	342093237	412614170
ΦΩΤΟΓΡ. ΣΥΣΚΕΥΕΣ, ΚΛΠ ΕΙΔΗ ΟΠΤΙΚΗΣ, ΡΟΛΟΓΙΑ	2275948	6565127	24579977	9541840	14166754
ΔΙΑΦΟΡΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΕΙΔΗ ΜΗ ΚΑΤΟΝ.	655372537	556278428	1748993231	1507089380	1321026465
ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΑ	-14335902028	-20561932076	-29670714734	-32678521242	-49940197639
ΣΥΝΟΛΟ	12798071894	15681316015	33948596440	35892614145	39269974691

ΠΗΓΗ: ΕΣΥΕ

8.3 Συμπεράσματα

Σύμφωνα με την ανάλυση που έχει προηγηθεί στις προηγούμενες σελίδες και αφορά το εξωτερικό εμπόριο της Ελλάδας σε σχέση με την Βουλγαρία και τη Ρουμανία τα συμπεράσματα παρατίθενται στη συνέχεια τα συμπεράσματα που προκύπτουν.

Καταρχήν παρατηρώντας και συγκρίνοντας τους πίνακες των εισαγωγών και εξαγωγών βιομηχανικών προϊόντων της Ελλάδας σε σχέση με τις δύο άλλες χώρες (Βουλγαρία, Ρουμανία) διαπιστώνουμε ότι η Ελλάδα στην Βουλγαρία εξάγει κυρίως προϊόντα των κλάδων 11:ποτά, 12:καπνός ακατέργαστος και κατεργασμένος, 26:υφαντικές ίνες (εκτός από μάλλινα νήματα), 33:πετρέλαιο και προϊόντα πετρελαίου, 65:υφαντικά νήματα, υφάσματα έτοιμα κλπ συναφή, 68:μη σιδηρούχα μέταλλα, 69:είδη από μέταλλα μη κατονομαζόμενα, 77:ηλεκτρικά μηχανήματα συσκευές και μέρη αυτών, 84:είδη ενδυμασίας και αξεσουάρ ενδυσης, 89:διάφορα βιομηχανικά είδη μη κατονομαζόμενα. Ενώ στην Ρουμανία εξάγει κυρίως προϊόντα των κλάδων 12: καπνός ακατέργαστος και κατεργασμένος, 26: υφαντικές ίνες (εκτός από μάλλινα νήματα), 28:μεταλλεύματα και απορρίμματα μετάλλων, 33:πετρέλαιο και προϊόντα πετρελαίου, 42:λάδια και λίπη σταθερά φυτικής προέλευσης ακατέργαστα, 54:ιατρικά και φαρμακευτικά προϊόντα, 74:γενικός βιομηχανικός εξοπλισμός, μηχανήματα κλπ, 77:ηλεκτρικά μηχανήματα συσκευές και μέρη αυτών, 82:έπιπλα και μέρη αυτών, κρεβάτια στρώματα κλπ, 89:διάφορα βιομηχανικά είδη μη κατονομαζόμενα.

Όσον αφορά τις εισαγωγές βιομηχανικών προϊόντων της Ελλάδας από την Βουλγαρία και την Ρουμανία διαπιστώνουμε ότι από την Βουλγαρία η Ελλάδα εισάγει κυρίως προϊόντα των κλάδων

24:ξυλεία και φελλός, 33:πετρέλαιο και προϊόντα πετρελαίου, 35:ηλεκτρική ενέργεια, 52:ανόργανα χημικά, 56:βιομηχανικά λιπάσματα, 57:πλαστικές ύλες σε πρωτογενή μορφή, 66:είδη από μη μεταλλικά ορυκτά μη κατονομαζόμενα, 67:σίδηρος και χάλυβας, 68:μη σιδηρούχα μέταλλα, 84:είδη ενδυμασίας και αξεσουάρ ένδυσης. Αντίστοιχα, οι κλάδοι από τους οποίους εισάγει η Ελλάδα προϊόντα τους από την Ρουμανία είναι οι 24:ξυλεία και φελλός, 33:πετρέλαιο και προϊόντα πετρελαίου, 51:οργανικά χημικά, 56:βιομηχανικά λιπάσματα, 57:πλαστικές ύλες σε πρωτογενή μορφή, 63:είδη από φελλό και ξύλο, 66:είδη από μη μεταλλικά ορυκτά μη κατονομαζόμενα, 67:σίδηρος και χάλυβας, 68:μη σιδηρούχα μέταλλα, 79: λοιπό μεταφορικό υλικό.

Τελειώνοντας θα πρέπει να τονιστεί ότι οι κλάδοι που έχουν το μεγαλύτερο ποσοστό συμμετοχής στις εξαγωγές της Ελλάδας στην Βουλγαρία και Ρουμανία κατά την περίοδο 1993-1997 είναι αυτή που έχουν και το μεγαλύτερο θετικό εμπορικό ισοζύγιο για την ίδια περίοδο. Ενώ όσον αφορά τους βιομηχανικούς κλάδους των οποίων τα προϊόντα εισάγει η Ελλάδα από την Βουλγαρία και Ρουμανία είναι οι κλάδοι εκείνοι που παρουσιάζουν αρνητικό εμπορικό ισοζύγιο για την περίοδο 1993-1997. Επίσης διαπιστώνουμε ότι η πλειοψηφία των βιομηχανικών κλάδων των οποίων η Ελλάδα εξάγει ή εισάγει προϊόντα τους προς/από την Βουλγαρία και Ρουμανία είναι κοινή στην κάθε περίπτωση.

ΤΕΛΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Στην παρούσα εργασία εξετάστηκε ο βιομηχανικός τομέας της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας οι οποίες ανήκουν στην Βαλκανική χερσόνησο. Οι χώρες αυτές όπως και άλλες πολλές χώρες της χερσονήσου αυτής, αλλά και ολόκληρης της Παρευξείνιας περιοχής πριν μερικά χρόνια (μέχρι τα πρώτα χρόνια της δεκαετίας του 1990) ανήκαν στο οικονομικό-πολιτικό σύστημα του «υπαρκτού σοσιαλισμού». Για μια σειρά λόγους που δεν αποτελούν το αντικείμενο εξέτασης της παρούσας εργασίας οι χώρες αυτές άλλαξαν κατεύθυνση και κινήθηκαν από το σύστημα του «υπαρκτού σοσιαλισμού» στο σύστημα της ανοικτής αγοράς.

Η μετάβαση των χωρών αυτό στο νέο οικονομικό-πολιτικό σύστημα δεν έγινε-γίνεται ομαλά. Η μετάβαση αυτή επιφέρει σημαντικές αλλαγές σε όλους τους τομείς των χωρών αυτών και κατά συνέπεια και στον βιομηχανικό τομέα τους. Ο κύριος σκοπός της παρούσας εργασίας ήταν ακριβώς η εντόπιση των αλλαγών αυτών που έγιναν-γίνονται στη βιομηχανία της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας είτε στον τομέα της παραγωγής είτε στον τομέα του εμπορίου προϊόντων της βιομηχανίας. Η επιλογή των χωρών αυτών δεν ήταν τυχαία αλλά αναγκαστική, λόγω κυρίως της διαθεσιμότητας των στατιστικών στοιχείων αλλά και για άλλους λόγους που αναλύονται διεξοδικά στην εργασία αυτή.

Ετσι λοιπόν, σύμφωνα με την ανάλυση που έγινε στην παρούσα εργασία, αλλά και σε πολλά άλλα επιστημονικά εγχειρίδια τα κύρια χαρακτηριστικά του βιομηχανικού τομέα της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας μπορούν να συνοψιστούν στα εξής:

- χρήση πεπαλαιωμένης τεχνολογίας

- χαμηλοί μισθοί
- σταθερές αγορές διάθεσης της παραγωγής
- απουσία ιδιωτικού τομέα
- παραγωγή προϊόντων χαμηλής ποιότητας
- απουσία εκμετάλλευσης των συγκριτικών πλεονεκτημάτων

Σήμερα, όπως προκύπτει από την ανάλυση που έγινε στην παρούσα εργασία μπορούμε να ισχυριστούμε ότι η κατάσταση αυτή έχει αλλάξει, όμως απ' ότι φαίνεται η βιομηχανία των χωρών αυτών βρίσκεται ακόμα σε ένα μεταβατικό στάδιο προς το νέο οικονομικό-πολιτικό σύστημα, αυτό της ελεύθερης αγοράς.

Και οι δύο χώρες είναι αναγκασμένες να παράγουν λαμβάνοντας υπόψη τους τα συγκριτικά τους πλεονεκτήματα, έτσι όπως ορίζει η οικονομική θεωρία και η διεθνής πρακτική (βλέπε: Θ. Πάκος: Αθήνα 1997, P.R. Krugman-Maurice Obstfeld, Π.Α. Ρέππας, Αθήνα 1996) καθώς τώρα πλέον υπόκεινται στον διεθνή ανταγωνισμό και κατά συνέπεια δεν υπάρχουν δεδομένες εξωτερικές αγορές ο οποίες να απορροφούν την βιομηχανική παραγωγή των χωρών αυτών όπως τουλάχιστον γινόταν πριν την δεκαετία του 1990.

Ετσι λοιπόν από την ανάλυση που προηγήθηκε στα προηγούμενα κεφάλαια, διαπιστώθηκε ότι από τα πρώτα κιόλας έτη της «μετάβασης» των χωρών αυτών μια σημαντική υποχώρηση της συμμετοχής του κρατικού τομέα στην βιομηχανική παραγωγική διαδικασία, καθώς με την κατάλληλη αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου των χωρών τέθηκε σε εφαρμογή ένα σχέδιο ταχείας ιδιωτικοποίησης (μαζική ιδιωτικοποίηση) όλων σχεδόν των επιχειρήσεων της βιομηχανίας και της προσέλκυσης ξένων κεφαλαίων. Έτσι εξηγείται και το φαινόμενο που παρατηρήθηκε, τα πρώτα χρόνια μετάβασης, με την τεράστια αύξηση του αριθμού των

επιχειρήσεων του βιομηχανικού τομέα (κυρίως της Βουλγαρίας η οποία έθεσε άμεσα σε εφαρμογή το σχέδιο της «μαζικής ιδιωτικοποίησης» ενώ ο αριθμός των απασχολούμενων να μένει σχεδόν στα ίδια επίπεδα.

Όσον αφορά δε την ένταση παραγωγής της κάθε χώρας αυτή δεν φαίνεται να αλλάζει με την μετάβαση των χωρών στο νέο τους πολιτικό-οικονομικό σύστημα. Βέβαια η εξεταζόμενη περίοδος δεν είναι αρκετά μεγάλη και συμπίπτει με τα πρώτα χρόνια μετάβασης των χωρών. Ως εκ τούτου σε ένα τέτοιο μικρό χρονικό διάστημα είναι αδύνατη μια ριζική αλλαγή της έντασης παραγωγής της βιομηχανίας ή κλάδων αυτής. Ωστόσο μπορούν να διαπιστωθούν κάποιες τάσεις. Εκείνο όμως που διαπιστώθηκε και που αξίζει να επισημανθεί άλλη μία φορά είναι ότι οι κλάδοι της βιομηχανίας που παρουσίασαν τεράστια αύξηση των επιχειρήσεων τους μετά το 1992 για την Βουλγαρία και 1991 για την Ρουμανία είναι κλάδοι εντάσεως εργασίας. Αυτό βέβαια είναι φυσικό καθώς στην περίπτωση αυτή η αύξηση των επιχειρήσεων δεν πρόκειται για νέες επενδύσεις αλλά για πολυτεμαχισμό και πώληση σε ιδιώτες ή εργαζόμενους των ήδη υπάρχοντων επιχειρήσεων. Το γεγονός ότι πρόκειται για επιχειρήσεις έντασης κεφαλαίου καθιστά ευκολότερη την πολυδιάσπασή τους.

Όσον αφορά την παραγωγικότητα της βιομηχανίας, κατά την περίοδο μετάβασης των δύο χωρών, αυτή φαίνεται να μειώνεται σημαντικά, ακόμα και περισσότερο του 50% στην πλειοψηφία των κλάδων. Το γεγονός αυτό αποτυπώνει καθαρά την κρίση μέσα στην οποία έχει περιέλθει ο βιομηχανικός τομέας των χωρών αυτών πιεζόμενος από τις ριζικές αλλαγές που γίνονται την περίοδο αυτή σε όλους τους τομείς των χωρών, αλλά και λόγω τώρα πλέον της διεθνούς ανταγωνιστικότητας. Καθώς τώρα πλέον δεν υπάρχουν

σταθερές αγορές τις οποίες να προμηθεύουν με τα χαμηλής ποιότητας προϊόντα τους, αντίθετα από τις αρχές της δεκαετίας του 1990 και οι δύο χώρες υπόκεινται στον διεθνή ανταγωνισμό, εξάγοντας και εισάγοντας προϊόντα σε όλο τον κόσμο.

Τα βιομηχανικά προϊόντα (κλάδοι υψηλής εξαγωγικής επίδοσης) τα οποία, από την ανάλυση που έγινε στην παρούσα εργασία, έχουν την μεγαλύτερη συμμετοχή στις εξαγωγές του βιομηχανικού τομέα της Βουλγαρίας είναι καπνός κατεργασμένος και ακατέργαστος, σίδηρος και χάλυβας, μηχανήματα-εξοπλισμοί παραγωγής ενέργειας, είδη ενδυμασίας και αξεσουάρ ένδυσης. Ενώ της Ρουμανίας είναι πλαστικές ύλες σε μη πρωτογενή μορφή, σίδηρος και χάλυβας και είδη ενδυμασίας και αξεσουάρ ένδυσης και οχήματα. Ενώ πρέπει ν σημειωθεί ότι έχει μειωθεί ο αριθμός των κλάδων εκείνων που εξάγουν την παραγωγή τους, συνέπεια του διεθνούς ανταγωνισμού.

Αντίθετα, όσον αφορά τις εισαγωγές βιομηχανικών προϊόντων, αυτές παρατηρείται ότι αποτελούνται, όσον αφορά την Βουλγαρία από πετρέλαιο και προϊόντα πετρελαίου, χαρτί, υφαντικά νήματα, υφάσματα, μηχανήματα-εξοπλισμός παραγωγής ενέργειας, ηλεκτρικά μηχανήματα και οχήματα. Ομοίως για την Ρουμανία είναι πετρέλαιο και προϊόντα πετρελαίου, υφαντικά νήματα, υφάσματα, ειδικά μηχανήματα για ορισμένες βιομηχανίες, γενικό βιομηχανικό εξοπλισμό καθώς και ηλεκτρικά μηχανήματα, συσκευές και μέρη αυτών.

Όσον αφορά το εμπορικό ισοζύγιο της βιομηχανίας, αυτό για την Βουλγαρία παρουσιάζεται αρνητικό για τα έτη 1992-1993 και θετικό για τα έτη 1994-1995, ενώ για την Ρουμανία είναι αρνητικό καθ' όλη την εξεταζόμενη περίοδο.

Από τους δείκτες Balassa, διαπιστώνεται ότι η βιομηχανία της Βουλγαρίας και Ρουμανίας αδυνατεί να ανταποκριθεί στον διεθνή ανταγωνισμό καθώς ελάχιστοι κλάδοι παρουσιάζουν συγκριτικό πλεονέκτημα.

Στην παρούσα όμως εργασία εξετάστηκε και το εξωτερικό εμπόριο του βιομηχανικού τομέα της Ελλάδας σε σχέση με την Βουλγαρία και την Ρουμανία. Εκείνο που διαπιστώθηκε είναι ότι τα προϊόντα που αποτελούν τον μεγάλο όγκο των εξαγωγών της Ελλάδας προς τις χώρες αυτές είναι

για την Βουλγαρία: υφαντικές ίνες (εκτός από μάλλινα νήματα), υφαντικά νήματα, υφάσματα έτοιμα, είδη ενδυμασίας και αξεσουάρ ένδυσης, πετρέλαιο και προϊόντα πετρελαίου, μη σιδηρούχα μέταλλα, ηλεκτρικά μηχανήματα, διάφορα βιομηχανικά είδη μη κατονομαζόμενα,

για την Ρουμανία: καπνός κατεργασμένος και ακατέργαστος, πετρέλαιο και προϊόντα πετρελαίου, μεταλλεύματα και απορρίμματα μετάλλων, γενικός βιομηχανικός εξοπλισμός, ηλεκτρικά μηχανήματα, διάφορα βιομηχανικά είδη μη κατονομαζόμενα.

Ενώ όσον αφορά τις εισαγωγές της Ελλάδας βιομηχανικών προϊόντων από την Βουλγαρία και την Ρουμανία, διαπιστώθηκε ότι η Ελλάδα

από την Βουλγαρία εισάγει κυρίως ξυλεία και φελλό, βιομηχανικά λιπάσματα, πλαστικές ύλες σε πρωτογενή μορφή, είδη από μη μεταλλικά ορυκτά μη κατονομαζόμενα, σίδηρο και χάλυβα και μη σιδηρούχα μέταλλα και

από την Ρουμανία εισάγει κυρίως οργανικά χημικά, πλαστικές ύλες σε μη πρωτογενή μορφή, είδη από μη μεταλλικά ορυκτά μη κατονομαζόμενα, σίδηρο και χάλυβα και μη σιδηρούχα μέταλλα.

Όσον αφορά το βιομηχανικό εμπορικό ισοζύγιο της Ελλάδας με την Βουλγαρία για τα έτη 1993 και 1994 είναι θετικό ενώ για την τριετία 1995-1997 είναι αρνητικό (αυτό οφείλεται στην μεγάλη εσωτερική οικονομική κρίση που αντιμετωπίζει η Βουλγαρία, στην μείωση της καταναλωτικής ικανότητας των πολιτών της καθώς επίσης και σε ένα βαθμό στις άμεσες παραγωγικές επενδύσεις ελλήνων επιχειρηματιών στην Βουλγαρία προμηθεύοντας την εσωτερική αγορά της Βουλγαρίας με την επιτόπια παραγωγή και όχι με εξαγωγές από την Ελλάδα. Όσον αφορά αυτό σε σχέση με την Ρουμανία είναι θετικό καθ' όλη την εξεταζόμενη περίοδο.

Διαπιστώνεται λοιπόν ότι μετά την κατάρρευση του συστήματος του «υπαρκτού σοσιαλισμού» και την στροφή της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας προς το σύστημα της ανοικτής αγοράς, επηρεάζεται και μεγάλο βαθμό ο βιομηχανικός τομέας των χωρών αυτών και έχει ως αποτέλεσμα τη ριζική αλλαγή της εικόνας του.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

David Jacobson and Bernadette Andreosso-O'Callaghan:
«Industrial Economics and Organization, A European Perspective».
McGraw-Hill

P.R. Krugman-Maurice Obstfeld: «Διεθνής Οικονομική, Θεωρία και
πολιτική» τόμος Α
εκδόσεις Κριτική

Ελληνική πρεσβεία Βουκουρεστίου-Γραφείο Συμβούλου ΟΕΥ:
«Ετήσια οικονομική έκθεση 1996»

ΕΣΥΕ - Τμήμα Στατιστικών εξωτερικού εμπορίου:
Στατιστικές εξωτερικού εμπορίου της Ελλάδος 1993-1997.

Ινστιτούτο Εργασίας ΓΣΕΕ-Ηλίας Ιωακείμογλου: «Αναδιάρθρωση και Διεθνής
εξειδίκευση της Ελληνικής Βιομηχανίας»

Ι. Καπόπουλος - Π. Παπαδημητρίου: «Ενιαίο Νόμισμα και
Ελληνική Βιομηχανία»
εκδόσεις Α. Σταμούλης

Λαμπριανίδης, άρθρο «Το άνοιγμα των ελληνικών επιχειρήσεων
στα Βαλκάνια μπορεί να οδηγήσει στην υπονόμευση της ανάπτυξης
της χώρας». Περιοδικό «Ελληνική επιθεώρηση πολιτικής
πιστήμης», Απρίλιος 1997
εκδόσεις Θεμέλιο

Μ. Λαμπρινίδης - Σ. Λώλος: «Φάκελος Σημειώσεων Η' εξαμήνου
σπουδών Τμήματος Αστικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης Παντείου
Πανεπιστημίου»
Αθήνα 1998

Σ. Λώλος: «Η βαλκανική Οικονομία εξελίξεις και προοπτικές. Η
ανάπτυξη της Θράκης. Προκλήσεις και προοπτικές»
Ακαδημία Αθηνών, Αθήνα 1996

**Θ. Πάγκαλος, Γ. Ρωμαίος, Κ. Καραμανλής, Π. Καζάκος, Θ. Κουλουμπής, Χ.
Ροζάκης:** «Ευρωπαϊκή Ενοποίηση και Βαλκανική Πολυδιάσπαση, Ο ρόλος της
Ελλάδας»
εκδόσεις Ι. Σιδερής, Αθήνα 1994

Θ. Πάκος: «Κλαδική Οικονομική ΙΙ, Διάρθρωση Αγορών και Στρατηγικές
Επιχειρήσεων».
Πανεπιστημιακές Παραδόσεις, Αθήνα 1995.

Θ. Πάκος: Κλαδική Οικονομική ΙΙ: Βιομηχανική οργάνωση,
πιχειρηματικές πολιτικές και απόδοση»
εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 1997

**Πρεσβεία της Ελλάδας στη Σόφια-Γραφείο Συμβούλου Οικονομικών και
Εμπορικών Υποθέσεων:** «Γενικά χαρακτηριστικά της Βουλγαρίας, 9/ 1998»

Ι.Α. Ρέππας: «Οι στρατηγικές Οικονομικής Ανάπτυξης,
της ανοικτής οικονομίας,
της εκβιομηχάνισης»
Πανεπιστημιακές σημειώσεις, Αθήνα 1996

ΕΚΕΜ:

• Quarterly Report: Bulgaria, Romania, Albania

№1 8/1993

• Εξαμηνιαία έκθεση για τα Βαλκάνια: Βουλγαρία, Ρουμανία, Αλβανία.

№3 6/1994

• Εξαμηνιαία έκθεση για τα Βαλκάνια: Βουλγαρία, Ρουμανία, Αλβανία, ΠΓΔΜ, Παρευξείνια Συνεργασία.

№4 12/1994

• Εξαμηνιαία έκθεση για τα Βαλκάνια: Βουλγαρία, Ρουμανία, Αλβανία, Ο.Δ. Γιουγκοσλαβίας, ΠΓΔΜ, Κροατία, Σλοβενία, Παρευξείνια Συνεργασία

№5 6/1995

• Εξαμηνιαία έκθεση για τα Βαλκάνια: Βουλγαρία, Ρουμανία, Αλβανία, ΠΓΔΜ, Βοσνία-Ερζεγοβίνη, Παρευξείνια Συνεργασία

№6 12/1995

• Εξαμηνιαία έκθεση για τα Βαλκάνια: Βουλγαρία, Ρουμανία, Αλβανία, ΠΓΔΜ, Βοσνία-Ερζεγοβίνη, Παρευξείνια Συνεργασία

№7 5/1996

• Εξαμηνιαία έκθεση για τα Βαλκάνια: Βουλγαρία, Ρουμανία, Αλβανία, Βοσνία-Ερζεγοβίνη, Κροατία, Σλοβενία, ΠΓΔΜ, Παρευξείνια Συνεργασία

№8 12/1996

• Εξαμηνιαία έκθεση για τα Βαλκάνια: Βουλγαρία, Ρουμανία, Αλβανία, χώρες τ. Γιουγκοσλαβίας, Παρευξείνια Συνεργασία

№9 5/1997

• Εξαμηνιαία έκθεση για τα Βαλκάνια: Βαλκάνια - Ανατολική και Κεντρική Ευρώπη

№10 12/1997

- Σ. Βαλντέν: άρθρο «Οι συμφωνίες σύνδεσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με τη Ρουμανία και τη Βουλγαρία»

ΟΗΕ:

- «Industrial statistics yearbook 1989, Volume I»
U.N. New York, 1991
- «Industrial statistics yearbook 1990, Volume I»
U.N. New York, 1992
- «International yearbook of industrial statistics 1995»
U.N. Vienna , 1995
- «International yearbook of industrial statistics 1997»
U.N. Vienna , 1997
- «1995, International trade statistics yearbook, Volume I»
U.N. New York, 1996

